

Základní škola, Vlašim, Vorlina 1500, okres Benešov

Školní vzdělávací program

"Škola pro všechny", 3. verze, č. j. 388/2017,

Platnost od 1.9.2017

Ve Vlašimi 30.8.2017

Mgr. Petr Jíša

ředitel školy

Obsah

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Umístění školy	5
2.3	Charakteristika žáků	5
2.4	Podmínky školy.....	5
2.5	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	6
2.6	Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.7	Dlouhodobé projekty	6
3	Charakteristika ŠVP	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	7
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	11
3.5	Začlenění průřezových témat.....	13
4	Učební plán	16
4.1	Celkové dotace - přehled	16
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	17
5	Učební osnovy.....	18
5.1	Český jazyk.....	18
5.2	Anglický jazyk	51
5.3	Další cizí jazyk	68
5.3.1	Německý jazyk	68
5.3.2	Ruský jazyk	74
5.3.3	Konverzace v anglickém jazyce	79
5.4	Matematika	80
5.5	Matematika a její aplikace	98
5.6	Informační a komunikační technologie.....	112
5.7	Člověk a jeho svět.....	126

5.8	Dějepis	151
5.9	Výchova k občanství	161
5.10	Přírodopis	178
5.11	Zeměpis	190
5.12	Fyzika	200
5.13	Chemie.....	218
5.14	Výtvarná výchova	228
5.15	Hudební výchova	242
5.16	Tělesná výchova	254
5.17	Výchova ke zdraví.....	289
5.18	Člověk a svět práce.....	294
5.19	Instrumentální obohacování	312
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	317
6.1	Způsoby hodnocení	317
6.2	Kritéria hodnocení.....	318
7	Přílohy	319
7.1	Nepovinné předměty	319
7.1.1	Náboženství.....	319
7.1.2	Reedukace čtení a psaní.....	319
7.3	Začlenění primární prevence do ŠVP	319
7.4	Standardy	327
7.4.1	Český jazyk /samostatná příloha mimo text/	327
7.4.2	Matematika /samostatná příloha mimo text/	327
7.4.3	Anglický jazyk /samostatná příloha mimo text/	327
8	Přechodná opatření	327
8.1	Změnový list	327
9.	Dodatek č. 1	346

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: ŠVP „Škola pro všechny“, 3. verze, č. j. 388/2017

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Škola pro všechny

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola, Vlašim, Vorlina 1500, okres Benešov

ADRESA ŠKOLY: U Vorliny 1500, 258 01 Vlašim,

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Petr Jíša

KONTAKT: e-mail: kancelar@zsvorlina.cz, web: <http://www.zsvorlina.cz>, tel. 317 843 136

IČO: 70130426

RED-IZO: 600042146

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: PaedDr. Blanka Horálková, Mgr. Petr Jíša

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Vlašim

ADRESA ZŘIZOVATELE: Jana Masaryka 302, 258 14 Vlašim

KONTAKTY:

Mgr. Blanka Šmídová - mail: blanka.smidova@mesto-vlasim.cz, tel. 313 039 431

PLATNOST OD: 01.09.2017

VERZE ŠVP: 3

ČÍSLO JEDNACÍ: č. j. 388/2017

DATUM PROJEDNÁNÍ ve ŠKOLSKÉ RADĚ:

DATUM PROJEDNÁNÍ v PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30.08.2017

.....
Razítko školy

.....
Mgr. Petr Jíša
ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola, Vlašim, Vorlina 1500, okres Benešov je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola byla otevřena k 1. 9. 1975 jako 3. ZŠ ve Vlašimi.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna na velmi pěkném místě, na jižním okraji města Vlašimi v klidné oblasti, v těsném sousedství Orlického údolí.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci pro ně zajišťují individualizované vzdělávání podle jejich potřeb. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami jsou integrováni do běžných tříd a jsou jim vypracovány individuální vzdělávací plány. Zde nám pomáhá úzká spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. Talentovaní žáci se každoročně účastní řady vědomostních či sportovních olympiád a soutěží.

2.4 Podmínky školy

Celý objekt tvoří čtyři rozlehlé pavilony - první stupeň, druhý stupeň, dvě tělocvičny a spojovací chodba. Areál školy tvoří atletický stadion (dráha 250 m) s travnatým hřištěm, menší travnatá hřiště, hřiště s umělým povrchem a dětské hřiště.

V budově školy se nachází 27 prostorných tříd, široké chodby (prosklené) - celkem s 515 velkými okny. Žákům slouží k výuce předmětů odborné pracovny - přírodopisu, fyziky, chemie, hudební výchovy, výtvarné výchovy, humanitních předmětů, dvě počítačové a tři jazykové pracovny, dvě tělocvičny, dílna, žákovská knihovna, školní kuchyňka, keramická dílna, pět místností pro školní družinu.

Ve všech výše jmenovaných pracovnách se snažíme o neustálou modernizaci vybavení učebních pomůcek.

Naše škola organizuje pro žáky výchovné koncerty, filmová a divadelní představení, besedy, exkurze, praktická cvičení ochrany člověka za mimořádných událostí, pro žáky 2.a 3.tříd ve spolupráci s plaveckou školou plavecký výcvik, pro žáky 7. ročníků sedmidenní lyžařský výcvikový kurz, pro žáky 8.a 9.tříd je podle zájmu zorganizován doškolovací lyžařský kurz. Součástí školy je školní družina. Družinu nabízíme v pěti odděleních, kde mají žáci možnost široké škály her a volnočasových aktivit před začátkem vyučování (od 6,30 hod.) a odpoledne po vyučování (až do 17,00 hodin).

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Při škole působí Unie rodičů. Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí, učitelé se snaží o pravidelnou komunikaci a spolupráci se zákonnými zástupci. Rodiče mají možnost školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím nebo v době konzultačních hodin. Jsou informováni o činnosti školy na plenárním zasedání a třídních schůzkách, nejméně 2x do roka. Školská rada má devět členů po 3 zástupcích z řad pedagogů, rodičů a zřizovatele (Město Vlašim).

Škola spolupracuje při organizaci zájmového, mimoškolního a neformálního vzdělávání s Městem Vlašim. V rámci této spolupráce škola nabízí žákům neformální a zájmové vzdělávání v oblasti kompetencí technických a řemeslných oborů, komunikace v cizích jazycích, v přírodních vědách a v práci s digitálními technologiemi. Zájmové, mimoškolní a neformální vzdělávání nezasahuje do organizace školy, její činnost doplňuje a rozvíjí. Žáci tak mají možnost navštěvovat zájmové, mimoškolní a neformální vzdělávání v budově školy a za zvýhodněných podmínek. Městem Vlašim spolupracuje se školou při organizaci některých dalších školních akcí (výlety, exkurze apod.)

2.6 Charakteristika pedagogického sboru

Kolektiv pracovníků tvoří zhruba 40 pedagogů a 9 správních zaměstnanců.

2.7 Dlouhodobé projekty

Škola se účastní a zapojuje do dlouhodobých projektů – více viz výroční zprávy.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Zaměření školy: všeobecné

Chceme kvalitně plnit cíle základního vzdělávání bez dalšího specifického zaměření. Klademe důraz na zajištění výuky cizích jazyků a informačních a komunikačních technologií. Umožňujeme žákům získat ve všech předmětech dostatek základních znalostí a dovedností potřebných pro život, uplatnění ve společnosti a další vzdělávání.

Důležitý je pro nás hlavně důraz na životní dovednosti. Životní dovednosti se v RVP ZV nazývají klíčové kompetence. Pro nás to však znamená také důraz na gramotnosti předávané základním vzděláváním. Především nám jde o čtenářskou, matematickou, finanční, informační a přírodovědnou gramotnost.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	Ověřujeme si pomocí zpětné vazby (kontrolní otázky), zda žáci porozuměli výkladu. Zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů (internet, encyklopedie, příručky, slovníky, časopisy, muzea, knihovny, regionální mapy, plány apod.). Nabízíme témata pro zpracování projektů, při nichž žáci využívají mezipředmětových vztahů. Zařazujeme metody, kterými dochází žáci k samostatným objevům a závěrům. pro větší názornost probíraných poznatků používáme plastické modely, skutečné předměty a multimediální techniku.
Kompetence k řešení problémů	Umožňujeme žákům osvojovat si postupy řešení problémů - plánování své činnosti, jejích cílů, postupů, prostředků, orientaci mezi informacemi získanými studiem i experimentální činností a vyvození závěrů z nich. Zadáváme problémové úkoly, při jejichž řešení žáci používají různé postupy (např. pokusy a omyly) a vyhledávají informace, aby dospěli ke správnému řešení. Vedeme žáky k porovnávání informací a poznatků, které nabízí vyučující, nebo které si žáci shromažďují sami na jedné straně a vlastními přístupy a postoji na straně druhé.
Kompetence	Umožňujeme žákům prezentovat svou práci prostřednictvím soutěží,

komunikativní	výstav, ale i použitím vlastních výrobků v praktickém životě. Vedeme žáky k argumentaci (vystupování před skupinou a třídou), k obhájení vlastního pracovního postupu s možným využitím moderních komunikačních a informačních technologií. Při obhajobě a formulaci hypotéz a názorů vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci na úkolu a pro prozkoumávání různých pohledů a názorů. Seznamujeme žáky s neverbální komunikací a s běžnými značkami a symboly. Dbáme na to, aby komunikace byla v rámci pravidel (slušnost, ohleduplnost, sebeovládání).
Kompetence sociální a personální	Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu. Vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce, oceňování zkušenosti druhých a k respektování různých hledisek řešením zadaného úkolu ve skupinách. S pomocí zásad týmové spolupráce (výsledek týmu závisí na práci jednotlivce) vedeme žáky k využívání znalostí, k orientaci a výběru efektivních aktivit, k zodpovědnosti vůči sobě i celku, k adaptabilitě. Respektujeme individuální odlišnosti jednotlivých žáků předkládáním úkolů podle jejich individuálních dovedností a schopností, a tím posilujeme jejich sebedůvěru a schopnost vzájemného respektu a úcty. Vytváříme modelové situace k procvičení praktických dovedností (řečnické dovednosti, formulace, přijímání rolí).
Kompetence občanské	Seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím nejen naším, ale i spolužáků z jiných zemí, vedeme je k respektování v celé jejich rozmanitosti. Poukazujeme na regionální památky a dbáme na citlivý vztah k přírodě při hrách i volném pohybu dětí. Navštěvujeme pravidelně s žáky významné historické památky, výstavy, muzea, kina, odborné přednášky zaměřené na společenská témata (např. drogová prevence). Nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s mezilidskými - partnerskými i rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušování) i dostatek modelových situací k prokázání dovedností chránit životní prostředí, pomáhat v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí atd. Učíme poskytnout první pomoc při nejjednodušších poraněních (základní první pomoc). Přirozenou součástí našeho školního života je charitativní činnost.
Kompetence pracovní	Při zadání konkrétních úkolů vedeme žáky k vhodnému a účinnému výběru materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování určených pravidel a postupů. Dbáme na vědomé dodržování zásad bezpečnosti práce a technologickou kázeň. Samozřejmostí je pomoc žákům při volbě povolání (kontakty se školami, úřadem práce, apod.). Zadáváním vhodných úkolů vedeme žáky k postupnému rozvoji manuální zručnosti a jejímu využití v praktickém životě.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření (dle § 16 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon v platném znění)

- jejich poskytování je bezplatné
- spočívají v poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- spočívají v možnosti úpravy organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- umožňují nákup a použití kompenzační pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek
- umožňují úpravu očekávaných výstupů
- umožňují využití asistenta pedagoga
- umožňují vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

V podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami postupujeme dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., v platném znění.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školními speciálními pedagogy. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením (pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum). K podpoře žáků budou využívány hodiny speciálně pedagogické péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP) nebo plánu pedagogické podpory (dále PLPP).

První úpravu ve vzdělávání žáka navrhnou pedagogičtí pracovníci po projednání se školním poradenským pracovištěm. V případě této úpravy bude žák využívat podpůrná opatření prvního stupně. Základním materiálem bude plán pedagogické podpory (dále PLPP).

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a stanoví podpůrná opatření např. v oblasti metod výuky, úpravě obsahu a výstupů vzdělávání, nebo v organizaci výuky, případně jejich materiální nebo personální pokrytí) na základě zjištěných obtíží žáka. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP se bude pravidelně vyhodnocovat (nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření) .

V případě potřeby dalších podpůrných opatření nad rámec PLPP, bude žákovi a jeho zákonnému zástupci doporučeno využití poradenské pomoci školského poradenského pracoviště (pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra).

Školské poradenské zařízení stanovuje pro žáky podpůrná opatření druhého až pátého stupně. Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce zpracuje škola individuální vzdělávací plán (dále IVP) pro žáka. Ten je zpracován písemně a obsahuje informaci o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření, dále pak informuje o úpravě obsahů vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, o úpravách metod, forem a hodnocení žáka a případně o úpravě výstupů ze vzdělávání žáka. Dále obsahuje informaci o formě materiální a personální podpory. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka. IVP může být průběžně upravován. Škola prokazatelně seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce. Poskytování vzdělávání dle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce. IVP se vyhodnocen nejméně jednou ročně.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školními speciálními pedagogy. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

V případě diagnostiky zvýšené míry schopností žáka vyučujícím v některém z předmětů bude kontaktován výchovný poradce, který zajistí po konzultaci s rodiči spolupráci se školským poradenským pracovištěm.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Dle doporučení v IVP (tedy i v posudku ze školského poradenského pracoviště) budeme zařazovat jednotlivým dětem tato podpůrná opatření:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;

- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Žáci se zjištěnou vyšší úrovní logicko-matematického myšlení bude v nižších ročnících nabídnuta účast ve vzdělávací skupině zaměřené na rozvoj tohoto myšlení.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ a SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání		Aj, Čls	Aj	Čj, FIE	Tv, Vv, Čj, Aj, M, FIE	F, Př, Tv, Vv, FIE	Př, Tv, Ma, FIE	Hv, Ch, Př, Tv, FIE	Člsp, Př, Tv, FIE
Sebepoznání a sebepojetí	Čls			FIE	Vv, Čls, FIE	Tv, Vkz, FIE	Tv, Vko, FIE	Tv, Vko, Vv, Aj, FIE	Ch, Tv, Vv, Čj, Rj, FIE
Seberegulace a sebeorganizace			Tv	Člsp, Tv, Čls, FIE	Tv, M, FIE	Tv, Vkz, FIE	Tv, Vv, FIE	Člsp, Tv, FIE	Člsp, Tv, FIE
Psychohygiena				Tv, Čj, Čls, FIE	Ict, Tv, M, FIE	Člsp, Tv, Vkz, FIE	Člsp, Tv, Vkz, FIE	Ch, Př, Tv, FIE	Ch, Tv, FIE
Kreativita		Vv	Hv, Vv	Člsp, Hv, FIE	Člsp, Hv, Vv, FIE	Hv, Tv, Z, Čj, FIE	Tv, Vv, FIE	Člsp, Tv, Vv, Čj, FIE	Tv, Vko, FIE
Poznávání lidí		Aj	Čls	FIE	Tv, FIE	FIE	Tv, FIE	Tv, Vko, FIE	Tv, FIE
Mezilidské vztahy	Čls		Aj	Čj, FIE	Čls, FIE	Aj, FIE	Tv, Vko, FIE	Tv, FIE	Tv, Vko, FIE
Komunikace		Čj, Aj		Čj, Aj, Čls, FIE	Ict, Tv, Vv, Čj, FIE	Tv, FIE	Hv, Vko, Čj, Rj, FIE	Př, Vko, Čj, FIE	Člsp, Aj, FIE
Kooperace a kompetice		Tv		Tv, Čls, FIE	FIE	FIE	Tv, Vko, Čj, FIE	Hv, Tv, Vv, Ma, FIE	Tv, FIE
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M			Hv, FIE	Člsp, Hv, FIE	FIE	Tv, FIE	Ch, Tv, FIE	Tv, Vko, z, Ma, FIE
Hodnoty, postoje, praktická etika			Čj	FIE	FIE	Vko, Čj, FIE	Tv, FIE	Tv, Vko, FIE	D, Tv, FIE
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola				Čls		Čj			
Občan, občanská				Čls		Vko	Vko,	D, Vko	Ch

společnost a stát							Vkz		
Formy participace občanů v politickém životě				Čls			Vko	D	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Čls	Vko	Vko	Vko	D
VÝCHOVA k MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH a GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá			Aj	Aj, Čls	Ict, Čls	Aj	D, Hv, z, Aj	Aj, Rj	Vko, Rj
Objevujeme Evropu a svět			Aj			Ma	Vko, z	Z	
Jsme Evropané			Čls			D	Vko, z		D, z
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní difference		Čls		Čj	Vv, Aj	Hv, Vko, Vv, z	Vko, z, Čj	D, Vv	Hv, z
Lidské vztahy			Čj, Čls			Vkz, z	Z	D, Aj	Vko, Vv
Etnický původ	Čls				Hv	D, z	Z	Př	D, Vko, z, Čj
Multikulturalita					Aj	Z, Čj	Vko, z	Čj, Aj	Vko, z
Princip sociálního smíru a solidarity					Čls			Vko	D, Vko, z
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy				Čls	Aj, Čls	Člsp, Př, z	Člsp, Př, Vko	Člsp, Př	Z
Základní podmínky života	Čls			Čls	Čls	Člsp, Př, z	Člsp, Vko	Člsp, Ch	Ch, Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Tv, Čls	Tv	Člsp, D	Člsp, D, F, Vko	Člsp, Ch, Vv	Člsp, F, Ch, Př, Vv
Vztah člověka k prostředí			Čls	Čj, Čls	Tv	Člsp, Př, Vko, Vkz	Člsp, Př	F, Ch, Př, z	Člsp, Ch, Př, z
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj		Čj, Aj		Ict, Tv, Vko, Čj, Ma	Člsp, Ict, Tv, Čj	Př, Tv, Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení					Čj	Ict	Ict	Ict, z	Čj, Ma

a reality									
Stavba mediálních sdělení					Ict, Čj				Čj
Vnímání autora mediálních sdělení					Čj		Čj		Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti				Hv, Aj	Hv		Tv, Čj	Př, Tv	Hv, Ch, Tv, Vv
Tvorba mediálního sdělení					Čj	Čj	Ict, Vv		Ict, Čj
Práce v realizačním týmu				Čls		Ict	Ict	Ict	Ict

3.5.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
Aj	Anglický jazyk
Ch	Chemie
Čj	Český jazyk
Čls	Člověk a jeho svět
Člsp	Člověk a svět práce
D	Dějepis
F	Fyzika
FIE	Instrumentální obohacování
Hv	Hudební výchova
Ict	Informační a komunikační technologie
M	Matematika
Ma	Matematika a její aplikace
Př	Přírodopis
Rj	Ruský jazyk
Tv	Tělesná výchova
Vko	Výchova k občanství
Vkz	Výchova ke zdraví
Vv	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+2	6+2	7+1	7+1	6+1	33+7	4+1	4	4	3+2	15+3
	Anglický jazyk		0+1	3	3	3	9+1	3	3	3+1	3	12+1
	Další cizí jazyk - Německý jazyk - Ruský jazyk - Konverzace v Aj								2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4					
	Matematika a její aplikace							4	4	4	3+2	15+2
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie					1	1		0+1	0+1	1	1+2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	3	3+1	12+1					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	2	2	8
	Výchova k občanství							0+1	1	1	1	3+1
Člověk a příroda	Přírodopis							1+1	2	2	1	6+1
	Zeměpis							2	2	1	1+1	6+1
	Fyzika							1+1	2	2	1	6+1
	Chemie									1+1	2	3+1
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	2	2	1+1	1	7+1	2	1	2	1	6
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4

Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví							1	1			2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	0+1	1	1	1	3+1
Instrumentální obohacování					0+1	0+1	0+2	0+1	0+1	0+1	0+1	0+4
Celkem hodin		20	22	24	26	26	102+16	29	30	32	31	104+18

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Výchova k občanství

V ŠVP jsou některé výstupy a obsahy předmětu Výchova ke zdraví integrovány do předmětu Výchova k občanství předmětů následujícím způsobem:

předmět výchova k občanství bude obsahovat tyto tematické okruhy předmětu výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví - část, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - část.

Výchova ke zdraví

V ŠVP jsou některé výstupy a obsahy předmětu Výchova ke zdraví integrovány do předmětu Výchova k občanství předmětů následujícím způsobem:

předmět výchova k občanství bude obsahovat tyto tematické okruhy předmětu výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví - část, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - část.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
9	8	8	8	7	5	4	4	5	58
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu				Český jazyk					
Vzdělávací oblast				Jazyk a jazyková komunikace					
Charakteristika předmětu				I. stupeň Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru český jazyk a literatura má komplexní charakter. Je rozdělen do tří složek: - komunikační a slohová výchova - jazyková výchova - literární výchova Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu. Při výuce psaní získávají žáci správné psací dovednosti, rozvíjí čitelný, hbitý a úhledný rukopis. v literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti interpretace literárního textu. v jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování. II. stupeň Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 2. stupně, má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Obsah učiva předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do 3 specifických složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární					

	výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat. Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy a skutečnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v nedělených třídách. Výjimečně se výuka dělí na skupiny v 1. třídách.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení. Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, k práci s jazykovými prostředky pomocí učebnic, encyklopedií a internetu. Čtením, ústním i písemným projevem, tvořivou činností, hrou atd. vedeme žáky k tomu, aby využívali správné způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení. Projektovým vyučováním, zadáváním problémových úkolů vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, práci s jazykovými texty a tím jim umožňujeme poznávat smysl celoživotního učení a výsledky využívat v praktickém životě. Kompetence k řešení problémů Navozením problémových situací z běžného života v různých typech textů vedeme žáky k vnímání problémové situace, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti. Při interpretaci textů ukazujeme žákům možnosti, které mohou vést k řešení problémů. Dialogem nebo diskusí učíme žáky přesně pojmenovat a formulovat problém, vyhledat vhodné způsoby řešení, obhájit jej a vyvodit závěr. Kompetence komunikativní Rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky, seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů (encyklopedie, učebnice, internet), vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu (partnerská výuka, skupinová práce), motivujeme žáky vhodným osobním příkladem k tolerantní komunikaci s ostatními.

	Písemným či specifickým ústním projevem (mluvní cvičení), prezentací výsledků práce rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory. Zapojením do diskuse učíme žáky argumentovat, obhajovat své názory, naslouchat promluvám ostatních a vhodně na ně reagovat.
	Kompetence sociální a personální Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích, v menších skupinách, podílet se na týmové práci. Individuálním přístupem, vhodnou motivací a pochvalou budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, pomocí her učíme řešit konflikty, zařazujeme metody dramatizace pro řešení různých životních situací. Zařazením skupinové práce, přijímáním rolí ve skupině vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích, v menších skupinách, podílet se na týmové práci. Zapojením do projektů posilujeme vlastní sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, vedeme ho k plnění svěřeného úkolu a zodpovědnosti za práci celé skupiny a sebehodnocení, vytváříme přátelský třídní kolektiv.
	Kompetence občanské Vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, jak chránit naše tradice, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojovat do kulturního dění prostřednictvím výstav, divadelních a filmových představení, umělecké literatury. Diskusemi vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí. Četbou a interpretací literárních textů vedeme žáky k tomu, aby ocenili naše kulturní a historické dědictví.
	Kompetence pracovní Učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat postupy vlastní. Názorně učíme žáky správně používat studijní materiály a jazykové příručky. Simulačními metodami vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných ve výuce v různých životních situacích v budoucím životě.

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		KOMUNIKAČNÍ a SLOHOVÁ VÝCHOVA	
CJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• uvolňuje si ruku • nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní	příprava na psaní	

	• píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky		
CJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• poznává jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám . rozlišuje písmo tiskací a psací • píše správné tvary písmen a číslic . správně spojuje písmena a slabiky . provádí kontrolu vlastního projevu	psaní prvků písmen a číslic písmo psací a tiskací psaní - písmeno, slabika, slovo, věta	
CJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• dodržuje správné pořadí písmen . opisuje i přepisuje . píše podle obrázku (autodiktát) . píše podle diktátu slova a jednoduché věty • píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty . píše interpunkční znaménka • dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky • skládá a rozkládá slova podle sluchu • skládá a čte všechny druhy slov	opis, přepis diktát - slov, jednoduchých vět velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty interpunkční znaménka na konci věty skládání slabik, analyticko-syntetická cvičení slova - s otevřenými slabikami, se zavřenými slabikami na konci slov, se skupinou dvojhlásek, se slabikotvornými souhláskami, s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni, se shluky souhlásek	
CJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem	čtení jednoduchých vět se správnou intonací	
CJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost		čtení s důrazem na porozumění	
CJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• o zvoleném tématu dokáže říci několik vět	mluvené projevy	
CJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	. vypráví	péče o rozvoj řeči - komunikační cvičení, vyprávění podle obrázkových osnov	

CJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		rozvoj slovní zásoby, uvědomování si významu slov	
CJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru		pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání	
CJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti			
CJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		základní formy společenského styku	
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
CJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice • používá znaménka ve slovech i větách • odlišuje dlouhé a krátké samohlásky . čte přiměřené texty nahlas i potichu	uspořádání slov ve větě interpunkční znaménka délka samohlásek	
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
CJL-3-3-05 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	. učí se číst nahlas i potichu s porozuměním	literární texty: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka a divadelní představení	
CJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	. učí se číst a přednášet z paměti literární texty přiměřené věku	. literární texty, zážitkové čtení a naslouchání	
CJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	. pokouší se vyjádřit své prožitky z přečteného textu		
CJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	. seznamuje se s prózou a poezií, pozná pohádku	pojmy: spisovatel, kniha, čtenář, rým	
CJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	. orientuje se v přiměřeném textu	. tvořivé činnosti s literárním textem, dramatizace	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
CJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	zaznamenává si přečtené knihy do čtenářského deníku doporučuje knihu spolužákům	Beseda o prázdninové četbě.	
CJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	rozlišuje báseň, pohádku rozlišuje verš a rým recituje báseň řeší hádanky a slovní hříčky	Vypravování pohádek. Báseň, verš, rým. Hádanky.	
CJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volně reprodukuje literární text seznamuje se s výtvarným doprovodem, ilustracemi	Dramatizace pohádky, povídky. Výtvarný doprovod - ilustrace, ilustrátor.	OSV-výraz řeči, inscenační metoda
CJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	recituje básnické texty orientuje se v textu čítanky a dětských knih	Poslech poezie a prózy, přednes a recitace Četba jako zdroj informací a vědomostí.	
CJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte plynule, rychle s porozuměním předčítá, využívá čtenářské dovednosti čte knihy o přírodě, a věcech - vypráví o nich	Čtení hlasité a tiché, užití správného přízvuku. Společná četba vybrané knihy.	
CJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	domýšlí příběhy dramatizuje doporučuje knihu spolužákovi charakterizuje postavu	Čtení příběhů s dětským hrdinou.	
CJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyjadřuje své postoje ke knize vyhledává dobré a špatné vlastnosti zvířat (bajka)	Uplatňuje přirozenou intonaci. Příběhy se zvířecím hrdinou. Beseda o knize.	
CJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	orientuje se v textu dětských knih chápe četbu jako zdroj informací vyjadřuje své postoje ke knize	Orientuje se v textu. Literární druhy a žánry. Spisovatel, básník, ilustrátor. Návštěva knihoven.	
CJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	čte plynule s porozuměním, využívá čtenářské dovednosti recituje básně	Společná četba vybrané knihy. Čtení hlasité a tiché.	

	zná říkadla, rozpočítadla		
CJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	umí převyprávět příběh naslouchá textu poslouchá reprodukované texty	Dramatizace pohádek. Pojmy: divadelní představení, herec, režisér.	
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
CJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	pracuje s větou jako jednotkou projevu dodržuje pořádek slov ve větě	Abeceda a písmo (dlouhé a krátké samohlásky). Poznáváme věty (jednoduché, souvětí - orientačně). Pořádek vět v textu.	
CJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	rozeznává věty podle postoje mluvčího	Druhy vět.	
CJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	určí nadřazenost a podřazenost slov třídí slova podle významu vyhledává slova souznačná a protikladná poznává slova citově zabarvená - mazlivá a hanlivá	Věta, slovo - nadřazené, podřazené, souhrnné. Nauka o slově - slovo a skutečnosti, synonyma, opozita, slova příbuzná, slova citově zabarvená.	
CJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	rozlišuje slovo, slabiku, hlásku, písmeno dělí slova na konci řádku rozlišuje dvojhlásky ou, au, eu rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky rozlišuje slabikotvorné r,l	Slovo, slabika, hláska, písmeno Dělení slov na konci řádku Dvojhlásky ou, au, eu Krátké a dlouhé samohlásky (ú,ů) Zvuková stavba slova, slabikotvorné r,l.	
CJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	zdůvodňuje psaní i,i/y,y po měkkých a tvrdých souhláskách	Rozdělení hlásek. Psaní i,i/y,y po tvrdých a měkkých souhláskách. Slovo, slabika, hláska, písmeno.	
CJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch	Výslovnost a psaní souhlásek na konci a uvnitř slov (souhlásky znělé a neznělé)	

CJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.	
CJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves CJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	orientačně se seznámí s názvy jednotlivých slovních druhů poznává ve větě podstatná jména a slovesa	Seznámení se slovními druhy. Slovní druhy- podstatná jména a slovesa.	
CJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	rozlišuje ve větách předložky a spojky	Předložky a spojky.	
CJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	rozlišuje obecná a vlastní jména procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat	Psaní velkých písmen, jména obecná a vlastní.	
KOMUNIKAČNÍ a SLOHOVÁ VÝCHOVA + PSANÍ			
CJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	plynule čte s porozuměním nahlas i potichu v jednoduchých větách užívá správně slovního přízvuku	Přečte krátký text.	
CJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	naslouchá textu	Převypráví krátkou pohádku.	
CJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	užívá slušné oslovení, prosbu, a poděkování požádá o informaci podá stručné informace (i telefonicky) uvítá návštěvu i se rozloučí	Sloh: Společenský styk a jeho formy.	

	sděluje přání, pozdravy píše pohlednici, SMS napíše krátký dopis, adresu		
CJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	užívá správný slovní přízvuk	Jednoduchý popis.	
CJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	vypravuje o vlastní četbě	Mluvené projevy.	
CJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	pravidla slušného chování	Základní formy společenského styku	OSV - komunikace v různých situacích, didaktické hry
CJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	reprodukuje vlastní zážitky	Vypravování.	
CJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	provádí cviky na uvolňování ruky dodržuje zásady správného držení psacího náčiní a správného sezení	Příprava na psaní.	
CJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	rozlišuje písmo tiskací a psací pozná dlouhé samohlásky píše správné tvary písmen píše interpunkční znaménka dodržuje správné pořadí písmen píše podle diktátu slova a jednoduché věty dodržuje úhlednost písma zachovává hygienické a pracovní návyky	Upevňování správných tvarů písmen. Úprava zápisu. Velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty.	
CJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	vytváří krátké věty	Dopis, adresa.	
CJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vypráví podle obrázkové osnovy dramatizuje příběh dodržuje posloupnost děje spojuje obsah textu s ilustrací vypravuje podle obrázku	Plynulé čtení jednoduchého textu. Vypravování.	

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
CJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• ve větě určí základní skladební dvojici • správně se zeptá na podmět a přísudek • pozná souvětí • v souvětí určí počet vět • ví, že jsou věty spojeny spojovacími výrazy, čárkou • před spojkami <i>a</i>, <i>i</i> nepíše čárku • zapíše vzorec souvětí • podle zadaného vzorce sestaví souvětí	Věta: Základní skladební dvojice, věta a souvětí, vzorce souvětí	
CJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	• rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov • ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené • pozná slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní slova • přiřadí správně slovo stejného významu a slovo významu opačného • uvede více významů u známých slov • pozná slova příbuzná, citově zabarvená a k zadanému slovu vytvoří slova příbuzná	Slovo: Nauka o slově - slovo a skutečnost, význam slov - slova nadřazená, podřazená a souřadná, souznačná a protikladná, slova příbuzná, citově zabarvená, zdrobněliny	
CJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik • při čtení a v mluveném projevu správně používá slovní přízvuk	Stavba slova Slovní přízvuk	
CJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně <i>i/y</i> po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• rozlišuje souhlásky tvrdé, měkké a obojetné • ví, že po obojetných souhláskách píšeme zpravidla <i>i</i> a <i>y</i> jen ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných • pamatuje si vyjmenovaná slova po <i>b, l, m, p, s, v, z</i> a píše v nich a ve slovech s nimi příbuzných <i>y, ý</i> • u zadaných slov zdůvodní pravopis <i>i, i/y, ý</i> • ví, že zápis <i>i, i/y, ý</i> může změnit význam slova • vysvětlí významový rozdíl některých dvojic slov lišících se <i>i, i/y, ý</i>	Vyjmenovaná slova po <i>b, l, m, p, s, v, z</i> , slova s nimi příbuzná, významový rozdíl mezi slovy <i>s i/y</i>	
CJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy	• rozliší slovní druhy	Slovní druhy - ohebné, neohebné,	

v základním tvaru	• ví, co jednotlivé slovní druhy vyjadřují • rozdělí slovní druhy na ohebné a neohebné • rozlišuje skloňování a časování • v textu rozpozná podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce • rozliší podstatná jména vlastní a obecná • vlastní jména píše s velkým počátečním písmenem	podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce	
CJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost CJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• u podstatných jmen určí jmenný rod • rozlišuje podstatná jména rodu mužského životného a neživotného • u podstatných jmen rozliší číslo jednotné a množné • zná pádové otázky • pomocí tabulky určí pád zadaných podstatných jmen • správně skloňuje podstatná jména • u podstatných jmen určuje mluvnické kategorie	Podstatná jména: pád, číslo, rod, skloňování	
CJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• u sloves určí osobu, číslo, čas • rozlišuje čas přítomný, minulý a budoucí • vytvoří sloveso v zadaném tvaru • slovesa správně časuje ve všech časech • rozliší slovesný tvar jednoduchý a složený • pozná infinitiv • pozná zvrtné sloveso a ví, že zvrtné zájmeno je jeho součástí	Slovesa: osoba, číslo, čas, časování, infinitiv, zvrtná slovesa	
KOMUNIKAČNÍ a SLOHOVÁ VÝCHOVA			
CJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • vyhledává informace v encyklopediích a slovnících pro děti • při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky • reprodukuje obsah textu • doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název	Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem Technika čtení - hlasité čtení, tiché čtení, pozorné a plynulé čtení, věcné čtení - klíčová slova	

CJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole	Naslouchání a čtení s porozuměním	
CJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt • rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušení a uvede důvod	Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace	OSV - Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika
CJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky • odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním		
CJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost CJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči CJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný • opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka • je schopen delšího souvislého kultivovaného projevu	Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka	
CJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	• kontroluje vlastní písemný projev	Kontrola a oprava vlastní práce	
CJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• sestaví osnovu a dle ní píše krátké texty • v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově • chronologicky popíše pracovní postup • stručně a jasně popíše cestu • sepíše seznam věcí • rozliší věci podstatné od méně důležitých • napíše blahopřání, pozdrav • popíše předmět, situaci, činnost	Psaný projev: vypravování, popis, popis pracovního postupu, inzerát, pozdrav, blahopřání, dopis, základy elektronické komunikace (sms, e-mail, chat), grafické symboly, dokončení příběhu, vyprávění podle osnovy Rozvoj slovní zásoby	

	• rozšiřuje si slovní zásobu • vypráví na zadané téma • dle své fantazie dokončí příběh • vypráví příběh dle osnovy a dle názorných pomůcek		
CJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti • podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh • dokončí příběh • správně postupuje při telefonování	Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu Obrázková osnova Dokončení příběhu Telefonát	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
CJL-3-3-05 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas CJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu CJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu • podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem	Zážitkové čtení a naslouchání Reprodukce literárního textu, dramatizace Tvořivé činnosti s literárním textem Čtenářský deník	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
CJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• rozliší poezii a prózu • pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku • uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti	Literární pojmy: verš, rým, pohádka Dětská literatura	MKV - Lidské vztahy
CJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči	Krásná literatura Poslech literárních textů Přednes literárních textů	

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	rozpozná základní části osnovy vyprávění dokáže předložené osnovy využívat seznámí se s odlišnostmi mezi vyprávěním, popisem, získané informace dokáže prakticky využít	Vyprávění, osnova Popis věci	
ČJL-5-1-1 čte s porozuměním přiměřeně	čte správně, plynule a dostatečně rychle	Uvědomělé hlasité čtení, dodržování	

náročné texty potichu i nahlas	přirozeně intonuje používá správný přízvuk větný i slovní člení text, frázuje dbá na barvu a sílu hlasu	správné techniky čtení	
CJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	užívá vhodných jazykových prostředků napíše dopis seznámí se s telegramem, používá tiskopisy umí napsat a poslat email	Dopis Telegram, tiskopis Elektronická pošta	
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	sestavuje osnovu tvoří nadpisy člení text na odstavce sestavuje popis podle osnovy	Stylizace, kompozice popis osoby	
ČJ-5-1-1 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čte potichu delší texty vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm reprodukuje obsah těchto textů čte plynule s porozuměním nahlas i potichu přiměřeně náročné text	Tiché čtení s porozuměním Výrazné hlasité čtení	
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	sestavuje stručný popis jednoduchého pracovního postupu	Popis pracovního postupu	
CJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	odhadne, jak působí intonace, pauzy a tempo na jiného člověka	Základy techniky mluveného projevu Rozhovor Zdvořilé vyjadřování	OSV-Sociální rozvoj- Komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální řeči (technika, výraz)
CJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	rozumí pojmům podstatné a okrajové informace ve vhodné úpravě zaznamenaná s pomocí učitele podstatné informace	Čtení jako zdroj informací	
CJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	je schopen vytvořit osnovu a reprodukovat podle ní obsah přiměřeně složitě sdělení odliší od sebe jednoduché druhy sdělení	vypravování podle obrázku, osnovy Prosba, omluva	
CJL-5-1-1 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu	podle svých schopností přečte předem připravený text správnou technikou čtení	Uvědomělé hlasité čtení	

i nahlas			
CJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	kultivovaně dorozumívá ve škole i mimo školu je schopen souvislého spisovného projevu	Běžné komunikační situace, rozhovor	
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	sestaví popis podle osnovy	Popis zvířete	ENV- Vztah člověka k prostředí
CJL-5-1-1 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	rozumí přiměřeně složitému sdělení, reprodukuje text rozlišuje podstatné od méně podstatného vyjadřuje své názory, umí je zaznamenat a využít v jiných školních činnostech	Porozumění textu	
CJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	dokáže správně oslovit, zahájit i ukončit dialog i telefonicky rozhovor zanechá vzkaz na záznamníku	Telefonování Základní komunikační pravidla Střídání rolí mluvčího a posluchače	
CJL-5-1-01 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	člení text na odstavce, tvoří nadpis, jednoduchou osnovu vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících	Stylizace, kompozice	OSV-Osobnostní rozvoj Psychohygiena hledání pomoci při obtížích
CJL-5-1-1 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	využívá poznatků četby v další školní činnosti umí vyhledávat na internetu rozlišuje pojmy umělecký a neumělecký text čte plynule s porozuměním	Čtení textů uměleckých a populárně naučných	
CJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	užívá vhodných jazykových prostředků je schopen napsat dopis včetně adresy umí napsat a odeslat SMS je schopen sám správně formálně i obsahově napsat adresu, blahopřání i pozdrav	Dopis, adresa SMS Blahopřání, pozdrav	
CJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	individuálně využívá možností knihovny ke zpracování daného tématu	Návštěva knihovny	OSV-Sociální rozvoj- Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy
CJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	umí číst tiskopisy, uvědomuje si potřebnost a důležitost uváděných údajů zná a dodržuje techniku psaní, především úhlednost	Tiskopisy, dotazník, přihláška	

	a čitelnost		
CJL-5-1-010 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	sestaví popis dle osnovy	Popis města	
CJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	rozliši spisovnou a nespisovnou výslovnost	Vyjadřování závislé na komunikační situaci	MV Kulturní diference - poznávání kulturního zakotvení
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	sestaví stručný popis pracovního postupu, osnovu napíše krátké vyprávění s vhodným využitím plnovýznamových sloves dodržuje dějovou posloupnost	Popis pracovního postupu Vyprávění s využitím plnovýznamových sloves	
CJL-5-1-1 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	po tichém čtení je schopen hned reprodukovat text zachytí posloupnost děje	Tiché čtení, pozorné čtení, zachycení podstatných informací, posloupnost děje	
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	napíše popis podle jednoduché osnovy	popis rostliny	
CJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	používá encyklopedie, internet, slovník, katalog	Porozumění různým druhům textů	OSV-Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání dovednosti pro učení a studium
CJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	orientuje se v uváděných pojmech a dokáže je od sebe odlišit i využívat	Nauka o slově: hlásková podoba slova význam slova (jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, slova spisovná a nespisovná, citově zabarvená)	
CJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	naznačí stavbu slova - kořen, předponovou a příponovou část odvozuje slova pomocí předpon určí kořen slova jako společnou část všech příbuzných slov	Stavba slova: část předponová, kořen, část příponová	
CJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	rozpoznává předpony a předložky a pravopis jejich psaní správně rozdělí slovo na konci řádku	Předložky, předpony	

CJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	přirazuje k vyjmenovaným slovům slova příbuzná uvědoměle používá i,y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných příbuzných slov	Vyjmenovaná slova (B,L,M,P,S)	
CJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	přirazuje k vyjmenovaným slovům slova příbuzná uvědoměle používá i,y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných příbuzných slov	Vyjmenovaná slova (V,Z)	
CJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	rozpoznává slovní druhy ohebné i neohebné osvojuje si určování slovních druhů a používá je ve správných tvarech	Slovní druhy	
CJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určuje pád, číslo a rod u podstatných jmen skloňuje podstatná jména rodu středního vytváří gramaticky správné tvary podle vzorů	Mluvnické kategorie Vzory podstatných jmen rodu středního	
CJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	skloňuje podstatná jména ženského vytváří gramaticky správné tvary podle vzorů	Vzory podstatných jmen rodu ženského	
CJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	skloňuje podstatná jména rodu mužského vytváří gramaticky správné tvary podle vzorů rozlišuje rod mužský životný a neživotný	Vzory podstatných jmen rodu mužského Rod mužský životný a neživotný	
CJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu CJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	určuje osobu, číslo a čas u sloves uvědomuje si gramaticky správné tvary vyhledá infinitiv v textu časuje slovesa v oznamovacím způsobu rozlišuje jednoduchý a složený tvar sloves rozpozná zvrtné sloveso v textu rozlišuje spisovné a nespisovné tvary	Mluvnické kategorie sloves: osoba, číslo, čas Infinitiv sloves Slovesné způsoby jednoduché a složené tvary sloves Zvratná slovesa	
CJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	určuje větu jednoduchou a souvětí podle počtu sloves spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy vytváří větné vzorce	Skladba: Stavba věty jednoduché a souvětí	

CJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	určuje podmět a přísudek ve větě seznáme se s pojmem nevyjádřený podmět používá pojem základní skladební dvojice vyhledává základní skladební dvojici ve větě jednoduché a označí ji	Podmět a přísudek Podmět vyjádřený a nevyjádřený Základní skladební dvojice	
CJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	osvojí si psaní i, í u sloves v přítomném čase píše správně i, y v koncích přídělní minulého	Shoda podmětu s přísudkem s vyjádřeným podmětem	
CJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	podle počtu sloves určí počet vět v souvětí spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy pozná nevhodný výběr v závislosti na smyslu sdělení	Souvětí a jeho stavba Spojovací výrazy	
CJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vytvoří referát o přečtené knize podle dané osnovy a přednese ho	Práce s dětskou knihou	
CJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	odlišuje poezii a prózu používá pojmy poezie, próze, básník, spisovatel odlišuje pohádku od povídky	Základy literatury: poezie, próza, básník, spisovatel	
CJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	hodnotí postavy literárního díla a určí jejich vzájemný vztah pracuje s textem, zaujme postoj k literárním postavám	Pohádka, povídka hlavní a vedlejší postava	
CJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, domýšlí literární povídky, pohádky	Tvořivá práce s literárním textem	
CJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	vhodně používá literární pojmy bajka, zosobnění, přirovnání pozná záměr autora, hlavní myšlenku	Základní literární pojmy: bajka, zosobnění, přirovnání Tvořivá práce s literárním textem	
CJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	hledá motivy činu literárních postav, zaznamenává je	Tvořivá práce s literárním textem	
CJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární	vhodně používá základní literární pojmy	Základy literatury:	

literární pojmy	vyhledává v básni slova, která se rýmují odlišuje pojmy rým, verš,	Poezie: lyrika, epika, rytmus, báseň, verš, rým, sloka	
CJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	dokáže reprodukovat předem připravený text pokouší se napsat literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem: volná reprodukce přednes básní návčik hříčky, scénky	MEV- Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis rozhlas, televizi či internetové médium
CJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	všímá si rozdílů v textu krásné literatury a naučné	Poslech literárních textů umělecký a neumělecký text	
CJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	využívá školní knihovny, vede záznamy své četby vyjadřuje své pocity z četby	Práce s dětskou knihou	
CJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	vhodně používá literární pojmy odlišuje pověst od pohádky a povídky	Pověst, povídka, pohádka	
CJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	vhodně používá a rozumí pojmům na základě vlastních zkušeností objasní rozdílnou roli herce a režiséra dramaturgie, scénky	Divadlo, jednání, konflikt, řešení Režisér, herec	
CJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	domýšlí vlastní literární příběhy porovnává ilustrace různých autorů, vyjadřuje své pocity z ilustrace	Tvořivá práce s literárním textem	
CJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	všímá si různých vydání stejných knih rozhovory o knihách vyjádření vlastních názorů, které dětské hrdiny obdivujeme a proč vytvoří krátký text na dané téma	Ilustrace knih Dětská literatura	

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Sestavuje osnovu textů, člení text na odstavce, tvoří nadpis, odlišuje tvrzení od mínění, procvičuje dovednosti vypravovat, dodržuje časovou posloupnost	vypravování, reprodukce jednoduchých textů, osnova, nadpis, členění projevu	MV-receptivní činnosti- vnímání autora mediálních sdělení, MV- produktivní činnost tvorba mediálního sdělení

CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Sestavuje osnovu textů, člení text na odstavce, tvoří nadpis, odlišuje tvrzení od mínění, procvičuje dovednosti vypravovat, dodržuje časovou posloupnost	vypravování podle obrázků, osnova, nadpis, členění projevu	MV-receptivní činnosti-vnímání autora mediálních sdělení, MV-produktivní činnost tvorba mediálního sdělení
CJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Sestavuje osnovu textů a reprodukuje podle ní obsah přiměřeně složitého sdělení, sestavuje text podle osnovy	sestavení osnovy, reprodukce jednoduchých textů, sestavení textu podle osnovy	OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Sestavuje osnovu textů, člení text na odstavce, tvoří nadpis, odlišuje tvrzení od mínění, dodržuje časovou posloupnost, zvládá vlastní popis	sestavení osnovy, popis předmětu	MV-receptivní činnosti-vnímání autora mediálních sdělení, MV-produktivní činnost tvorba mediálního sdělení
CJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Vytvoří a zhodnotí obsah jednoduchého sdělení	vánoční a novoroční blahopřání	
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Sestavuje osnovu textů, člení text na odstavce, tvoří nadpis, odlišuje tvrzení od mínění, dodržuje časovou posloupnost, zvládá vlastní popis	sestavení osnovy, popis pracovního postupu-popis činnosti	MV-receptivní činnosti-vnímání autora mediálních sdělení, MV-produktivní činnost tvorba mediálního sdělení
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Sestavuje osnovu textů, člení text na odstavce, tvoří nadpis, odlišuje tvrzení od mínění, dodržuje časovou posloupnost, zvládá vlastní popis	sestavení osnovy, popis pracovního postupu-popis děje	MV-receptivní činnosti-vnímání autora mediálních sdělení, MV-produktivní činnost tvorba mediálního sdělení
CJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Sestavuje osnovu textů, člení text na odstavce, tvoří nadpis, odlišuje tvrzení od mínění, dodržuje časovou posloupnost, zvládá vlastní popis	sestavení osnovy, popis osoby	MV-receptivní činnosti-vnímání autora mediálních sdělení, MV-produktivní činnost tvorba mediálního sdělení
CJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Užívá vhodných jazykových prostředků, je schopen napsat dopis-jeho části, adresu	dopis	MV-produktivní činnost-tvorba mediálního sdělení, MV-receptivní činnosti-interpretace mediálního sdělení a reality, MV-receptivní činnosti-stavba mediálních sdělení
CJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Rozlišuje podstatné a smyšlené informace v jednotlivých médiích	ověřování informací v reklamních sděleních	MV-receptivní činnosti-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

CJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Užívá vhodných jazykových prostředků, používá tiskopisy a dokáže je vyplnit	Tiskopisy:poštovní poukázky, průvodky, podací lístek	MV-produktivní činnost- tvorba mediálního sdělení, MV-receptivní činnosti-interpretace mediálního sdělení a reality, MV-receptivní činnosti-stavba mediálních sdělení
CJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Užívá vhodných jazykových prostředků, sestavuje telegram	Telegram	MV-produktivní činnost- tvorba mediálního sdělení, MV-receptivní činnosti-interpretace mediálního sdělení a reality, MV-receptivní činnosti-stavba mediálních sdělení
CJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	Vyjadřování v běžných komunikačních situacích	OSV-sociální rozvoj-komunikace
CJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• žák si průběžně osvojuje jazyk jako nástroj	- mateřský jazyk - prostředek dorozumívání	
CJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slootovorné základy, jak byla slova odvozena, cvičí pravopis - užívá správné koncovky	stavba slova - části slova - předpona, kořen, přípona, koncovka, příbuzná slova stavba slova - odvozování slov předponami a příponami	
CJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• doplňuje předpony a přípony podle smyslu, osvojuje si základní význam předpon, používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin	souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene, zdvojené souhlásky předpony s, z, vz	
CJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• používá předložky v praxi	Předložky s, z	
CJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• získává dovednosti užívat v praxi skupiny bě - bje,vě-vje, pě,mě - mně,docvičuje učivo, procvičuje dělení slov na konci řádku, dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních	skupiny bě - bje, vě - vje, pě, mě - mně (bje, vje tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je), dělení slov na konci řádků, pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku)	

CJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• osvojuje si užívání a určování slovních druhů, určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru	tvarosloví - slovní druhy, mluvnické kategorie podstatných jmen	
CJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• rozpozná druhy přídavných jmen, procvičuje si pravopis	přídavná jména	
CJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledává je v textu, určuje zájmena osobní, rozlišuje číslovky v textu	zájmena - jejich druhy, zájmena osobní, číslovky	
CJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• rozezná mluvnické kategorie sloves, vštěpuje si do paměti správné tvary podmiňovacího způsobu	slovesa-jejich mluvnické kategorie, podmiňovací způsob	
CJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí	věta jednoduchá a souvětí	
CJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	užívá vhodných spojovacích výrazů	spojování vět v souvětí	
CJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice, vyhledává různé podmínky, užívá několikanásobných podmětů ve větách	skladba - základní a rozvíjející větné členy, podmět vyjádřený a nevyjádřený, podmět několikanásobný	
CJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	píše správně i-y v koncovech přičestí minulého, osvojí si psaní věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči	přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem, přímá řeč - nepřímá řeč	
CJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• žák čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm	výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů, tiché čtení s porozuměním	OSV-osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání
CJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• čte procítěně s prvky uměleckého přednesu	- výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu	
	• předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy	- předčítání textu, recitace - rým, verš, sloka	

CJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma	volná reprodukce přečteného textu, čtení textů uměleckých a populárně naučných a porozumění různým druhům textů věcné a odborné literatury	OSV-osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání
CJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník, beseduje o knihách, ilustracích, vyjadřuje své pocity z četby	zápis textu, tvorba vlastních textů, besedy o knihách, návštěva knihovny	MV-receptivní činnosti- fungování a vliv médií ve společnosti
CJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky	- dramatizace, scénky	MV-receptivní činnosti- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
CJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků	dramatizace, scénky, výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu, předčítání textu, recitace-rým, verš, sloka	
CJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je	- divadelní a filmová představení, televizní tvorba	OSV-osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání
CJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet	porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury, čtení textů uměleckých a populárně naučných.	OSV-osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání
CJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy	základy literatury, poezie: lyrika, epika, přenesení významů, přirovnání, próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší, postavy, řeč autora a postav, pověst, bajka	

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Sloh a komunikační výchova</i>			
CJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Učí se odlišit ve čteném nebo slyšeném textu fakta	sloh-slohové útvary	OSV- kreativita-(tvorba slohových cvičení)
CJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Rozliší subjektivní od objektivního ve sdělování	komunikační a slohová cvičení	OSV- hodnoty a postoje (porozumění sobě samému i druhým)

CJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Porovnává a kombinuje informace z různých zdrojů	oznámení, zpráva	
CJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Učí se vhodnému využití spisovných a nespisovných jazykových prostředků	vypravování	
CJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Odlišuje spisovný a nespisovný projev	dopis	
CJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	V mluveném projevu kombinuje verbální a nonverbální jazykové prostředky	vypravování	
CJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Diskutuje na dané téma, snaží se obhájit daný názor	popis, dramatizace, scénky	VDO- občanská společnost a škola (respektování názoru a tolerance)
CJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova, specifikuje hlavní myšlenku textu	výtah, výpisky, kratší slohové útvary	
CJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	vytvoří souvislý text	vypravování- časová posloupnost, reprodukce děje, heslovitá osnova	
<i>Jazyková výchova</i>			
CJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Postupně používá zásady správné spisovné výslovnosti	hláska, písmeno, výslovnost souhláskových skupin, zvuková stránka slova, zvuková stránka věty	

CJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Chápe rozdíl mezi slovotvorným rozbohem a rozbohem stavby slova	rozbor stavby slova a slovotvorný rozbor	
CJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Učí se pracovat se základními jazykovými příručkami	Pravidla, Slovník spisovné češtiny, Stručná mluvnice české	MV- užití médií jako zdroje informace (elektronické jazykové příručky)
CJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Používá znalosti, které získává při ohýbání slov v mluveném i psaném projevu. Seznamuje se s některým učivem informativně.	tvarosloví-podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa	
CJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Porovnává ukázky spisovného a nespisovného jazyka, rozlišuje útvary národního jazyka	rozvrstvení národního jazyka	
CJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozliší základní rozvíjející větné členy, vyhledá větu jednoduchou a rozliší od souvětí, procvičuje interpunkci v souvětích	podmět a přísudek, určování rozvíjejících větných členů, vyhledávání vět jednoduchých, určování počtu vět v souvětí	
CJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfolozický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Učí se pravidla a v písemném projevu zvládá pravopis lexikální	pravopis	
CJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák se snaží rozlišit jazyk spisovný a nespisovný, poznává nářečí a obecnou češtinu	ukázky spisovného a nespisovného jazyka	
<i>Literární výchova</i>			
CJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Reprodukuje přečtený text, rozlišuje prozaické a veršované dílo	poezie, lidová slovesnost, příběhy	MKV-multikultura (četba příběhů)
CJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Vyhledává a rozlišuje autorem použité jazykové prostředky	poezie	
CJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Vyjadřuje a zdůvodňuje svůj postoj k přečtenému	referáty z domácí četby, kulturní deníky	

CJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Pokouší se tvořit vlastní literární text- pohádka, bajka, dokončení příběhu podle vlastní fantazie	pohádka, dokončení příběhu podle vlastní fantazie	
CJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozliší některé literární žánry	lidová slovesnost, poezie, próza, pohádka, pověst, bajka, příběh	
CJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Všimá si různých ztvárnění téhož námětu	poezie, bajka	
CJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledává informace v knihovně	návštěva školní knihovny a Městské knihovny Vlašim	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Komunikační a slohová výchova</i>			
CJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- rozliší objektivní a subjektivní projev (mluvený a psaný) - vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	popis líčení charakteristika	
CJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- vyjadřuje se kultivovaně a výstižně v různých komunikačních situacích - volí vhodné jazykové prostředky	popis líčení žádost životopis	OSV - Komunikace (komunikace v různých situacích)
CJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- rozlišuje spisovný a nespisovný projev - poznává jednotlivé jazykové útvary - vybírá vhodné jazykové prostředky	vypravování životopis popis	
CJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- formuluje a vhodně vyjadřuje své myšlenky - dosahuje zajímavosti v různých mluvených projevech při použití vhodných verbálních a nonverbálních komunikačních prostředků	vypravování líčení	
CJL-9-1-08 využívá základy studijního	orientuje se v odborném textu	výtah	MV - Kritické čtení

čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• vyhledává v textu důležité informace a klíčová slova • ve výpiscích formuluje hlavní myšlenky		a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu)
CJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• využívá princip časové posloupnosti • sestaví osnovu textu • vytvoří souvislý text	životopis vypravování	
CJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• vhodně volí slohové útvary při vytváření textu na různá témata • při písemném projevu využívá poznatků o jazyce a stylu	popis charakteristika líčení výtah žádost životopis vypravování	MV - Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov)
<i>Jazyková výchova</i>			
CJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	• uvědomuje si rozdíl mezi gramatickým a věcným významem slova • orientuje se v základních lexikologických pojmech (synonyma, homonyma, ...) • používá jednoslovná pojmenování a sousloví • rozlišuje slova citově zabarvená • poznává v textu odborné názvy a dále je využívá • dokládá nejvýznamnější způsoby obohacování slovní zásoby • uvědomuje si zásady tvoření českých slov	význam slova slova jednoznačná a mnohoznačná slovo a sousloví, rčení synonyma a homonyma slova citově zabarvená odborné názvy slovní zásoba a její obohacování způsoby tvoření slov - odvozování pod. jmen, příd. jmen a sloves, skládání a zkracování	
CJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• používá základní jazykové slovníky a příručky • vyhledává informace ve výkladovém slovníku	práce s jazykovými příručkami slovní zásoba	OSV - Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)
CJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich	• rozpoznává slovní druhy • prohlubuje své znalosti v tvarosloví	slovní druhy - mluvnické kategorie zájmeno jenž	

používá ve vhodné komunikační situaci	• používá získané znalosti při ohýbání slov v mluveném i psaném projevu • určuje mluvnické kategorie slov ohebných • tvoří spisovné tvary slov a používá je při komunikaci	slovesný rod příslovce a příslovečné spřežky stupňování příslovčí	
CJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• rozpozná ve větách základní i rozvíjející větné členy • tvoří věty se správným slovosledem s využitím znalostí o větných členech • určuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent • rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího • volí v souvětí nejvhodnější spojovací výrazy • vyhledává věty hlavní a vedlejší, určuje jejich druh • nahrazuje věty vedlejší větným členem a naopak • rozlišuje větu jednoduchou i souvětí a graficky je znázorňuje	druhy vět podle postoje mluvčího věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty základní větné členy - podmět a přísudek rozvíjející větné členy - předmět, přívlastek, příslovečné určení, doplněk přístavek druhy vedlejších vět grafické znázornění vět	
CJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• chápe vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka • používá při tvorbě vlastního jazykového projevu správné tvary slov • zvládne psaní velkých písmen v několikaslovných názvech	pravopis vyjmenovaných slov -i/-y v koncovkách podstatných a přídavných jmen shoda přísudku s podmětem velká písmena ve vlastních jménech	
<i>Literární výchova</i>			
CJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• vlastními slovy vypráví děj, charakterizuje postavy a prostředí literárního díla • přednese z paměti literární text přiměřený věku	nejstarší památky české literatury díla autorů národního obrození díla světové renesance až realismu	MKV - Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
CJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• vyjadřuje své dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení • uvádí klady a zápory díla - proč se mu dílo líbí, nelíbí • zaznamenává si své poznatky do kulturního deníku	literární díla různých autorů filmová a divadelní zpracování lit. děl	

CJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• zařazuje text k správnému literárnímu žánru • uvědomuje si vztah epiky a prózy, lyriky a básně • jmenuje představitele jednotlivých žánrů	divadelní hra, povídka, román, balada, lyricko-epická báseň, epigram, epitaf,...	
CJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• získává poznatky o nejstarší české literatuře • seznamuje se s vývojovými etapami české a světové literatury • poznává významné představitele každé epochy • přiřadí autory k jejich dílům a naopak	nejstarší památky české literatury díla světové renesance až realismu	
CJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• vyjadřuje se k různým zpracováním téhož námětu • uvědomuje si rozdíly mezi filmovým a literárním ztvárněním různých uměleckých děl	vybraná díla české a světové literatury a jejich divadelní a filmové adaptace	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu)

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>KOMUNIKAČNÍ a SLOHOVÁ VÝCHOVA</i>			
CJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• formuluje hlavní myšlenky textu • vhodně využívá terminologii • na základě studijního čtení vypracuje výtah a výpisky	výtah, výklad	
CJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• rozliší text odborný a umělecký • na základě studijního čtení vytvoří výklad	výklad, výtah	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
CJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• vhodně formuluje své myšlenky, pocity a prožitky • vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	výklad úvaha charakteristika literární postavy líčení	
CJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• vhodně vyjádří vlastní názor, který podpoří objektivně kritickými argumenty	úvaha	

CJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• dodržuje pravidla dialogu a respektuje názory ostatních účastníků dialogu	úvaha	
CJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	• v mluvených projevech vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči	výklad úvaha charakteristika literární postavy líčení	OSV - Komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
CJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• vytvoří text na zadané téma • rozlišuje a definuje jazykové styly, slohové útvary a postupy	jazykové styly, slohové útvary, slohové postupy	
<i>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</i>			
CJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	• jmenuje a rozliší způsoby obohacování slovní zásoby • vyhledá v textu přenesená pojmenování, pracuje s frazémami • vysvětlí věcný význam běžně užívaných cizích slov cizího původu • slova cizího původu nahrazuje českými ekvivalenty	obohacování slovní zásoby	
CJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova a ovládá jejich pravopisnou podobu • skloňuje cizí vlastní jména • používá nesklonná cizí jména	tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen	
CJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• samostatně pracuje se Slovníkem cizích slov a dalšími jazykovými příručkami	obohacování slovní zásoby	
CJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• ovládá formální tvarosloví vybraných typů obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen • rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá a správně je užívá	tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen; slovesný vid	
CJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• aplikuje základní pravopisná pravidla v mluveném i písemném projevu	pravopis	

CJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• určí významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy, souřadně spojenými větami hlavními a souřadně spojenými větami vedlejšími • graficky znázorní souvětí • rozliší souvětí souřadné a podřadné	skladba - významové poměry, grafické znázornění souvětí, souvětí souřadné a podřadné	
CJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• rozdělí slovanské jazyky • rozliší jednotlivé útvary národního jazyka a zdůvodní jejich užití • rozliší jazyk spisovný a nespisovný • charakterizuje úroveň jazykového vyjadřování v současnosti	obecné výklady o českém jazyce	MKV - Multikulturalita - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
<i>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</i>			
CJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• u vybraných textů reprodukuje jejich obsah, chápe jeho smysl, vyjádří hlavní myšlenku	česká literatura 2. poloviny 19. století	
CJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• u vybraných autorů charakterizuje jejich individuální styl	česká literatura na přelomu 19. a 20. století	
CJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• zaznamenává si přečtené knihy, návštěvy divadelních představení a dalších kulturních akcí	divadelní a filmová představení	
CJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• rozlišuje základní literární druhy a žánry	sociální balada, román, povídka, novela, drama	OSV - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
CJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• jmenuje některé české i světové autory, kteří zpracovali námět 1. světové války • stručně charakterizuje jejich tvorbu	česká a světová literatura 1. světové války	
CJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• jmenuje významné autory české i světové literatury a stručně charakterizuje jejich tvorbu	meziválečná literatura	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Komunikační a slohová výchova</i>			

CJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- chápe rozdíl mezi objektivním a subjektivním sdělením - vybere fakta z čteného nebo slyšeného textu - uspořádá fakta - formuluje otázky k ověření fakt nebo je porovnává - s dostupnými informačními zdroji	- publicistické útvary	MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
CJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- odliší subjektivní a objektivní sdělení - formuluje a uplatňuje své názory, zkušenosti a postoje - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- proslov - diskuse - úvaha - líčení - charakteristika	MV – vnímání autora mediálních sdělení - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci
CJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- získá fakta z různých zdrojů - porovná získané informace - rozlišuje klamavou reklamu - zdůvodní svůj postoj	- publicistické útvary - výklad - úvaha - proslov	MV – stavba mediálních sdělení – principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace
CJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- chápe odlišné prvky spisovného a nespisovného jazyka - vybere vhodné jazykové prostředky	- vypravování - popis - dopis	
CJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- orientuje se v různých slohových útvarech - aplikuje získané poznatky o jazyce a stylu při tvořivém psaní - vyhledává různé styly - upraví nevhodně utvořený text	- charakteristika - shrnutí učiva o slohu	OSV – sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně
CJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- rozliší pojmy dialog a monolog - vhodně argumentuje	- diskuse	
<i>Jazyková výchova</i>			
CJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- používá zásady správné spisovné výslovnosti - vyhledá ve slovníku správnou výslovnost běžně užívaných cizích slov - v mluveném projevu dbá na správný přízvuk a větnou melodii	- zvuková stránka jazyka	MKV – etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur

CJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- popíše různé způsoby obohacování slovní zásoby - provede slovotvorný rozbor - orientuje se v základních lexikologických pojmech / synonyma, homonyma, antonyma.../ - obohacuje svou aktivní slovní zásobu	- nauka o tvoření slov - slovní zásoba - význam slova	
CJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent - určí větné členy - zná druhy souvětí, určí druh věty vedlejší a významové poměry mezi větami hlavními - větu i souvětí znázorní graficky	- skladba – větné členy - věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent - druh vět vedlejších - souvětí souřadné - grafické znázornění věty a souvětí	
CJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- popíše vývoj českého jazyka - orientuje se v základních evropských jazycích - rozliší útvary našeho národního jazyka - odliší vhodné užití spisovného a nespisovného projevu	- obecné výklady o jazyce - vývoj českého jazyka - slovanské jazyky - jazykověda	
CJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- aplikuje znalosti pravidel pravopisu lexikálního, morfologického a syntaktického v psaném projevu	- procvičování pravopisných jevů	
CJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- užívá získaných znalostí při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- slovosled české věty	MV – tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení
CJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- rozliší slovní druhy - určí mluvnické kategorie	- tvarosloví - slovesa – přechodníky	
<i>Literární výchova</i>			
CJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- vyjádří a zdůvodní svůj postoj k přečtenému literárnímu dílu, filmovému nebo divadelnímu představení - formuluje dojmy z literárního díla	- kulturní deníky	

CJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- volně reprodukuje text - interpretuje smysl díla a podle svých schopností zhodnotí	- referáty z přečtených knih	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – identifikování základních orientačních prvků v textu
CJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- chápe pojem „literární brak“ - vybere přiměřeně věku hodnotnou literaturu - argumenty doloží svůj názor	- samizdatová literatura	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá
CJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- specifikuje znaky základních literárních směrů - přiřadí autory k jejich dílům a naopak	- zopakování vývoje literatury - válečná a poválečná literatura - současná literatura	
CJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- vyjádří a zdůvodní svůj postoj k různě zpracovanému námětu - vystihne podstatu rozdílu mezi různým zpracováním téhož námětu	- dramatická a filmová tvorba	

5.2 Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	1	3	3	3	3	3	4	3	23
	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu			Anglický jazyk						
Vzdělávací oblast			Jazyk a jazyková komunikace						
Charakteristika předmětu			Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady						

	pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v celých třídách (do počtu 24 žáků ve třídě) nebo v dělených skupinách. Většina výuky probíhá v jazykových pracovních.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení vedeme žáky k pochopení důležitosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život využitím zkušeností žáků z dovolené s rodiči v zahraničí, kde angličtina slouží jako mezinárodní dorozumívací prostředek podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky ve vyučovacích předmětech - všímáme si se žáky, že s angličtinou se setkávají v mnoha různých oblastech svého života (amerikanismy a anglicismy se vyskytují v našich životech stále častěji, důležité zdroje informací na Internetu jsou právě v angličtině, např. Google apod.) vedeme žáky k osvojování, upevňování, opakování, hodnocení a rozšiřování jejich znalostí angličtiny pomocí jednoduchých textů s obrazovou oporou a prostřednictvím příběhů s jasnou dějovou linií a postavami propojujeme probraná témata s jazykovými jevy pomocí her, písniček, básniček, rozhovorů vedeme žáky k sebehodnocení pomocí portfolia - žáci sledují své pokroky a postupně se učí hodnotit sebe sama Kompetence k řešení problémů učíme žáky nebát se problémů - poukazujeme na to, že komunikace v cizím jazyce nemusí být dokonalá

	oceňujeme více způsobů řešení - přijmeme, když si žák zvolí svou vlastní cestu k řešení zadaného úkolu, pokud zároveň ctí smluvená pravidla konfrontujeme žáky s běžnými, každodenními situacemi, vybízíme je k odvozování významu slov a vět z kontextu a k využívání znalostí z jiných předmětů
	Kompetence komunikativní zařazujeme do výuky úkoly a cvičení, při kterých je žák vtažen do ústní komunikace s ostatními, a dále pak neúplné písemné texty k doplnění, čímž se žák učí písemnému sdělení vedeme žáky k porozumění slyšenému pomocí videonahrávek nebo audionahrávek s vizuální oporou budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žákem a učitelem, žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami - žáci tvoří v cizím jazyce rozhovory, skupinové prezentace, hrají role, sbírají informace do dotazníků a projektů
	Kompetence sociální a personální budujeme pozitivní školní a třídní klima - snažíme se učit angličtinu v přátelské, bezpečné a tvořivé atmosféře zařazujeme kooperativní činnosti do výuky, při kterých se žák učí spolupracovat s ostatními a respektovat jejich jedinečnosti a odlišnosti vedeme k vytváření pravidel vzájemného soužití s konkrétní aplikací do vyučovacího procesu - vytváříme různá pravidla pro rozmanité aktivity v hodinách při hře, rozhovoru, scéně...
	Kompetence občanské učíme žáky principu slušnosti a lidské důstojnosti vedeme k dodržování pravidel vzájemného soužití seznamujeme žáky s životem v anglicky mluvících zemích prostřednictvím krátkých textů nebo videonahrávek, čímž v nich rozvíjíme smysl pro kulturu a tradice
	Kompetence pracovní dbáme na respektování vymezených pravidel a plnění úkolů ve stanoveném rozsahu a termínu vedeme k samostatné práci se slovníkem v učebnici a s dvojazyčným slovníkem vedeme k využívání anglického jazyka i v dalších oblastech vzdělávání

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-------------------------	----------------	-------	------------------

CJA 3 - 1 -02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	zopakuje výslovnost přiřadí slovo k obrázku popíše obrázek pomocí jednoduché slovní zásoby prezentuje svou práci zpívá písně a recituje říkanky společně s učitelem a ostatními žáky	slovní zásoba: rodina pozdravy barvy číslovky 1 - 10 škola oblečení hlava a tělo hračky ovoce a zelenina jídlo a pití dopravní prostředky zvířata domov písničky a říkanky k daným tématům	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění)
CJA 3 - 1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	adekvátně reaguje na pokyny učitele	představování základní pokyny v hodině	OSV - Sociální rozvoj - Poznávání lidí (poznávání žáků ve skupině)
CJA 3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	určí libovolnou hlásku z vysloveného slova všímá si rozdílů mezi psanou a mluvenou podobou slova	slovní zásoba všech témat	
CJA 3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	předvede jednoduchý dialog předvede scénku snaží se porozumět smyslu poslouchaného rozhovoru zakreslí význam slova	jednoduché dialogy týkající se všech témat slovní zásoba všech témat	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace (dialog)

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
CJA 3 - 1 -02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	zopakuje výslovnost přiřadí slovo k obrázku	slovní zásoba: pozdravy a základní fráze škola, třída a školní potřeby barvy číslovky 1 - 12 třída a její vybavení jména česká a anglická hodiny a určování času	

		rodina hračky, pohádkové postavy oblečení hlava a tělo dny v týdnu sportovní hry jídlo a pití ovoce a zelenina domácí zvířata schopnosti a dovednosti písničky a říkanky k daným tématům	
	zpívá písně a recituje říkanky společně s učitelem a ostatními žáky seznámí se se základy reálií anglicky mluvících zemí, s tradicí slavení svátků	reálie - rozdílné svátky a jejich způsob slavení - Halloween, Vánoce	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice VB, USA)
CJA 3 - 1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	rozumí přiměřeně pokynům a požadavkům učitele odpoví na otázky učitele a spolužáků samostatně sestaví krátký dialog čte a plní pokyny v zadání u cvičení v učebnici i pracovním sešitě	Classroom language	
CJA 3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	snaží se zapamatovat si správný pravopis slov ze slovní zásoby učebnice seznámí se s fonetickým přepisem anglické abecedy používá anglickou abecedu a hláskuje slova	slovní zásoba fonetická transkripce abeceda a spelling	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování)
CJA 3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	sestaví a předvede jednoduchý dialog, scénku zná základní potřebnou slovní zásobu v rozsahu učebnice a používá ji odhaduje smysl nových slov z kontextu zvládá základní komunikační obraty (pozdraví, rozloučí se, představí se, požádá a poděkuje atd.) zvládá základní matematické dovednosti v angličtině	slovní zásoba k daným tématům pozdravy a základní fráze číslovky 1 - 12	OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (respektování odlišností, podpora, pomoc slabším při realizaci dialogu) VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (vlajky ČR, VB, USA - hra na národnosti)

	orientuje se ve svém prostředí, které dokáže jednoduchým způsobem popsat poskytne jednoduché informace o sobě (věk, popis své osoby, zájmy, činnosti) orientuje se základním způsobem v čase (dny, hodiny) představí svoji rodinu a nejbližší přátele nápodobou a především pamětným učením si osvojuje základní gramatické znalosti, avšak zatím bez znalosti gramatického systému	škola, třída, školní potřeby, rodina, barvy... představování, hlava, tělo, oblečení, schopnosti a dovednosti dny v týdnu, hodiny a určování času přivlastňovací zájmeno <i>my</i> množné číslo předložky místa <i>in, on</i> vazba <i>This...is x These...are</i> vazba <i>i am/He is wearing</i> sloveso <i>i have got</i> vazba <i>i can play, i play</i> vazba <i>i like/I don't like</i> vazba <i>i need a.../I need some...</i> rozkazovací způsob <i>Let's...</i> vazba <i>It can, It likes</i> vazba <i>i am good/not good ating</i> sloveso v přítomném čase průběhovém	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (život v Anglii a styl života v evropských rodinách - videonahrávky)
CJA 3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podporu	vyslovuje a čte správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, jež je dána strukturou učebnice	slovní zásoba k daným tématům	
CJA 3-1-06 píše slova krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	do textu dopisuje vhodná slova z nabídky píše věty formou záměny vzoru	slovní a gramatická zásoba k daným tématům	

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
CJA 5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	rozumí pokynům a požadavkům učitele odpoví na otázky učitele a spolužáků, samostatně sestaví krátký dialog, čte a plní pokyny v zadání u cvičení v učebnici i pracovním sešitě	Classroom language	

CJA 5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	rozumí slovům ze základní slovní zásoby rozumí jednoduchým větám v rámci osvojované slovní zásoby	slovní zásoba: pozdravy a představování základní fráze, pokyny a příkazy rodina číslovky 12 - 20 třída a její vybavení narozeniny dopravní prostředky pocity záliby - sběratelství barvy schopnosti a dovednosti pracovní postup při míchání barev, vaření dům, byt, místnosti adresa a telefonní číslo domácí mazlíčci a jejich schopnosti, dovednosti ovoce a zelenina číslovky 20 - 100 režim dne sporty volný čas budovy ve městě, popis cesty	
CJA 5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	porozumí některým poslouchaným příběhům porozumí některým poslouchaným rozhovorům	příběhy či rozhovory na audio/video nahrávkách nacvičený rozhovor mezi spolužáky	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti (čtení, poslech, rozhovor)
CJA 5-3-01 vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	učí se selektivnímu čtení za účelem vyhledání určité konkrétní informace	cílené vyhledávání určité informace v textu	
CJA 5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	snaží se dodržovat správný slovosled snaží se dodržovat správný pravopis osvojuje si základní gramatické znalosti	adresa blahopřání pozdávka na oslavu slovní zásoba a tvoření samostatných vět sloveso <i>to be</i> + stažené tvary přivlastňovací zájmeno <i>my, his, her, its</i>	

		záporný rozkaz <i>Don't...</i> předložky místa <i>in, on, under, next to, between, on the left/right</i> neurčitý člen <i>a/an</i> množné číslo <i>-s, -es, -(y)s, -(i)es</i> vazba <i>There is/There are</i> vazba <i>i like/I don't like, Do you like...?</i> přivlastňovací pád <i>Kim's</i> sloveso <i>can</i> sloveso <i>to have</i> otázka s <i>do</i> 2. pád pod. jmen s vazbou <i>of (a mug of...)</i> přítomný čas prostý přítomný čas průběhový	
CJA 5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se	snaží se zapojovat do rozhovorů bez předchozí přípravy (pozdraví, rozloučí se)	nepřipravované rozhovory dodržení pravidel komunikace jednoduchá sdělení slovosled výslovnost	OSV - Sociální rozvoj - komunikace (dialog - vedení, pravidla a řízení, cvičení pozorování a aktivního naslouchání)
CJA 5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	představí sebe i osobu blízkou, požádá o svolení a pomoc, poděkuje	nepřipravované rozhovory dodržení pravidel komunikace jednoduchá sdělení	

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
CJA 5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	rozumí slovům ze základní slovní zásoby rozumí jednoduchým větám v rámci osvojované slovní zásoby	slovní zásoba: pozdravy a představování rodina škola, pomůcky a vyučovací předměty počasí a roční období počítače dům, byt a jeho vybavení čas - analogový a digitální u lékaře	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium)

		jídlo televizní pořady, program zimní sporty kalendář povolání zvířata na farmě a v divočině nakupování rozvrh hodin denní režim - činnosti doma, ve škole a ve volném čase	
CJA 5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	porozumí některým poslouchaným příběhům porozumí některým poslouchaným rozhovorům	příběhy či rozhovory na audio/video nahrávkách nacvičený rozhovor mezi spolužáky	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením v textu)
CJA 5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	snaží se o plynulé čtení jednoduchých textů se slovy známé slovní zásoby učí se selektivnímu čtení za účelem vyhledání určité konkrétní informace získanou informaci použije v odpovědi na otázku posoudí pravdivost tvrzení o textu snaží se při tvoření vět o správný slovosled	čtení textů cílené vyhledávání určité informace v textu odpovědi na otázky texty o reáliích anglicky mluvících zemí tradice svátků <i>Christmas, Halloween, Easter</i>	EV - Ekosystémy (četba textů o zvířatech žijících v různých ekosystémech) MKV - Kulturní difference (srovnává prožití svátků v anglicky mluvících zemích)
CJA 5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	vyplní formulář se základními údaji o vlastní osobě píše krátký text na zadané téma snaží se dodržovat správný slovosled snaží se dodržovat správný pravopis osvojuje si základní gramatické znalosti	samostatné vyplňování formuláře adresa blahopřání, pozvánka na narozeniny pohlednice, dopis, e-mail slovní zásoba k probíraným tématům pravidla tvoření <i>-ing</i> tvarů množné číslo u nepravid. podst. jmen osobní a přivlastň. zájmena <i>him X his</i>	

		stupňování přídav. jmen - 2. a 3. stupeň předložky místa <i>behind, opposite</i> přivlastňovací pád u neživotných podstatných jmen a u osob předložky času <i>on, at, in</i> vazba <i>I'd like/ I'd like to</i> počitatelná a nepočitatelná pod.jména měny a čtení cen <i>Kč, \$, £, €</i> přítomný čas prostý a průběhový budoucí čas i <i>will</i> minulý čas prostý <i>was/were/had</i> minulý čas prostý u pravidelných a nepravidelných sloves	
CJA 5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se	snaží se zapojovat do rozhovorů bez předchozí přípravy (pozdraví, rozloučí se, představí sebe i osobu blízkou, vyhlásuje jméno a příjmení)	nepřipravované rozhovory jednoduchá sdělení s využitím slovní zásoby slovosled výslovnost	MKV - Multikulturalita - význam užívání angličtiny jako nástroje dorozumívání
CJA 5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	snaží se odpovídat na otázky, popř. tvořit rozhovor na různá osvojovaná témata bez předchozích příprav (rodina, škola, adresa, volný čas, popíše umístění předmětu, vybavení bytu, postavu a její oblečení, jednoduchou cestu, objedná si v restauraci něco k jídlu a pití)	nepřipravované rozhovory jednoduchá sdělení s využitím slovní zásoby	

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>ČTENÍ s POROZUMĚNÍM</i>			
CJA-9-1-02 rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	Rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů. v jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.	Typy textů: tematicky různorodé jednoduché texty, webové stránky, zprávy. Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, počasí. Slovní zásoba: ve vztahu k tematickým okruhům.	

CJA-9-1-04 odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	V jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov.	Typy textů: jednoduché texty o reáliích anglicky mluvících zemí, tematicky různorodé články, e-mail, jednoduchý příběh; typy úloh - odpovědi na otázky, výběr z odpovědí.	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích (články o životě vrstevníků v anglicky mluvících zemích)
<i>POSLECH s POROZUMĚNÍM</i>			
CJA-9-1-03 rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Rozumí obsahu zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Rozumí důležitým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách a poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor.	Typy textů: jednoduché úryvky z rozhlasových a televizních pořadů, jednoduché situační dialogy, telefonáty, písně; typy úloh - přiřazování správných odpovědí s výběrem, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí, dokončení vět, zápis do formuláře či tabulky, výběr z odpovědí. Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Jazykové prostředky (základy): fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce.	
<i>PSANÍ</i>			
CJA-9-2-01 sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Napiše jednoduché texty související s tématy, která mu jsou blízká, jako kamarádi, rodina, koníčky, volný čas, škola, prázdniny. Jednoduchý popis.	Typy textů: e-mail, osobní dopis, pohlednice, přání - dle instrukcí; typy úloh - volné psaní dopisu nebo pohlednice z prázdnin, dopis (email) o novém (případně nejlepším) kamarádovi nebo o rodině, na téma škola nebo volný čas. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	

CJA-9-2-02 písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Písemně reaguje na jednoduché krátké sdělení obsahující otázky.	Typy textů: formulář, inzerát o sobě a svých zálibách na základě vzorového textu a dané osnovy; odpověď na dopis nebo e-mail kamarádovi jako reakce na krátké písemné sdělení obsahující otázky týkající se známého tématu, např. hudba, sport, filmy, škola (volné psaní). Gramatika: slovesné časy - přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, modální slovesa (základy); pravopis - psaní malých a velkých písmen, dělení slov, pravidla interpunkce; stavba věty , druhy vět podle postoje mluvčího (tvorba otázek a záporu). Průběžně: množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času.	
CJA-9-2-03 stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Písemně shrne hlavní myšlenky jednoduchého a krátkého textu nebo konverzace.	Typy textů: rozhovor, konverzace, jednoduchý text, osobní dopis, jednoduchý příběh.	
CJA-9-2-04 vyžádá jednoduchou informaci	Vyžádá písemně informaci/informace týkající se známých témat. Písemně sestaví zdvořilou žádost.	Typy textů: vzkaz, zpráva, e-mail, inzerát, formální žádost, poděkování.	
<i>MLUVENÍ</i>			
CJA-9-3-01 jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Typy textů: oslovení, reakce na oslovení, přivítání, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, pozdravy, jednoduchá prosba a žádost, podávání osobních informací. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy (modelové situace, hraní rolí)

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-------------------------	----------------	-------	------------------

<i>ČTENÍ s POROZUMĚNÍM</i>			
CJA-9-1-02 rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	Rozumí obsahu krátkých jednoduchých textů a s využitím vizuální opory obsahu jednoduchých neadaptovaných textů. v jednoduchých textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií.	Typy textů: ilustrované příběhy a komiksy, tematicky různorodé články, texty o reáliích anglicky mluvících zemí, formuláře, dotazníky, dopisy, recepty. Tematické okruhy: bydlení, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, vnitřní a vnější charakteristika člověka, různé stravovací návyky, životní prostředí. Slovní zásoba: ve vztahu k tematickým okruhům.	
CJA-9-1-04 odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	V novém krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení.	Typy textů: dopis, e-mail, pohlednice, tematicky různorodé články, jednoduchý příběh; typy úloh - odpovědi na otázky, výběr z odpovědí.	
<i>POSLECH s POROZUMĚNÍM</i>			
CJA-9-1-03 rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci; v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace.	Typy textů: promluva, pozdravy a seznámení, žádost a prosba, poděkování a omluva, návrhy a nabídky, budoucí plány a rozhodnutí. Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Jazykové prostředky: fonetický přepis slov, pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce	
<i>PSANÍ</i>			
CJA-9-2-01 sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o sobě a svých zálibách; popíše místo svého bydliště.	Typy textů: e-mail, popis života a událostí v okolí. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	

CJA-9-2-02 písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Zdvořile požádá, poděkuje a omluví se; vyjádří, co bude dělat.	Typy textů: formulář, inzerát o sobě a svých zálibách na základě vzorového textu a dané osnovy; odpověď na dopis nebo e-mail kamarádovi jako reakce na krátké písemné sdělení obsahující otázky týkající se známého tématu, např. hudba, sport, filmy, škola (volné psaní). Gramatika: průřezové opakování slovesných časů - přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, modální slovesa, rod činný a trpný (základy). Průběžně: množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času.	
CJA-9-2-03 stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní informace	Typy textů: texty o reáliích (kultuře, historii a zeměpisných zajímavostech) anglicky mluvících zemí, články o rodině, sportu a volném čase, prázdninách, dopravních prostředcích, přírodě a počasí v konfrontaci s naší zemí a anglicky mluvícími zeměmi.	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě (prezentace historie a kultury anglofonních zemí - videa, referáty a multimediální prezentace)
CJA-9-2-04 vyžádá jednoduchou informaci	Zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy a na časové údaje.	Typy textů: formální žádost, prosba, poděkování.	
<i>MLUVENÍ</i>			
CJA-9-3-01 jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Omluví se, odpoví na omluvu, vyjádří souhlas a nesouhlas; adekvátně reaguje v každodenních situacích; požádá kamaráda o pomoc a pomoc nabídne.	Typy textů: pozdravy a seznámení, žádost a prosba, poděkování a omluva, návrhy a nabídky, budoucí plány a rozhodnutí. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-------------------------	----------------	-------	------------------

<i>ČTENÍ s POROZUMĚNÍM</i>			
CJA-9-1-02 rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky	Vystihne hlavní myšlenku čteného textu. Nalezne v textu odpovědi na otázky. Posoudí pravdivost tvrzení o textu. Vyhledá v textu nová slova.	Typy textů: složitější texty z učebnice nebo z anglického časopisu. Tematické okruhy: móda, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Slovní zásoba: ve vztahu k tematickým okruhům.	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích (články o životě vrstevníků v anglicky mluvících zemích)
CJA-9-1-04 odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	Z kontextu odhadne význam nových a neznámých slov v přiměřeně obtížném textu.	Typy textů: texty o kamarádství a problémech dětí, o povolání; texty o historii anglicky mluvících zemí, referát, zjednodušené adaptované literární dílo.	OSV - Sebepoznání a sebepojetí (Moje vztahy k druhým lidem)
<i>POSLECH s POROZUMĚNÍM</i>			
CJA-9-1-03 rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Rozumí pokynům a používaným frázím. Rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma, rozumí jednoduchému rozhovoru.	Typy textů: příkaz, zákaz, rada, rozhovory na téma schopností a chování lidí, texty o realii anglicky mluvících zemí. Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Jazykové prostředky: fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce.	
<i>PSANÍ</i>			
CJA-9-2-01 sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Ústně i písemně podá základní informace o sobě, o rodině, popíše svůj typický den, napíše jednoduché sdělení o knize nebo o filmu, podle vzoru obmění rozhovor, sdělení o plánech a možnosti je uskutečnit.	Typy textů: představování, detailní popis osob a věcí, referát. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	

CJA-9-2-02 písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Používá správně tvary probíraných gramatických jevů, tvoří věty a slovní spojení podle vzoru; napíše přiměřeně dlouhý text.	Typy textů: osobní dopis, e-mail, zpráva, přání, návrh a nabídka, recept, referát, adaptované literární dílo. Gramatika: průřezové opakování slovesných časů - přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, modální slovesa, rod činný a trpný, předpřítomný čas prostý, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby. Průběžně: množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času.	MKV - Multikulturalita - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživot. vzdělávání (články)
CJA-9-2-03 stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Samostatně shrne obsah mluveného či čteného textu, najde pro reprodukci oporu v textu. Vyjadřuje se vlastními slovy, používá ustálená slovní spojení a synonyma.	Typy textů: texty o reáliích anglicky mluvících zemí, adaptace příběhu.	MKV - Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami (diskuze, referáty)
CJA-9-2-04 vyžádá jednoduchou informaci	Gramaticky správně formuluje otázky, vyžádá si jednoduchou informaci v obchodě, na nádraží, v hotelu, požádá o pomoc.	Typy textů: oslovení, reakce na oslovení, prosba, formální žádost, souhlas/nesouhlas, formulář, dotazník.	
<i>MLUVENÍ</i>			
CJA-9-3-01 jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Obměňuje modelové rozhovory; v běžných situacích komunikuje bez větších příprav.	Typy textů: osobní informace, rozhovory v běžných situacích. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>ČTENÍ s POROZUMĚNÍM</i>			

CJA-9-1-02 rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky	Pracuje s textem přiměřeného rozsahu, rozumí popisům událostí, vyhledá konkrétní informace, vyhledá odpovědi na otázky, posoudí pravdivost tvrzení o textu.	Typy textů: texty z učebnice a anglického časopisu. Tematické okruhy: člověk a společnost, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, zeměpisné údaje, cestování, problémy mládeže, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Slovní zásoba: ve vztahu k tematickým okruhům.	
CJA-9-1-04 odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	Chápe hlavní myšlenku textu s neznámými slovy, význam slov vyvodí z kontextu.	Typy textů: texty o historii anglicky mluvících zemí z učebnice a časopisu, referát, příběh, komiks, adaptované literární dílo.	
<i>POSLECH s POROZUMĚNÍM</i>			
CJA-9-1-03 rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Rozumí pokynům a používaným frázím, rozumí poslechovým materiálům v učebnici, rozumí obtížnější konverzaci, která obsahuje i neznámou slovní zásobu.	Typy textů: tematicky zaměřené rozhovory, zprávy. Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Jazykové prostředky: fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči; fonetická transkripce.	
<i>PSANÍ</i>			
CJA-9-2-01 sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Ústně i písemně předá informaci, používá ustálená spojení a fráze vhodné pro dané téma, dbá na formální úpravu písemných sdělení.	Typy textů: formální dopis, referát, e-mail. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	

CJA-9-2-02 písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Používá správně gramatické jevy. Sestaví formálně gramatiky správnou větu.	Typy textů: složitější texty, eseje. Gramatika: průřezové opakování slovesných časů - přítomný prostý, průběhový, minulý prostý, průběhový, vyjadřování budoucnosti, modální slovesa, rod činný a trpný, předpřítomný čas prostý, podmiňovací způsob, základní slovesné vazby. Průběžně: množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času.	
CJA-9-2-03 stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Vyjádří obsah textu vlastními slovy, používá ustálená spojení a synonyma, zaujme stanovisko.	Typy textů: život a dílo anglických spisovatelů, texty o reáliích anglicky mluvících zemí, literární texty přiměřeného rozsahu.	
CJA-9-2-04 vyžádá jednoduchou informaci	Obmění a gramaticky správně formuluje své otázky. Vyžádá informaci.	Typy textů: návrh a nabídka, rozhovor o běžných věcech.	
<i>MLUVENÍ</i>			
CJA-9-3-01 jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	V běžných situacích komunikuje bez větších příprav, účastní se konverzace na každodenní téma.	Typy textů: zdvořilostní fráze, rozhovory v každodenních situacích. Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem.	OSV - Sociální rozvoj - komunikace - komunikace v různých situacích (rozhovory, modelové situace)

5.3 Další cizí jazyk

5.3.1 Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
						Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Německý jazyk
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. V dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, má jim pomáhat snižovat jazykové bariéry. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků; tomu odpovídá i výuka gramatiky. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci porozumí čtenému textu, který je na jejich jazykové úrovni. Při výuce se žáci seznámí se základními reáliemi zemí, které tímto jazykem hovoří, jsou vedeni k pochopení cizojazyčných kultur a toleranci k nim.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá ve skupinách dle zájmu žáků, většinou v odborných jazykových pracovnách.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení - vedeme žáky ke správnému způsobu užití materiálů, techniky a vybavení- vedeme žáky k zájmu o literaturu a kulturní dění dané jazykové oblasti- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení Kompetence k řešení problémů - vedeme žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a gramatických pravidel při řešení problémových situací z reálného života (metody hraní rolí, simulace) Kompetence komunikativní používáme audio nahrávky k procvičování porozumění mluvenému slovu, k nácviku výslovnosti a intonace nabízíme prostředky (skupinové úlohy, dialog, komunikační moduly), vedoucí k vzájemné komunikaci

	Kompetence sociální a personální zadáváme úlohy diferencované podle schopností a zájmů žáků-při prezentaci výsledků práce dbáme na hodnocení individuální i týmové-důsledně vyžadujeme dodržování pravidel
	Kompetence občanské vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu-umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení-sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
	Kompetence pracovní vedeme žáky k osvojení pracovních postupů při nácviku jednotlivých dovedností (výslovnost,intonace,porozumění,poslech)

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Poslech s porozuměním</i>			
NJ- 9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	• reaguje na jednoduché a srozumitelné pokyny učitele • řídí se jimi a plní je	pokyny učitele	
NJ-9-1-02 rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí jednodušším slovům a větám s vizuální oporou • vybere správnou odpověď na otázku	jednoduchá slovní zásoba s podporou obrázků	
<i>Mluvení</i>			
NJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• pozdraví, rozloučí se, sdělí základní informace o sobě a své rodině	úvodní ústní kurz představení pozdravy, oslovení	OSV - Komunikace (komunikace v různých situacích)
NJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• vyslovuje správně známou slovní zásobu • odpoví na jednoduché otázky	pravidla výslovnosti zápor přítomný čas některých sloves	
<i>Čtení s porozuměním</i>			

NJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• chápe jednoduché nápisy a pokyny	číslovky základní 0-100	
NJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• přečte foneticky správně jednoduché věty • rozumí základním informacím	slovní zásoba různých tematických okruhů - rodina, přátelé, zvířata, volný čas	
NJ- 9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• najde odpověď na jednoduché otázky • pochopí obsah jednoduchého textu za pomoci vizuální opory • odhaduje význam některých neznámých slov podle kontextu	melodie a slovosled věty oznamovací a tázací čtení a poslech s porozuměním básně, říkadla, písně	
<i>Psaní</i>			
NJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• vyplní jednoduchý formulář	podstatná jména, zájmena	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Poslech s porozuměním</i>			
NJ- 9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	• chápe a vyplní základní pokyny učitele • vyjádří prosbu a poděkování	pokyny učitele slovosled	
NJ-9-1-02 rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí slovům a větám s vizuální oporou	pády podstatných jmen skloňování osobních zájmen slovosled	
NJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• vybere nejdůležitější informace z poslechových textů na různá témata • doplní do textu chybějící informace	krátké texty o škole, přátelích předložky	
<i>Mluvení</i>			

NJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• dodržuje osvojená pravidla výslovnosti • při rozhovoru používá krátké a jednoduché fráze	zdvořilostní fráze - poděkování, blahopřání, omluva, přání	
NJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• jednoduchými větami vypráví o své osobě, rodině, volném čase • reprodukuje vlastními slovy kratší slyšený nebo přečtený text	vazba Wie geht es? móda, zdravý životní styl	
NJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• odpovídá jednoduše na kladené otázky • vyjádří souhlas nebo nesouhlas	rozkazovací způsob předložky	
<i>Čtení s porozuměním</i>			
NJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• vyhledá v textu známá slova a základní fráze • nalezne odpověď na otázku • vyhledává neznámá slova ve slovníku	préteritum	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zážitky a zkušenosti z Evropy)
NJ- 9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• přečte krátký text se známou slovní zásobou • orientuje se v přiměřeně obtížných textech • vybere nejdůležitější informace z textů • rozhodne o správnosti vět podle obsahu	melodie věty oznamovací a tázací reklamní letáky	
<i>Psaní</i>			
NJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• vyplní jednoduchý dotazník o sobě	dotazníky časové údaje	
NJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• napíše jednoduché vyprávění na dané téma • napíše odpověď na jednoduché otázky	texty na různá témata skloňování přivlastňovacích zájmen	
NJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše kamarádovi odpověď na e-mail	minulý a přítomný čas sloves vyjádření data	

Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Poslech s porozuměním</i>			

NJ- 9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	• chápe pokyny učitele a reaguje na ně	pokyny učitele	
NJ-9-1-02 rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• odhadne význam slova na základě známého slova nebo na základě obrázku	básně hádky hry, pexeso	
NJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• v textu rozpozná základní informace • rozumí jednoduchému slyšenému textu	pohádky základní realie, časové údaje	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
<i>Mluvení</i>			
NJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• aktivně se zapojí do jednoduché konverzace • rozumí jednoduchému rozhovoru	vykání perfektum	
NJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• dodržuje výslovnost • vyslovuje správně redukované hlásky • sestaví jednoduché sdělení týkající se situace s probíranými tematickými okruhy	skloňování podstatných jmen řadové číslovky přítomný a minulý čas sloves předložky	
NJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• reaguje na pokládané otázky týkající se různých tematických okruhů • pokládá otázky spolužákům při konverzaci	určování času rod přídavných jmen zápor skloňování osobních zájmen	
<i>Čtení s porozuměním</i>			
NJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• vyhledá neznámá slova ve slovníku učebnice a dvojjazyčném slovníku • vyhledá konkrétní informaci	slovní zásoba různých tematických okruhů	OSV - sebezpoznaní a sebezpojetí (co o sobě vím a co ne)
NJ- 9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• přečte nahlas a plynule text • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu • vyhledá odpovědi na otázky	texty v učebnici pohádky jednoduché mimoučebnicové texty	

<i>Psaní</i>			
NJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• popíše svoje zájmy • napíše krátké sdělení o sobě a své rodině	skloňování osobních zájmen skloňování přivlastňovacích zájmen	
NJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše odpověď na dopis podle vzoru	dopis - adresa spojky	

5.3.2 Ruský jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
						Volitelný	Volitelný	Volitelný	
Název předmětu			Ruský jazyk						
Vzdělávací oblast			Jazyk a jazyková komunikace						
Charakteristika předmětu			Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. V dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, má jim pomáhat snižovat jazykové bariéry. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků; tomu odpovídá i výuka gramatiky. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci porozumí čtenému textu, který je na jejich jazykové úrovni.						

	Při výuce se žáci seznámí se základními reáliemi zemí, které tímto jazykem hovoří, jsou vedeni k pochopení cizojazyčných kultur a k toleranci k nim.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá ve skupinách dle zájmu žáků, většinou v odborných jazykových pracovnách.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení - vedeme žáky ke správnému způsobu užití materiálů, techniky a vybavení - vedeme žáky k zájmu o literaturu a kulturní dění dané jazykové oblasti; - s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
	Kompetence k řešení problémů - vedeme žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a gramatických pravidel při řešení problémových situací z reálného života (metody hraní rolí, simulace)
	Kompetence komunikativní používáme audio nahrávky k procvičování porozumění mluvenému slovu, k nácviku výslovnosti a intonace nabízíme prostředky (skupinové úlohy, dialog, moduly vedoucí k vzájemné komunikaci)
	Kompetence sociální a personální - zadáváme úlohy diferencované podle schopností a zájmů žáků; - při prezentaci výsledků práce dbáme na hodnocení individuální i týmové; - důsledně vyžadujeme dodržování pravidel
	Kompetence občanské - vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu; - umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení; - sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
	Kompetence pracovní vedeme žáky k osvojení pracovních postupů při nácviku jednotlivých dovedností (výslovnost, intonace, porozumění, poslech)

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Poslech s porozuměním</i>			
RJ- 9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	• reaguje na jednoduché a srozumitelné pokyny učitele	pokyny učitele	
RJ-9-1-02 rozumí slovům a jednotlivým	• rozumí jednodušším slovům a větám s vizuální	jednoduchá slovní zásoba s podporou	

větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	oporou	obrázků	
<i>Mluvení</i>			
RJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• pozdraví, rozloučí se, sdělí základní informace o sobě a své rodině	úvodní ústní kurz představení pozdravy, oslovení	OSV - Komunikace (komunikace v různých situacích)
RJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• vyslovuje správně známou slovní zásobu • odpoví na jednoduché otázky	pravidla výslovnosti tvrdých a měkkých souhlásek redukováné samohlásky přítomný čas některých sloves	
<i>Čtení s porozuměním</i>			
RJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• chápe jednoduché nápisy a pokyny	číslovky základní 1-20	
RJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• přečte foneticky správně jednoduché věty	slovní zásoba různých tematických okruhů - rodina, přátelé, vesnice, zvířata zdrobněliny	
RJ- 9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• najde odpověď na jednoduché otázky • pochopí obsah jednoduchého textu za pomoci vizuální opory	melodie věty oznamovací a tázací slovní přízvuk básně, říkadla, písně	
<i>Psaní</i>			
RJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• osvojí si grafickou podobu jazyka - azbuku • vytváří slova s použitím osvojených písmen azbuky	písmena azbuky	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Poslech s porozuměním</i>			
RJ- 9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	• chápe a vyplní základní pokyny učitele	pokyny učitele	

RJ-9-1-02 rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí slovům a větám s vizuální oporou	pády podstatných jmen rod přídavných jmen základní číslovky 20-100 skloňování osobních zájmen	
RJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• vybere nejdůležitější informace z poslechových textů na různá témata	krátké texty o škole, dětech	
<i>Mluvení</i>			
RJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• dodržuje osvojená pravidla výslovnosti • při rozhovoru používá krátké a jednoduché fráze	zdvořilostní fráze - poděkování, blahopřání, omluva, přání	
RJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• jednoduchými větami vypráví o své osobě, rodině, volném čase • vypráví vlastními slovy kratší slyšený nebo přečtený text	pravopis po g, k, ch co mám/nemám ráda	
RJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• odpovídá jednoduše na kladené otázky - o sobě, rodině, škole	výslovnost souhlásek a samohlásek	
<i>Čtení s porozuměním</i>			
RJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• vyhledá v textu známá slova a základní fráze • nalezne odpověď na otázku • vyhledává neznámá slova ve slovníku	slovní zásoba různých tematických okruhů - škola, rodina, Rusko, narozeniny, dny v týdnu, měsíce, volný čas	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zážitky a zkušenosti z Evropy)
RJ- 9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• přečte krátký text se známou slovní zásobou • orientuje se v přiměřeně obtížných textech • vybere nejdůležitější informace z textů	melodie věty oznamovací a tázací slovní přízvuk básně, říkadla, písně hádky, rozpočítadla	
<i>Psaní</i>			
RJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• vyplní jednoduchý dotazník o sobě	dotazníky datum	
RJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• opíše správně krátký text	texty na různá témata pohádky	
RJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše odpověď na dopis o sobě podle schématu	minulý a přítomný čas sloves	

Vzdělávací obsah předmětu Ruský jazyk

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Poslech s porozuměním</i>			
RJ- 9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	• chápe pokyny učitele a reaguje na ně	pokyny učitele	
RJ-9-1-02 rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• odhadne význam slova na základě známého slova nebo na základě obrázku	básně hádky vtipy	
RJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• v textu rozpozná základní informace • rozumí jednoduchému slyšenému textu	pohádky svátky - Vánoce a Nový rok - u nás a v Rusku	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
<i>Mluvení</i>			
RJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• aktivně se zapojí do jednoduché konverzace	vykání	
RJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• dodržuje výslovnost souhlásek • vyslovuje správně redukované samohlásky • sestaví jednoduché sdělení týkající se situace s probíranými tematickými okruhy	skloňování podstatných jmen řadové číslovky přítomný a minulý čas sloves	
RJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• reaguje na pokládané otázky týkající se různých tematických okruhů • pokládá otázky spolužákům při konverzaci	určování času rod přídavných jmen	
<i>Čtení s porozuměním</i>			
RJ-9-3-02 rozumí slovům	• vyhledá neznámá slova ve slovníku učebnice a	slovní zásoba různých tematických	OSV - sebepoznání

a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	dvojjazyčném slovníku	okruhů - škola, rozvrh hodin, části dne, hodiny, lidské tělo, vlastnosti člověka, město, povolání	a sebepojetí (co o sobě vím a co ne)
RJ- 9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• přečte nahlas a plynule text • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu • vyhledá konkrétní informace z textu	texty v učebnici pohádky, písně, básně	
<i>Psaní</i>			
RJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• popíše svoje zájmy • napíše krátké sdělení o sobě a své rodině	skloňování osobních zájmen skloňování tázacích zájmen	
RJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše odpověď na dopis podle vzoru	dopis - adresa	

5.3.3 Konverzace v anglickém jazyce

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
						Volitelný	Volitelný	Volitelný	
Název předmětu			Konverzace v anglickém jazyce						
Vzdělávací oblast			Jazyk a jazyková komunikace						
Charakteristika předmětu			Důraz je kladen na komunikativní funkci jazyka. Tematické okruhy jsou shodné s okruhy probíranými v hodinách anglického jazyka daného předmětu. Funkcí předmětu je lepší ukotvení základních dovedností ke zvládnutí očekávaných výstupů předmětu. Tento předmět si mohou zvolit pouze žáci hodnocení dle § 16 školského zákona. Osnovy nejsou zařazeny, protože odráží osnovy předmětu anglický jazyk v jednotlivých ročnících (viz 5.2 Anglický jazyk).						
Obsahové, časové a organizační			Výuka probíhá ve skupinách dle zájmu žáků, většinou v odborných jazykových pracovnách.						

vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení - vedeme žáky ke správnému způsobu užití materiálů, techniky a vybavení- vedeme žáky k zájmu o literaturu a kulturní dění dané jazykové oblasti; - s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení Kompetence k řešení problémů - vedeme žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a gramatických pravidel při řešení problémových situací z reálného života (metody hraní rolí, simulace) Kompetence komunikativní používáme audio nahrávky k procvičování porozumění mluvenému slovu, k nácviku výslovnosti a intonace nabízíme prostředky (skupinové úlohy, dialog, moduly vedoucí k vzájemné komunikaci) Kompetence sociální a personální - zadáváme úlohy diferencované podle schopností a zájmů žáků; -při prezentaci výsledků práce dbáme na hodnocení individuální i týmové; -důsledně vyžadujeme dodržování pravidel Kompetence občanské - vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu; -umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení; -sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok Kompetence pracovní vedeme žáky k osvojení pracovních postupů při nácviku jednotlivých dovedností (výslovnost, intonace, porozumění, poslech)

5.4 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	5	5	5	5	0	0	0	0	24
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					
Název předmětu				Matematika					
Vzdělávací oblast				Matematika a její aplikace					

Charakteristika předmětu	Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena na aktivních činnostech, poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávací obor je rozdělen na 4 tematické okruhy: 1. Čísla a početní operace (na druhém stupni - Čísla a proměnná). Žáci si osvojují aritmetické operace ve třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem, zaokrouhlováním. Seznámí se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací. 2. Závislosti, vztahy a práce s daty. Žáci si v tomto tematickém okruhu na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy. 3. Geometrie v rovině a v prostoru. Žáci se v tomto tematickém okruhu učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii. 4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Jejich řešení je do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Při nich je třeba uplatňovat uvažování žáků, které později přechází v logické myšlení. Učí se řešit problémové situace a úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru. Matematika v tomto období rozvíjí paměť žáků, jejich představivost, tvořivost, klade základy logického úsudku. Matematické vzdělání přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí důslednost, tvořivost sebedůvěru, sebekontrolu aj.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v celých třídách.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení Vedeme žáky k poznání, že je nutno učivo pochopit, že své výkony mohou ovlivnit procvičováním; podporujeme u žáků rozvoj schopností abstraktního a logického myšlení (zařazováním problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů,...); vytváříme u žáků zásoby početních operací, metod řešení úloh, které žák efektivně využívá při řešení úloh vycházejících z reálného života a praxe; učíme žáky systematickosti, vytrvalosti, přesnosti,

	zodpovědnosti, sebekontroly, práci s chybou.
	Kompetence k řešení problémů Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů; učíme žáky hledat vlastní postup při řešení problémů; podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů; učíme žáky provádět rozbor problémů a plánů řešení, odhadovat výsledky, uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha může mít i více nebo žádné řešení.
	Kompetence komunikativní Při společné práci v menších skupinách učíme žáky komunikovat tak, aby spolupráce byla kvalitní a vedla k dosažení cíle; učíme žáky, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty a uměli naslouchat druhým; vedeme žáky ke správnému používání terminologie a symboliky při řešení praktických a slovních úloh; učíme žáky pracovat s grafy, tabulkami.
	Kompetence sociální a personální Rozvíjíme u žáků prostřednictvím skupinového vyučování schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce; rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role; podporujeme vzájemnou pomoc žáků vytvářením situací, kdy se žáci vzájemně potřebují.
	Kompetence občanské Zařazujeme úlohy s ekologickou a ekonomickou problematikou (nákup, investice, hospodaření); vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení; v rámci evaluace je učíme hodnotit svou práci i práci druhých příklady z praxe; učíme žáky vnímat složitost světa.
	Kompetence pracovní Motivujeme žáky k pozitivnímu a zodpovědnému vztahu k práci; nabízíme žákům úkoly a projekty, ve kterých se budou učit zvládat základní pracovní činnosti s různými materiály, nástroji; učíme žáky chránit si při práci své zdraví; využívat matematické dovednosti v praktických činnostech; při řešení praktických úloh učíme žáky orientovat se v grafech a jiných formách záznamu.

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<i>číslo, početní operace</i>		
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá	Určí a запиše počet prvků ve skupině. Zapiše čísla 0 – 20.	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru.	OSV - řešení problémů a rozhodovací

předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.		Přirozená čísla do 20. Určování počtu předmětů v daném souboru.	dovednosti (hry, soutěže, vzájemné hodnocení).
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnává čísla dané skupiny, využívá symboly $<$, $>$, $=$. Zapiše a přečte čísla 0 – 20. Porovná a řadí čísla podle velikosti vzestupně i sestupně.	Porovnávání čísel v daném oboru a používání matematických znaků a symbolů. Určování čísel na číselné ose. Psaní čísel 0-20.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	Číslo na číselné ose vyhledá, na osu zapiše, čísla porovná. Používá číselnou osu ke sčítání a odčítání v daném oboru čísel.	Číselná osa, znázorňování čísel. Určování čísel na číselné ose. Porovnávání čísel pomocí číselné osy.	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky.	Vyvozování sčítání a odčítání na názorných příkladech. Sčítání a odčítání do 5, 10, 20. Zápis příkladů na sčítání, odčítání	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Řeší jednoduché slovní úlohy. Tvoří vlastní slovní úlohy.	Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání. Řešení slovních úloh s využitím vztahů o x - více, méně.	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Řeší jednoduché slovní úlohy. Seřadí členy skupiny podle zvolených parametrů.		
M-3-2-03 Doplní tabulky, schémata posloupnosti čísel.	Seřadí členy skupiny podle zvolených parametrů. Určí místo v řadě.		
	<i>geometrie v rovině a prostoru</i>		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	Rovinné obrazce, geometrická tělesa: krychle, koule, kvádr, válec.	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-------------------------	----------------	-------	------------------

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	sčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku pomocí rozkladu čísel.	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	vyjádří vlastními slovy vlastnosti početní operace sčítání přirozených čísel v praxi využívá znalosti o záměně sčítanců	Vlastnosti sčítání přirozených čísel.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	pojmenuje členy sčítání a odčítání	Pojmy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl.	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku i v náročnějších úkolech - s více členy		
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací		
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	rozlišuje a vyjmenuje časové jednotky hodina, minuta převádí základní jednotky času čte časové údaje na různých typech hodin sleduje jednoduché závislosti na čase, např. změnu teploty během dne, příchod a odchod do školy, délku vyučovací hodiny, délku přestávky, dobu snídane, oběda, večere, délku spánku	Orientace v čase, rozlišování jednotek času (hodina, minuta) se základními převody (jen z větších na menší), využívání pro sledování, odhad a počítání délky kratších časových úseků v rámci dne.	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	rozlišuje křivé a rovné čáry pozná úsečku rýsuje úsečky, lomené čáry označí úsečku, bod určí vzájemnou polohu bodu a úsečky (je/není na úsečce)	Křivá, přímá a lomená čára. Úsečka. Rýsování úseček. Označování bodů a úseček.	
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	zná obsah čísel 0 - 100 spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně) vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězích, ve čtvercové síti apod.) s daným počtem prvků do 100	Čísla 0 - 100. Psaní čísel 0 - 100. Číselná řada 0 - 100.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	vyjmenuje násobky 10 do 100 a zpět	Počítání do 100 po 10 a zpět.	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje	porovnává násobky 10 do 100 a vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů	Porovnávání násobků 10.	

vztah rovnosti a nerovnosti	vyjmenuje číselnou řadu 0 - 100 a zpátky přečte a zapíše čísla 0 - 100	Počítání do 100 po jedné a zpět.	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	určí desítky a jednotky v čísle rozloží čísla v oboru do 100 na desítky a jednotky porovnává čísla v oboru do 100 sčítá a odčítá násobky 10 v oboru do 100 sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 bez přechodu přes 10	Rozklad čísel v oboru do 100 na desítky a jednotky. Určování počtu desítek a jednotek v čísle. Porovnávání čísel do 100. Sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 (s 1 jednociferným číslem) bez přechodu desítek.	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	používá sčítání a odčítání u praktických úloh řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání násobků 10 v oboru do 100 řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 bez přechodu desítek i s využitím závorek	Slovní úlohy na porovnávání, sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 bez přechodu desítek (s 1 jednociferným číslem). Počítání s využitím závorek. Využívání peněz, jednotek.	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	narýsuje úsečku odhaduje, měří, zapisuje délku úsečky	Rýsování úseček, odhadování, měření, zapisování a porovnávání jejich délek	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	odhaduje a porovnává délky úseček a předmětů z okolí měří délku úseček a předmětů z okolí na cm a mm zapisuje délku úsečky ($ AB = 5 \text{ cm}$)	Jednotky délky (mm, cm, dm) a základní vztahy mezi nimi.	
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes 10 (s 1 jednociferným číslem)	Sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 (s 1 jednociferným číslem) s přechodem desítek (typu $25 + 8$, $65 - 7$).	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes 10 (s 1 jednociferným číslem) i v náročnějších úkolech s více členy a s využitím závorek používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh	Sčítání a odčítání s více členy a s využitím závorek.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100	Slovní úlohy na porovnávání a sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 (s 1	

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 100 (s 1 jednociferným číslem) s přechodem desítky	jednociferným číslem) s přechodem desítek.	
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	sčítá dvojciferná čísla v oboru do 100 bez přechodu 10 (typu 20+45, 23+45) odčítá dvojciferná čísla oboru do 100 bez přechodu 10 (typu 45-20, 45-23) sčítá a odčítá dvojciferná čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítku i pod sebe písemně	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel (písemně i z paměti) v oboru do 100 bez přechodu desítek (typu 40+14, 25-10, 25+12, 35-12).	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh s využitím závorek	Sčítání a odčítání s více členy a s využitím závorek.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100	Slovní úlohy na porovnávání, sčítání a odčítání dvojciferných čísel v oboru do 100 bez přechodu desítky z paměti i písemně a s přechodem desítek s 1 jednociferným číslem. Slovní úlohy s užitím vztahu o n více/méně v oboru do 100.	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 i náročnějších úkolech s více členy a s využitím závorek řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n více/méně v oboru do 100		
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	čte časové údaje na různých typech hodin rozlišuje a vyjmenuje časové jednotky hodina, minuta, vteřina převádí základní jednotky času	Rozlišování jednotek času hodina, minuta, vteřina) se základními převody (jen z větších na menší).	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	určí závislost různých činností na průběhu času během dne, čte ze schématu a grafu, přp. určuje závislost různých činností během týdne, měsíce sleduje jednoduché závislosti na čase, např. změna teploty během dne, příchod a odchod do školy, délka vyučovací hodiny, délka přestávky, doba snídání, oběda, večere, délka spánku	Využívání časových jednotek (hodina, minuta, vteřina/ sekunda) pro sledování, odhad a počítání délky a závislosti časových úseků v rámci dne/ týdne/ měsíce. Využití tabulek, rozpisů, řádů.	

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popisuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	rozeznává a pojmenuje tělesa (kvádr, kužel, válec, koule, krychle, jehlan), příp. modeluje tělesa	Geometrické tělesa (kvádr, kužel, válec, koule, krychle, jehlan).	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	porovnává, odhaduje, měří a zapisuje délku úseček (stran, hran útvarů) na cm,mm rýsuje úsečky dané délky poznává a rozlišuje geometrické rovinné útvary a tělesa v praxi	Rýsování úseček, odhadování, měření, zapisování a porovnávání jejich délek. Využívání jednotek délky.	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	skládá obrázky tangramu podle předlohy vysleduje analyticko-syntetickou metodou vzorec, princip uspořádání navrhne doplnění, opravu, pokračování pomocí představivosti, pozornosti, logiky a analogie	Různé aplikační slovní úlohy a problémy na rozvoj logického myšlení a představivosti jako jsou číselné a obrázkové řady magické čtverce a skládky.	
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	znázorní a využívá násobení i jako opakované sčítání znázorní a využívá dělení po částech (i jako opakované odčítání) a na části vyjádří vlastními slovy vlastnosti násobení, dělení přirozených čísel	Násobení přirozených čísel i jako opakované přičítání (pojmy: násobek, činitel, činitel, součin). Dělení počtu po částech (i jako opakované odčítání) a na části.	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	využívá vlastností násobení a dělení	Vlastnosti násobení a dělení.	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	násobí v oboru násobílek 2,3,4,5 dělí v oboru násobílek 2,3,4,5	Násobení a dělení v oboru násobílek 1,2,3,4,5	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	užívá násobení a dělení v praktických situacích řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení v oboru násobílek 1-5 užívá násobení a dělení (z paměti v oboru násobílek 0-5 v praktických situacích) řeší a vytváří slovní úlohy na vztahy n krát více/méně	Početní a slovní úkoly na násobení a dělení v oboru násobílek 1-5	
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům - k násobení a dělení v kombinaci se sčítáním a odčítáním při výpočtech užívá závorek Při řešení praktických úloh využívá sčítání a odčítání (z paměti i písemně) v oboru do 100.	Početní a slovní úlohy na n-krát více/méně (s využitím závorek). Násobení a dělení s 0.	

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	při řešení praktických úloh využívá násobení a dělení (z paměti i písemně) v oboru násobílek 0-5	Řešení a vytváření všech druhů početních a slovních úkolů na násobení a dělení v oboru násobílek 0-5.	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100. řeší a vytváří slovní úlohy na vztahy n - krát více/méně, o n více/ méně řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k jednomu i dvěma početním výkonům - k násobení a dělení v kombinaci se sčítáním a odčítáním při výpočtech užívá závorky	Řešení a vytváření všech druhů početních a slovních úkolů na násobení a dělení v oboru násobílek 0-5 v kombinaci se sčítáním/ odčítáním v oboru do 100 s využitím závorek. Početní a slovní úkoly na n krát více / méně a na o n více/ méně.	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	najde logické nesmysly vysleduje analyticko-syntetickou metodou vzorec, princip uspořádání navrhne doplnění, opravu, řešení, pokračování pomocí představivosti logiky a analogie	Různé aplikační slovní úlohy a problémy na rozvoj logického myšlení a představivosti jako jsou číselné a obrázkové řady, magické čtverce, skládky, logické úlohy.	
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	rozezná osově souměrný obrazec nebo útvar	Osově souměrné obrazce a útvary.	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	kreslí a modeluje jednoduché osově souměrné útvary (pomocí zrcátka, překládáním papíru...) dokreslí osově souměrné obrazce do čtvercové sítě	Porovnávání osově souměrných útvarů Dokreslování osově souměrných obrazců do čtvercové sítě.	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	porovná délky úseček odhadem, měřením		

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<i>Číslo a početní operace</i>		
M 3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• násobí a dělí v oboru násobílek 6-10 • užívá násobení a dělení v praktických situacích • řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení v oboru násobílek 0-10	Násobení a dělení v oboru násobílek 6-10. Početní a slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek 0-10.	
M 3-1-04 provádí z paměti jednoduché	• řeší a vytváří slovní úlohy na vztahy n krát	Úkoly n krát více/méně v oboru	

početní operace s přirozenými čísly	více/méně	násobitek 0-10.	
M 3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům - k násobení a dělení v kombinaci se sčítáním a odčítáním	Slovní úlohy – o x více/méně, xkrát více/méně	
	<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
M 3-3-01 rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	• rozlišuje křivé, přímé a lomené čáry • pozná a označí přímku a polopřímku • určí rovnoběžky a různoběžky • určí vzájemnou polohu bodu a úsečky (je/není na úsečce, přímce), přímek a úseček • označí průsečík dvou různoběžek	Úsečka, přímka a polopřímka. Rovnoběžky a různoběžky. Průsečík dvou různoběžek.	
M 3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• porovnává, odhaduje, měří a zapisuje délky úseček na centimetry a milimetry	Jednotky délky (mm, cm, dm, m), měření délky	
	<i>Číslo a početní operace</i>		
M 3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• sčítá dvě dvojčíselná čísla v oboru do 100 z paměti (64 + 26) • sčítá dvě dvojčíselná čísla s přechodem desítek z paměti (64 + 28) • odčítá dvě dvojčíselná čísla v oboru do 100 z paměti (80 - 35) • odčítá dvě dvojčíselná čísla s přechodem desítek v oboru do 100 z paměti (82 - 35) • písemně sčítá dvě dvojčíselná čísla bez přechodu desítek (24 + 15) • písemně sčítá dvě dvojčíselná čísla s počtem jednotek 10 v oboru do 100 (19 + 11) • písemně sčítá dvě dvojčíselná čísla s přechodem desítek (13 + 19) • písemně odčítá dvě dvojčíselná čísla bez přechodu desítek v oboru do 100 (99 - 75) • písemně odčítá dvě dvojčíselná čísla v oboru do 100, kde v menšenci je počet jednotek 10 (80 - 18) • písemně odčítá dvě dvojčíselná čísla s přechodem desítek v oboru do 100 (62 - 13)	Sčítání dvojčíselných čísel v oboru do 100 z paměti (64 + 26 apod.). Sčítání dvojčíselných čísel v oboru do 100 z paměti Odčítání dvojčíselných čísel v oboru do 100 z paměti (80 - 35, 55 - 18). Písemné sčítání dvojčíselných čísel v oboru do 100 (24 + 15, 19 + 11, 13 + 19). Písemné odčítání dvojčíselných čísel v oboru do 100 (99 - 75, 80 - 18, 62 - 13).	
M 3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 - 100 • řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům - k násobení a dělení v kombinaci	Slovní úlohy na sčítání a odčítání dvojčíselných čísel v oboru do 100	

	se sčítáním a odčítáním		
	<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
M 3-3-01 rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	• rozezná, pojmenuje a popíše jednoduché rovinné útvary • hledá v realitě reprezentanty rovinných útvarů • popíše rovinné útvary	Vlastnosti a označení rovinných útvarů. Měření stran rovinných útvarů.	
M 3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• měří délky stran rovinných útvarů • kreslí a rysuje rovinné obrazce ve čtvercové síti	Osově souměrné obrazce.	
M 3-3-03 rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• rozezná jednoduché osově souměrné útvary • kreslí a modeluje osově souměrné útvary ve čtvercové síti		
	<i>Číslo a početní operace</i>		
M 3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• počítá po stovkách a desítkách do 1 000 • čte a píše násobky 100 a 10 v oboru do 1000 • zobrazí násobky 100 a 10 v oboru do 1 000 na číselné ose a porovná je	Počítání po stovkách a po desítkách v oboru do 1 000. Čtení a zápis trojčiferných čísel v oboru do 1 000.	
M 3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• čte a píše čísla 0 - 1 000 • určí počet stovek, desítek a jednotek • rozloží čísla na součet stovek, desítek a jednotek	Porovnávání čísel v oboru do 1 000.	
M 3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose	• porovnává trojčiferná čísla v oboru do 1000 • zobrazí trojčiferná čísla na číselné ose		
M 3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• zaokrouhlí čísla na desítky v oboru do 1000 • zaokrouhlí čísla na stovky v oboru do 1000	Zaokrouhlování čísel na desítky a stovky v oboru do 1 000.	
M 3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• sčítá a odčítá násobky 100 v oboru do 1000 • používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh • sčítá a odčítá trojčiferné a dvojčiferné číslo bez přechodu stovek z paměti (650 + 20, 416 + 80) • sčítá a odčítá trojčiferné a jednociferné číslo (i s přechodem stovek) z paměti (396 + 5) • používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh • řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a	Sčítání a odčítání čísel v oboru do 1000 z paměti (300 + 200, 900 - 100). Sčítání čísel v oboru do 1000 z paměti (650 + 20, 416 + 80). Odčítání čísel v oboru do 1000 z paměti (360 - 40, 360 - 55). Slovní úlohy na sčítání a odčítání	

	odčítání čísel v oboru do 1000	v oboru do 1000.	
	<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
M 3-3-01 rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	• rozezná jednoduchá tělesa • určí vrcholy, hrany a stěny těles • orientuje se v prostoru • přiřadí pohledy na danou stavbu (těleso)	Tělesa a jejich vlastnosti. Modelování těles.	
M 3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• převádí jednotky • měří úsečky s přesností na milimetry		
	<i>Číslo a početní operace</i>		
M 3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• sčítá trojčiferná čísla v oboru do 1000 z paměti (310 + 140, 310 + 482, 360 + 90, 360 + 250) • odčítá trojčiferná čísla v oboru do 1000 z paměti (675 - 200, 675 - 450, 220 - 30, 470 - 180)	Sčítání trojčiferných čísel v oboru do 1000 z paměti (310 + 140, 310 + 482, 360 + 90, 360 + 250). Odčítání trojčiferných čísel v oboru do 1000 z paměti (675 - 200, 675 - 450, 220 - 30, 470 - 180).	
M 3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh s využitím závorek • písemně sčítá trojčiferná čísla v oboru do 1000 (155 + 320, 123 + 155, 579 + 109, 688 + 114) • písemně odčítá trojčiferná čísla v oboru do 1000 (655 - 340, 315 - 214, 850 - 190, 743 - 589)	Písemné sčítání trojčiferných čísel v oboru do 1000 (155 + 320, 123 + 155, 579 + 109, 688 + 114). Písemné odčítání trojčiferných čísel v oboru do 1000 (655 - 340, 315 - 214, 850 - 190, 743 - 589).	
M 3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh • řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 1000 • řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 - 1000	Slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 1000. Úkoly na porovnávání trojčiferných čísel v oboru do 1000.	
	<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
M 3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran • měří úsečky s přesností na milimetry • převádí jednotky délek	Výpočet obvodu jednoduchých rovinných útvarů.	
	<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>		
M 3-2-03 doplňuje tabulky, schémata,	• převádí jednotky objemu a hmotnosti	Jednotky hmotnosti a objemu a jejich	

posloupnosti čísel	• řeší praktické úlohy s převody jednotek objemu a hmotnosti • doplňuje tabulky	převody.	
	<i>Číslo a početní operace</i>		
M 3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose	• násobí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek	Násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek.	
M 3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• dělí jednociferným číslem mimo obor násobílek beze zbytku	Dělení jednociferným číslem mimo obor násobílek beze zbytku.	
M 3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• používá násobení a dělení beze zbytku mimo obor násobílek při řešení praktických úloh • dělí dvojciferné číslo jednociferným (2-9) se zbytkem • znázorňuje dělení se zbytkem do čtvercové sítě • provádí kontrolu výpočtu • používá dělení se zbytkem při řešení praktických úloh • řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení beze zbytku mimo obor násobílek • řeší a vytváří slovní úlohy na dělení se zbytkem v oboru malé násobilky	Dělení dvojciferného čísla jednociferným (2-9) se zbytkem. Úkoly na násobení a dělení mimo obor násobílek, dělení se zbytkem. Slovní úlohy na násobení a dělení beze zbytku mimo obor násobílek a na dělení se zbytkem v oboru malé násobilky	

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	čte a píše čísla v oboru do 10 000 počítá po tisících, stovkách, desítkách a jednotkách v oboru do 10 000 znázorní čísla na číselné ose určí tisíce, stovky, desítky a jednotky rozloží číslo na součet stovek, desítek a jednotek	Čtení a zápis čísel do 10 000.	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	porovná čísla v oboru do 10 000 zaokrouhlí čísla na desítky, stovky, tisíce	Porovnávání a zaokrouhlování čísel v oboru do 10 000.	

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	pamětně sčítá a odčítá čísla v oboru do 10 000 bez přechodu a s přechodem provádí odhad a zkoušku řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání a slovní úlohy se vztahem o n více/méně řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony	Pamětné a písemné sčítání a odčítání bez přechodu a s přechodem v oboru do 10 000.	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	určí vzájemnou polohu dvou přímek (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) určí a označí průsečík různoběžek, kolmic zapiše rovnoběžnost, různoběžnost a kolmost narýsuje rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině.	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	narýsuje úsečku označí krajní body úsečky odhadne a změří délku úsečky odhadne a změří délku úsečky přenesení délku úsečky pomocí kružítka na polopřímku sčítá, odčítá a násobí úsečky přirozeným číslem přenášením velikosti úsečky na polopřímku/úsečku určí obvod mnohoúhelníka přenášením délek jeho stran na polopřímku	Úsečka.	
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	pamětně násobí a dělí čísla v oboru do 10 000	Pamětné násobení a dělení v oboru do 10 000.	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně násobí jednociferným a dvojcif. činitelem provádí odhad a zkoušku dělí jednociferným dělitelem beze zbytku a se zbytkem čísla v oboru do 10 000	Písemné násobení a dělení v oboru do 10 000.	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení a slovní úlohy se vztahem n krát více/méně řeší slovní úlohy se dvěma různými početními výkony	Matematizace reálné situace	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	zná základní funkce kalkulačky a dovede ji použít k výpočtu jednoduchých příkladů	Počítání s kalkulačkou.	
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní	rozezná kruh od kružnice	Kružnice a kruh.	

rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	určí, který bod patří / nepatří kruhu / kružnici určí střed, poloměr a průměr kruhu / kružnice zapiše kruh a kružnici narýsuje kruh a kružnici určí střed úsečky narýsuje osu úsečky a označí ji	Střed a osa úsečky	
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	čte a píše čísla v oboru do 1 000 000 počítá po statisících, desetitisících, tisících, stovkách, desítkách a jednotkách v oboru do 1 000 000 znázorní čísla na číselné ose určí statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky a jednotky rozloží číslo na součet statisíců, desetitisíců, tisíců, stovek, desítek a jednotek porovnává čísla v oboru do 1 000 000 (v desítkové soustavě a na číselné ose)	Čtení a zápis čísel v oboru do 1 000 000.	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlí čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce sestaví zápis nerovnice a rovnice ze slovní úlohy vyřeší nerovnici a rovnici využívá při řešení nerovnice číselnou osu	Porovnávání a zaokrouhlování čísel v oboru do 1 000 000. Nerovnice a rovnice.	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	zapiše čísla a letopočty pomocí římských číslic	Římské číslice.	
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	odhadne jednotky času rozezná časové jednotky (s, min, h) a převádí je mezi sebou	Jednotky času.	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	pracuje s časovými údaji odhadne čas		
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	rozezná a pojmenuje různostranný, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník označí strany trojúhelníka narýsuje trojúhelník podle věty sss určí (podle pravidel trojúhelníkové nerovnosti), zda je možné trojúhelník sestavit označí strany čtverce a obdélníka	Trojúhelník, rýsování trojúhelníka Čtverec a obdélník.	

	určí protější a sousední strany čtverce a obdélníka		
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	pamětně a písemně sčítá a odčítá čísla v oboru do 1 000 000	Pamětné a písemné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000.	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	provádí odhad a zkoušku řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání a slovní úlohy se vztahem o n více/méně řeší slovní úlohy se dvěma různými početními výkony pamětně a písemně násobí čísla v oboru do 1 000 000 provádí odhad a zkoušku	Pamětné a písemné násobení a dělení v oboru do 1 000 000.	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů	řešení úloh s úsudkem číselné a obrázkové řady	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	počítá obvod čtverce a obvod obdélníku s pomocí vzorce rozezná jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) a převádí je mezi sebou určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Obvod a obsah čtverce, jednotky délky a obsahu. Obvod mnohoúhelníku.	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	určí obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku pomocí čtvercové sítě odhadne jednotky obsahu rozezná jednotky obsahu (mm^2 , cm^2 , m^2) a převádí je mezi sebou	Jednotky obsahu mm^2 , cm^2 , m^2	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku vyjádří celek z jeho dané poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny	Zlomky. celek, část, zlomek	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	Číselník, jmenovatel, zlomková čára	
	rozezná kvádr a krychli	Krychle a kvádr.	

	určí jejich vlastnosti (stěny, hrany, vrcholy) určí rovnoběžné, kolmé a různoběžné hrany na modelu krychle určí, které sítě jsou / nejsou sítěmi kvádru / krychle rozezná tělesa (krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel) z různých pohledů podle obrázků staveb krychlí určuje pohled z různých stran sestaví model stavby z krychlí podle zadaného pohledu z různých stran	Pohledy na těleso.	
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	odhadne jednotky hmotnosti a objemu rozezná jednotky hmotnosti (g, dkg, kg, t) a objemu (ml, dl, l, hl) a převede je	Jednotky hmotnosti a objemu.	

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	seznamuje se s čísly většími, než 1 000 000 zobrazuje čísla na číselné ose	Přirozená čísla do milionu a přes milión Číselná osa Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Posloupnost přirozených čísel	cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly: pamětně a písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí využívá vlastnosti pamětného i písemného sčítání, násobení, odčítání a dělení (komutativnost a asociativnost) provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (písemné algoritmy) provádí operace s čísly většími než 1000 000, kontroluje výpočty početních operací písemně násobí trojčíslným číslem, písemně dělí dvoučíslným číslem beze zbytku a se zbytkem	Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti	

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, užívá lineární uspořádání, porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady výsledků řeší jednoduché rovnice a nerovnice, formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Zaokrouhlování	OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší jednoduché a složené slovní úlohy, volí vhodné metody řešení	Rovnice a nerovnice	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání, cvičení dovedností řešení problémů, dovednosti pro učení a pro studium
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	seznamuje se se zlomky určuje, čte a zapisuje zlomky, porovnává, vypočítává zlomky z určitého čísla, vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, atd.	Slovní úlohy	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu porovná desetinná čísla analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Sčítání a odčítání zlomků	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu porovná desetinná čísla analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Desetinná čísla Porovnávání desetinných čísel praktické modely desetinných čísel (peníze), slovní úlohy	
M-5-1-08 porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100+100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Sčítání a odčítání zlomků	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100+100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Desetinná čísla Porovnávání desetinných čísel praktické modely desetinných čísel (peníze), slovní úlohy	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	provádí grafický součet a rozdíl úseček, určuje délku lomené čáry, počítá obvod pravidelných mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran	Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty, vyjádření dlužné částky	
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	sestrojí rovnoběžky a kolmice	Grafický součet a rozdíl úseček	
	rýsuje čtverec a obdélník, provádí konstrukci trojúhelníku ze tří stran, trojúhelníkovou nerovnost, kružnice a kruh, rýsuje pravidelné a nepravidelné mnohoúhelníky	Vzájemná poloha dvou přímek	
		Základní útvary v rovině, čtyřúhelník a mnohoúhelník, konstrukce čtverce, obdélníku a trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost, kružnice a kruh	OSV - Osobnostní rozvoj - Psychohygiena

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	určuje obvod a obsah složitějších rovinných útvarů pomocí čtvercové sítě, počítá obsah čtverce a obdélníka, řeší úlohy z praxe, užívá jednotky délky a obsahu	Obvod mnohoúhelníku Obvod a obsah obdélníka a čtverce Jednotky obsahu Sítě těles Povrch krychle a kvádrů	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	určuje osu souměrnosti překládáním papíru, rýsuje osu souměrnosti a osově souměrné útvary, znázorňuje jednoduché osově souměrné útvary ve čtvercové síti	Osová souměrnost	
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	užívá matematiku, shromažďuje, eviduje, znázorňuje a vyhodnocuje údaje, užívá jednoduché statistiky, jednotky času, orientuje se v kalendáři a jízdním řádu, provádí jednoduché převody jednotek času čte a sestavuje jednoduché tabulky a spojnicový graf, závislosti popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády, soustavy souřadnic Závislosti a jejich vlastnosti Slovní úlohy z praxe	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, využívá nezávislých postupů a algoritmů školské matematiky	Číselné a obrázkové řady Magické čtverce	

5.5 Matematika a její aplikace

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	4	4	4	5	17
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu			Matematika a její aplikace						
Vzdělávací oblast			Matematika a její aplikace						
Charakteristika předmětu			Matematika a její aplikace je předmět, který poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Vzdělání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Mají získat početní dovednosti v oboru						

	přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání by mělo směřovat k rozvíjení vlastních zkušeností, potřebě počítat. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující. CÍLE: Matematika vede žáka k: • využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností); • rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů; • rozvíjení logického myšlení při řešení matematických problémů; • osvojování a využívání matematických pojmů a vztahů; • vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a jejich dalšího využívání; • provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému; • přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka a symboliky, prováděním rozborů a zápisů a zdokonalování grafického projevu; • poznávání možností matematiky, že k výsledku lze dospět různými způsoby; • rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti, k soustavné sebekontrolě, k vytrvalosti a přesnosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka předmětů je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů, výukových programů na interaktivní tabuli).
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení - vedeme k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků využitím názorných pomůcek (postup do známého k neznámému) a jejich správnému užití - pozitivně motivujeme žáky k vytváření zájmu o matematiku zařazováním matematických hádanek, rébusů a zapojováním žáků do matematických soutěží (Matematická olympiáda, Klokán, Pythagoriáda) - rozvíjíme logické myšlení a úsudek, žáky vedeme k zdůvodňování matematických postupů a vytváření hypotéz na základě jejich zkušeností, znalostí nebo pokusů

	Kompetence k řešení problémů - podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů zadáváním problémových úloh, prozkoumáváním názorů a objevů řešení jednotlivých žáků, obhájení a výběr vhodného řešení, kladně hodnotíme zapojení do řešení úloh - využíváme u žáků vědomostí a zkušeností z dalších předmětů (Fyzika, Zeměpis ...) jejich propojováním s učivem matematiky
	Kompetence komunikativní - vedeme žáky k formulaci a vyjádření užitím matematického jazyka i symboliky, provádění rozborů a zápisů řešení úloh, zdokonalování grafického projevu - učíme žáky naslouchat druhým a vhodně reagovat na jejich úvahy při řešení problémových úvah, obhajobě správného řešení - rozvíjíme u žáků snahu o správné pochopení textu vhodně zvolenými návodnými otázkami
	Kompetence sociální a personální - podporujeme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti předkládáním různě náročných úkolů - vedeme žáky ke spolupráci ve skupině zadáváním úloh, při kterých žáci spolupracují, poskytují si pomoc, vysvětlení
	Kompetence občanské - učíme žáky respektovat odlišnost a jinakost při řešení složitějších úloh, žáci mají prostor k vyjádření vlastních myšlenkových úvah - vedeme žáky k plnění svých povinností vyžadováním dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech
	Kompetence pracovní - podporujeme u žáků pozitivní vztah k práci a kvalitně odvedenou práci, kterou oceňujeme přiměřenou pochvalou - vedeme žáky k používání pomůcek (rýsovací pomůcky, kalkulatory) názornou ukázkou jejich použití a další využívání při výuce - podněcujeme žáky k samostatnému vytváření modelů těles potřebných pro výuku

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace	Desetinná čísla	Desetinná čísla	
M-9-1-01 provádí početní operace	• vysvětlí pojem desetinné číslo	čtení a zápis desetinného čísla	

v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• přečte a запиše dané desetinné číslo • znázorní desetinné číslo na ose • porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti • zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností • sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla, jednoduché z paměti, další písemně • dělí desetinné číslo číslem přirozeným a číslem desetinným (až trojciferným) • matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je • využívá kalkulátorů při náročnějších úlohách bez využití paměti • převede jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel	porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel sčítání a odčítání desetinných čísel násobení a dělení desetinného čísla 10,100 násobení desetinných čísel dělení desetinného čísla číslem přirozeným a desetinným slovní úlohy využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly převody jednotek délky a hmotnosti	VMEGS - objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět (měna ostatních států)
Geometrie v rovině a prostoru	Obsah obrazce, objem a povrch tělesa	Obsah obrazce, objem a povrch tělesa	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem	• určí jednotky obsahu, převede tyto jednotky • vysvětlí význam obsahu obrazce a povrchu tělesa • vypočítá obsah obdélníka a čtverce • vypočítá obsah dalších rovinných útvarů složených ze čtverců a obdélníků • pozná a popíše kvádr, krychli a načrtne je • vypočítá povrch kvádru, krychle podle matematických vzorců • запиše řešení úloh s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky • vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahů • určí jednotky objemu a převádí je • pozná a popíše tělesa - krychle, kvádr	jednotky obsahu, převody obsah obdélníka a čtverce obsah složitějších obrazců povrch kvádru a krychle slovní úlohy na výpočet povrchu jednotky objemu, převody jednotek	

a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• určí objem krychle a kvádrů výpočtem podle vzorců • řeší slovní úlohy na výpočet objemu těles • používá kalkulátor pro základní početní operace • vyhledá požadované informace v tabulkách útvarů a povrchů těles	objem krychle a kvádrů	
Číslo a početní operace	Dělitelnost přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	• vysvětlí pojmy násobek, dělitel, prvočíslo a číslo složené • určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné • použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh • použije algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel • určí nejmenší společ. násobek a největší společný dělitel	znaky dělitelnosti (2,3,4,5,6,8,10) prvočísla a čísla složená rozklad na prvočinitele čísla soudělná a nesoudělná nejmenší společný násobek největší společný dělitel	
Geometrie v rovině a prostoru	Úhel a jeho velikost	Úhel a jeho velikost	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	• popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka, stupeň a minuta • rozliší druhy úhlů • vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, libovolný ostrý a tupý • přenesení úhel, porovná je • sestrojí různé velikosti úhlů • změří velikost daného úhlu ve stupních • vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách a zapíše to • sestrojí osu úhlu • pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti • sečte a odečte dvojici úhlů • násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma	úhel a jeho přenášení druhy úhlů jednotka velikosti úhlů (stupně a minuty); úhломěr měření velikosti úhlů osa úhlu - konstrukce kružítkem rýsování úhlů úhly vedlejší a vrcholové sčítání a odčítání úhlů násobení a dělení úhlů dvěma	

	Osová a středová souměrnost	Osová a středová souměrnost	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- určí vlastnosti útvarů v osově a středové souměrnosti - sestrojí obraz daného geometrického útvaru ve středové a osově souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu a podle osy, určí střed nebo osu souměrnosti - dodržuje zásady správného rýsování	osová souměrnost osově souměrné útvary středová souměrnost středově souměrné útvary	
	Trojúhelníky	Trojúhelníky	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	- žák rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý) nebo podle délek stran (rovnostanný, rovnoramenný, obecný) - určí součet úhlů v trojúhelníku - vypočítá třetí vnitřní úhel v trojúhelníku, známe-li dva - sestrojí trojúhelník ze tří stran - určí, zda trojúhelník lze sestrojit užitím trojúhelníkové nerovnosti - vymezi pojmy vnitřní a vnější úhel trojúhelníka - určí třetí vnitřní úhel trojúhelníka výpočtem - rozpozná trojúhelník rovnoramenný a rovnostanný, popíše vlastnosti stran a úhlů - určí střední příčku, těžnici, výšku, popíše jejich vlastnosti, tyto prvky narýsuje - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku	trojúhelníky - součet úhlů v trojúhelníku druhy trojúhelníků rýsování trojúhelníků ze tří stran trojúhelníková nerovnost vnitřní a vnější úhly trojúhelníka třídění trojúhelníků těžnice výšky v trojúhelníku kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace	Zlomky	Zlomky	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu	- vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla - převeď zlomky na desetinná čísla a naopak	pojem zlomku, zápis desetinného zlomku celek, část	

a odmocninu M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• graficky znázorní zlomek • vyjádří celek pomocí zlomku - graficky i zápisem zlomku • převede smíšená čísla na zlomky na smíšená čísla • rozšíří a zkrátí zlomek • запиše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky • porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose • provádí základní početní operace se zlomky - sčítání, odčítání, násobení a dělení • upraví složený zlomek • řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému • odhadne výsledek a ověří jeho reálnost Celá čísla, racionální čísla • vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady • znázorní celé číslo na číselné ose • porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti • určí číslo opačné • sečte a odečte celá čísla • násobí a dělí celá čísla • objasní praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí tuto absolutní hodnotu • zobrazí záporná desetinná čísla na číselné ose • vyjádří racionální číslo zlomkem nebo desetinným číslem • porovná racionální čísla • provádí základní početní operace s racionálními čísly	vyjádření částí celku pomocí zlomku převádění zlomků na desetinné číslo a naopak základní tvar zlomku smíšené číslo převádění smíšených čísel na zlomky zlomků na smíšená čísla rozšiřování a krácení zlomků uspořádání zlomků sčítání zlomků a smíšených čísel odčítání zlomků a smíšených čísel násobení zlomků číslem celým násobení zlomků dělení zlomků složený zlomek slovní úlohy Celá čísla, racionální čísla čísla celá - kladná, záporná, nula, číselná osa čísla navzájem opačná absolutní hodnota čísla porovnávání a uspořádání celých čísel sčítání a odčítání celých čísel násobení a dělení celých čísel záporná desetinná čísla racionální čísla uspořádání racionálních čísel početní operace s racionálními čísly
---	---	--

	• řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel		
	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost. Trojčlenka	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost. Trojčlenka	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	• objasní pojmy poměr a postupný poměr • provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování • zapíše poměr velikostí dvou veličin • vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem	poměr, postupný poměr	
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	• pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou • vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy a využívá jej při řešení slovních úloh • sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky	přímá úměrnost nepřímá úměrnost měřítko plánu, mapy slovní úlohy trojčlenka	
	Procenta	Procenta	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent • vypočítá jedno procento z daného základu • použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je	procento - základ, počet procent, procentová část výpočet procentové části výpočet počtu procent výpočet základu jednoduché úrokování	MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení-pěstování kritického přístupu k reklamě (práce s články, reklamou)
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladech • použije získané znalosti při řešení slovních úloh z praxe • provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení • provede kontrolu reálnosti získaného výsledku	slovní úlohy	
Geometrie v rovině a prostoru	Shodnost trojúhelníků	Shodnost trojúhelníků	

M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří - objasní věty o shodnosti trojúhelníků	shodné útvary v rovině	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- využije osvojených vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - dodržuje zásady správného rýsování	shodnost trojúhelníků - věty sss, sus, usu, konstrukce trojúhelníků	
	Čtyřúhelníky a hranoly	Čtyřúhelníky a hranoly	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- žák rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastností - vypočítá obvod, obsah těchto útvarů pomocí vzorce - přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu, obsahu těchto obrazců - vypočítá obvod a obsah trojúhelníku - určí objem a povrch hranolů s rovnoběžníkovou, lichoběžníkovou a trojúhelníkovou podstavou - rýsuje síť hranolů - řeší úlohy z praxe	třídění čtyřúhelníků rovnoběžníky a jejich vlastnosti lichoběžník a jeho vlastnosti obvody a obsahy čtyřúhelníků rýsování čtyřúhelníků slovní úlohy obsah trojúhelníku objem a povrch hranolu slovní úlohy z praxe na objem a povrch	OSV - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace	Mocniny	Mocniny	

M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- vysvětlí význam druhé mocniny a druhé mocniny - určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulatoru - vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu	druhá mocnina racionálního čísla druhá odmocnina reálného čísla	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulator		určování druhé mocniny a odmocniny z tabulek a kalkulačky	
Geometrie v rovině a prostoru	Pythagorova věta	Pythagorova věta	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- vysvětlí Pythagorovu větu a objasní, kde se používá - vypočítá třetí stranu trojúhelníka pomocí Pythagorovy věty - účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům - řeší úlohy z praxe, zakreslí reálný náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení příkladu, příklad vyřeší - odhadne výsledek a ověří jeho reálnost	Pythagorova věta výpočet přepony výpočet odvěsny praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty	
Číslo a početní operace	Mocniny s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem	
	- vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, některé z paměti, těžší na kalkulačce - použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - provádí základní početní operace s mocninami; umocní součin, podíl, mocninu - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$ - určí mocninu s exponentem nula	n-tá mocnina čísla sčítání a odčítání mocnin s př.m. násobení a dělení mocnin s př.m. mocnina součinu, podílu umocňování mocnin zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$	
	Výrazy	Výrazy	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných;	vysvětlí pojmy výraz číselný, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou	číselné obory jednočlen, mnohočlen	

určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	výrazů a uvede příklady • určí hodnotu daného číselného výrazu • zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými • provádí základní operace (sčítání a odčítání) s mnohočleny • provádí násobení a dělení mnohočlenů • vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad výrazů	výrazy číselné, jejich hodnota výraz s proměnnou, určování hodnoty sčítání a odčítání mnohočlenů násobení a dělení mnohočlenu jednočlenem násobení a dělení mnohočlenů, vytýkání, rozklad vytýkáním	
	Lineární rovnice	Lineární rovnice	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice • vyřeší rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav • používá algoritmus řešení rovnic ke správnému řešení • matematicky správně a účelně zapíše postup řešení • provede zkoušku řešení dosazením do rovnice • vyřeší slovní úlohy - provede rozbor slovní úlohy, její řešení a ověření si reálnosti získaného výsledku • vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení	jednoduché rovnice ekvivalentní úpravy rovnic řešení rovnic - se závorkami a zlomky slovní úlohy řešené rovnicemi slovní úlohy o pohybu a společné práci výpočet neznámé ze vzorce	
Geometrie v rovině a prostoru	Kruh, kružnice, válec	Kruh, kružnice, válec	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí • vysvětlí význam průměru a poloměru a vztahu mezi nimi • vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců • určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, nebo vzájemnou polohu dvou kružnic • určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětívu • narýsuje kružnice s daným středem a poloměrem • sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	délka kružnice, obvod kružnice obsah kruhu vzájemná poloha dvou kružnic vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna	
	Thaletova kružnice	Thaletova kružnice	

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- vysvětlí Thaletovu kružnici a využije ji ke konstrukcím - sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice	konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi konstrukce tečen ke kružnici	
	Válec, jeho síť	Válec, jeho síť	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- načrtne válec - vypočítá objem a povrch válce - vyhledá potřebné informace pro práci v tabulkách - řeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici či válci, ve slovní úloze provede náčrtek, matematizaci problému, jeho řešení a ověření reálnosti výsledku	objem a povrch válce slovní úlohy z praxe	
	Konstrukční úlohy	Konstrukční úlohy	
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- žák sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky - používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu - využívá vztahů mezi geom. útvary k řešení konstrukčních úloh - zakreslí náčrtek zadaného úkolu - správně zapíše konstrukční postup s použitím správné matematické symboliky	množiny bodů dané vlastnosti konstrukce trojúhelníků konstrukce čtyřúhelníků	OSV - spolupráce a soutěživost - rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace	Výrazy	Výrazy	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- provede početní operace sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů a dělení mnohočlenů - aplikuje na příkladech vzorce: druhá mocnina součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin - použije tyto vzorce ke zjednodušení výrazů - upraví výraz vytýkáním před závorku	sčítání a odčítání mnohočlenů násobení a dělení mnohočlenů vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 úprava mnohočlenů pomocí vzorců vytýkání, vytýkání čísla -1	

	rozloží daný výraz pomocí vzorců či vytýkáním na součín	rozklad výrazů na součin pomocí vzorců a vytýkání	
	Lomené algebraické výrazy	Lomené algebraické výrazy	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - zkrátí a rozšíří lomené výrazy - provede početní operace (+, -, *, :) s lomenými výrazy - přehledně, stručně запиše řešení úlohy	lomený výraz podmínky lomeného výrazu rozšiřování a krácení sčítání a odčítání lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů	
	Rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	Rovnice a soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli - provede zkoušku řešení - matematicky správně a účelně запиše postup řešení - řeší slovní úlohy z praxe - provede rozbor slovní úlohy, její řešení a ověří si reálnost získaného výsledku - vyřeší alespoň jednou metodou řešení soustavy 2 rovnic o 2 neznámých	rovnice se závorkami rovnice se zlomky rovnice s neznámou ve jmenovateli slovní úlohy (s procenty, o pohybu, spol. práci, směsi) soustavy - sčítací metoda dosazovací metoda slovní úlohy řešené soustavou rovnic	
Závislosti, vztahy a práce s daty	Funkce	Funkce	
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- rozezná funkční vztah od jiných vztahů - vysvětlí pojem lineární funkce - vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestrojí graf lineární funkce s důrazem na přesnost rýsování - použije funkci při řešení úloh z praxe - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic	definice funkce lineární funkce a její vlastnosti graf lineární fce praktické příklady na lineární funkci konstantní funkce přímá úměrnost	

	• sestrojí graf kvadratické funkce • sestrojí graf nepřímé úměrnosti • použije funkce při řešení úloh z praxe	grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic kvadratická funkce nepřímá úměrnost	
Geometrie v rovině a prostoru	Podobnost a její užití v praxi. Goniometrické funkce	Podobnost a její užití v praxi. Goniometrické funkce	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří • rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost запиše pomocí matematické symboliky • určí poměr podobnosti • na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů • použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami • sestrojí podobný útvar danému • odvodí goniometrické funkce ostrých úhlů jako poměrů stran podobných pravoúhlých trojúhelníků • k určování hodnot používá tabulky a kalkulačku • použije goniometrické funkce k řešení úloh z praxe	podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení poměr podobnosti věty o podobnosti podobnost v praxi goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku funkce sinus, kosinus, tangens užití funkce sinus, kosinus a tangens	
	Objem a povrch těles	Objem a povrch těles	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• vysvětlí pojmy a základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule • načrtne tato tělesa • vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorce • využívá kalkulátor k základním početním operacím • vyhledá potřebné informace pro práci v tabulkách, literatuře	jehlan kužel koule slovní úlohy a praktické příklady	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe		a rozhodování z hlediska různých typů problémů
	Základy finanční matematiky	Základy finanční matematiky	
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- vypočítá úrok, určí počet dní úrokové doby - provádí jednoduché úrokování - provádí složené úrokování - řeší slovní úlohy z praxe	úrok jistina úroková doba úrokovací období úroková míra jednoduché úrokování složené úrokování	MV- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti

5.6 Informační a komunikační technologie

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	1	0	1	1	1	4
				Povinný		Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu				Informační a komunikační technologie					
Vzdělávací oblast				Informační a komunikační technologie					
Charakteristika předmětu				Vzdělávací oblast v 1. - 4 . ročníku nemá vlastní samostatný předmět, žáci potřebné kompetence získávají v rámci ostatních vyučovacích předmětů. v 5. ročníku je vzdělávací oblast realizována prostřednictvím předmětu informační a komunikační technologie. Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě. Informatika jako obor zabývající se zákonitostmi vzniku, zpracování, přenosu a využívání informací, má i pro běžný praktický život žáků v současném, technicky vyspělém světě vzrůstající význam. Je nezbytné vybavit žáka znalostmi a dovednostmi z oblasti výpočetní techniky. Cílem výuky je naučit žáky základy práce s textovými, tabulkovými, grafickými a prezentačními					

	programy, základy www stránek, práci s informacemi a získání informací o možnostech uplatnění na trhu práce. Kromě znalosti manipulace s počítačem na základní uživatelské úrovni, je důležité rozvinout u žáka tvořivou schopnost uplatnit dosažené znalosti a dovednosti při řešení praktických problémů, s nimiž se setkává ve škole i mimo školu.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v počítačových učebnách vybavených počítači a projekční technikou.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání, třídění a využívání podle zadaných kritérií. Seznamujeme s obecně používanými symboly, znaky a pojmy v oboru informační a komunikační technologie. Směřujeme k tomu, aby si žáci osvojili práci podle zadaných instrukcí. Vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní kreativity, osvojováním různých programů. Snažíme se je motivovat k dalšímu a celoživotnímu vzdělávání.
	Kompetence k řešení problémů Učíme žáky nebát se problémů, ale vhodným způsobem je řešit pomocí problémových situací. Aktivní samostatnou tvůrčí činností vedeme žáky k získávání informací, které jsou potřebné k dosažení vyřešení problémů. Snažíme se, aby žáci rozeznali podstatné a nepodstatné. Oceňujeme více způsobů řešení. Respektujeme žákovo řešení problémů. Vybízíme žáky k požádání o pomoc ve škole i mimo ni.
	Kompetence komunikativní Vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků diskusními a motivačními metodami. Pomocí skupinové práce vedeme žáky k ústní prezentaci svého úkolu. Snažíme se, aby žáci rozuměli běžným typům textů, záznamů a obrazových materiálů pomocí názorných ukázek. Slovními metodami budujeme pravidla partnerské komunikace mezi žákem a učitelem a mezi žáky navzájem.
	Kompetence sociální a personální Budujeme pozitivní školní a třídní klima motivačními metodami. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc, naučit se diskutovat a argumentovat pomocí slovních metod. Motivujeme žáky k samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů a k dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty specifickými metodami.
	Kompetence občanské

	Vedeme žáky k dodržování pravidel vzájemné spolupráce. Pomáháme žákům v sobě probudit úctu k nesmírným možnostem počítačové sítě. Podporujeme žakovu samostatnost, tvořivost a nápaditost.
	Kompetence pracovní Využíváme žakovy chyby jako prostředku k tvořivé práci. Motivačními metodami se snažíme, aby žáci dokončili svou práci a úkoly odevzdávali ve stanoveném termínu. Sledujeme, aby dodržovali bezpečnostní a hygienické zásady při práci. Poukazujeme na způsoby, jak žáci mohou využívat získané znalosti ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj. Snažíme se rozvíjet žakovo myšlení a nacházet nová řešení při práci s počítačem.

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM		
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	- vysvětlí pojem informace a uvede příklady informací a zdrojů, z nichž se informace získávají - rozumí pojmu hardware - technické vybavení počítače - vyjmenuje hlavní části počítače a vysvětlí jejich funkci - pozná běžná vstupní a výstupní zařízení (tiskárny, obrazovky, klávesnice, myši, touchpady, webkamery, reproduktory, mikrofony,...) - zná hlavní druhy médií pro ukládání dat (pevný disk, USB flash disk, webdisk) - zná běžné vstupní a výstupní porty jako USB, HDMI - rozumí pojmu software - programové vybavení - vyjmenuje běžné aplikační programy a vysvětlí jejich použití - zná pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je dodržuje - správně zapne, vypne a restartuje počítač - ví, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače	základní pojmy hardware software bezpečnost práce, prevence rizik	OSV- psychohygiena

	• dodržuje řád učebny ICT		
ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	• pochopí potřebnost uživatelského jména a hesla k prokázání identity při přihlašování na počítači • zná pravidla pro vytváření a používání hesla (nesdělování hesla, odpovídající délka hesla, používání směsice znaků a čísel) • pochopí důležitost archivace souborů, průběžně ukládá výstupy své práce • zná způsoby, jak předcházet krádežím dat (heslo, zamykání počítače) • rozumí pojmu počítačový virus • ví, jakým způsobem mohou počítač napadat • zná způsoby ochrany, uvědomuje si důležitost pravidelné aktualizace antivirových programů	prokazování identity bezpečnost dat počítačové viry	
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	• pochopí, co je operační systém, zná názvy některých operačních systémů • při práci využívá základní ovládací prvky a nástroje operačního systému • provádí základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopírování, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření) • ovládá práci s okny - zavření, minimalizace, maximalizace • pochopí, jak operační systém organizuje disky, složky a soubory • pracuje se soubory • podle přípony rozezná typ uloženého souboru • ovládá pohyb v hlavní nabídce, otevře v ní program, • pohybuje se po hlavní nabídce, opustí ji • připojí k počítači datové zařízení (USB, digitální fotoaparát, mobilní telefon), správným způsobem ho odpojí • zobrazí, uloží, přenesení, vytiskne data	operační systémy a jejich základní funkce základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, hlavní panel) nástroje a zařízení	
	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE		
ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	• rozumí pojmům Internet, World Wide Web (WWW), URL, hypertextový odkaz • rozumí struktuře adresy internetové stránky • ví, co je internetový prohlížeč, zná názvy	Internet jako zdroj informací internetový prohlížeč	

	běžných internetových prohlížečů • používá internetový prohlížeč (základní funkce - nové okno, zpět, obnovit apod.) • pohybuje s na stránkách pomocí hypertextového odkazu • zapíše bezchybně URL adresu • přidá a odstraní oblíbenou záložku • rozumí pojmu internetový vyhledávač, zná běžně používané vyhledávače • provádí vyhledávání podle klíčových slov	vyhledávání informací	
ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	• vyhledá požadovanou informaci • najde konkrétní informace v textu, obrázku, mapě, videozáznamu • využívá fulltextové vyhledávání • vyhledá dle zadaných kritérií	vyhledávání konkrétních informací formulace požadavku při vyhledávání na internetu	MEV- stavba mediálních sdělení
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	• rozumí pojmu internetová komunita • aktivně komunikuje pomocí chatu, e-mailu • zná zásady, které jsou vhodné dodržovat pro zachování osobní bezpečnosti (vhodné nastavení zabezpečení uživatelského účtu, omezení zobrazení osobních údajů, vypnutí poskytování informace o vlastní poloze) • získá správné návyky pro využívání elektronické komunikace (krátké a stručné vyjadřování, nezveřejňování osobních informací, nerozšiřování nevhodného obsahu, kontrola pravopisu,...) • běžně používá vlastní emailovou schránku, zvládá přijmout, přečíst a odeslat zprávu, používá přílohy pošty	základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování, apod.) používání e-mailu	OSV - komunikace
	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	• spustí a ukončí aplikaci textového editoru, otevře a zavře dokumenty • vytvoří nový textový dokument • napíše jednoduchý text, opraví chyby • člení text do odstavců • označí text - zformátuje • vybírá znak, slovo, řádek, větu, odstavec a celý text dokumentu • maže text • používá příkazy zpět a znovu • mění velikost písma, barvu textu	Textový a grafický editor - základní funkce	

	• formátuje text - tučné, kurzíva, podtržení • zarovná text vlevo, vpravo, na střed a do bloku • vkládá objekty (obrázky), přesouvá je uvnitř dokumentu, mění jejich rozměry • dokument uloží • otevře jednoduchý grafický program • vytvoří obrázek, kopíruje obrázek, uloží obrázek		
--	--	--	--

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM		
Pozn. Na základě žákových znalostí z 1. stupně rozvíjíme dané učivo - základy práce s počítačem a práci se složkami a soubory	• umí zapnout počítač a bezpečně se přihlásit uživatelským jménem a heslem • umí správným způsobem restartovat počítač a vypnout počítač • změní konfiguraci pracovní plochy počítače (datum a čas, hlasitost zvuku, nastavení pracovní plochy) • změní jazykové nastavení klávesnice • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem (hardware, software) • seznamuje se se základními funkcemi počítače • zadává vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci a význam některých kláves (enter, esc, delete, insert, shift)	Zásady práce s PC Hardware, Software	
	• orientuje se v základním uživatelském prostředí, rozpozná běžné ikony souborů, složek, aplikačních programů, tiskáren, disků a koše • provádí základní operace s ikonou - označení, přesun, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření • ovládá práci s okny - minimalizace, maximalizace, přesun, zavření • orientuje se v hlavní nabídce, rozpozná běžné typy souborů, vytvoří, pojmenuje, kopíruje, přesune a dokáže obnovit soubor, vyhledá soubor • použít a bezpečně vypíná programy	Operační systém • plocha, hlavní panel • ikony • okna • hlavní nabídka, složky, soubory	

	• chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • používá antivirový program, vysvětlí jeho funkci a uvede příklady		
	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	• zpracuje textový dokument ve zvoleném editoru, informace prezentuje přehledně, strukturovaně a srozumitelně • spustí a ukončí textový dokument, uloží dokument na konkrétní místo, přejmenuje dokument • přepíná mezi dvěma otevřenými dokumenty • používá různá měřítka zobrazení dokumentu	Textový editor	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	• napíše text, opraví v něm chyby, kterých se při psaní dopustí, zkontroluje pravopis • upravuje obsah zadáváním a mazáním znaků a slov uvnitř vytvořeného textu a přepsáním existujícího textu • vkládá do textového dokumentu symboly nebo speciální znaky • kopíruje a přesouvá text uvnitř textového dokumentu i mezi dvěma otevřenými textovými dokumenty • maže text • používá příkazy Zpět a Znovu • mění velikost a typ písma • používá formátování textu: tučné, kurzíva, podtržení, dolní a horní index • používá různé barvy textu • vkládá objekty (obrázky, kreslené objekty) na konkrétní místa v dokumentu • vybírá objekty • kopíruje a přesouvá objekty uvnitř dokumentu • mění velikost objektů a odstraňuje objekty • mění orientaci dokumentu: na výšku, na šířku, mění formát papíru • mění okraje celého dokumentu • vytváří a spojuje odstavce • vkládá a odstraňuje značku pro zalomení (konec) řádku • používá nástroje pro zarovnávání a odsazování textu • odsazuje odstavce: zleva, zprava a odsazuje první řádek • používá mezery mezi dvěma odstavci, před a za odstavcem,	• text • výběr a úpravy textu • grafické objekty • nastavení • formátování odstavců	

ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- používá jednoduché a dvojité řádkování uvnitř odstavce • vkládá a odstraňuje odrážky z /do jednoduchého seznamu a čísluje položky jednoduchého seznamu • přepíná mezi různými styly odrážek a formáty číslování jednoduchého seznamu • stínuje odstavce • vytváří tabulky pro vkládání dat • vkládá a upravuje data v tabulce • vybírá řádky, sloupce, buňky a celé tabulky • vkládá a odstraňuje řádky a sloupce v tabulce • upravuje šířku sloupců a výšku řádků v tabulce • upravuje styl ohraničení buněk tabulky, šířku a barvu čáry • používá stínování buněk tabulky • dodržuje pravidla informační etiky • vysvětlí pojem copyright (autorské právo), freeware - popíše rozdíl mezi vlastním dílem a plagiátem • respektuje autorské licence, uplatňuje je podle situace	• tabulky Informační etika, ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright	
	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE		
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	• objasní co je internet, využívá jeho funkce • popíše různé způsoby pro připojení k internetu • dodržuje hlavní zásady bezpečnosti při používání internetu (nesdělování osobních a finančních informací, odhlašování od internetových stránek po ukončení nebo při přerušení práce) • nestahuje ani neotevřít nedůvěryhodné soubory • rozumí pojmu internetový prohlížeč, pracuje s internetovými prohlížeči • rozumí pojmu internetový vyhledávač • užívá jednoduché způsoby vyhledávání potřebných informací na Internetu • formuluje konkrétní otázky a pomocí internetového vyhledávače na ně vyhledá odpovědi • při vyhledávání informací využívá výstižná klíčová slova • zná různé služby internetu jako např. nakupování, elektronické bankovníctví, vzdálená výuka, publikování informací, zábava • zná základní druhy služeb a nástrojů používaných pro spolupráci a sdílení informací na internetu (email, chat, webová konference, sociální média, webová úložiště) • přijme, odešle a nasdílí textové, obrazové, zvukové nebo video informace	Internet • internetový prohlížeč • internetový vyhledávač Vývojové trendy informačních technologií	MV - Práce v realizačním týmu - komunikace a spolupráce v týmu

	• využije hlasové nebo audiovizuální služby • využije online spojení s jinými lidmi k týmové práci, učení • při spolupráci, komunikaci a sdílení informací dodržuje pravidla netikety • posuzuje věrohodnost informačního zdroje, ověřuje informace ve více informačních zdrojích • používá kvalitní informační zdroje (s uvedením autora, aktuální, ucelené)	Kvalita a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	
	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	• rozeznává základní druhy grafických editorů • v rastrovém grafickém editoru vytváří tvary, mění vlastnosti • pracuje s obrázkem • využívá funkci „Print Screen“ pro vložení obrázku z Internetu • pracuje se základními nástroji rastrové grafiky • kopíruje a přesouvá objekty • zmenšuje a zvětšuje objekty	Grafické editory Rastrová grafika	MV - Tvorba mediálních sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu vhodných sdělení
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	• ve vektorovém grafickém editoru pracuje s objekty, upravuje vlastnosti objektů • pracuje se základními nástroji vektorové grafiky	Vektorová grafika	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Na základě žákových znalostí z 6. ročníku rozvíjíme dané učivo • orientuje se v rozložení kláves na klávesnici, při psaní se nedívá na ruce, píše slova, jednoduché věty • zobrazí a skryje vestavěné panely nástrojů, obnoví a minimalizuje lištu panelu nástrojů • používá nástroj pro hledání určitých slov a textových frází • používá nástroj pro vyhledání a nahrazování určitých slov a textových frází • zarovnáva text pomocí tabulátoru • nastavuje, maže a používá zarážky tabulátoru: levá, pravá, na střed a desetinná zarážka	Textový editor • psaní všemi deseti • zlepšení efektivity práce • odstavce	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu

ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	• používá existující styly písma pro vybraný text • používá existující styly odstavce pro jeden nebo více odstavců • používá nástroj pro kopírování formátu • dokáže vytvořit tabulku a formátovat tabulku • změni orientaci dokumentu, formát papíru • změni okraje celého dokumentu • vloží a odstraní konec stránky • vloží a upraví text v záhlaví a zápatí dokumentu • vkládá pole do záhlaví a zápatí (datum, číslo stránky, název souboru) • používá automatické číslování stránek v dokumentu • zobrazí náhled dokumentu před tiskem • tiskne dokument na instalované tiskárně s použitím možností nastavení tisku jako je tisk celého dokumentu, tisk vybraných stran a tisk více kopií • shromažďuje informace pro další zpracování • informace porovnává, vyhodnocuje a propojuje do myšlenkového celku • dodržuje pravidla informační etiky • respektuje autorské licence, uplatňuje je podle situace	• styly • tabulky • příprava tiskových výstupů • revize a tisk Zpracování informací Informační etika, ochrana práv k duševnímu vlastnictví	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - opakované užívání prostředků MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	• spouští a ukončuje aplikaci tabulkového procesoru, otevírá a uzavírá tabulky • vytváří novou tabulku • ukládá tabulku na konkrétní místo na disku • ukládá tabulku v souboru jiného typu • přepíná mezi dvěma otevřenými tabulkami • používá různá měřítka zobrazení tabulky • zobrazuje a skrývá vestavěné panely nástrojů, obnovuje a minimalizuje lištu panelu nástrojů • zná užitečné návyky pro vytváření vzorců (odkazy na buňky namísto zadávání čísel) • vytváří vzorce s odkazy na buňky se základními aritmetickými operacemi (sčítání, odečítání, násobení, dělení) • používá funkce jako je SUMA, PRŮMĚR, MIN, MAX, POČET, ZAOKROUHLIT • rozpozná a pochopí standardní chybová hlášení související s použitím vzorců	Tabulkový editor • použití tabulkové procesoru • zlepšení efektivity práce • vzorce a funkce	MV - Práce v realizačním týmu - stanovení si cíle a delegování úkolů a zodpovědnosti

ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	• využívá zásadu, že buňka by měla obsahovat pouze jeden druh dat • vyvaruje se prázdných řádků a sloupců v těle tabulky a ukládání dat mimo tabulku • zadává do buněk čísla, datum, text • vybírá buňku, oblast sousedících buněk a celý list tabulky • upravuje obsah buněk • používá příkazy Zpět a Znovu • používá vyhledávací nástroje pro hledání určitého obsahu v tabulce • řadí oblast buněk podle jednoho kritéria vzestupně nebo sestupně v abecedním i číselném pořadí • kopíruje obsah buňky a obsah oblasti buněk uvnitř listu, kopíruje obsah buněk mezi dvěma listy a mezi dvěma otevřenými soubory s tabulkami • používá nástroj pro automatické vyplňování a kopírování dat • přesouvá obsah buňky • maže obsah buněk • vybírá řádky a sloupce • vkládá a odstraňuje řádky a sloupce • nastavuje šířku sloupců a výšku řádků na konkrétní hodnotu, přizpůsobuje šířku sloupců a výšku řádků obsahu • přepíná mezi dvěma listy tabulky • vkládá a odstraňuje nový list tabulky • používá smysluplné názvy pro pojmenování listů tabulek • kopíruje, přesouvá a přejmenovává listy tabulky • formátuje buňky (zobrazení čísel na určitý počet desetinných míst, zobrazení symbolu měny, zobrazení čísel jako procenta) • mění vzhled obsahu buněk (velikost písma, typ písma) • používá formátování obsahu buněk: tučný, kurzíva, podtržení, dvojité podtržení • používá různé barvy pro obsah a pozadí buněk • zalomí textový obsah buňky • zarovná obsah buňky vodorovně a svisle • sloučí buňky a zarovná textový obsah sloučených buněk na střed • používá různá ohraničení buňky nebo oblasti buněk, například styl a barvu čáry • vytvoří různé typy grafů na základě dat, například sloupcový graf, pruhový graf, spojnicový graf a výsečový graf • mění typ grafu	• buňky • úprava buněk • správa tabulek • formátování buněk • grafy	
---	---	---	--

	• přesouvá, mění velikost grafu a odstraní graf • mění barvu pozadí grafu a legendy • mění barvy sloupců, pruhů, čar a výsečí grafů • mění velikost písma a barvu názvu grafu, názvů os a legendy • mění okraje listu s tabulkou: horní, dolní, levý, pravý • mění orientaci listu s tabulkou: na výšku, na šířku • mění formát papíru pro tisk • zadává, upravuje a maže text v záhlaví a zápatí listu s tabulkou • provádí kontrolu a úpravu výpočtů a textu v tabulkách • zobrazí náhled listu s tabulkou před tiskem • tiskne vybranou oblast buněk tabulky, celý list s tabulkou, více kopií listu, všechny listy s tabulkami a vybraný graf	• nastavení • revize a tisk	
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	• vybere a zkombinuje textové, obrazové, zvukové nebo video informace • spustí a ukončí aplikaci pro prezentaci, otevírá a zavírá prezentace • vytvoří novou prezentaci • uloží prezentaci na konkrétní místo na disku • přepíná mezi dvěma otevřenými prezentacemi • používá dostupné šablony (motivy) pro přípravu prezentace • mění pozadí snímku a pozadí celé prezentace • mění rozložení snímků • kopíruje, přesouvá snímky uvnitř prezentace a mezi dvěma otevřenými prezentacemi • odstraňuje snímek nebo snímky	Předzentační software • práce s předzentacemi • příprava předzentace	MV - Práce v realizačním týmu - komunikace a spolupráce v týmu
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	• zná užitečné návyky pro vytváření obsahu snímku, například používání krátkých a stručných výrazů, odrážek v textu a číslovaných seznamů	• obsah	

	• upravuje texty v prezentaci • upravuje a přesouvá text uvnitř prezentace, maže text • používá příkazy Zpět a Znovu • změni formátování textu, například velikosti písma a vzhledy (typy) písma • používá formátování textu: tučné, kurzíva, podtržení a stínování • používá různé barvy textu • zarovnává text vlevo, vpravo, na střed a do bloku • odsazuje text s odřádkami • nastavuje mezery před a za odstavcem	• text
	• vkládá tabulku a text do tabulky • vkládá a odstraňuje řádky a sloupce • upravuje šířku sloupců a výšku řádků	• tabulky
	• vkládá grafické, zvukové a video objekty do snímku • kopíruje a přesouvá tyto objekty uvnitř prezentace a mezi dvěma otevřenými prezentacemi • mění velikost objektů • zarovnává objekty ve vztahu ke snímku: doleva, na střed, doprava, nahoru a dolů • otáčí a překlápí objekty • vkládá do snímku různé typy kreslených objektů, jako jsou čáry, šipky, plné šipky, obdélníky, čtverce, elipsy, kruhy a textová pole • mění barvu výplně, barvu čáry, šířku a styl čáry kresleného objektu • přenesení objektu o jednu úroveň blíže, jednu úroveň dále, do popředí a do pozadí • vkládá odkaz • použije a odstraní přechodové efekty mezi snímky • použije a odstraní předdefinované animace pro různé objekty snímků	• grafické, zvukové a video objekty
	• spustí prezentaci od začátku nebo od vybraného snímku • pohybuje se v prezentaci dopředu, dozadu	• příprava výstupů
	• změni nastavení snímku, orientaci snímku na výšku a šířku • změni velikost stránky (formátu snímku) • používá automatické číslování snímku • tiskne celou prezentaci, určité snímky	• revize a tisk

ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	• shromažďuje informace pro další zpracování • informace porovnává, vyhodnocuje a propojuje do myšlenkového celku	Zpracování informací	
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	• dodržuje pravidla informační etiky • respektuje autorské licence, uplatňuje je podle situace	Informační etika, ochrana práv k duševnímu vlastnictví	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	• naplňuje postup své práce • kontroluje realizace plánu práce • používá strategie zvládnutí vlastní témy • vyjadřuje se věcně správně a jasně • ovládá techniku řeči (i neverbální aspekty) • poutavě prezentuje	Plánování učení Prezentace a prezentační dovednosti Neverbální a verbální signály v komunikaci Textový editor	OSV - Seberegulace a sebeorganizace - plánování práce OSV - Seberegulace a sebeorganizace - modelové situace OSV - Komunikace - prezentace MV - tvorba mediálního sdělení - vlastní psaní práce - výběr vhodných sdělení
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	• používá typografická pravidla • používá vhodné zalomení a formátování textu a odstavce	Typografická pravidla	
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	• používá obrázky a zdroje podle autorského práva • správně cituje použité informace	Autorský zákon	

ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	• vyhledá vhodné zdroje pro napsání práce • používá informace z různých informačních zdrojů (knihy, internet)	Informační zdroje	
	• vytvoří prezentaci k obhajobě práce (vč. animace)	Prezentační software	
	• vytvoří webové stránky ke své závěrečné práci	Webové stránky	

5.7 Člověk a jeho svět

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	3	4	0	0	0	0	13
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					
Název předmětu				Člověk a jeho svět					
Vzdělávací oblast				Člověk a jeho svět					
Charakteristika předmětu				Vzdělávací oblast je charakteristická prolínáním s učivem ostatních předmětů. Je využíváno co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů. Charakteristické pro výuku předmětu je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, návštěva veřejné knihovny, muzea), od členů své rodiny, lidí v nejbližším okolí (společné návštěvy památek, výstav atd.)					
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)				Výuka probíhá ve třídách. Časté jsou regionální exkurze a třídní výukové projekty.					
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků				Kompetence k učení Při práci s učebnicí, pracovními listy, pracovními sešity vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací. v pokusech a ukázkách je vedeme k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků. Umožňujeme žákům samostatně organizovat a řídit vlastní učení. v samostatných pracích a projektech učíme žáky poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat					

	vlastní pokrok.
	Kompetence k řešení problémů V didaktických hrách nabízíme žákům problémové úkoly. Prostřednictvím výkladu objasňujeme více druhů řešení, učíme žáka řešit problémy, zvolit vhodný způsob řešení. v rozhovoru, dialogu, diskusi zapojujeme žáka do řešení problémů školního života, vybízíme ho k požádání o pomoc ve škole i mimo ni.
	Kompetence komunikativní V rozhovoru, dialogu, diskusi i samostatném písemném projevu rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se ústně i písemně, učíme je naslouchat, budujeme pravidla komunikace mezi žákem a učitelem. Při práci ve dvojicích nebo skupinách rozvíjíme jejich schopnost vzájemně si pomáhat a komunikovat. Budujeme vztahy založené na důvěře a spolupráci.
	Kompetence sociální a personální Budujeme pozitivní školní a třídní klima. Individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj. Při projektovém vyučování, skupinové práci, při práci ve dvojicích a při soutěžích učíme žáka přijímat rozličné role ve skupině, zapojujeme do aktivit žáky stejných i jiných věkových skupin.
	Kompetence občanské Vedeme žáky ke slušnosti a lidské důstojnosti. Za využití knih, časopisů, návštěv galerií a muzeí (na základě příkladů z historie) vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, k dodržování pravidel vzájemného soužití. Probouzíme v nich úctu ke kulturnímu a historickému dědictví. na základě praktických ukázek a pozorování vedeme žáky k aktivnímu postoji v oblasti ochrany životního prostředí a k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech.
	Kompetence pracovní Praktickými ukázkami vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení. Poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika. Dbáme na respektování vymezených pravidel, učíme žáky pracovat podle návodu a umožňujeme jim hledat i vlastní postupy.

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		<i>Škola a cesta do školy</i>	

ČLS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	· seznámí se s prostředím ve třídě a ve škole, rozlišuje hrozící nebezpečí ve třídě, škole a okolí, osvojují si chování ve vyučování i o přestávce	naše škola a třída, riziková místa a situace, školní den	
ČLS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	· umí přejít silnici po přechodu se semaforem i bez semaforu	slušné chování práce a odpočinek bezpečnost v silničním provozu	OSV- mezilidské vztahy- Naše třída didaktické hry modelové situace
ČLS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	· uvede, jaké nebezpečí hrozí při setkání s cizími lidmi, a kdy použít čísla tísňového volání 112, 150, 155, 158 · vyjmenuje různé dopravní prostředky · rozlišuje osobní a nákladní přepravu	okolí školy a cesta do školy dopravní prostředky	
		<i>Podzim</i>	
ČLS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	· jmenuje některé stěhovavé a nestěhovavé ptáky · vyjmenuje některé druhy ovoce a zeleniny · uvede, kde a jak rostou některé druhy ovoce a zeleniny · rozliší stromy listnaté a jehličnaté	podzim v přírodě ovoce a zelenina práce na zahradě a na poli listnaté a jehličnaté stromy	
		<i>Rodina</i>	
ČLS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	· vypráví o své rodině a jejích členech · ví, že si lidé musejí navzájem pomáhat	členové rodiny práce v domácnosti	OSV- sebezpoznaní a sebezpojetí- Já a rodina rozhovory, dramatizace
		<i>Zima</i>	
ČLS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	· popisuje zimní přírodu · obléká se s ohledem na počasí · vypráví, jak si v zimě hraje a sportuje · uvede, jak předcházet hrozcímu nebezpečí v zimě · vypráví o zimních svátcích	zimní příroda zimní radovánky zimní nástrahy zimní svátky	
		<i>Člověk</i>	

ČLS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	. vyjmenuje základní potřeby člověka	zdraví, strava, čistota	EV- základní podmínky života- Člověk, zdraví strava
ČLS-3-5-02 rozezná zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	. ví, co může pro své zdraví udělat sám - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu, charakterizuje nebezpečná místa . ví, jak se chránit před úrazem . chápe rozdíl mezi nemocí a úrazem . popíše lidské tělo . vnímá rozdíly ve vzhledu dětí jiných ras . respektuje a toleruje vzhled a kulturu jiných národů	slušné chování lidské tělo děti na Zemi	dramatizace MKV- etický původ -Děti na Zemi scénky podle obrázků
		<i>Domov</i>	
ČLS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	. popíše dům, byt, kde bydlí . chápe, co je domov . popíše rozdíl mezi životem ve městě a na vesnici . vnímá výhody a nevýhody městského a vesnického života . zná českou vlajku, státní symboly, českou hymnu	místo, kde bydlím naš dům, byt město, vesnice	
		<i>Čas</i>	
ČLS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	. vyjmenuje roční období, měsíce, dny v týdnu . orientuje se v kalendáři . popíše svůj den . odlišuje jevy současné a minulé . určí čas na ručičkových hodinách na celé hodiny	roční období měsíce dny čas v životě lidí hodiny	
		<i>Jaro</i>	
ČLS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	. popíše změny v přírodě . ví, co se na jaře dělá na zahradě a na poli . zná základní části těla rostlin . jmenuje některá domácí a hospodářská zvířata . vyjmenuje názvy mláďat, samic a samců domácích a hospodářských zvířat	jaro v přírodě jaro v zahradě a na poli zvířata a jejich mláďata	

ČLS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	. vypráví o průběhu svátků doma	jarní svátky a zvyky	
		<i>Věci a lidé kolem nás</i>	
ČLS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	. popisuje předměty, které běžně používá . ví, z čeho jsou některé předměty vyrobeny . zná smysl nakupování - pozná české mince a bankovky . pojmenuje běžná zaměstnání a povolání dospělých - odhadne a zkontroluje cenu základních potravin a vrácené peníze	předměty kolem nás příprava na výdaje v domácnosti zaměstnání, povolání	
		<i>Léto</i>	
ČLS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	. vnímá rozmanitost krajiny	léto v přírodě	
ČLS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	. rozliší les, louku, pole, zahradu . ví, jak se chránit při slunečném počasí . ví, jaká nebezpečí může léto přinést a jak se před nimi chránit	léto v zahradě a na poli letní nástrahy prázdniny	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČLS-3-5-02 rozezná nebezpečí bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	orientuje se v prostředí školy zná účel jednotlivých místností, zařízení a pomůcek, umí je pojmenovat je si vědom svých práv a povinností ví, jak se má chovat ve vyučování i o přestávce orientuje se v rozvrhu hodin zná různé dopravní prostředky bezpečnost v silničním provozu rozlišuje osobní a nákladní přepravu ví, že za přepravu se platí, koupí si jízdenku	Škola a cesta do školy: Vybavení školy, chování ve škole, dopravní prostředky, cestování v dopravních prostředcích, bezpečnost v silničním provozu.	

	zná základní dopravní značky, které potřebuje jako chodec či cyklista umí přejít silnici po přechodu používá základní ochranné prvky v roli chodce ví, že má chodit po pravé straně chodníku ví, že chodec nemá přednost před tramvají		
ČLS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	popíše svůj den vyjmenuje dny v týdnu, měsíce ví, jak dlouhý je den, týden, měsíc správně užívá časové údaje při komunikaci orientuje se v kalendáři	Čas: Orientace v kalendáři, jednotky času (rok, roční období, měsíc, týden, den část dne, hodina), minulost, přítomnost a budoucnost	
ČLS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	odečte z ručičkových hodinek správný čas zná 24hodinový systém zápisu času odlišuje jevy současné a minulé (např. na základě fotografického materiálu) správně užívá čas přítomný, minulý a budoucí		
ČLS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	rozliší stromy listnaté a jehličnaté vysvětlí rozdíl mezi stromem a keřem pozná v přírodě běžné druhy stromů a keřů uvede příklady zemědělských plodin	Podzim: Charakteristika podzimu, stromy a keře, druhy ovoce a zeleniny, zemědělské plodiny, chování zvířat na podzim.	OSV - rozvoj schopností poznání, cvičení smyslového vnímání
ČLS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	vyjmenuje druhy obilí vysvětlí, co se z obilí a jiných zemědělských plodin získává zná druhy ovoce a zeleniny typické pro naše teplotní pásmo, ale i ovoce exotické ví, kde a jak rostou některé druhy ovoce a zeleniny chápe, proč ptáci na podzim odlétají jmenuje některé ptáky stěhovavé a nestěhovavé ví, co je to zimní spánek a jak se na něj zvířata připravují		
ČLS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	popíše dům, byt, kde bydlí chápe, co je domov popíše rozdíl mezi životem ve městě a na vesnici vnímá výhody a nevýhody městského a vesnického	Domov: Vybavení bytu, domov, rozdíly života ve městě a na vesnici, některé památky ČR	

	života		
ČLS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	zná některé regiony a města ČR k některým místům umí přiřadit typické prvky (památky, osobnosti)	hlavní město Praha Česká republika státní symboly	
ČLS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	najde na mapě Českou republiku, Prahu, svou obec zná českou vlajku, státní symboly, českou hymnu		
ČLS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	vypráví o své rodině a jejích členech ví, že existují různé modely rodin umí pojmenovat příbuzné zakreslí své příbuzné do "stromu" vypráví o svých přátelích a řekne, proč jsou pro něj důležití	Rodina kolem nás: Příbuzní, fungování rodiny, kamarádi, lidé staří a mladí, kdo potřebuje pomoc, osobní bezpečnost.	
ČLS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	rozliší přátelské, neutrální a nepřátelské chování, umí odmítnout komunikaci s neznámými lidmi všímá si odlišností v chování a potřebách starých lidí ví, že staří lidé mají více zkušeností a jsou moudří chová se ke starším zdvořile a uctivě ví, že lidé si musejí navzájem pomáhat		
ČLS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	je připraven pomoci slabším, nemocným, postiženým chová se správně k handicapovaným osobám nemá černobílé vidění světa - vnímá, že ne každý má rodinu, zdraví, štěstí, buduje si žebříček hodnot s neznámými lidmi jedná opatrně umí odmítnout nabídky neznámých lidí je si vědom hrozícího nebezpečí, umí zavolat pomoc		
ČLS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	popíše zimní přírodu popíše typické zimní počasí obléká se s ohledem na počasí ví, čím se živí některá zvířata v zimě a jak je přikrmovat	Zima: Charakteristika zimy, Mikuláš a Vánoce, zimní sporty.	

ČLS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	ví, jaké svátky v zimě slavíme vypráví, jak vypadají Vánoce v jeho rodině popíše tradiční zvyky vypráví, jak si v zimě hraje a sportuje zná druhy zimních sportů		
ČLS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	popíše lidské tělo - na modelu i na člověku vysvětlí rozdíl mezi člověkem a zvířaty ví, že člověk je součástí živočišné říše vyjmenuje základní potřeby člověka	Člověk: Lidské tělo, životní potřeby lidí, lidé různých národností, zdraví a hygiena, nemoc a úraz lidské vlastnosti,	MKV- kulturní rozdíly respektování zvláštností různých etnik v místě školy - didaktické hry
ČLS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	ví, že na světě žijí lidé, kteří mluví jinými jazyky a kteří jinak vypadají uvádí příklady použití platební karty odhadne celkovou cenu nákupu, zkontroluje vrácené peníze	práce a povolání, rozpočet domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz	
ČLS-3-2-01 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	chápe, že v principu jsou všichni lidé stejní ví o existenci světadílů a některých zemí	lidé různých národností světadíly, země sousedící s ČR	
ČLS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	chápe důležitost zdraví a prevence nemocí ví, co může pro své zdraví udělat sám ví, jak se chránit před úrazem je si vědom důležitosti správné životosprávy dodržuje každodenní hygienu zná běžné nemoci a pozná jejich příznaky umí si změřit teplotu chápe rozdíl mezi nemocí a zraněním ošetří drobná zranění	zdravý životní styl prevence nemocí hygiena nemoci, úrazy	
ČLS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	umí popsat fyzický vzhled i chování spolužáka rozliší vlastnosti pozitivní a negativní vyjmenuje různá povolání a řemesla chápe rozdíl mezi prací a volným časem chápe, že se každý hodí na jiný typ práce rozlišuje práci manuální a intelektuální	člověk: lidské tělo, životní potřeby lidí, lidé různých národností, povolání, manuální práce, možnost úrazu	
ČLS-3-5-04 reaguje adekvátně na pohyby dospělých při mimořádných událostech	vysvětlí, jak může být oheň nebezpečný zná důležitá telefonní čísla	oheň a požární ochrana	
ČLS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává	popíše změny přírody typické pro jaro	jaro:	

viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	popíše velikonoční zvyky a oslavu ve své rodině ví, co se na jaře dělá na zahradě a na poli zná základní části těla rostlin vysvětlí rozdíl mezi bylinou a dřevinou pojmenuje a pozná běžné druhy rostlin zná základní životní potřeby rostlin jmenuje zvířata žijící u nás ve volné přírodě	charakteristika jara, Velikonoce, byliny rozdělení rostlin na byliny a dřeviny jedovaté a léčivé byliny zvířata žijící ve volné přírodě	
ČLS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	zná skupiny živočichů (ptáci, savci, ryby) popíše základní části těla různých živočichů zná životní potřeby a projevy života živočichů jmenuje některá domácí a hospodářská zvířata ví, jak správně pečovat o domácí zvířata vysvětlí, čím jsou užitečná hospodářská zvířata vysvětlí, co je zoologická zahrada uvede příklady zvířat žijících u nás jen v zoo ví, že existují chráněné rostliny a živočichové v přírodě se chová ohleduplně	stavba těla a život živočichů, domácí a hospodářská zvířata, zvířata v zoo, ochrana přírody	
ČLS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	popíše předměty, které běžně používá ví, k čemu běžně užívané předměty slouží ví, z čeho jsou předměty vyrobeny chápe pojem - volný čas vypráví, co dělá ve volném čase vyjmenuje některé druhy sportů zná možnosti sportovního a kulturního vyžití v okolí	věci kolem nás: předměty, funkce předmětů, vlastnosti předmětů, materiály a suroviny, volný čas, technika, média.	
ČLS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	chápe techniku jako výsledek lidského vývoje pojmenuje běžné přístroje, ví k čemu slouží umí používat běžné přístroje (telefon, rádio) ví, kde může získat informace chápe důležitost informací zná druhy médií tištěných i elektronických vypráví, jaká média sleduje a co konkrétně	Věci kolem nás: Předměty, funkce předmětů, vlastnosti předmětů, materiály a suroviny, volný čas, technika, média.	
ČLS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě	popíše změny přírody typické pro léto ví, jak se chránit při slunečném počasí	Léto: Charakteristika léta, typy krajiny,	

v jednotlivých ročních obdobích	vnímá rozmanitost krajiny pojmenuje krajinné útvary v okolí	les, louka, pole, zahrada, voda, vodstvo.	
ČLS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	ví, že člověk krajinu mění, ničí i chrání rozliší les, louku, pole, zahradu jmenuje lesní a luční rostliny a živočichy zná některé okrasné rostliny a zemědělské plodiny ví, jaké plodiny se sklízí v jednotlivých částech roku vysvětlí, proč je voda důležitá pro člověka, zvířata a rostliny zná vodu v různých skupenstvích rozliší stojatou a tekoucí vodu jmenuje živočichy žijící ve vodě a u vody ví, že je vodu třeba chránit	Léto: Charakteristika léta, typy krajiny, les, louka, pole, zahrada, voda, vodstvo.	
ČLS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	chápe rozdíl mezi živou a neživou přírodou ví, proč je půda důležitá pro rostliny ví, co je kyslík a co je jeho zdrojem	Neživá příroda: Neživá příroda, půda, vzduch, počasí, podnebí.	
ČLS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	ví, že vzduch je nezbytnou podmínkou života ví o škodlivém vlivu chemických látek na ovzduší popíše aktuální počasí	Neživá příroda: Neživá příroda, půda, vzduch, počasí, podnebí.	
ČLS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	popíše počasí typické pro jednotlivá roční období ví, že počasí není v různých částech světa stejné	Neživá příroda: Neživá příroda, půda, vzduch, počasí, podnebí.	

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Čls-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientuje se v nejbližším okolí - pozná světové strany hlavní a vedlejší - pojmenuje nejdůležitější části a místa obce - pozná mapu ČR	- orientace v nejbližším okolí (orientační body, plochy linie) - světové strany hlavní a vedlejší - obec a její okolí, obecní zařízení, instituce a jejich funkce - Česká republika, mapa ČR, místa a kraje ČR	

Čís-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- ví podle čeho se orientuje ve volné přírodě a na neznámém místě - ví, jak je využita krajina v okolí obce (zemědělská, lesy, průmyslová,..) - uvědomuje si estetické hodnoty přírody - srovnává různé prvky výstavby (historické - současné, cihlové - panelové)	- plán obce a blízkého okolí - značky na mapě - zástavba - byty, domy, obchodní centra, historické budovy	
Čís-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- orientuje se za hranicemi ČR (sousední státy) - začlení své město do příslušného kraje a oblasti	- za hranicemi ČR, vlast a cizina, sousední státy	VMEGS- Jsme Evropané - projektová práce
Čís-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- rozlišuje minulost a přítomnost (archeologie, památky) - aplikuje jednotky času v časových souvislostech	- poznávání minulosti: archeologie, muzea, památky - pověsti a dějiny: rozdíl mezi pověstí a skutečností	
Čís-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- ví, kde se ve svém okolí může dozvědět něco o minulosti své země a svého kraje - jmenuje a ukáže některé památky - vypráví pověsti vážící se k minulosti země i svého kraje - zná některé legendární a skutečné postavy české minulosti	- regionální báje a pověsti	
Čís-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- vypráví o tom, jak bydleli a jak se oblékali naši předci - dokáže popsat, jak v minulosti pracovali - popíše, jak se děti dříve učily - umí popsat způsoby cestování v minulosti - ví, jak se v minulosti doručovaly zprávy - uvědomuje si význam vynálezů pro lidstvo - porovná způsob života dříve a dnes	- bydlení a odívání: funkce a vývoj - povolání a škola: porovnání minulosti a současnosti - cestování a komunikace, věda a vynálezy,	
Čís-3-2-01 rozlišuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- chápe, že každý člověk má své silné a slabé stránky - projeví toleranci ke spolužákům - ovládá pravidla slušného chování - uvědomuje si, že i handicapovaní lidé mohou v různých oblastech vynikat - zhodnotí, v čem je dobrý a co se mu nedaří - pomůže ostatním	- odlišnost a tolerance	OSV - Poznávání lidí - didaktické hry
Čís-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- chápe školu a studium také jako přípravu na své budoucí povolání - jmenuje různá povolání a ví, co tito lidé dělají a jak je	- lidská práce a její hodnota	

	jejich práce prospěšná druhým - zhodnotí význam práce pro člověka - k věcem se chová ohleduplně, protože za nimi vnímá vynaložené úsilí - ví, co si může koupit za peníze a co ne - posoudí, co je pro něj důležité a sestaví svůj žebříček hodnot - chápe, jaká má práva a povinnosti - respektuje pravidla slušného chování - pozná, když někdo někomu ubližuje a upozorní na to - říká své názory a zajímá se o názory druhých - rozpozná problém, chápe, že je třeba ho řešit - pokud má problémy, ví, komu se může svěřit	- žebříček hodnot - lidská práva - práva a povinnosti jedince - pravidla chování - konfrontace názorů: potřeba dialogu - problémové situace, jejich řešení, opakování	MKV - Lidské vztahy - inscenační metody
Čís 3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- seřadí jednotlivé fáze lidského života - orientuje se v rodinných vztazích - uvědomuje si, lidé mají v různém věku různé potřeby a povinnosti	- lidský život: fáze lidského života, rodinné vztahy	
Čís-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- popíše stavbu těla člověka a životně důležité orgány - je seznámen s částmi lidského těla a jeho základních funkcí - vysvětlí správné návyky zdravé výživy - dodržuje zásady osobní hygieny - rozpozná příznaky běžných nemocí - rozliší poranění a úraz	- části lidského těla, vnitřní stavba těla (kůže, kostra, svaly, orgány) - zdravá výživa - spánek, pohyb, osobní hygiena - nemoc a zdraví - zranění a úrazy	
Čís-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své zdraví jiných	- uvědomuje si, že i zdánlivě neškodné předměty mohou způsobit poranění - ví, jaká nebezpečí mohou hrozit v obci a v přírodě - při cestě městem se chová obezřetně s ohledem na dopravní situaci - zhodnotí vhodnost místa k trávení volného času	- nebezpečí v domácnosti - nebezpečí v místě bydliště	
Čís- 3 -5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- na demonstračních situacích prokáže schopnost zajistit pomoc s operátory tísňových linek - nezneužívá tísňové linky - dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji - rozhodne o chování při setkání s neznámými jedinci - použije vysvětlení - omluvu v situaci, která je mu nepříjemná	- nebezpečí v přírodě - nebezpečí v místě bydliště (omamné látky,...)	

Čís-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- pochopí jednoduché i složitější přání, příkazy a prosby a odpovídajícím způsobem na ně reaguje - ovládá postup v případě ohrožení	- ochrana člověka za mimořádných událostí – (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry, integrovaný systém	
Čís- 3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- rozliší přírodniny živé a neživé - chápe, že běžně užívané předměty jsou někým a z něčeho vyrobeny	- přírodniny, propojenost živé a neživé přírody - přírodnina, surovina, výrobek	
Čís- 3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- orientuje se v měření délky, objemu, hmotnosti teploty, času... - zná základní podmínky života	- látky a jejich vlastnosti - měření délky, objemu a hmotnosti - měření teploty a času - základní podmínky života - voda, vzduch a jeho složení - půda a její vznik - nerosty a horniny	
Čís-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- na základě vlastních pozorování ví, v jaké podobě se v přírodě nachází voda a jak mění svoji podobu - popíše a jednoduše zakreslí koloběh vody v přírodě - vyjmenuje základní podmínky života na Zemi - ví, jaký význam má Slunce pro život na Zemi	- neživá příroda - podmínky života na Zemi - Slunce - Země - voda - světlo, teplo	
Čís- 3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- charakterizuje životní projevy organismů - ví, jak rostliny dýchají a přijímají vodu - rozlišuje byliny a dřeviny - popíše tělo rostliny, zařadí rostliny kvetoucí a nekvetoucí - rozliší lesní, hospodářská a domácí zvířata - ví, jak se správně chovat v přírodě - neničí přírodu, navrhne, jak sám může přírodu chránit	- vlastnosti živých organismů, projevy života - životní projevy rostlin (dýchání, živiny, růst a vývoj) - stavba těla rostlin, třídění rostlin, houby - živočichové, jejich životní projevy, bezobratlí a obratlovci - hmyz, ryby, obojživelníci - plazi, ptáci, savci: stavba těla, způsob života - ochrana přírody, chráněná území - jak přispět k ochraně přírody?	- EV - Vztah člověka k prostředí - metoda problémového výkladu

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<i>Vesmír</i>		
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Uvědomuje si jedinečnost Země ve srovnání s ostatními planetami. Poznává Sluneční soustavu.	Země jako planeta. Galaxie. Sluneční soustava	
ČLS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Popíše pohyby Země a vysvětlí jejich důsledky Seznámí se existencí měsíce, jeho pohybem a vlivy na Zemi.	Pohyby Země. Střídání ročních období, dne a noci Měsíc jako planeta. Jeho pohyb vzhledem k Zemi. Fáze Měsíce.	
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Porovnává podmínky pro život na Zemi a ostatních planetách, vyvodí nezbytnost přítomnosti vody, atmosféry a slunečního záření.	Povrchy planet, podmínky pro život. Základní podmínky pro život na Zemi.	ENV – Základní podmínky života.
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Uvědomuje si nebezpečnost slunečního záření, ví, jak se chránit. Popíše, co je ozonová vrstva, jakou má funkci a jak se na jejím vzniku podílí člověk.	Sluneční záření, pozitivní i negativní vliv na člověka. Možná ochrana. Funkce ozonové vrstvy. Ozonová díra. Skleníkový efekt.	
	<i>Svět</i>		
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Seznámí se s původní podobou kontinentů. Uvědomuje si neustálé formování zemského povrchu.	Vnitřní stavba země. Vznik pevnin a oceánů. Vliv horotvorné a sopečné činnosti, zemětřesení, vody, větru a ledu na vzhled zemského povrchu. Nadmořská výška.	
ČLS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Orientuje se na mapě světa, vyhledá světadíly, pojmenuje oceány.	Mapa světa, rozmístění kontinentů a oceánů.	
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Rozumí pojmu hydrosféra, vytvoří si představu o oceánech a vodstvu pevnin. Rozumí v základech oběhu vody. Všimne si, jak se mění podnebí od rovníku k pólům.	Hydrosféra, oceány, moře. Členění vodstva. Oběh vody v přírodě. Podnebí, klima. Rozmanitost podnebí na Zemi.	

	Chápe rozdílnost oceánského a pevninského klimatu. Poukáže na odlišnosti rostlinstva a živočišstva na jednotlivých kontinentech.	Závislost klimatu na vzdálenosti od oceánů a na nadmořské výšce. Nejstarší organismy na Zemi. Typičtí zástupci rostlin a živočichů na jednotlivých světadílech.	
ČLS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Chápe příčiny osidlování určitých území. Má představu o různorodosti venkovských a městských sídel. Uvědomuje si nerovnoměrný růst světové populace. Popíše počátky zemědělství a určí vliv přírodních faktorů na jeho rozvoj. Uvědomuje si ekologické problémy související se zemědělstvím. Má představu, co spadá do průmyslu. Uvědomuje si rozložení zásob nerostných surovin ve světě a jejich vyčerpatelnost. Posoudí vliv těžby a průmyslu na životní prostředí.	Vliv přírodních faktorů na osídlení. Zakládání městských a vesnických sídel. Nerovnoměrné osídlení planety. Podoba dnešních vesnic a měst ve světě. Nerovnoměrný růst obyvatelstva. Stárnutí populace, migrace obyvatel. Počátky zemědělství. Vliv přírodních faktorů, typické plodiny v jednotlivých podnebných páslech. Ekologické zemědělství. Odvětví průmyslu. Průmysl ve světě. Počátky těžby nerostných surovin. Nerovnoměrné rozložení zásob. Výroba elektrické energie. Negativní dopady těžby a průmyslu na přírodu.	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí. ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí.
ČLS -5 - 4 - 06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Uvědomuje si rizika spojená s ročními obdobími, ví, jak se chovat v mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy.	Rizika v přírodě spojená s ročními dobami.	
	<i>Evropa</i>		
ČLS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Dokáže na mapě Evropy rozeznat nížiny, pohoří, poloostrovy a ostrovy, moře. Vyhledá a pojmenuje největší toky Evropy.	Pohoří nížiny Evropy. Reliéf Evropy – poloostrovy a ostrovy. Moře omývající Evropu. Největší evropské řeky.	
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Vytvoří si představu o podnebí v rámci Evropy. Chápe rozmanitost podmínek pro život v rámci Evropy.	Podnebné pásy Evropy. Pevninské a oceánské klima. Vlivy nadmořské výšky. Podmínky pro život v rámci Evropy, přizpůsobení se podmínkám.	

	Dokáže určit typické zástupce evropské fauny a flory.	Typičtí zástupci rostlin a živočichů.	
ČLS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Seznámí se s typy zemědělství v Evropě a jeho vlivu na přírodu. Vnímá rozložení zásob nerostných surovin v Evropě a její závislost na dovozu těchto surovin, Seznámí se s skladbou obyvatelstva Evropy, vnímá stárnutí populace a vlivy přistěhovalců.	Typy zemědělství v Evropě. Nerostné suroviny a jejich zásoby v Evropě. Závislost Evropy na dovozu nerostných surovin. Skladba obyvatelstva, stárnutí populace, migrace obyvatel.	MKV – Multikulturalita.
ČLS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Dokáže na mapě vyhledat a určit velká evropská sídla.	Vybraná evropská sídla.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
ČLS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Dokáže určit některá turisticky nejvyhledávanější místa Evropy. Uvědomuje si podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.	Předpoklady turistického ruchu. Nejnavštěvovanější místa Evropy. Předpoklady turistického ruchu.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá.
ČLS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Uvědomuje si nutnost spolupráce států při ochraně životního prostředí.	Spolupráce při ochraně životního prostředí. Mezinárodní dohody a smlouvy.	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí.
	<i>Česká republika</i>		
ČLS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Orientuje se na mapě a dokáže určit polohu svého státu vzhledem k Evropě a světu.	Poloha ČR na mapě světa, Evropy. Sousední státy.	
ČLS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Pozoruje prvky reliéfu krajiny, vnímá jejich podobnost s prvky reliéfu Evropy. Najde na mapě rozsáhlejší vysočiny a nížiny. Vyhledá a pojmenuje s pomocí mapy největší řeky, jezera a přehradní nádrže ČR. Vnímá jejich podobnost vodními prvky v Evropě. Seznámí se s tím, do kterých moří odtéká voda z našeho území.	Typ reliéfu ČR, vliv lidské činnosti. Vysočiny a nížiny ČR. Řeky, jezera, rybníky, přehradní nádrže ČR. Povodí řek ČR.	
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Pozoruje klima a podnebí ČR. Rozumí předpovědi počasí, zná některé lidové pranostiky.	Typy podnebí ČR. Faktory, které je ovlivňují. Předpověď počasí, pranostiky.	

ČLS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Pochopí pojem Ekosystém.	Ekosystém. Jeho rozmanitosti. Přírodní a umělý ekosystém. Působení člověka. Vztahy mezi organismy uvnitř ekosystému.	ENV – ekosystémy.
ČLS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Poznává a třídí zástupce fauny a flory v jednotlivých ekosystémech.	Zástupci fauny a flory ekosystémů les, louka, pole, vodní ekosystém, ekosystém lidských obydlí.	
ČLS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Vytvoří si představu o sídlech ČR, sleduje podobnost s rozmístěním sídel v Evropě. Vytváří si představu o životě ve městě a na venkově. Vnímá přítomnost menšin a stárnutí populace.	Život na vesnici, vznik měst. Vlivy přírody na rozmístění lidských sídel. Rozdíly, výhody a nevýhody života na vesnici a ve městě. Menšiny. Soužití s menšinami. Stárnutí populace.	
ČLS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Vyhledá s pomocí mapy a pojmenuje velká města naší republiky.	Města a velkoměsta ČR.	
ČLS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Seznámí se typem zemědělství v ČR, vytvoří si představu o tom, co se kde pěstuje a chová. Seznámí se s výrazně průmyslovými oblastmi ČR. Seznámí se s oblastmi těžby nerostných surovin. Seznámí se se způsoby výroby elektrické energie u nás. Vyvodí dopady průmyslu a těžby na životní prostředí.	Rostlinná a živočišná složka zemědělství v ČR. Průmyslová odvětví ČR. Těžba nerostných surovin v ČR. Výroba energie v ČR. Vliv průmyslu a těžby na životní prostředí.	ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí.
ČLS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Seznámí se a na základě vlastních zkušeností popíše turisticky atraktivní místa ČR.	Možnosti rekreace v ČR. Turisticky atraktivní místa.	

ČLS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Vytvoří si představu o systému chráněných území.	Tradice ochrany životního prostředí, systém chráněných území.	
	<i>Regiony</i>		
ČLS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Má představu o současném územním členění ČR. Lokalizuje svůj kraj a krajské město na mapě.	Historické členění ČR. Kraje, krajská města. Pojem mikroregion. Na mapě ČR vymezení svůj kraj a mikroregion.	
ČLS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Zjišťuje informace o svém kraji, mikroregionu. Pracuje s různorodými zdroji informací. (internet, encyklopedie, regionální tisk, knihovny)	Vyhledává za pomoci různých zdrojů informace o svém mikroregionu. Práce se zdroji dat.	MV - práce v realizačním týmu - projekty
ČLS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Dokáže charakterizovat reliéf a vodstvo v kraji. Zhodnotí změny vodstva a reliéfu způsobené lidskou činností.	Nížiny a vysočiny v kraji. Zajímavé prvky reliéfu v kraji. Vodstvo regionu. Vliv lidské činnosti.	
ČLS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Orientuje se na mapě okolí, využívá znalosti o světových stranách, nadmořské výšce.	Mapa regionu, světové strany, nadmořská výška.	
ČLS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Dokáže charakterizovat ekosystémy v mikroregionu.	Příklady rostlin a živočichů ve vybraném ekosystému. Potravní řetězec.	
ČLS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Popíše život ve městě a na vesnici v mikroregionu. Charakterizuje zemědělství regionu. Všimá si plodin a chovaných zvířat. Chápe, jak zemědělská činnost ovlivňuje životní prostředí. Ví, jaké průmyslové odvětví má v regionu tradici. Dokáže jmenovat příklad nerostné suroviny těžené v regionu.	Moje obec, vybavenost, pracovní příležitosti, kulturní a historické památky, rodáci, společenské události. Pěstování plodin a chov zvířat v regionu, ekologické zemědělství. Vliv na přírodu. Průmyslová odvětví v regionu. Těžba nerostných surovin v regionu	

ČLS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Zhodnotí atraktivitu mikroregionu, dokáže určit turisticky zajímavá místa. Orientuje se v turistické mapě.	Turisticky zajímavá místa regionu, kulturní a historické památky. Práce s turistickou mapou	
ČLS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Posoudí kvalitu životního prostředí mikroregionu a má povědomí o případných ekologických problémech. Uvede příklady chráněných území. Zkusí navrhnout řešení některých ekologických problémů.	Chráněná území, rostliny a živočichové. Regionální ekologické problémy a jejich možná řešení.	ENV – Vztah člověka k prostředí
	<i>Historie</i>		
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Pochopí význam přírody a vliv přírodních podmínek na život pravěkého člověka.	Vliv přírody na život pračlověka.	
ČLS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Popíše každodenní život pravěkého člověka (výroba nástrojů, udržování ohně atp.)	Život v tlupě, člověk jako sběrač a lovec, první nástroje, uctívání matek, získávání a udržování ohně.	
ČLS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Na mapě vyhledá některá místa na našem území dokládající výskyt pravěkého člověka.	Archeologie. Archeologická naleziště.	
ČLS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Vysvětlí, proč se člověk usadil. Vysvětlí počátky rozvoje zemědělství a pastevectví. Vyvodí význam zpracování kovů.	Změna způsobu obživy. Chov a pěstování plodin. Vznik osad, život v rodech, výměnný obchod. Výhody zemědělství a pastevectví, změna životního stylu. Použití bronzu, zpracování kovu.	
ČLS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Seznámí se s existencí keltských, germánských a slovanských kmenů.	Římský stát – vláda jednoho panovníka. Keltové na našem území, příchod Germánů. Příchod Slovanů	

ČLS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Dozví se o bojích germánských kmenů.	Boj Germánů s Římany	
ČLS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Stručně popíše život na vesnici a ve městě ve středověku. Utvoří si představu o vlivu náboženství na každodenní život lidí. Chápe vznik kmenových svazů. Stručně vyjmenuje, jakým činností se lidé věnovali v Sámově říši a Velkomoravské říši, co vyráběli, pěstovali a chovali, jak žili a jaké bohy uctívali.	Život Slovanů na našem území, Avari, Sámova říše. Život ve městě a na venkově. Náboženství středověku. Šíření křesťanství, příchod Cyrila a Metoděje. Kmenové svazy. Život v Sámově a Velkomoravské říši.	
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Chápe souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních státních útvarů. Chápe vliv lidské činnosti na změnu vzhledu přírody.	Počátky českého státu, osídlení kolem řek, zemědělství jako zdroj obživy. Zemědělství jako zdroj obživy a jeho vliv na změnu přírody.	
ČLS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Má představu o vzniku křesťanství a jeho šíření.	Křesťanství	
ČLS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Zná zdroje o Přemyslovcích a snaží se kriticky posoudit hodnověrnost informací Převypráví některou pověst o Přemyslovcích.	Kosmova kronika česká. Pověsti. Přemyslovci. Pověsti o Přemyslovcích.	
ČLS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Má představu o tom, jak vypadala středověká města.	Středověká společnost. Vlastnictví půdy. Práva a povinnosti různých společenských vrstev. Život v podhradí, trhy. Vznik měst ve středověku. Královská města.	
ČLS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Zhodnotí přínos Karla IV. Pozná některé historické památky	Život, politika Karla IV. Rozkvět státu a Prahy. Středověké historické památky ČR.	

ČLS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Vysvětlí počátky formování kališnického hnutí. Popíše situaci v době husitské.	Jan Hus, husité . Jan Žižka. Kališnické hnutí. Smysl husitského učení, církevní reformy. Výsledky husitského tažení.	
ČLS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Chápe, které změny vedly na počátku novověku k zájmu o pozemský život, člověka a přírodu	Renesance, změna pohledu na život, rozvoj vědy umění, mořeplavby.	
ČLS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Vysvětlí, co se v českých zemích změnilo po jejich sjednocení s Uherskem a rakouskými zeměmi v habsburské říši.	České země součástí habsburské monarchie, Rudolf II., Stavovské povstání, Bílá hora.	
ČLS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Stručně popíše státní zřízení ČR. Rozlišuje hlavní orgány státní moci, některé jejich zástupce, symboly státu a chápe význam armády. Chápe, co jsou volby a proč se konají. Uvědomuje si, jakým způsobem se rozhoduje o obecních, krajských a státních záležitostech.	Pravomoci vlády a panovníka v minulosti. Státní zřízení ČR dnes Volby. Parlamentní demokracie v ČR.	VDO – Občan, společnost a stát VDO - Formy participace - volební systém
ČLS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení	Zná způsoby, jak člověk projeví svou nespokojenost se zvolenými zástupci. Snaží se předcházet konfliktům a potlačení emocí pomocí modelových situací	Způsoby vyjádření nespokojenosti.	
ČLS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Porovná podobu rodiny dříve a dnes. Porovnává svá přání a potřeby s finančními možnostmi. Sestavuje jednoduchý osobní rozpočet. Vnímá rovný přístup mužů a žen k zaměstnání. Uvědomuje si povinnosti každého člena rodiny.	Podoba současné rodiny. Postavení muže a ženy v rodině a ve společnosti. Práva a povinnosti členů rodiny.	VDO – Občanská společnost a škola OSV – Seberegulace a sebeorganizace.
ČLS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Popíše každodenní činnosti členů rodiny.	Denní režim členů rodiny.	OSV – psychohygiena.

ČLS -5 - 5 - 04 uplatňuje účelně způsoby chování ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Ovládá bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a uplatňuje je při akcích školy.	Dopravní výchova	
ČLS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Má představu, z čeho vznikají problémy v dnešní společnosti (stres, závislosti) Má zažitě, že návykové látky neřeší problémy.	Problémy v současné společnosti, návykové látky, hrací automaty a počítače. Návyk a správné řešení problémů.	
ČLS - 5 - 2 - 02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení	Zvládá různé způsoby komunikace mezi lidmi, vyjmenuje některé z nich. Uvědomuje si nebezpečí komunikace přes elektronická media. Je seznámen s tím, kde má hledat pomoc, pokud se setká s nevhodným chováním ke své osobě. Rozumí pojmu závislost.	Způsoby komunikace. Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických medií Návykové látky, hrací automaty, počítače	OSV – Komunikace, mezilidské vztahy.
ČLS 5 -2 - 04 - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy	Vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz. Vysvětlí pojmy hotovostní a bezhotovostní platby.	Formy vlastnictví, banka, spory, půjčky	

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČLS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Uvědomuje si společné znaky živých organismů. Popíše stavbu a funkci buňky. Uvědomuje si rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou. Vnímá viry jako nejjednodušší organismy. Má představu o tom, jak mohou vypadat bakterie. Uvědomuje si škodlivost i význam bakterií pro člověka. Ví, jak předcházet virovým a některým bakteriálním onemocněním.	<i>Nejjednodušší organismy:</i> Vlastnosti živých buněk Buňky Viry Bakterie	EV - ekosystémy (práce s atlasy rostlin a živočichů)

ČLS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČLS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ví, že řasy jsou nejjednodušší rostliny. Dokáže objasnit význam řas pro život na Zemi. Popíše využití mechu. Ví, jaké jsou hlavní znaky kaprad'orostů. Dokáže popsat stavbu a způsob rozmnožování jehličnanů. Uvědomuje si význam krytosemenných rostlin, porovná dvouděložné a jednoděložné rostliny	<i>Rostliny:</i> Řasy Mechy Kaprad'orosty Jehličnany Krytosemenné rostliny	EV - základní podmínky života (práce s atlasem, klíčem rostlin, založení herbáře)
ČLS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČLS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Objasní samostatně zařazení hub v systému organismů. Dokáže popsat stavbu těla hub, jejich funkci a význam v přírodě. Ví, že prvoci patří mezi jednobuněčné organismy. Vysvětlí, jak se prvoci dokážou přizpůsobit nepříznivým podmínkám Uvědomuje si rozdíly mezi jednotlivými skupinami živočichů. Pojmenuje důležité části těla živočicha a odvodí, jakou funkci tyto části těla plní. Popíše základní životní projevy typické pro daný živočišný druh. Zařadí živočicha do potravního řetězce. Objasní vztah mezi daným živočišným druhem a člověkem.	Houby: Prvoci: <i>Živočichové:</i> Měkkýši Kroužkovci Pavoukovci Korýši Hmyz Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci Savci	OSV - sebezpoznaní a sebezpojetí (referáty, plakáty, propagační materiály - vlastní tvorba)
ČLS 5 - 5 - 04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	V modelových situacích hodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce)	Osobní bezpečí, krizové situace v dopravě.	

ČLS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ČLS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČLS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČLS- 5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc; uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku ČLS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku ČLS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Pojmenuje důležité orgány v lidském těle a vysvětlí jejich funkci. Uvědomuje si souvislosti mezi stavbou a funkcí dané soustavy. Uvědomuje si nevhodné chování ve vztahu ke svému zdraví, ochrana před infekcemi přenosnými krví (HIV/AIDS, Hepatitida) Uvědomuje si příčiny běžných chorob a uvede, jak může některým nemocem předcházet, rozlišuje přenosné a nepřenosné nemoci. Má představu o tom, že se jedinec vyvíjí již v těle matky. Vnímá fyziologické rozdíly mezi oběma pohlavími. Rozumí pojmu sexualita, etická stránka vztahů. Uvědomuje si nutnost zdravého životního stylu, pitný režim, vhodná skladba potravy	<i>Člověk:</i> Kosterní soustava Svalová soustava Oběhová soustava Dýchací soustava Trávicí soustava Vylučovací soustava Kožní soustava Rozmnožovací soustava Nervová soustava	
---	--	--	--

ČLS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČLS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek ČLS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ČLS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik ČLS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů ČLS-5-2-04 rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích ČLS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) ČLS - 5 - 3 - 04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik ČLS - 5 - 3 - 05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Přiřadí dané historické období či událost k časové ose. Popíše způsob života obyvatel v dané době, jejich práva a povinnosti. Vyhledá artefakty jednotlivých historických období ve svém regionu. Uvědomuje si význam a hodnotu některých staveb a jiných výtvarů ve svém okolí. Využívá encyklopedií, internetu, knihoven a muzeí jako informačních zdrojů k pochopení minulosti. Vysvětlí historické důvody, zařazení státních svátků a významných dnů.	<u>Historie:</u> Časová osa a opakování Tricetiletá válka České země v době baroka Osvícenství Národní obrození Národní hnutí První světová válka Vznik Československa Druhá světová válka Druhá světová válka v ČSR Poválečný vývoj Období totalitního režimu, principy demokracie Přechod k demokracii	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (referáty, práce s encyklopedií) VDO - principy demokracie (práce s tiskem, internetem) OSV - mezilidské vztahy MKV - Princip sociálního smíru - otázka lidských práv
--	--	--	--

ČLS - 5 - 2 - 04 rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Rozlišuje vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné, uvede příklady základního příjmu a výdajů domácnosti; na příkladu objasní rizika půjčování peněz; vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy; na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti Na příkladu objasní rizika půjčování peněz Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	Základní formy vlastnictví Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti Základní lidská práva, protiprávní jednání, korupce, reklamace	
---	---	---	--

5.8 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu				Dějepis					
Vzdělávací oblast				Člověk a společnost					
Charakteristika předmětu				Smyslem výuky dějepisu na základní škole je formování postojů, úcty ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, snaha o ochranu historických a kulturních památek, smysl pro etnické, náboženské a kulturní odlišnosti jiných národů, jejich respektování, pochopení přínosu těchto národních specifik pro současný multikulturní svět, humánní možnosti řešení současných globálních problémů lidstva. Výběr učiva vychází z chronologického pojetí, které je funkčně kombinováno s tematickým. Důraz je položen především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem, dějin kultury (vědy, techniky, způsobu života, náboženství, umění), a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti. Nezatažujeme žáky podrobnostmi (tradičním popisem často i nepodstatných historických událostí a společenských jevů, neúměrným množstvím časových údajů, jmen, pojmů). Žáci poznají jednotlivá období, rozpoznají vzájemné vztahy mezi					

	dějiny regionu, národa, okolních zemí a světa, prožijí intenzivnější citový vztah k poznávanému a rozvinou samostatné a kritické myšlení. Žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků, uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány, orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu. Závěr dějepisného vyučování tvoří výklad tematických okruhů důležitých k upevnění základních poznatků a jejich začlenění do širších souvislostí. V základním vzdělávání naplňujeme tyto cíle: žáci si osvojí strategie učení, získají předpoklady pro celoživotní učení, všestrannou a otevřenou komunikaci, spolupráci a respektování práce a úspěchů vlastních i druhých, použijí tvůrčí myšlení, logické uvažování k řešení problémů, projeví se jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aplikují svá práva, povinnosti, vědomosti a dovednosti v praxi, rozhodnou o vlastní životní a profesní orientaci, projeví pozitivní city v chování - v životních situacích, rozvinou vnímavost a citlivé vztahy k lidem a prostředí, dokáží rozvíjet a chránit zdraví a být za ně zodpovědní, jsou tolerantní k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám. Žáci vyhledají, utřídí informace, pochopí a propojí je. Operují s obecně užívanými historickými termíny, znaky a symboly. Samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. k nejefektivnějším patří vyvozovaný výklad, práce s učebnicí, historickými mapami, přístupnějšími historickými dokumenty, odbornou literaturou apod., dialogické metody a řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných předmětech, z četby historické beletrie, z divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů, návštěv historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek atd.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá ve třídách nebo učebně humanitních předmětů a je doplňována exkurzemi. Pedagogičtí pracovníci zajistí tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbudí méně nadané, podpoří žáky nejslabší a zajistí, aby se všechny děti prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjely v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. Pedagogové rovněž vytvoří odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybídne žáky ke studiu, práci i činností podle jejich zájmu a poskytne jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvoji jejich osobnosti.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí	Kompetence k učení Názornou demonstrací nabízíme žákům různé informační zdroje (odborné publikace, internet, historické dokumenty...) a tím se snažíme u nich vytvořit pozitivní vztah k učení a vzbudit zájem

a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	o dějepis. Práci s odborným textem a projektovým vyučováním organizujeme samostatnou činností žáků, navrhuje vhodné pracovní metody a učíme je vyhledávat a třídit informace. Diskusí vedeme žáky ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení. Kompetence k řešení problémů Předkládáním problémových situací z historie vedeme žáky k jejich kritickému zhodnocení významných historických mezníků, dále vedeme žáky k tomu, aby navrhovali jejich lepší řešení na základě vlastního úsudku. Kompetence komunikativní Dialogickými metodami vedeme žáky k přesnému a výstižnému formulování a vyjadřování jejich myšlenek v logickém sledu. Diskusemi učíme žáky vyjadřovat své názory a doložit je vhodnými argumenty, učíme žáky respektovat názory druhých lidí. Kompetence sociální a personální Pomocí práce ve skupině vedeme žáky ke spolupráci mezi nimi, k ohleduplnosti, vzájemné pomoci. Na konkrétních historických příkladech demonstrujeme prospěšnost spolupráce a tolerance mezi lidmi. Prezentací výsledků práce vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení ostatních. Kompetence občanské Uváděním konkrétních historických příkladů a hraním rolí vedeme žáky k tomu, aby respektovali přesvědčení druhých lidí, odlišnost kultur a chápali základní principy zákonů a společenských norem. Kompetence pracovní Vhodně volenými činnostmi a metodami v hodinách dějepisu učíme žáky dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a tím si osvojit základní pracovní pravidla a návyky.
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků je postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům bude dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní. V průběhu základního vzdělávání žáci získají předpoklady k možnému pokračování v dalším studiu a schopnost celoživotního vzdělávání. Při hodnocení pedagog sleduje: 1. v jaké míře a kvalitě si žák osvojil poznatky, dovednosti a zručnosti (jak pevně a trvale si osvojuje poznatky podstatné, důležité pro sledování a pochopení dalšího učiva, jak rozumí učivu, jak chápe smysl a význam učiva)

	2. jak dovede žák používat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů (slovních i písemných), při řešení poznávacích, praktických situací a problémů, jak dovede osvojené vědomosti, dovednosti a postupy demonstrovat na příkladech a aplikovat v podmínkách běžného života 3. jak žák ovládá základní komunikační prostředky, které mu umožňují užívat a uplatňovat získané vědomosti a dorozumívat se ve škole i mimo školu (jak umí naslouchat, jak umí srozumitelně, souvisle a věcně se vyjadřovat, klást otázky, formulovat své myšlenky, zapojovat se do rozhovoru), jakou má slovní zásobu a jak s ní dovede pracovat, jak dovede vyprávět, sdělovat své zkušenosti, zážitky, vysvětlovat své názory a pracovní postupy 4. jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení (jak chápe souvislosti věcí, faktů, jevů a procesů, jak dovede třídit, rozlišovat podstatné od nepodstatného, hledat příčiny a následky, jak dovede zdůvodňovat, vyvozovat jednoduché závěry a zobecnění), zda si tvoří o věcech a jevech samostatný úsudek a zda dovede tento úsudek opřít o argumenty 5. jak ovládá důležité učební postupy a způsoby samostatné práce (jak dovede pracovat s učebnicí, pracovními sešity, s mapami, jak dovede vyhledávat informace v různých zdrojích a jednoduchým způsobem je zpracovávat, zda a jak dovede zhotovovat různé nákresy) 6. jak žák chápe a s jakým porozuměním přijímá mravní a občanské hodnoty, s kterými se setkává v průběhu vzdělávání (jak si žák utváří kritéria k rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů a činů lidí) 7. jak se žák projevuje, jaké má vlastnosti (jak spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, jak je snaživý, zda dovede spolupracovat ve vyučování, být vstřícný a tolerantní ke svým spolužákům, zachovávat elementární pravidla kulturního chování a lidského soužití).
--	--

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Člověk v dějinách</i>			
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	uvědomí si význam zkoumání dějin	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	charakterizuje historické prameny a uvede jejich konkrétní příklady	Získávání informací o dějinách; historické prameny	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana kulturních památek

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	• osvojí si základní periodizaci dějin • osvojí si práci s historickou mapou • orientuje se na časové ose (zakreslí letopočty v chronologickém sledu)	Historický čas a prostor	
<i>Počátky lidské civilizace</i>			
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	• vysvětlí teorie vzniku světa a původu člověka • rozpozná vývojová stadia člověka • popíše způsob obživy pravěkých lidí a jejich materiální a duchovní kulturu	Člověk a lidská společnost v pravěku	MKV - Etnický původ - různé způsoby života
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• vyjmenuje jednotlivé etapy pravěkých dějin • popíše přechod od lovců k zemědělcům a zdůvodní význam neolitické revoluce • charakterizuje způsoby zpracování kovů a podmínky pro rozvoj obchodu v pravěku	Člověk a lidská společnost v pravěku	
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území	• jmenuje příklady hlavních archeologických nalezišť na našem území (neolit, doba bronzová, doba železná)	Člověk a lidská společnost v pravěku	
<i>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</i>			
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	• vysvětlí vznik prvních zemědělských civilizací v oblasti tzv. úrodného půlměsíce a ukáže je na mapě • vyjmenuje příklady nejstarších starověkých civilizací • vysvětlí strukturu obyvatel na příkladu jednoho státu	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	VMGES - Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• jmenuje typy starověkých památek • rozliší typy písma a zdůvodní jeho význam pro dnešní společnost • vysvětlí pojmy zikkurat, pyramida, ...	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	<i>Řecko</i> • prokáže orientaci na mapě a popíše přírodní podmínky na Balkánském poloostrově • jmenuje příklady postav z řecké mytologie • vyjmenuje a charakterizuje nejdůležitější etapy řeckých dějin • uvede významné osobnosti řeckých dějin • popíše přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury	Antické Řecko	

	Řím • prokáže orientaci na mapě a popíše přírodní podmínky na Apeninském poloostrově • jmenuje příklady postav z římské mytologie • vyjmenuje a charakterizuje nejdůležitější etapy římských dějin • uvede významné osobnosti římských dějin • charakterizuje základní principy křesťanství a judaismu	Antický Řím	
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• uvede druhy státních zřízení • vysvětlí podstatu antické demokracie • uvede příčiny rozpadu římského impéria	Střední Evropa a její styky s antickým Středomoří	VMGES - Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Křesťanství a středověká Evropa</i>			
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	• osvojí si periodizaci středověku • vysvětlí příčiny a důsledky stěhování národů • charakterizuje nově vzniklé říše v Evropě	Nový etnický obraz Evropy	
D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	• charakterizuje život Slovanů a uvede jejich rozdělení • zdůvodní rozdíly mezi východním a západním křesťanstvím a islámem	Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	• charakterizuje nejstarší státní útvary na našem území - Sámova říše, Velkomoravská říše, počátky českého státu • popíše nejstarší evropské státy	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	

D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	• objasní rozvoj zemědělství, řemesel a obchodu • uvede druhy měst a jmenuje konkrétní příklady • charakterizuje český stát za vlády posledních Přemyslovců a Lucemburků v kontextu s evropským vývojem • objasní úlohu a postavení církve ve středověké společnosti • vysvětlí pojmy: vazalský vztah, lenní systém, feudalismus, patriciát, trojpolní osevní systém, hanza, sedm svobodných umění, kacířství	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	• popíše znaky románského slohu a životní styl raného středověku • charakterizuje gotickou kulturu a vzdělanost • porovná životní styl jednotlivých vrstev společnosti • zjistí konkrétní románské a gotické památky v našem regionu	Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana kulturních památek
D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	• charakterizuje renesanci a humanismus • popíše nedostatky středověkého křesťanství a chápe nutnost reformace církve	Renesance a humanismus Reformace a její šíření Evropou	
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• chronologicky seřadí husitské události • uvede významné osobnosti husitství • charakterizuje Čechy v době pohusitské • popíše vládu Jagellonců	Husitství Čechy za vlády Jagellonců	
<i>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</i>			
D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• s pomocí mapy popíše objevování nových světů a zhodnotí jejich důsledky • uvede konkrétní osobnosti spojené se zámořskými objevy	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• charakterizuje hospodářské a společenské poměry v Evropě v 15. a 16. století • ukáže evropské velmoci na mapě • charakterizuje postavení českých zemí v rámci habsburské monarchie v 16. století	Český stát a evropské velmoci v 15. a 16. století	
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• popíše příčiny, průběh a důsledky českého stavovského povstání • vysvětlí příčiny, průběh a důsledky třicetileté války pro naše země a střední Evropu	Třicetiletá válka	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Modernizace společnosti</i>			
D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	• charakterizuje znaky jednotlivých forem vlády • vybere konkrétní dějinnou událost a popíše, jak tam zasáhla forma vlády	Počátky novověku v Evropě Anglická revoluce	
D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	• popíše znaky barokního slohu a životní styl této doby • jmenuje příklady konkrétních památek a osobností baroka • vysvětlí postavení jezuitů v české barokní společnosti	Baroko, česká barokní kultura J. A. Komenský	
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	• objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a ostatních států Evropy • charakterizuje osvícenský absolutismus v Evropě a v českých zemích • popíše průběh průmyslové revoluce v Anglii	Osvícenství, rozvoj vzdělanosti v době osvícenské Vznik USA Absolutismus v Evropě - Francie, Rusko, Prusko, Anglie České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury	VDO - Občan, občanská společnost a stát - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	• popíše příčiny, průběh a důsledky Velké francouzské revoluce • objasní vliv VFR na evropský vývoj • vypráví o Napoleonovi a jeho taženích	Velká francouzská revoluce Napoleonské války a jejich důsledky	MKV - Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	• popíše revoluční vlny v Evropě v 1. pol. 19. st. (národní osvobozenécká hnutí) • popíše průběh a výsledky revoluce 1848/49 v našich zemích a v Evropě • uvede příklady utváření novodobého českého národa	Viktoriánská éra v Anglii Francie po napoleonských válkách Sjednocení Německa a Itálie Národní a osvobozenécké hnutí v Evropě Rok 1848 v Evropě a v Čechách Klasicismus a romantismus	MKV - Kulturní diferenciaci - poznávání vlastního kulturního zakotvení

	vysvětlí pojem národní obrození, uvede hlavní osobnosti národního obrození		
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	- charakterizuje vývoj v našich zemích a v Evropě v 50. a 60. letech 19. st. - objasní hlavní cíle české politiky v 2. pol. 19. st. - charakterizuje změny v hospodářské, politické, kulturní oblasti a v mezinárodních vztazích	Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. st. Vznik Rakouska-Uherska Základní rysy české politiky, její představitelé	
D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	vysvětlí pojmy konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, nacionalismus, imperialismus, feminismus a uvede je na konkrétních příkladech	Politická hnutí a vznik politických stran	VDO - Formy participace občanů v politickém životě - volební systémy a politika
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	- vysvětlí nerovnoměrnosti v modernizaci a objasní následky pro tuto dobu - vysvětlí pojem kolonie - na mapě ukáže koloniální mocnosti	Konflikty mezi velmocemi Kolonialismus	
D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- rozliší příčinu a záminku 1. světové války - zhodnotí průběh a výsledky války - popíše ruské revoluce	Situace před 1. světovou válkou První světová válka Situace v Rusku, ruské revoluce	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Moderní doba</i>			
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- charakterizuje výsledky boje demokratických sil proti totalitním režimům u nás a ve světě - rozpozná klady a nedostatky demokracie - zhodnotí zásluhu T. G. Masaryka - popíše vznik ČSR	Poválečný vývoj u nás a ve světě Vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy	OSV - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - principy demokracie MKV - Etnický původ - různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	• charakterizuje ČSR a Evropu ve 20. a 30. letech 20. st. • charakterizuje totalitní systémy, popíše jejich výhody a nevýhody • uvede konkrétní příklady totalitního režimu • objasní důsledky totalitních systémů (nacionalismus) • vysvětlí pojmy demokracie, fašismus, nacismus, bolševismus	Mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech SSSR v meziválečném období Světová hospodářská krize a její důsledky Počátky fašistického hnutí První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek	
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• objasní Mnichovskou konferenci a její důsledky • popíše příčiny, průběh a výsledky 2. světové války v Evropě a ve světě • popíše příčiny, průběh a výsledky 2. světové války v protektorátu Čechy a Morava	Cesta k Mnichovu Mnichovská dohoda a její důsledky 2. světová válka, domácí a zahraniční odboj Protektorát Čechy a Morava	MKV - Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur MKV - Principy sociálního smíru a solidarity - otázka lidských práv
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• vysvětlí pojem holocaust • charakterizuje rasovou politiku v totalitních státech a její nepřijatelnost z hlediska lidských práv • objasní vývoj techniky během 2. sv. v.	Holocaust Zbraně a technika 2. sv. v.	
D-9-7-05 zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	• charakterizuje poválečné uspořádání světa po roce 1945 • analyzuje stav ČSR v rozdělené Evropě z hlediska sociálních, politických, hospodářských a kulturních aspektů	Poválečné uspořádání světa Poválečný Československo-únorový převrat 1948	
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	• popíše formování a fungování západního a východního bloku • vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady událostí • zhodnotí význam událostí v roce 1968 v zemích východního bloku	Studená válka Vnitřní situace v zemích východního bloku	MKV - Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	• popíše důvody formování evropských mocenských, politických a ekonomických uskupení • charakterizuje vývoj v ČSR v kontextu s evropským a světovým vývojem v období totalitní vlády a po pádu komunistického režimu • popíše události v roce 1989 v Československu • objasní vznik ČR • s využitím poznatků z jiných předmětů charakterizuje rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a umění	Charakteristika západních zemí Mimoevropský svět Krise sovětského impéria Obnova demokracie ve východní Evropě Sametová revoluce 1989 Rozpad ČSFR, vznik ČR 1993 Technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. st.	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie VMEGS - Jsme Evropané - co Evropu spojuje a co ji rozděluje
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	• popíše dekolonizaci v rozvojových zemích po roce 1945 • popíše problémy třetího světa • zhodnotí postavení zemí třetího světa vůči vyspělým zemím	Rozpad koloniálního systému Rozvojové země, evropská integrace	VMEGS - Jsme Evropané - Evropská integrace
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• popíše problémy dnešního světa • zhodnotí postavení jednotlivých států, jejich vzájemné vztahy • uvědomí si příčiny soudobých konfliktů a jejich následky • popíše důvody a následky teroristických činů	Rusko, USA, Německo Česká republika - politická situace Terorismus, napětí - nedemokratické státy a jejich postoj k politickému dění Soudobé světové konflikty	

5.9 Výchova k občanství

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu			Výchova k občanství						
Vzdělávací oblast			Člověk a společnost						
Charakteristika předmětu			Smyslem výuky předmětu Výchova k občanství na základní škole je formování a rozvíjení občanského profilu žáků. V návaznosti na učivo předmětu člověk a jeho svět a dalších předmětů (dějepis, zeměpis, přírodopis, výchova ke zdraví, český jazyk, ...) orientuje žáky ve významných						

okolnostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u žáků vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot. Vyučování se orientuje zejména na to, aby si žáci utvořili ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití, o hospodářském životě společnosti a o demokratických postupech při rozhodování o veřejných záležitostech a při řízení státu; aby se žáci naučili posuzovat a srovnávat společenské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, aby si utvořili představu o lokálních i globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní i mezinárodní úrovni; aby se žáci naučili orientovat v rozmanitých situacích osobního, citového, rodinného, pracovního a občanského života a v základních životních hodnotách, které jim budou oporou při řešení životních situací a při utváření vztahů k druhým lidem a ke společenstvím, v nichž budou prožívat dospělost; aby si žáci osvojili dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, schopnost vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat práva a názory druhých, kriticky vnímat a hodnotit veřejné záležitosti, jednání druhých lidí i své vlastní projevy, řešit rozmanité životní situace v souladu s vlastním svědomím; aby žáci získali použitelné poznatky z oblasti práva, naučili se orientovat v důležitých právních otázkách a prakticky aplikovat zásady odpovědného rozhodování, aby poznali cesty, jak se projevovat jako odpovědný a aktivní občan demokratické společnosti a jak utvářet vlastní mravní profil v souladu s obecně uznávanými mravními hodnotami.

V předmětu Výchova k občanství naplňujeme tyto cíle: žáci si osvojí strategie učení, získají předpoklady pro celoživotní učení, všestrannou a otevřenou komunikaci, spolupráci a respektování práce a úspěchů vlastních i druhých, použijí tvůrčí myšlení, logické uvažování k řešení problémů, projeví se jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aplikují svá práva, povinnosti, vědomosti a dovednosti v praxi, rozhodnou o vlastní životní a profesní orientaci, projeví pozitivní city v chování - v životních situacích, rozvinou vnímavost a citlivé vztahy k lidem a prostředí, dokážou rozvíjet a chránit zdraví a být za ně zodpovědní, jsou tolerantní k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám. Žáci vyhledávají, utřídí informace,

	pochopí a propojí je. Operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. Samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K neefektivnějším patří vyvozovaný výklad, praktické předvedení, problémové úkoly, modelové situace, referáty, práce s učebnicí, přístupnějšími aktuálními dokumenty, odbornou literaturou apod., dialogické metody a řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných předmětech, z četby beletrie, z divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů, návštěv expozic, výstav, kulturních památek, exkurzí, přednášek atd.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá ve třídě nebo v pracovně humanitních předmětů a je doplňována projekty a exkurzemi. Pedagogičtí pracovníci zajistí tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbudí méně nadané, podpoří žáky nejslabší a zajistí, aby se všechny děti prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjely v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. Pedagogové rovněž vytvoří odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybídne žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytne jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení - umožňujeme žákům poznat smysl a cíl učení, vytvořit si pozitivní vztah k učení, posoudit vlastní pokrok a určit překážky či problémy bránící učení - umožňujeme žákům naplánovat si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich Kompetence k řešení problémů Volíme takové výukové situace, že žáci rozpoznají různé problémové situace ve škole i mimo ni; pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách; promyslí a naplánují způsob řešení problémů a využívají k tomu vlastního úsudku a zkušeností; využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechají se odradit případným nezdarem a vytrvale hledají konečné řešení problému; volí vhodné způsoby řešení, užívají logické, matematické a empirické postupy; ověřují prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů Kompetence komunikativní Volíme takové výukové situace, že žáci formulují a vyjadřují své myšlenky, názory v logickém

	sledu; výstižně, souvisle a kultivovaně, naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují; účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují; přemýšlejí o komunikačních prostředcích a umí je využívat; komunikativní dovednosti aplikují při spolupráci s ostatními lidmi Kompetence sociální a personální Volíme takové výukové situace, že žáci spolupracují ve skupině, podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu; učí se ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi, v případě potřeby poskytují pomoc druhým, oceňují zkušenosti lidí, respektují; přispívají k diskusi ve skupině; ovládají svoje chování a jednání. Kompetence občanské Volíme takové výukové situace, že žáci respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot, jsou schopni vcítit se do pocitů lidí, chápou základní principy zákonů a společenských norem; respektují naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit; chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví Kompetence pracovní Volíme takové výukové situace, že žáci dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptují se na aktuální pracovní podmínky; pracovní činnost vykonávají kvalitně, hospodárně, chrání zdraví své i druhých; připravují a rozhodují se o dalším vzdělávání a profesním zaměření; žáci si osvojí kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní; klíčové kompetence utvoří a rozvinou komplexní vzdělávací obsah a činnosti díky mezipředmětovým vztahům
Popis forem a metod výuky	V ŠVP jsou některé výstupy a obsahy předmětu Výchova ke zdraví integrovány do předmětu Výchova k občanství následujícím způsobem: předmět výchova k občanství bude obsahovat tyto tematické okruhy předmětu výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví - část, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - část.
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků je postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolech, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům bude dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní. V průběhu základního vzdělávání žáci získají předpoklady k možnému pokračování v dalším studiu a schopnost celoživotního vzdělávání. Při hodnocení pedagog sleduje: - v jaké míře a kvalitě si žák osvojil poznatky, dovednosti a zručnosti (jak pevně a trvale si osvojuje

	poznatky podstatné, důležité pro sledování a pochopení dalšího učiva, jak rozumí učivu, jak chápe smysl a význam učiva) -jak dovede žák používat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů (slovních i písemných), při řešení poznávacích, praktických situací a problémů, jak dovede osvojené vědomosti, dovednosti a postupy demonstrovat na příkladech a aplikovat v podmínkách běžného života -jak žák ovládá základní komunikační prostředky, které mu umožňují užívat a uplatňovat získané vědomosti a dorozumívat se ve škole i mimo školu (jak umí naslouchat, jak umí srozumitelně, souvisle a věcně se vyjadřovat, klást otázky, formulovat své myšlenky, zapojovat se do rozhovoru), jakou má slovní zásobu a jak s ní dovede pracovat, jak dovede vyprávět, sdělovat své zkušenosti, zážitky, vysvětlovat své názory a pracovní postupy - jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení (jak chápe souvislosti věcí, faktů, jevů a procesů, jak dovede třídit, rozlišovat podstatné od nepodstatného, hledat příčiny a následky, jak dovede zdůvodňovat, vyvozovat jednoduché závěry a zobecnění), zda si tvoří o věcech a jevech samostatný úsudek a zda dovede tento úsudek opřít o argumenty - jak ovládá důležité učební postupy a způsoby samostatné práce (jak dovede pracovat s učebnicí, pracovními sešity, s mapami, jak dovede vyhledávat informace v různých zdrojích a jednoduchým způsobem je zpracovávat, zda a jak dovede zhotovovat různé nákresy) - jak žák chápe a s jakým porozuměním přijímá mravní a občanské hodnoty, s kterými se setkává v průběhu vzdělávání (jak si žák utváří kritéria k rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů a činů lidí) - jak se žák projevuje, jaké má vlastnosti (jak spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, jak je snaživý, zda dovede spolupracovat ve vyučování, být vstřícný a tolerantní ke svým spolužákům, zachovávat elementární pravidla kulturního chování a lidského soužití).
--	---

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	objasní potřebu tolerance v rodinném životě, ve třídním kolektivu, ve škole, důležitost tolerance v mezilidských vztazích, usiluje o ni	čas, kalendář, učení, školní řád rodina (příbuzenské vztahy, náhradní výchovy), třída, škola (přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovné postavení mužů a žen)	

VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• objasní pojem manželství	manželství	
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	• zjistí, co jsou a jak fungují rozpočty • vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji • rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem • navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší/menší než výdaje • vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti	peníze - funkce a podoby peněz, formy placení hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti	
VO 9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	• sestaví osobní a rodinný rozpočet (uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti) • rozezná hlediska racionálního hospodaření s penězi a jeho výhody • popíše funkci peněz • popíše vlastní způsoby zacházení s penězi	hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti	
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	• na příkladech života ve škole/ obci/ regionu/ zemi zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a jeho dopad na okolní prostředí • aktivně proti vandalství vystupuje • zapojí se do udržování okolí školy, třídění odpadu • rozliší pojmy obec, region, země	vandalské chování životní prostředí obec, region, země	EV- vztah člověka k prostředí - vyhledávání informací, hraní rolí
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	• vysvětlí pojmy demokracie, objasní její principy, republika	demokracie - její výhody a nevýhody	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - základní fungování demokracie
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	• uvede složky státní moci a vysvětlí jejich rozdíly • charakterizuje úkoly institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	složky státní moci - jejich orgány a instituce, obrana státu	

VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	• navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení, popíše situace, kdy je třeba bránit stát	složky státní moci - jejich orgány a instituce, obrana státu	
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	• vyjmenuje státní symboly, objasní jejich účel, podobu, vznik • uvede nejvýznamnější osobnosti našich dějin • uvede nejvýznamnější státní svátky	státní symboly, naši prezidenti významné osobnosti státní svátky, významné dny	VDO - Občan, občanská společnost a stát vyhledávání informací, práce na projektu
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• objasní pojmy národ, vlast • určí významné historické mezníky v národních dějinách • na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlastenectví od nacionalismu • uvede příklady typických zvyklostí a tradic svého národa • nevylučuje úctu k jiným národům a spolupráci s nimi	pověsti o počátcích našeho národa mezníky v národních dějinách pojem vlast a vlastenectví národní tradice a zvyklosti soužití s dalšími národy	OSV- hodnoty, postoje, praktická etika - vyhledávání informací MKV - kulturní difference - menšiny
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• zná práva národnostních menšin v ČR, seznámí se s jejich zvyky, respektuje je	práva a povinnosti občanů, práva dětí svoboda vyznání - Listina základních práv a svobod	MKV - kulturní difference - menšiny

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	• na příkladech z rodiny i ze školy posoudí význam spolupráce • využívá spolupráci při řešení konkrétních úkolů ve skupinách	rodina, škola, domov (region), vrstevníci	OSV - kooperace a kompetice - skupinová práce, hraní rolí
VZ-9-1-14 - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	• rozlišuje slovní komunikaci a řeč těla • vysvětlí význam komunikace a důsledky nedostatečné komunikace • uvědomuje si rozdíly v komunikaci s vrstevníky a s neznámými lidmi • rozpoznává manipulativní vlivy • v modelových situacích vyzkouší komunikační obrany vůči agresi	komunikace, problémy komunikace: - verbální komunikace - nonverbální komunikace - komunikace v rodině - sekty	OSV - Komunikace - verbální, neverbální

VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	• uvědomí si vliv informací na utváření masové kultury a veřejného mínění • porovnává mediální informace z různých zdrojů dle vlastní zkušenosti	masmédia, reklama, tisk pro mládež	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení diskuze, vyhledávání informací, srovnávání informací, RWCT, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	• zná různé oblasti kultury • navrhne trasu procházky po místních významných památkách • orientuje se v nabídce oblastních kulturních institucí • porovnává různé podoby kultury	kultura v našem životě /odívání, stolování, bydlení, chování/ kulturní památky kulturní instituce masová kultura krása, kýč, umění	MKV - kulturní difference - skupinová práce
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• uznává svobodu náboženského vyznání	náboženství a jeho nejstarší formy	
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti	• vysvětlí pojmy: netolerance, rasismus, xenofobie, extremistické projevy, nesnášlivost a uvede, jak je v životě rozpoznat	základy společenského chování	MV - multikulturalita, hraní rolí, vyhledávání informací
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	• navrhne, jak může sám jedinec přispět k ochraně přírodního a kulturního prostředí. • dokáže vyjádřit svůj osobní postoj k uvedeným problémům.	přírodní bohatství a jeho ochrana - vztah kultury a přírody, odpovědnost člověka za osud naší planety, místa, kde žiješ, bydlíš, ochrana světového bohatství, problémy přelidnění, osídlování, chudoby, nemoci, ničení životního prostředí, nedostatek pitné vody, odpady	EV – Ekosystémy – kulturní krajina- EV- Základní podmínky života – přírodní zdroje – EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	• uvede různé formy vlastnictví • vyjmenuje jejich příklady • uvede důsledky různých forem vlastnictví • popíše možnosti získání majetku, • rozpozná odlišnosti v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím	naše potřeby majetek, vlastnictví a hospodaření peníze a majetek v životě člověka, jejich místo mezi životními hodnotami, peníze zdrojem obživy a majetku	

	• objasní místo majetku mezi dalšími životními hodnotami, • vysvětlí rozdíl mezi hmotným a nehmotným vlastnictvím • vyjmenuje příklady ochrany duševního vlastnictví • vysvětlí, co jsou autorská práva • objasní potřebu dodržování ochrany duševního vlastnictví • uvede příklady uplatnění ochrany duševního vlastnictví v životě	tvorba majetku, zacházení s majetkem, ochrana majetku hmotné a duševní vlastnictví a jeho ochrana autorská práva	
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	• vysvětlí pojem stát • vyjmenuje znaky státu • na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii • charakterizuje různé typy a formy států • objasní pojem občan	Stát - vznik, ochrana Znaky státu Typy a formy států Státní občanství Symboly suverenity státu	VMEGS - Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	• vysvětlí pojmy demokracie, objasní její principy, vysvětlí pojem republika • popíše základní principy a způsoby demokratického řízení státu • vyvodí výhody demokracie pro každodenní život občanů	Demokracie - její výhody a nevýhody Demokratický způsob rozhodování a řízení státu	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - základní fungování demokracie
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• objasní význam voleb v demokratické společnosti • určí, co potřebuje občan vědět k tomu, aby se mohl aktivně zapojit do voleb jako volič • charakterizuje volební systém ČR • seznámí se s různými způsoby podílení se na veřejném životě a zodpovědnosti občanů • vysvětlí pojmy aktivní a pasivní volební právo, přímá a nepřímá demokracie • rozliší volby obecní, parlamentní, prezidentské	Volby, volební právo Politická pluralita - politické strany a jejich programy	VDO - Formy participace občanů v politickém životě - demokratické volby a politika

VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	• zná důležité mezinárodní organizace a jejich vztah k ČR, chápe potřebu význam mezinárodní spolupráce • na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR	globalizace, nadnárodní organizace, ekonomické a právní vztahy	VMEGS – Jsme Evropané – evropská integrace
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• vysvětlí pojmy: netolerance, rasismus, xenofobie, extremistické projevy, nesnášenlivost a uvede, jak je v životě rozpoznat	lidská práva, právní dokumenty všeobecná deklarace lidských práv	
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	• uvědomuje si nutnost existence určitých pravidel chování • rozlišuje pozitivní a negativní chování v mezilidských vztazích • sám se snaží chovat přátelsky a slušně • uvědomuje si své přednosti i nedostatky • snaží se pracovat na odstranění negativ ve svém vystupování	pravidla společenského chování a komunikace konflikty v mezilidských vztazích problémy lidské nesnášenlivosti vztahy mezi lidmi a formy soužití /ve dvojici, v prostředí rodiny, komunity/	OSV - mezilidské vztahy - hraní rolí, řízený rozhovor
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	• vyjmenuje mimořádné okolnosti, zná důležitá telefonní čísla pro případ pomoci • pomáhá těm, kteří pomoc potřebují • na příkladech doloží možnost pomoci v rodině	společnost, solidarita, osamělost, tolerance mezilidské vztahy, zásady lidského soužití pomoc člověku v nouzi, pomoc v rodině	
VZ-9-1-11 – respektuje změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	• pojmenuje tělesné a psychické změny v dospívání • utváří si vztahy k opačnému pohlaví	Změny chování v dospívání - dospívání, puberta	OSV-sebepoznání a sebepojetí
VZ-9-1-15 - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• rozpozná potenciální nebezpečí • vnímá případná rizika, v případě potřeby umí vyhledat pomoc sobě nebo druhým • charakterizuje mimořádné situace • dodržuje zásady bezpečného chování po vyhlášení mimořádné události • rozpozná a dokáže použít čísla tísňového volání • zvládne zásady první pomoci	Ochrana člověka za mimořádných událostí zásady první pomoci tísňové linky	VDO-občan, občanská společnost a stát projekt

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• Rozpozná a charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka, změny v průběhu vývoje • Určí alespoň tři činitele, které ovlivňují proměny člověka v etapách života • Stanoví znaky dospívání, vliv této etapy na zralost člověka • Zdůvodní význam správného trávení volného času, rozumné životosprávy a vyváženého režimu dne pro dospívajícího člověka	Osobnost Fáze lidského života, vývoj člověka v hlavních etapách života, tělesné, duševní a sociální změny Proměny člověka v období dospívání, znaky tělesné, duševní, citové a sociální zralosti, přetváření charakteru, Význam trávení volného času, režim dne	
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• přijímá i negativní zpětné vazby vůči své osobnosti • rozpozná u sebe sklony a návyky, které mu mohou komplikovat život a překonává je • usiluje o pozitivní změny v oblasti sebezpojetí	Sebezpojetí, sebevědomí, sebezpoznávání	OSV - Komunikace - komunikační dovednosti OSV - Sebezpoznání a sebezpojetí - zpětná vazba
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	• charakterizuje své životní cíle uveďte některé z možných cílů společnosti posoudí vliv některé své vlastnosti na dosažení konkrétního cíle popíše, co je vůle a jak se projevuje v chování lidí, vyhodnocuje, kde je třeba použít vůli	Představy o budoucnosti Temperament, charakter, typologie osobnosti, motivy, zájmy, potřeby, hodnoty Vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, kreativita Vůle	OSV - Praktická etika - hodnoty a postoje
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	reflektuje svůj způsob vnímání druhých reflektuje své chování k druhým používá strategie regulace vlastního myšlení, prožívání a jednání ve prospěch svůj i druhých	Sociální vnímání Sebehodnocení	OSV - Poznávání lidí - způsoby vnímání OSV - Sebezpoznání a sebezpojetí - sebereflexe

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	identifikuje psychické stavy a procesy, které na sobě může poznávat rozpozná vliv svých emocí a myšlení na své chování stanoví, v jakých citových vztazích se může člověk v průběhu života ocitát odliší lásku a zamilovanost stanoví žebříček důležitých hodnot partnera	Psychické procesy a stavy Poznávání, vnímání, myšlení, řeč, paměť, city Řešení problémů Myšlenkové operace, zapomínání, pozornost Hra, učení, práce Člověk a citový život Lidské city, citové vlastnosti člověka Hodnoty	
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Rozpozná a vysvětlí smysl takových hodnot jako odpovědnost, spravedlnost, důvěryhodnost, altruismus, respekt	Asertivní, pasivní a agresivní jednání Asertivní práva a povinnosti	
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	poznává a charakterizuje své osobní vlastnosti	Vlastnosti osobnosti	
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	rozezná záporné a kladné vlastnosti a jejich projevy	Konflikt, řešení náročných životních situací Stres a jeho příčiny Tělesné a duševní zdraví, relaxace	
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	vysvětlí úlohu výroby, obchodu a služeb popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele vysvětlí pojmy: potřeba, statek, přidaná hodnota vysvětlí tvorbu ceny na základě jednoduché kalkulace nákladů u výroby, obchodu a služeb	Výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost Dělb práce, výrobní a nevýrobní odvětví, výrobní faktory Cena a cenová kalkulace	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	vysvětlí pojmy: nabídka, poptávka na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz vysvětlí chování kupujícího a prodávající na trhu	Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, fungování trhu Tvorba ceny, inflace Nejčastější právní formy podnikání	

	na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu		
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- vysvětlí, proč je dodržování pravidel nutné pro fungování společnosti - objasní význam práva, zopakuje si odvětví práva a jejich činnost - zdůvodní důležitost znalosti svých práv a povinností	Právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající Orgány právní ochrany občanů Právní řád, vztah, způsobilost Základní práva spotřebitele Právní odvětví, norma, předpis	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - základní kategorie fungování demokracie
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- uvede složky státní moci a vysvětlí jejich rozdíly - charakterizuje úkoly institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - popíše politický systém ČR a jeho dílčí složky - charakterizuje význam a strukturu Ústavy ČR	Složky státní moci - jejich orgány a instituce Soudní systém ČR Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly (obec, kraj) Ústava ČR, její struktura	
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- uvede příklady základních práv a svobod každého člověka - uvede základní dokumenty upravující lidská práva - rozpozná a na příkladech doloží porušování práv dětí - respektuje práva a zájmy druhých lidí - zdůvodní nutnost ochrany lidských práv a svobod - uvede příklady aktuálního porušování lidských práv a svobod - porovná pojmy právo a povinnost - vysvětlí pojmy svoboda, autorita, morálka, mravnost - uvědomuje si rizika při porušování lidských práv a svobod - zamyslí se nad lidskými právy a diskutuje o jejich významu - na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	Základní lidská práva, jejich druhy Listina základních práv a svobod Práva dítěte a jejich ochrana Organizace zabývající se lidskými právy Ochrana lidských práv Práva a povinnosti občanů	VDO - Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti MKV - Princip sociálního smíru a solidarity - otázka lidských práv, základní dokumenty

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• seznámí se s různými způsoby podílení se na veřejném životě a zodpovědnosti občanů • vysvětlí pojmy aktivní a pasivní volební právo, přímá a nepřímá demokracie • rozliší volby obecní, parlamentní, prezidentské	Politické spektrum Politická pluralita - politické strany a jejich programy	
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Chápe vztah EU – ČR – občan	Orgány EU a jejich funkce	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<i>Stát a právo</i>		
VKO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	společenské uplatnění, vzdělání a kvalifikační nároky	
VKO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• vymezí obsah pracovní smlouvy, popíše vznik a zánik pracovního poměru • zdůvodní nutnost stanovení pracovní doby, prac. řádu, objasní nárok na mzdu a dovolenou • určí pravidla bezpečnosti práce • stanoví práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, objasní význam zákoníku práce • zamyslí se nad problematikou nezaměstnanosti, uvede důležité pracovní úřady v místě svého bydliště	Člověk a pracovní život - pracovní smlouva, vznik, změna a ukončení pracovního poměru Pracovní doba, řád, mzda, dovolená Bezpečnost a ochrana zdraví v zaměstnání Práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, zákoník práce Styk s úřady Úřad práce, pracovní příležitosti v regionu, nezaměstnanost Porušování předpisů v silničním provozu	
VKO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	• rozliší a porovná úlohu policie, soudů, armády a úřadů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráci při postihování trestných činů	Orgány právní ochrany občanů, jejich význam Občanské soudní řízení, žalobce, žalovaný, svědek Úloha soudů, advokacie, prokuratury, notářství Porušování předpisů v silničním provozu	OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

VKO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	• rozliší přestupek a trestný čin, uvede, kdo se zabývá jejich řešením • objasní pojem protiprávní jednání • vysvětlí význam pravidel a zákonů pro fungování společnosti a bezpečný život občanů • vysvětlí pojem sankce a uvede příklady • uvede příklady trestných činů, druhy trestů, vysvětlí účel trestu	Trestní právo, trestní čin, přestupek, trestní řízení, trestní zákoník, druhy trestů Trestná činnost mladistvých Trestní odpovědnost - příčiny, postihy, prevence, pachatel, oběť, navrhovatel, odpůrce, mimosoudní řešení sporu, ochranná výchova	OSV - Mezilidské vztahy - lidská práva jako regulativ vztahů
VKO 9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání VKO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	• uvede příklady korupčního jednání • diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích	Protiprávní jednání, korupce	
VKO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	• uvědomuje si potřebu znalosti právního řádu a jeho dodržování • přijímá vlastní zodpovědnost za způsobené škody • uvede svá práva a povinnosti, je si vědom následků při jejich porušování	Rovnost občanů před zákonem, způsobilost k právním úkonům Ochrana veřejného pořádku, odpovědnost za škodu	
VKO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	rozliší nejčastější právní formy podnikání	právní formy podnikání	
VKO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	• vysvětlí pojem právní úkon • uplatňuje přiměřeným způsobem svá práva • popíše význam sociálního zabezpečení • V modelové situaci provádí způsoby uzavírání smluv, s právy a povinnostmi z nich vyplývajících a s některými druhy smluv • umí sestavit jednoduchou smlouvu	Právní vztahy (právnícká a fyzická osoba) Sociální příspěvky - druhy Ochrana majetku, autorské právo, kupní smlouva, pojištění a jejich druhy	

VKO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	dodržuje zásady hospodárnosti při zacházení s vlastními penězi vymezi rizika v hospodaření s penězi (např. zadlužování, hry, sázky)	Hospodaření s penězi a jeho rizika	
VKO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	uvede druhy příjmů do státního rozpočtu vyjmenuje některé daně uvede druhy výdajů ze státního rozpočtu na základě porovnání příjmů a výdajů do státního rozpočtu objasní pojmy: schodek státního rozpočtu, vyrovnaný rozpočet vyjmenuje některé dávky a příspěvky občanům zdůvodní příčiny majetkové nerovnosti a navrhne formy sociální pomoci slabým	Státní rozpočet Význam daní Sociální dávky	
VKO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VKO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	popíše naši bankovní soustavu uvede možnosti různých typů pojištění vysvětlí funkci národní banky vysvětlí funkce komerčních bank popíše produkty nabízené komerčními bankami vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení a posoudí jejich výhody a rizika v konkrétní situaci na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou	Bankovní soustava Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	

	vysvětlí pojmy: úvěr, úrok, jistina, anuita, úmor, RPSN na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků	Hospodaření - investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
VKO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	Chápe pojem globalizace, popíše jejich projevy	globalizace, nadnárodní organizace	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
VKO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	Objasní na příkladech činnosti významných mezinárodních společenství význam společných řešení problémů	globalizace: projevy, zápory, klady, závažné globální problémy (národnostní, náboženské, přírodní aj.)	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy – MV – Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti
VKO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Vysvětlí pojem terorismus. Chápe jeho vznik v souvislosti s náboženstvím a historií, chápe význam protiteroristických opatření, uvědomuje si jeho nebezpečí,	globalizace, lidská práva, život v multikulturní společnosti	MV – Princip sociálního smíru a solidarity – nekonzfliktní život v multikulturní společnosti - OSV – Kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Vyjmenuje základní globální problémy současného světa, navrhne jejich řešení	globální problémy	
VKO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	• objasní potřebu tolerance ve společnosti, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • uvede příklady národnostních menšin v ČR • charakterizuje pojmy minorita, majorita, tolerance • vysvětlí podstatu rasismu, xenofobie, diskriminace, intolerance, předsudků a uvede příklady • respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné zájmy, názory a způsoby chování lidí	Národnostní menšiny Diskriminace, rasismus, xenofobie, šikana	MKV - Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur MKV - Lidské vztahy - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými

	• vysvětlí význam sociální nerovnosti lidí		lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost
--	--	--	--

5.10 Přírodopis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	1	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu			Přírodopis						
Vzdělávací oblast			Člověk a příroda						
Charakteristika předmětu			Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Nejčastěji používanými metodami jsou výklad, rozhovor, pozorování, pokus, práce s literaturou, časopisy, přírodninami, internetem a výukovými programy v počítačové pracovně. Realizace předmětu probíhá v koordinaci s předměty fyzika, chemie, zeměpis, výchova ke zdraví. Nabízí se využívání průřezových témat.						
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)			K výuce je využíváno odborné pracovní i kmenových tříd. K organizačním formám výuky patří výkladové hodiny, práce ve skupině, přírodovědné vycházky, školní projekty, praktická cvičení ve škole (laboratorní práce) i v terénu., exkurze, návštěvy expozic ve vlašimském muzeu. Je využíváno nabídek zdejšího Ekocentra.						

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení - vytvoříme plán pro dosažení učebních cílů- podporujeme samostatnost a tvořivost žáků, zařazujeme projekty, referáty, pozorování, pokusy- učíme žáky vyhledávat a následně zpracovávat informace získané z internetu, literatury, časopisů, medií- umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry- učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment, vedeme protokoly laboratorních prací - uplatňujeme individuální přístup, povzbuzení a pochvalu
	Kompetence k řešení problémů - učíme žáky chápat problém zadáváním návodných otázek, zpracováním úkolů a školních projektů- vytváříme modelové situace pro řešení problémových situací- vyhledáváním a kombinováním informací z různých zdrojů podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení- uváděním příkladů významu pro život učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech- samostatným prezentováním výsledků, závěrů, projektů rozvíjíme schopnost žáků objevovat a formulovat problém, hledat různé varianty řešení- poukazováním na případné nebezpečí učíme žáky předcházet problémům, učíme žáky nést zodpovědnost za své chování (v případě potřeby nabízíme odbornou pomoc)
	Kompetence komunikativní - při samostatném projevu nebo dialogu vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci- učíme žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů- klademe důraz na kulturu projevu, zjišťujeme jejich znalosti- snažíme se respektovat připomínky žáků a usměrňovat způsob jejich prezentace- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím, mezi žáky navzájem; dbáme na to, aby komunikace byla v rámci pravidel (slušnost, ohleduplnost, sebeovládání)
	Kompetence sociální a personální - učíme žáky přijmout určenou roli (zejména při skupinové práci)- vedeme je k pomoci slabšímu, podporujeme vzájemnou pomoc, umět o pomoc požádat- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny i práci svoji, hodnotit a oceňovat práci druhého- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu- respektujeme individuální odlišnosti jednotlivých žáků zadáváním přiměřených úkolů a tím posilujeme jejich sebedůvěru- přístupem k žákovi se snažíme navozovat pocit důvěry
	Kompetence občanské - na základě nových vědomostí vedeme žáky k poznání možnosti užití i zneužití biologie a geologie (výklad, rozhovor, diskuze)- vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí (odmítavý postoj k drogám, alkoholu, kouření, zdravý životní styl, práce s odpady)- učíme žáky preventivně předcházet úrazům a nemocem, v případě potřeby poskytnout první pomoc v rámci svých možností- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, nekamarádkské chování- podporujeme vzájemnou pomoc žáků- motivujeme k zapojování se do veřejně prospěšných prací (úklid okolí školy)

	Kompetence pracovní - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci (laboratorní práce, získávání pomůcek, pomoc rodině i škole)- učíme žáky plánovat a organizovat si pracovní činnosti v souvislosti se zadanými úkoly (plnění dílčích úkolů vedoucích ke konečnému výsledku)- vedeme žáky k udržování čistoty a pořádku svého pracovního místa, zejména při laboratorních pracích a pokusech- nabádáme nést zodpovědnost za svá rozhodnutí a jednání (význam práce jednotlivce ve skupině)- vedeme žáky k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí, hospodárnosti, poukazujeme na nebezpečí plynoucí z nedodržování norem- dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce (nebezpečí úrazu, poškození zdraví)- vyrábíme s dětmi pomůcky (např. herbář)
--	--

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PŘ-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	orientuje se v názorech na vznik Země odliší atmosféru, hydrosféru vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi rozliší vybrané organické a anorganické látky	<u>Země a život</u> vznik a vývoj Země, vznik atmosféry, hydrosféry Slunce – zdroj energie pro život (světlo, teplo) fotosyntéza – látky organické, anorganické vznik prvních buněk, podmínky života	EV - základní podmínky života - voda, ovzduší, půda (diskuse)
PŘ-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	nakreslí jednoduché schéma živočišné a rostlinné buňky, popíše je vysvětlí různý způsob výživy (autotrofní, heterotrofní)	buňka bakteriální, rostlinná, živočišná – stavba, výživa, rozmnožování	OSV - rozvoj schopností poznávání (laboratorní práce)
PŘ-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	jmenuje základní projevy života pracuje samostatně s lupou a mikroskopem, připraví mikroskopický preparát, pozoruje buňky	poznávání přírody – biologické vědy lupa a mikroskop	
PŘ-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam PŘ-9-7-01 uvede příklady výskytu	objasní pojem jednobuněčný, mnohobuněčný organismus, producent, konzument, destruent, humus, symbióza, parazitizmus, ekosystém, potravní řetězec, potravní pyramida	vztahy mezi organismy	EV - ekosystémy - význam biosféry (práce s odbornou literaturou)

organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi			
PŘ-9-1-07 uveďte na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka PŘ-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	rozdělí bakterie podle významu, seznámí se s využitím antibiotik vysvětlí význam virů ve vztahu k člověku - nemoci popíše příčiny a následky přemnožení sinic popíše stavbu těla a život jednobuněčných organismů (bakterií, kvasinek, řas a prvoků) objasní pojmy prvok, společenstvo uveďte zástupce jednobuněčných řas zdvoudní vývoj mnohobuněčných organismů na příkladu kolonií váleče pozná a zařadí vybrané zástupce prvoků	<u>Jednobuněčné organismy</u> bakterie – význam, tlení, hnití, symbióza, parazitizmus, choroboplodné bakterie, význam hygieny viry - nebuněčné organismy sinice – fotosyntéza kvasinky plankton jako zdroj potravy jiných organismů jednobuněčné řasy – stavba, fotosyntéza, dýchání, rozmnožování kolonie – přechod k mnohobuněčným organismům – váleč kouřivý prvoci – rozdělení, stavba, výživa, dýchání, pohyb, rozmnožování, význam	EV - ekosystémy - vodní zdroje (výklad)
PŘ-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích PŘ-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné organismy zhodnotí význam hub v potravních řetězcích popíše (nakreslí) stavbu houby, pozná vybrané druhy hub rozliší známější jedovaté houby od jedlých pracuje s literaturou a atlasy hub	<u>Mnohobuněčné organismy</u> řasy – sladkovodní, mořské houby bez plodnic – plísňe houby vytvářející plodnice – stavba těla, výživa, rozmnožování naše běžné houby – jedlé, jedovaté	EV - ekosystémy - les (laboratorní práce)
PŘ-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	vysvětlí pojem symbióza na příkladu lišejníků	lišejníky – symbióza houby s řasou	
PŘ-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	charakterizuje znaky, stavbu a život vybraných žahavců, (nezmar, sasanka, medúza, korál), ploštěnců (ploštěnka, motolice, tasemnice), hlístů (škrkavka, roup dětský), kroužkovců (pijavka, nitěnka, žížala), měkkýšů (hlemýžď zahradní, škeble rybníčná, sépie	žahavci - rozdělení, nezmar hnědý – stavba těla, láčka, polyp, mořští žahavci - sasanky, koráli, medúzy	

	mořská)		
PŘ-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí pojem tkáň, orgán, orgánová soustava	ploštěnci - ploštěnka mléčná, motolice, tasemnice hlísti – škrkavka, roup – vnitřní cizopasnici, charakteristické znaky, vývin, možnosti nákazy, význam hygieny	EV - ekosystémy - pole, vodní zdroje (laboratorní práce)
PŘ-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	pracuje s literaturou, s atlasy	kroužkovci – žížala obecná – stavba těla, tkáň, orgán, orgánová soustava, destruent	
PŘ-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	vysvětlí pojem predátor, vnější a vnitřní cizopasník na konkrétních příkladech	vnější cizopasník – pijavka	
PŘ-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	s pomocí atlasů pozná a zařadí vybrané zástupce jednotlivých řádů	měkkýši – plži, mlži, hlavonožci – stavba těla, orgánové soustavy, ulity, lastury	EV - ekosystémy - moře (práce s přírodninami)
PŘ-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	popíše vnější a vnitřní stavbu těla členovců	zástupci našich a mořských měkkýšů	
	pozná a zařadí vybrané zástupce členovců	členovci – znaky – článkování těla a končetin, vnější kostra, růst, dýchání, chování	
	zhodnotí význam členovců v přírodě i pro člověka	druh, rod, třída, kmen	
	vybere rizikové zástupce členovců pro člověka (přenašeči chorob, jedovatí zástupci)	klepítkatci – stavba těla, štíři, pavouci, sekáči, roztoči	
	vysvětlí otázku škodlivosti a užitečnosti organismů	korýši – potravní řetězec ve vodním ekosystému	
	provede záznam pozorování a schematické znázornění pozorovaného objektu	perloočky, buchanky	
	pozoruje dočasné a trvalé preparáty částí těla hmyzu (lupa, mikroskop)	rak říční - vnější a vnitřní stavba těla, životní prostředí, naši a mořští korýši	
	pracuje s literaturou, s atlasy, s lupou a mikroskopem	přechod korýšů na souš – stínky, svinky	
		vzdušnicovci – mnohonožky, stonožky, hmyz - vnější a vnitřní stavba těla hmyzu, přizpůsobení k příjmu potravy a pohybu, dýchání, rozmnožování (proměna nedokonalá, dokonalá)	EV - vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví (práce s atlasy a přírodninami)
		saranče – vnější a vnitřní stavba těla	

	hmyz s proměnou nedokonalou a dokonalou – vybrané řády - jepice, vážky, švábi, škvoři, rovnokřídlí, stejnokřídlí, ploštice, síťokřídlí, chrostíci, motýli, dvoukřídlí, blechy, blanokřídlí, brouci biologická rovnováha, biologické postupy proti škůdcům životní prostředí hmyzu, zásahy člověka do přírody a jejich vliv na hmyz	OSV -rozvoj schopností poznávání - řešení problémů (laboratorní práce)
--	---	---

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PŘ-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci	Strunatci původ názvu strunatci, obratlovci	EV - ekosystémy - vodní zdroje (práce s atlasy a literaturou)
PŘ-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vyjmenuje třídy podkmene obratlovců, jejich základní znaky	znaky obratlovců, třídy – kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	
PŘ-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	nakreslí jednoduchý náčrt těla ryby, popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav	ryby – kapr obecný – stavba těla, chov a rozmnožování, naše a mořské nejběžnější ryby, jejich hospodářský význam	OSV - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů (laboratorní práce)
PŘ-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	porovná vnější a vnitřní stavbu těla ryb, obojživelníků, plazů a ptáků	obojživelníci – nejstarší – skokan zelený – stavba těla, ocasatí, bezocasí	
PŘ-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	vysvětlí přizpůsobení ryb, obojživelníků, plazů a ptáků prostředí	plazi – třídění - znaky, stavba těla	
	pozoruje, nakreslí a popíše ptačí pera, vejce	ptáci – stavba těla, rozmnožování, přizpůsobení ptáků prostředí, potrava	
	určí některé naše i cizokrajné ryby, plazy, ptáky, naše obojživelníky	chování ptáků – orientace v prostředí, komunikace, výchova mláďat, sociální a potravní chování	

PŘ-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy PŘ-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	vysvětlí nebezpečí škodlivých látek pro ptáky, objasní principy biologické rovnováhy a cesty jejího narušování charakterizuje výrazné etologické rysy ptáků, vysvětlí pojem ekologie, etologie, biologická rovnováha	škodlivé látky, biologická rovnováha vybrané řady ptáků a jejich zástupci – běžci, tučňáci, potápky, veslonozi, plameňáci, vrubozobí, dravci, hrabaví, krátkokřídlí, dlouhokřídlí, měkkozobí, papoušci, kukačky, sovy, svišťouni, srostloprstí, šplhavci, pěvci – diakritické znaky, život, význam	
PŘ-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům PŘ-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku PŘ-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	objasní příčiny přechodu rostlin na souš pozoruje mechy a jejich části lupou, mikroskopem objasní pojem vyšší rostliny, rozliší základní orgány určí několik druhů mechů, kapradin, plavuň, přesličku vysvětlí význam prvohorních ekosystémů pro vývoj dalšího života i pro dnešek (černé uhlí, zkameněliny)	Vyšší rostliny přechod rostlin na souš, výtrusné rostliny mechorosty – stavba těla mechů, jejich rozmnožování a význam plavuně, přesličky, kapradiny – prvohorní, dnešní, stavba těla, pletiva, orgány, cévní svazky	
PŘ-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	objasní význam a druhy kořenů rozliší druhy stonků – lodyha, stvol, stéblo, oddenek, kmen vysvětlí, které látky list rostliny přijímá a které vznikají při fotosyntéze a dýchání rozlišuje listy podle tvaru vysvětlí význam tvorby semen rozliší některá květenství (hrozen, klas, okolík, jehněda, hlávka, palice, úbor)	Rostlinné tělo – části kořen – význam, růst, tvar, typy stonek – význam, růst, typy, stavba dužnatého a dřevnatého stonku list – funkce (fotosyntéza, dýchání), vnější a vnitřní stavba, tvary, postavení na stonku květ – význam (pohlavní rozmnožování), stavba, znaky květenství – význam, typy	OSV - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů (laboratorní práce) OSV - rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium (laboratorní práce)

PŘ-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením charakterizuje rozdíl mezi rozmnožováním pohlavním a nepohlavním rozlišuje typy plodů, jejich význam	opylení, oplození rozmnožování pohlavní, nepohlavní semena, plody	
PŘ-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	objasní pojem nahosemenná, krytosemenná, jednoděložná, dvouděložná, jednodomá, dvoudomá rostlina – uvede charakteristické příklady určí některé druhy jehličnanů – smrk ztepilý, borovice lesní, jedle bělokorá, modřín opadavý, jalovec obecný, tis červený	Semenné rostliny nahosemenné - pojem nahosemenná rostlina, stavba těla, rozmnožování (opylení, oplození, semeno) zástupci našich běžných jehličnanů	EV - ekosystémy - les (vycházka, práce v terénu)
PŘ-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	vysvětlí význam lesa pro přírodu a pro lidi pracuje s literaturou, časopisy, atlasy	les – ekosystém – společenstvo, patrovitost, druhy lesů, rozšíření, význam a ochrana lesa	
PŘ-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	vyjádří rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami porovnává jednoděložné a dvouděložné rostliny podle typických znaků jmenuje typické zástupce jednotlivých čeledí odlišuje čeledě podle charakteristických znaků	krytosemenné pojem krytosemenná rostlina rostliny jednoděložné, dvouděložné, jednodomé, dvoudomé – rozdíly listnaté stromy a keře třídění rostlin – doplnění pojmu čeleď příklady čeledí – pryskyřníkovité, mákovité, brukvovité, mandloňovité, jabloňovité, růžovité, bobovité, miříkovité, brutnákovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité, liliovité, amarylkovité, lipnicovité, vstavačovité- charakteristické znaky, zástupci, jejich význam hospodářsky důležité rostliny např. obilniny, lilek brambor, brukev řepka olejka, ovocné dřeviny apod.	OSV - rozvoj schopností poznávání - práce s přírodninami, atlasy, botanickým klíčem (laboratorní práce)
PŘ-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí PŘ-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	rozdělí rostliny podle nároku na prostředí a na délku života určí některé druhy bylin a dřevin krytosemenných rostlin, vysvětlí jejich význam		

	určí běžně užívané koření, exotické ovoce a léčivé rostliny, jejich význam ve výživě a alternativní medicíně	exotické ovoce, koření, léčivé rostliny	
PŘ-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody PŘ-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	vysvětlí funkci zoologických a botanických zahrad zdůvodní nutnost ochrany přírody	ochrana přírody – botanické, zoologické zahrady, chráněná území herbář, práce s botanickým klíčem	EV - vztah člověka k ŽP - ochrana ŽP (beseda) OSV - rozvoj schopností poznávání - herbář (laboratorní práce)

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PŘ-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů PŘ-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů PŘ-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek PŘ-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin PŘ-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů PŘ-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí PŘ-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy PŘ-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	popíše rozdíly mezi jednotlivými třídami obratlovců, zhodnotí zvláštní postavení savců popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných savců srovnává stupeň vývoje savců určí typické zástupce vybraných řádů z jednotlivých ekosystémů u nás i ve světě uvede některé z kriticky ohrožených druhů savců u nás i ve světě rozliší vrozené a naučené chování u živočichů, uvádí příklady uvede příklady ochranného a obranného chování zhodnotí význam komunikace mezi živočichy	<u>Savci</u> původ, vývoj, znaky vejcorodí, vačnatci placentální savci – králík domácí – stavba kostry a vnitřních orgánů vybrané řády - hmyzožravci, letouni, primáti, hlodavci, zajíci, šelmy, ploutvonožci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, kytovci - charakteristické znaky, životní prostředí rozšíření zvířat – savci žijící u nás a v jednotlivých světových biomech domestikace, etologie, ekologie	EV - ekosystémy - základní podmínky života (ochrana biologických druhů) OSV - komunikace - cvičení pozorování (laboratorní práce)

PŘ-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	pracuje s literaturou a atlasy	ohrožení a ochrana obratlovců, ochrana přírody	
PŘ-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka PŘ-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy PŘ-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života PŘ-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	uvádí příklady názorů na vznik člověka, charakterizuje hlavní etapy jeho vývoje popíše stavbu a funkci těla člověka včetně orgánů a orgánových soustav vysvětlí význam jednotlivých orgánových soustav popíše zásady hygieny jednotlivých orgánových soustav, prevence chorob provede nácvik umělého dýchání objasní pojmy imunita, transfuze, prevence, racionální výživa, metabolismus, zdravý životní styl rozlišuje vstupní brány nemoci objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa dokáže poskytnout předlékařskou první pomoc v běžných situacích, včetně transportu postiženého	<u>Biologie člověka</u> původ a vývoj člověka, živočišní předchůdci, postavení člověka v přírodě buňky, tkáně, orgány, orgánové soustavy – jejich stavba a funkce: soustava opěrná, pohybová (předlékařská první pomoc při zlomeninách a dalších poraněních, péče o zdravou kostru) trávicí (zásady správné výživy, zdravý životní styl, péče o zuby) dýchací (umělé dýchání při zástavě dechu, vliv čistoty ovzduší, negativní vliv kouření, nemoci) oběhová (transfuze, onemocnění srdce a cév, první pomoc při zástavě srdce, krvácení) vylučovací – močová kožní (nebezpečí poškození, vady a onemocnění, péče o kůži) řídící soustavy - nervová, smyslové orgány, soustava žláz s vnitřní sekrecí, (hygiena duševní činnosti, vady a onemocnění nervové soustavy, první pomoc při poranění míchy a mozku, péče o zrak a sluch) pohlavní soustava	OSV - rozvoj schopností poznávání (nácvik dovedností) EV - vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví (nácvik umělého dýchání) OSV - psychohygiena - moje tělo (nácvik dovedností)
PŘ-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti PŘ-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů PŘ-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasní pojmy chromozóm, proměnlivost, gen, genetika seznámí se se stavbou mužského a ženského pohlavního ústrojí, vysvětlí princip oplození popíše vývin lidského jedince	fyzilogie rozmnožování, chromozomy, dělení buněčného jádra rozmnožování a vývin jedince (odpovědné rodičovství, nebezpečí pohlavních chorob a AIDS) genetika, novorozenec, růst jedince	

PŘ-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	objasní pojmy imunita, prevence nemocí, racionální výživa, metabolismus, zdravý životní styl seznámí se s prevencí návykových látek rozliší příčiny a příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, dokáže poskytnout předlékařskou první pomoc v běžných situacích, včetně transportu postiženého, objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa	<u>Zdravý životní styl</u> zdravý životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka návykové látky (drogy, kouření, alkohol, léky) vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	MV - fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na každodenní život (práce s informacemi)
PŘ-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	rozliší lidské rasy a uvede jejich charakteristické znaky objasňuje biologickou a společenskou podstatu člověka	<u>Lidská populace</u> lidské rasy, zvyšování počtu lidí a jeho důsledky závislost člověka na přírodě a ostatních lidech	MKV - etnický původ - rovnocennost etnických skupin (diskuse)

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
PŘ-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	rozlišuje jednotlivé geologické obory diskutuje o názorech na vznik Země	<u>Země náš domov</u> geologické vědy zrození planety Země, stavba, vývoj	
PŘ-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vysvětlí význam vnitřních geologických činitelů - původ sopečné činnosti a zemětřesení, vyhledává o nich potřebné údaje	pohyb kontinentů – vznik a zánik zemské kůry, zemětřesení, poruchy vrstev, vrásnění, poklesy	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení (sledování sdělovacích prostředků)
PŘ-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	objasní pojmy hornina – nerost, vyvřelá, usazená, přeměněná hornina, zvětrávání, zlom, vrásnění, pokles, geologické éry, geologické vědy pracuje s literaturou, geologickou mapou, zjišťuje údaje o geologickém složení regionu	vnitřní geologické síly - sopečná činnost, magma, vyvřelé horniny vnější geologické síly – zvětrávání, eroze, krasové jevy, usazené horniny přeměna hornin, přeměněné horniny	

	určí a stručně popíše běžné nerosty a horniny, vysvětlí jejich původ vysvětlí význam vnějších geologických činitelů	nerosty – vznik, vlastnosti, třídění vzájemná propojenost, vlivy zemské gravitace, vody a organismů na horniny a nerosty	OSV - rozvoj schopností poznávání - práce s přírodními (laboratorní práce)
PŘ-9-7-04 uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému PŘ-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	popíše změny v přírodě vyvolané člověkem, objasní jejich důsledky pro kvalitu životního prostředí vysvětlí, jakým způsobem se může každý člověk aktivně podílet na zhoršování či zlepšování životního prostředí vyjmenuje jednotlivá geologická období a stručně je charakterizuje objasní význam zkamenělin orientuje se v geologickém složení České republiky	ložiska, suroviny, výzkum, těžba, ekologické důsledky těžby geologické éry, vznik života, vývoj organismů geologická stavba ČR, Český masiv, Karpatská soustava	EV - základní podmínky života - přírodní zdroje (diskuse)
PŘ-9-6-06 uveďte význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	vysvětlí příčiny a důsledky oteplování planety Země	neživé faktory životního prostředí, oběh prvků v přírodě, kosmické vlivy, mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
PŘ-9-7-04 uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	objasní význam neživých složek prostředí pro organismy popíše příčiny a dopady oteplování planety na život na Zemi	<u>Změny životních společenstev, rušivý vliv člověka</u> přírozené změny v přírodě a změny vyvolané člověkem příčiny zhoršování životního prostředí, prohřešky člověka – odlesňování, znečišťování ovzduší, vody, přetváření krajiny, urbanizace	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - změny v krajině (diskuse)
PŘ-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	vysvětlí význam půdy jako základní podmínky života	pedologie, vznik, typy, význam půd	EV - základní podmínky života - půda (laboratorní práce)
PŘ-9-6-06 uveďte na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	definuje pojem ekologie, rozliší pojmy ekologická a přírodní katastrofa rozpozná kladné a záporné vlivy člověka na životní prostředí, navrhne možnosti zlepšování životního prostředí	přírodní a ekologické katastrofy, jejich předcházení možnosti zastavení negativního narušování a zlepšení současného stavu životního prostředí	EV - lidské aktivity a problémy ŽP - ekologická zátěž (laboratorní práce)
		<u>Naše příroda a její ochrana</u>	

PŘ-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	popíše rozmanitost přírody v okolí	rozmanitost naší přírody	
PŘ-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	zdůvodní ochranu přírody a její nezbytnost	charakteristika hlavních typů ekosystémů u nás, příroda nejbližšího okolí, samostatná pozorování nejbližší chráněné území, ochrana okolní krajiny	EV - vztah člověka k prostředí - naše obec a okolí, příroda a její ochrana (vycházka)
	seznámí se s CHKO Blaník		

5.11 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	1	2	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu				Zeměpis					
Vzdělávací oblast				Člověk a příroda					
Charakteristika předmětu				Zeměpis je vyučovací předmět, kde si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, znázornění povrchu Země. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech a základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech států světa, své vlasti a obce. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí. Zeměpis umožňuje žákům orientovat se v současném světě, v problémech současného lidstva a umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu a společenskému prostředí. Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací. Žáci jsou vedeni k respektování přírodních hodnot, lidských výtvarů a k podpoře ochrany životního prostředí, rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka, rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování, aplikování geografických poznatků v praktickém životě. Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: - frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem - skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)					

	- zeměpisné vycházky s pozorováním - projekty, Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty - vzdělávací oblasti Člověk a příroda (chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry; fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...; přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky,...). Mezipředmětové vztahy z ostatních vzdělávacích oblastí jsou: - matematika (měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy); ICT (zdroj aktuálních informací a jejich zpracování); dějepis (kultura národů, historie států); výchova k občanství (formy států, formy vlády, lidská práva, mezinárodní organizace, pluralita, politika státu, ekonomická situace, ekonomické ukazatele).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v kmenových třídách nebo pracovně humanitních předmětů.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Zařazováním práce s tabulkami, grafy a jinými schématy vedeme žáky k interpretaci uvedených dat a vysledování případných pravidelností. Zadáváním referátů, projektů vedeme žáky ke kritickému hodnocení používaných pramenů. Předkládáme žákům textové materiály, tím v žácích zdokonalujeme schopnost formulovat zásadní myšlenky a zákonitosti v nich obsažené. Klademe důraz na práci s mapovými zdroji, čímž žákům umožňujeme procvičovat si čtení informací z map a jejich interpretaci.
	Kompetence k řešení problémů: Zadáváním problémových úloh vyžadujících syntézu již získaných znalostí, pomocí různých dialogů podněcujeme v žácích samostatnost při hledání řešení problémů. Zadáváním praktických úkolů u žáků rozvíjíme jejich tvůrčí činnost, individualitu a schopnost aplikovat teoretické poznatky v praxi.
	Kompetence komunikativní: Zařazováním samostatných výstupů žáků (referáty, zpracování prezentací) žáci zdokonalují verbální projev, osvojují si základní pravidla a dovednosti spjaté s vystupováním před širokou veřejností. Diskutováním o různých geografických tématech podporujeme u žáků vytváření názorů na vlastní problematiku.
	Kompetence sociální a personální: Zadáváním skupinové práce podporujeme rozvoj spolupráce mezi žáky, především dovednost naplánovat si aktivitu skupiny a podělit se o dílčí úkoly.
	Kompetence občanské: Pomocí projektů (Den Země) motivujeme žáky k zásadám ekologicky šetrného přístupu k životnímu prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Diskuzí učíme žáky respektovat přesvědčení druhých (např. o vzniku světa).

	Kompetence pracovní: Začleňováním zajímavých exkurzí, prostřednictvím zeměpisných soutěží, seminářů a doprovodných akcí napomáháme žákům rozvíjet vlastní zájmy a poskytujeme jim motivaci a inspiraci pro jejich další rozvoj.
--	--

Vzdělávací obsah předmětu

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	• jednoduše vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy • vyjmenuje hlavní mezníky v dobývání vesmíru • vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi • vyjmenuje tělesa patřící do sluneční soustavy - zejména planety	Vesmír vývoj o poznání vesmíru Slunce Sluneční soustava	
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	• určí a popíše tvar Země s pomocí globusu • popíše pohyby Země a jejich důsledky • pojmenuje jednotlivé fáze Měsíce • popíše, jak dochází k zatmění Slunce a Měsíce	Tvar a rozměry Země Pohyby Země Měsíc Zatmění Slunce a Měsíce	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	• vysvětlí pojmy globus, mapa, výskopis, polohopis, měřítko, mapové značky, vrstevnice, poledníky, rovnoběžky, hlavní poledník, rovník, obratníky • orientuje se při určování časových pásem	Základní terminologie Časová pásma	
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	• vnímá globus jako model planety • porovnává zobrazení zemského povrchu na mapě a glóbu • rozliší druhy map podle jejich měřítka a obsahu	Glóbus Měřítka mapy	
Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	• ukáže na mapě zeměpisné souřadnice kteréhokoliv místa na Zemi • vytváří jednoduché mapy, načrtne vlastní plánec • používá myšlenková schémata a mapy k uspořádání informací	Určování zeměpisné polohy Práce s mapou	OSV - kreativita /tvorba plánu/

	• zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof na přírodu a život lidí / zemětřesení, sopečná činnost, povodně.../		
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	• objasní pojmy: kontinent, světadíl a světový oceán • pojmenuje a vyhledá na mapě světa oceány a světadíly • porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny na zemském povrchu	Pevniny a oceány	
		AFRIKA	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• vyhledá na glóbu a v mapách světa Afriku, určí její geografickou polohu a rozlohu • pojmenuje a vyhledá prvky členitosti Afriky • popíše povrch, vyjmenuje významné pohoří a nížiny • vyhledá v mapě hlavní africké řeky a jezera • porovná podnebí, určí jednotlivá podnebná pásma • vyhledá v mapě přírodní krajiny Afriky, jmenuje typická zvířata a rostliny • zhodnotí výskyt přírodních zdrojů a nerostných surovin v Africe • vyhledá v mapě hustě a řídké zalidněné oblasti • určí a vymezí v mapě regiony Afriky • charakterizuje jednotlivé oblasti hlavně z hlediska podmínek pro život a hospodářské úrovně • vybere příklady států, určí vybraná hlavní města	Poloha, rozloha Afriky Členitost Povrch Vodstvo Podnebí Biosféra Nerostné suroviny Obyvatelstvo Regiony Hospodářství Státy	MKV - lidské vztahy, etnický původ, kulturní difference, multikulturalita /diskuze, vyhledávání a srovnávání informací/
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• sleduje aktuální informace z dění v Africe	Afrika - aktuální informace	
		AUSTRÁLIE A OCEÁNIE	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• vyhledá v mapách světa Austrálii a Oceánii • určí geografickou polohu a rozlohu • popíše povrch, vyjmenuje významné pohoří a nížiny • vyhledá v mapě hlavní australské řeky • porovná podnebí, určí jednotlivá podnebná pásma • vyhledá v mapě přírodní krajiny Austrálie a Oceánie, jmenuje typická zvířata a rostliny • zhodnotí výskyt přírodních zdrojů a nerostných surovin	Austrálie a Oceánie Poloha, rozloha Povrch Vodstvo Podnebí Biosféra Nerostné suroviny	MKV - lidské vztahy, etnický původ, kulturní difference, multikulturalita /diskuze, vyhledávání a srovnávání informací/

	• vybere příklady států, určí vybraná hlavní města	Státy	
--	--	-------	--

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• vyhledá na glóbu a v mapách světa Ameriku, určí její geografickou polohu a rozlohu • pojmenuje a vyhledá prvky členitosti Ameriky • popíše povrch, vyjmenuje významné pohoří a nížiny • vyhledá v mapě hlavní americké řeky a jezera • porovná podnebí, určí jednotlivá podnebná pásma • vyhledá v mapě přírodní krajiny Ameriky, jmenuje typická zvířata a rostliny • zhodnotí výskyt přírodních zdrojů a nerostných surovin v Americe • vyhledá v mapě hustě a řídce zalidněné oblasti • určí a vymezí v mapě regiony Ameriky • charakterizuje jednotlivé oblasti hlavně z hlediska podmínek pro život a hospodářské úrovně • vybere příklady států, určí vybraná hlavní města	AMERIKA Poloha, rozloha Ameriky Členitost Povrch Vodstvo Podnebí Biosféra Nerostné suroviny Obyvatelstvo Regiony Státy	MKV - lidské vztahy, etnický původ, kulturní difference, multikulturalita /vyhledávání a srovnávání informací/
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• sleduje aktuální informace o dění v Americe	Amerika - aktuální informace	
		ASIE	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• vyhledá na glóbu a v mapách světa Asie, určí její geografickou polohu a rozlohu • pojmenuje a vyhledá prvky členitosti Asie • popíše povrch, vyjmenuje významné pohoří a nížiny • vyhledá v mapě hlavní asijské řeky a jezera • porovná podnebí, určí jednotlivá podnebná pásma • vyhledá v mapě přírodní krajiny Asie, jmenuje typická zvířata a rostliny • zhodnotí výskyt přírodních zdrojů a nerostných surovin v Asii • vyhledá v mapě hustě a řídce zalidněné oblasti • určí a vymezí v mapě regiony Asie	Poloha, rozloha Asie Členitost Povrch Vodstvo Podnebí Biosféra Nerostné suroviny Obyvatelstvo Regiony	MKV - lidské vztahy, etnický původ, kulturní difference, multikulturalita /vyhledávání a srovnávání informací/

	• charakterizuje jednotlivé oblasti hlavně z hlediska podmínek pro život a hospodářské úrovně • vybere příklady států, určí vybraná hlavní města	Státy	
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• sleduje aktuální informace o dění v Asii	Asie - aktuální informace	
		EVROPA	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• vyhledá na glóbu a v mapách světa Evropu, určí její geografickou polohu a rozlohu • pojmenuje a vyhledá prvky členitosti Evropy • popíše povrch, vyjmenuje významné pohoří a nížiny • vyhledá v mapě hlavní evropské řeky a jezera • porovná podnebí, určí jednotlivá podnebná pásma • vyhledá v mapě přírodní krajiny Evropy, jmenuje typická zvířata a rostliny • zhodnotí výskyt přírodních zdrojů a nerostných surovin v Evropě • vyhledá v mapě hustě a řídké zalidněné oblasti • určí a vymezí v mapě regiony Evropy • charakterizuje jednotlivé oblasti hlavně z hlediska podmínek pro život a hospodářské úrovně • vybere příklady států, určí vybraná hlavní města	Poloha, rozloha Evropy Členitost Povrch Vodstvo Podnebí Biosféra Nerostné suroviny Obyvatelstvo Regiony Státy	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané /zážitky a zkušenosti z Evropy/
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• sleduje aktuální informace o dění v Evropě • posoudí dopady jednotlivých světových událostí	Evropa - aktuální informace	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		Česká republika	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	• určí geografickou polohu ČR, porovná rozlohu s evropskými státy • nastíní postupný geologický vývoj ČR • rozliší 2 hlavní geomorfologické jednotky • vyjmenuje a vyhledá na mapě horopisné celky ČR • charakterizuje podnebí a podnebné oblasti	Poloha ČR Geologický vývoj Geomorfologické jednotky Horopisné celky Podnebí	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět, /naše vlast a Evropa/

• zařadí území České republiky k úmořím evropských moří a vyhledá v mapě hlavní řeky, jezera, rybníky a přehrady • zhodnotí zásoby podzemní vody, lokalizuje lázeňské prameny • pojmenuje hlavní půdní typy v ČR, uvede jejich rozmístění • uvede příklady rostlin a živočichů, vyjmenuje vegetační výškové stupně v ČR • rozliší velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR, uvádí jejich příklady • posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva ČR • rozdělí sídla podle vybraných kritérií, uvede příklady sídel v ČR • zhodnotí historický vývoj hospodářství • vymezi a lokalizuje oblasti těžby nerostných surovin • charakterizuje průmyslová odvětví v ČR, vybere významné české výrobky • zhodnotí charakter zemědělství v ČR, vymezi v mapě hlavní zemědělské oblasti, uvede příklady pěstovaných plodin a chovaných zvířat • popíše a zhodnotí dopravní situaci v ČR • uvede význam ČR v cestovním ruchu, vymezi hlavní oblasti cestovního ruchu • zhodnotí význam památek UNESCO v ČR	Vodstvo	
	Půda	
	Fauna a flóra	
	Ochrana přírody	
	Obyvatelstvo	
	Sídla	
	Hospodářství	
	Nerostné suroviny	
	Průmysl	
	Zemědělství	
	Doprava	
	Cestovní ruch	
	Památky UNESCO	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		Česká republika	
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	• pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika	ČR a mezinárodní, nadnárodní organizace	

Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	• rozliší základní správní kategorie v územním členění ČR • komplexně srovnává jednotlivé regiony v rámci ČR	Kraje ČR	MV- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality /rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem/
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	• specifikuje polohu místního regionu v rámci ČR	Místní region (Podblanicko)	EV - vztah člověka k prostředí /naše obec/
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	• určí přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti • posuzuje přednosti, příležitosti a rizika v místním regionu	Místní region (Podblanicko)	
		Geografie světa	
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	• zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi • nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny těchto rozdílů • porovná obyvatelstvo světa podle různých znaků	Obyvatelstvo	MKV - kulturní difference, etnický původ, multikulturalita /vyhledávání a porovnávání informací/
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	• rozliší venkovská a městská sídla • objasní pojem urbanizace	Sídla	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	• rozliší nerostné suroviny podle jejich využití • objasní rozdíl obnovitelná a neobnovitelná surovina • uvede význam lesa a vody • vymezí hlavní rybolovné oblasti, rozdělí rybolov • rozdělí zemědělskou výrobu, uvede příklady pěstovaných rostlin a význam chovu zvířat • posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva • rozliší průmyslová odvětví a stručně je charakterizuje • zhodnotí vliv průmyslu na životní prostředí • rozděljuje dopravu podle různých hledisek • objasní pojmy dopravní uzel, cesta, síť • objasní výhody a nevýhody druhů dopravy • uvede příklady základních a doplňkových služeb	Nerostné bohatství Lesní a vodní hospodářství Rybolov Zemědělství Průmysl Doprava Služby	EV - vztah člověka k prostředí /prostředí a zdraví/

	• hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách • rozlišuje základní typy cestovního ruchu • vymezí v mapách hlavní oblasti cestovního ruchu	Cestovní ruch	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• hodnotí rozdíly mezi vyspělými a zaostalými státy světa v rámci hospodářství • jmenuje příklady významných světových organizací	Vyspělé a rozvojové státy Mezinárodní organizace	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	• určí a vyhledá v mapě státy Evropské unie • popíše symboly EU, vyjmenuje instituce EU • určí a vyhledá v mapě státy NATO	Evropská unie NATO	VMEGS - Jsme Evropané /Evropská integrace/
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• pojmenuje a vyhledá v mapách a na internetu lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě • objasní obecné příčiny a důsledky ozbrojených konfliktů • zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů • diskutuje o světovém terorismu	Světové konflikty	MKV - princip sociálního smíru a solidarity /nekonfliktní život v multikulturní společnosti/
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa	• určí, čím je vymezeno státní území, rozlišuje typy státních hranic • rozdělí státy podle přístupu k moři, územního uspořádání a státního zřízení	Státy a jejich hranice	
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	• používá s porozuměním pojem krajinná sféra • rozlišuje základní složky a prvky krajiny • rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajin	Krajina	EV - ekosystémy /lidské sídlo, město, vesnice, terénní geografické cvičení/
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	• posoudí vliv lidí na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady • zhodnotí výhody a nevýhody života lidí v konkrétních přírodních podmínkách	Biomy	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• posoudí na konkrétních příkladech, jak přírodní prostředí a zásahy do něj ovlivňují způsob života lidí na Zemi • zhodnotí výskyt přírodních katastrof • zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti	Globální problémy	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti /projekt/

	• posoudí příčiny a následky globálních problémů • objasní principiálně trvale udržitelného rozvoje		
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	• pracuje aktivně s turistickými mapami • pořizuje jednoduché náčrtky krajiny • pořizuje přiměřenou dokumentaci z výletů a cest	Cvičení a pozorování v krajině, exkurze	
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	• vyjmenuje a dodržuje zásady chování při mimořádných situacích (sesuvy půdy, zemětřesení, vulkanická činnost, záplavové vlny, sněhové laviny,...) • aplikuje při cvičení v terénu a při zeměpisných exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu • v modelových situacích rozliší a hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků mimořádné události	Ochrana člověka za mimořádných událostí	

5.12 Fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	1	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu				Fyzika					
Vzdělávací oblast				Člověk a příroda					
Charakteristika předmětu				Předmět fyzika pomáhá žákům poznávat a chápat zákonitosti světa a přírody kolem nás. Cílem fyziky je umožnit žákovi • zkoumat přírodní jevy a jejich příčiny • hledat vztahy a souvislosti mezi nimi • pomocí vhodných zadání poznat smysl osvojovaných poznatků a postupů pro běžný život • pokládat správné otázky a hledat vlastní řešení problémů a úloh • osvojit si termíny, symboly a znaky oboru • umět si ověřit vyslovené domněnky o faktech a dokazovat je • samostatně i ve skupinách dělat pokusy a porovnávat dosažené výsledky • získávat informace potřebné k dosažení cílů					

	• na základě dosažených výsledků vyjádřit závěry a obhájit je • naučit se kriticky přistupovat k výsledkům své práce a svoji práci zhodnotit • pochopit důležitost ochrany přírody a přírodních zdrojů • dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení Vedeme žáky pomocí problémových úloh vyhledávat informace, chápat jejich smysl a význam, propojovat je do širších celků. Umožňujeme žákům samostatně i ve skupinách navrhnout a provádět fyzikální pokusy k ověření pravdivosti fyzikálních zákonitostí. Chyb v měření a řešení problému využíváme k dalšímu prohloubení poznatků a dovedností a nalezení správné cesty. Kompetence k řešení problémů Při řešení úloh a zkoumání vlastností těles umožňujeme žákům uplatňovat dovednosti a schopnosti získané v jiných předmětech. Zařazujeme úlohy, kde žáci sami docházejí k podstatě zkoumaných jevů. Kompetence komunikativní Při řešení úkolů vytváříme příležitost pro vzájemnou komunikaci a spolupráci žáků. Při vzájemné komunikaci vedeme žáky k používání fyzikálních pojmů při obhajobě svých myšlenek. Kompetence sociální a personální Rozvíjíme sebedůvěru žáků a posilujeme uvědomování si sociální role žáků tím, že ze žáka uděláme učitele (opravuje a hodnotí příklady spolužáků, vysvětluje učivo - např. spalovací motory). Při porozumění přírodních jevů a dějů vycházíme z individuálních zkušeností žáků. Kompetence občanské Diskutujeme o užitečnosti technických vynálezů a jejich dopadu na životní prostředí. Umožňujeme poznat historii objevů, jména a životy důležitých osobností, které ovlivnily svými objevy náš život. Kompetence pracovní Při fyzikálních pokusech dodržujeme pravidla bezpečnosti práce a pravidla zakotvená v řádu pracovny. Při řešení úloh, zpracování laboratorních úloh, vedeme žáky k přehlednému a dohodnutému zápisu.

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Látky a tělesa	Látky a tělesa	
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• na příkladech rozliší těleso a látku • Zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná • Porovná vlastnosti látek pevných, plynných a kapalných (křehkost, pružnost, tvárnost, pevnost, tekutost, stlačitelnost, rozpínavost) • Vysvětlí na příkladech vzájemné působení dvou těles • Rozliší změny vzniklé působením síly (změny tvaru či pohybu tělesa) • Charakterizuje hlavní jednotku síly 1 Newton • Změří sílu pomocí siloměru a zapíše výsledek • Charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa • Objasní pojem gravitačního pole Země, pokusem prokáže existenci gravitační síly a uvede příklady jejího vlivu • Charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic a uvede jevy, které jej potvrzují (např. difúzi) • Objasní hlavní rozdíly mezi částicovým složením pevných látek, kapalin a plynů • Porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek, vzájemné silové působení mezi částicemi a na tomto základě zdůvodní jejich různé vlastnosti - tekutost, rozpínavost, tvrdost • Rozliší částice látky (atomy, molekuly) určí z čeho se skládá atom, molekula	- tělesa a látky - vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek - vzájemná působení těles - síla, měření síly - gravitační síla - gravitační pole - částice a látka - částicové složení pevných krystalických kapalin a plynů - Brownův pohyb, difuze - atomy a molekuly	

	• Charakterizuje molekulu, jako částici tvořenou ze dvou či více atomů • Vymezí z jakých atomů (molekul) se skládá prvek (sloučenina)		
	Elektrické vlastnosti látek • Zakreslí model atomu a popíše jeho části • uvede druhy elektrického náboje u protonu, elektronu a neutronu • objasní pojem neutrální atom a iont • určí na základě znalostí počtu elektronů a protonů, zda jde o kladný, záporný iont nebo o neutrální atom • uvede, čím se liší atomy různých prvků • určí na základě znalostí druhu náboje, zda se dvě tělesa budou přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit • objasní pojem elektrování těles a vznik iontů • charakterizuje elektrické pole a elektrickou sílu jako působení el. pole na těleso • popíše el. pole pomocí siločar Magnetické vlastnosti látek	Elektrické vlastnosti látek - model atomu - elektrický náboj - atomy různých chemických prvků - elektrování těles při vzájemném dotyku - vznik iontu - elektrické pole Magnetické vlastnosti látek	
	• uvede rozdíl mezi přírodními a umělými magnety • popíše póly magnetu (jižní a severní), určí, které póly magnetu se vzájemně přitahují a které se odpuzují, pokusem magnetické síly prokáže • pokusem prokáže existenci magnetického pole v okolí magnetu a zakreslí ho • objasní pojem magnetizace látky • rozlišuje magneticky tvrdou a měkkou ocel • objasní magnetické pole Země, určí její severní a jižní magnetický pól • určí světové strany pomocí magnetky a kompasu	- magnety přírodní a umělé - póly magnetu - magnetické pole - magnetizace látky - indukční čáry magnetického pole - magnetické pole Země	

	Fyzikální veličiny	Fyzikální veličiny	
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- vymezí pojem fyzikální veličiny - vyjmenuje některé fyzikální veličiny a jejich základní jednotky	- Fyzikální veličina, značka, jednotka	OSV - Rozvoj schopností poznávání - měření fyzikálních veličin
	Měření délky pevného tělesa	Měření délky pevného tělesa	
	- uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky - vhodným délkovým měřidlem změří danou délku a запиše výsledek (s určením odchylky měření) - vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjádří danou délku v různých jednotkách délky	- porovnání a měření -jednotky délky - délková měřidla - měření délky - opakované měření délky	
	Měření objemu tělesa	Měření objemu tělesa	
	- uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky - použitím odměrného válce změří objem kapalného a pevného tělesa a запиše výsledek (s určením odchylky měření) - vyjadřuje výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vyjádří daný objem v různých objemových jednotkách	- objem těles -jednotky objemu - měření objemu kapalného tělesa - měření objemu pevného tělesa	
	Měření hmotnosti tělesa	Měření hmotnosti tělesa	
	- uvede hlavní jednotku hmotnosti, její díly a násobky - zváží dané těleso pomocí rovnoramenných vah a hmotnost запиše (s určením odchylky měření) - vyjadřuje výsledek vážení číselnou hodnotou a	- hmotnost tělesa - porovnávání hmotností těles -jednotky hmotnosti - rovnoramenné váhy měření pevného a kapalného tělesa	

	jednotkou • určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny • vyjádří danou hmotnost v různých jednotkách hmotnosti Hustota		
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty • určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu použitím vztahu $\rho = \frac{m}{V}$ • pomocí vztahu pro hustotu vypočítá hmotnost tělesa • vyhledává hustotu v tabulkách Měření času	- hustota látky - výpočet hustoty látky - výpočet hmotnosti látek Měření času	
	• uvede hlavní jednotku času její díly a násobky • změří čas a запиše výsledek (s určením odchylky měření) • vyjadřuje výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou • určí aritmetický průměr hodnot z naměřených hodnot dané veličiny • vyjádří daný čas v různých jednotkách času Měření teploty tělesa	-jednotky času - měření času Měření teploty tělesa	
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	• posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší a zmenší • posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmenší • uvede jednotky teploty • popíše princip teploměru, uvede některé typy • teploměrem změří teplotu tělesa i rozdíl teplot, a запиše výsledek	změna objemu kapalného a plynného tělesa při zahřívání a ochlazování - změna délky kovové tyče při zahřívání a ochlazování -jednotky teploty - teploměr - měření teploty těles - měření teploty vzduchu	
	Elektrický obvod	Elektrický obvod	

F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• podle schématu sestaví funkční jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod • rozlišuje mezi pojmy uzavřený nebo otevřený elektrický obvod • obecně charakterizuje elektrický proud • uvede hlavní jednotku proudu • stanoví, jaký proud prochází obvodem při změně napětí • uvede zdroj napětí • uvede hlavní jednotku napětí • pokusně rozliší izolant od vodiče elektrického proudu • vymezí rozdíl mezi rozvětveným a nerozvětveným elektrickým obvodem a popíše velikost proudu Tepelné elektrické spotřebiče	- elektrický proud v kovech - sestavení jednoduchého elektrického obvodu - elektrický proud - elektrické napětí - vodiče el. proudu a izolanty Tepelné elektrické spotřebiče
	• uvede, že při průchodu el. proudu se vodič zahřívá a určí, zda se zahřívá více nebo méně při průchodu většího proudu • uvede příklady tepelných spotřebičů • vysvětlí zkrat, princip pojistky a uvede schematickou značku • ovládá a dodržuje zásady správného použití elektrických spotřebičů Magnetické pole elektrického proudu • pokusem prokáže magnetické vlastnosti vodiče /cívky/ s proudem • popíše cívku a uvede schematickou značku • znázorní magnetickými indukčními čarami průběh magnetického pole v okolí cívky, označí severní a jižní pól cívky • popíše princip galvanometru a uvede schematickou značku	- zahřívání vodiče při průchodu el. proudu - tepelné elektrické spotřebiče - pojistka - zásady správného použití elektrických spotřebičů Magnetické pole elektrického proudu - magnetické pole cívky s proudem - galvanometr - elektromagnet - elektrický zvonek

	• určí, čím se může MP zvětšit (zvětšením proudu) • uvede příklady využití elektromagnetu v praxi • objasní princip elektrického zvonku		
--	---	--	--

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Pohyb tělesa	Pohyb tělesa	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	• objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu	- klid a pohyb tělesa - trajektorie a dráha	
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	• na konkrétní příkladu rozlišuje, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu • objasní pojem trajektorie a vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou	- druhy pohybu - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha při rovnoměrném pohybu tělesa - průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	
	• určí, jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme • podle tvaru trajektorie rozezná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý • popíše pohyb posuvný a otáčivý • rozezná na základě znalostí dráhy a času, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný • změří uraženou dráhu tělesa a zapíše výsledek • používá s porozuměním vztah $v=s:t$ resp. $v=s/t$ pro rychlost pohybu tělesa při řešení problémů a úloh a pro měření této rychlosti • experimentálně určí rychlost rovnoměrného či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu • vyjadřuje rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti • vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítá z něj hodnoty času nebo rychlosti		

Síla a její měření		Síla a její měření	
F-9-2-03 změří velikost působící síly	• znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru, působišti, používá vztah mezi gravitační silou a hmotností $F_g=m \cdot g$ • pracuje s veličinou g a její jednotkou N/kg • určuje pomocí olovnice svislý směr, změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek • uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky Newton, některé její násobky a díly	- síla a její znázornění -jednotky síly - gravitační síla a hmotnost tělesa - měření síly - siloměr	
Skládání sil		Skládání sil	
F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného a opačného směru • vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil • určí graficky výslednici dvou sil různého směru • charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly působící na těleso • experimentálně určí polohu těžiště různých těles a dokáže, že jeho poloha závisí od rozložení látky v tělese • stanoví rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa • objasní podstatu prvního pohybového zákona • objasní podstatu druhého pohybového zákona • objasní podstatu třetího pohybového zákona • použije znalostí pohybových zákonů při objasňování běžných situací • určí rameno síly, je-li dáno působiště síly a osa otáčení • používá vztah pro moment síly... $M=F \cdot r$ • vyjádří rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí momentu sil • objasní funkci páky, kladky v praxi, objasní princip	- skládání dvou sil stejného směru - skládání dvou sil opačného směru - skládání dvou sil různého směru - rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa - První Newtonův zákon - Druhý Newtonův zákon - Třetí Newtonův zákon - účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy - páka - rovnovážná poloha páky - užití páky - rovníramenné váhy - pevná kladka	
F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích			
F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů			

	vážení na rovnoramenných vahách • porovná kladku pevnou, volnou a kladkostroj Tlak	Tlak	
	• charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah pro výpočet tlaku $p=F/S$ • uvede hlavní jednotku tlaku, její díly a násobky • na příkladech ukáže, jak můžeme tlak zvětšit nebo zmenšit • používá vztah pro výpočet síly... $F=S.p$ Tření	tlaková síla tlak tlak v praxi Tření	
	• využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch • měří velikost třecí síly a zapíše jednotky • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit)	- třecí síla - měření třecí síly - tření v praxi	
	Mechanické vlastnosti kapalin	Mechanické vlastnosti kapalin	
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• objasní podstatu Pascalova zákona • charakterizuje hydrostatický tlak • ukáže využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení a vypočítá v příkladech konkrétní hodnoty	- Pascalův zákon - hydraulické zařízení - účinky gravitační síly Země na kapalinu - hydrostatický tlak vztlková síla působící na těleso v kap.	
F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	• popisuje účinky gravitační síly na kapalinu • objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny a pokusně zjistí na čem závisí její velikost	- Archimédův zákon plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině	
	• objasní podstatu Archimédova zákona, z porovnání vztlakové a gravitační síly určí, zda se těleso potopí, vznáší či bude plovat Mechanické vlastnosti plynů	Mechanické vlastnosti plynů	
	• charakterizuje atmosférický tlak (Torricelliho pokus)	- atmosféra Země - atmosférický tlak	

	• určí ze znalostí tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda bude v nádobě přetlak či podtlak • objasní princip rtuťového tlakoměru, aneroidu • jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, určí tzv. normální tlak • objasní pojem vztlaková síla v atmosféře a popíše praktické využití • popíše funkci a využití manometru	- měření a změny atmosférického tlaku - vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země - tlak plynu v uzavřené nádobě - manometr	
	Přímočaré šíření světla	Přímočaré šíření světla	
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	• charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo • rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží • charakterizuje bodový a plošný zdroj světla • správně určí příklady optických prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné) • objasní a načrtne vznik rozbíhavého a rovnoběžného svazku paprsku pomocí clony • objasní vznik stínů za tělesem • objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce • správně stanoví vlastnosti rychlosti světla	- světelné zdroje, optické prostředí - světelný paprsek, stín, měsíční fáze - zatmění Slunce a Měsíce - rychlost světla	
	Odraz světla na rozhraní dvou prostředí	Odraz světla na rozhraní dvou prostředí	
	• vysvětlí zákon odrazu světla (odražený a dopadající paprsek leží v jedné rovině a úhel odrazu se rovná úhlu dopadu) • aplikuje tento zákon při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem • rozpozná kulové zrcadla (duté a vypouklé) a určí na nich pojmy jako ohnisko a ohnisková vzdálenost • popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na kulovém zrcadle a aplikuje je při principu	- zobrazení zrcadly - odraz světla na rovinném rozhraní dvou prostředí - zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - kulová zrcadla - odraz paprsků na kulových zrcadlech - zobrazení předmětu kulovými zrcadly - úplný odraz světla	

	zobrazení předmětu dutým a vypouklým zrcadlem • experimentálně prokáže odraz světla zrcadli		
	Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí	Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí	
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• určí ze znalostí úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou prostředí nebo ze znalostí rychlosti světla v těchto prostředích, zda nastává lom od kolmice či ke kolmici • rozpozná spojku a rozptylku a určí u nich pojmy jako ohnisko a ohnisková vzdálenost • popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce a aplikuje je při principu zobrazení tenkou čočkou • experimentálně prokáže lom světla • objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou • objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění • objasní lom světla na optickém hranolu a objasní rozklad bílého světla optickým hranolem	- zobrazení tenkou čočkou - lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí - čočky - průchod paprsků význačného směru - zobrazení předmětu tenkou čočkou - optické vlastnosti oka - optické přístroje - rozklad světla optickým hranolem	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Práce, výkon, energie	Práce, výkon, energie	
F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	• vyjádří práci, resp. výkon použitím vztahů $W = F \cdot s$ pro práci, či vztah $P = W/t$ pro výkon, využívá je při řešení problémů a úloh.	- mechanická práce mechanická práce při zvedání tělesa kladkami	
F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	• uvede hlavní jednotku práce Joule, resp. výkonu watt, uvede některé jejich díly a násobky	- výkon- účinnost - pohybová energie tělesa	
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich	• objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energii tělesa	- polohová energie tělesa vzájemná přeměna pohybové a	

přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	• užívá vztahu $E_p = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou gravitační energii tělesa při řešení problémů a úloh. • na pohybu tělesa v gravitačním poli Země určí vzájemnou proměnu pohybové energie na polohovou a naopak (nárůst polohové energie tělesa a pokles pohybové a naopak) využitím zákona zachování energie	polohové energie tělesa (zákon zachování energie)
Vnitřní energie		Vnitřní energie
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	• charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic • porovná vnitřní energii tělesa ze znalosti teplot tělesa • určí v jednoduchých případech, zda změna vnitřní energie nastala tepelnou výměnou nebo konáním práce	- vnitřní energie tělesa - změna vnitřní energie tělesa při konání - práce a při tepelné výměně - teplo - měrná tepelná kapacita - vedení tepla - proudění tepla - tepelné záření - kalorimetr
F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	• určí výpočtem teplo přijaté nebo odevzdané při tepelné výměně • měřením určí teplo přijaté tělesem o nižší teplotě a odevzdané tělesem o vyšší teplotě • rozpozná v přírodě i v praktickém životě a porovná některé formy tepelné výměny (vedením, prouděním a tepelným zářením)	
	Teplo. Změna skupenství	Teplo. Změna skupenství
	• určí přijaté či odevzdané teplo tělesem (při stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti a změny teploty tělesa a měrné tepelné kapacity • vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek • rozpozná základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě • určí skupenské teplo tání tělesa	- teplo a teplota - tání a tuhnutí - vypařování a zkapalnění - var - sublimace a desublimace - var za sníženého a zvýšeného tlaku - anomálie vody - pístové spalovací motory

	• vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh • vymezí podmínky, za nichž nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh • uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin • objasní princip parného stroje • rozliší zážehový a vznětový spalovací motor		
Elektrický náboj a elektrické pole		Elektrický náboj a elektrické pole	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• Uvede hlavní jednotku el. náboje, některé její díly • Pokusem vytvoří a dokáže elektrický náboj v různých látkách • Rozhodne na základě znalostí druhu náboje, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat • Rozhodne ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici, zda jde o kladný i záporný iont nebo atom • Ověří, zda na těleso působí el. síla a zda v daném místě existuje elektrické pole • Popisuje elektrické pole pomocí siločar • Rozliší pokusně vodič a izolant • Objasní podstatu elektrostatické indukce • Stanoví, kdy hovoříme o polarizaci izolantu	- Elektrický náboj - Elektrování tělesa - Elektrické pole ze elektrovaného tělesa - Siločáry elektrického pole - Elektroskop - Vodiče a izolanty - Elektrostatická indukce - Polarizace izolantu	
Elektrický proud		Elektrický proud	
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• Charakterizuje stejnosměrný elektrický proud • Uvede základní jednotku el. proud, u její díly a násobky, vyjádří proud při dané jednotce jinou jednotkou proudu • Změří elektrický proud ampérmetrem • Charakterizuje elektrické napětí • Uvede hlavní jednotku napětí, některé díly a	- Stejnosměrný elektrický proud - Měření elektrického proudu - Elektrické napětí - Měření elektrického napětí - Zdroje elektrického napětí	

	násobky, vyjadřuje napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí • Změří elektrické napětí voltmetrem • Uvede některé zdroje el. napětí		
Zákony elektrického proudu v obvodech		Zákony elektrického proudu v obvodech	
F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	• Sestaví jednoduchý a rozvětvený obvod podle schématu • Objasní Ohmův zákon • Uvede hlavní jednotku el. odporu, některé její násobky, vyjadřuje odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu • Používá vztah $R=U/I$ pro odpor vodiče při řešení problémů a úloh • Používá s porozuměním poznatek, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšující se délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s druhem materiálu vodiče • Změří elektrický odpor rezistoru • Experimentálně vyhledá vztah pro proudy, napětí a odpory rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe • Objasní princip reostatu a využije k regulaci elektrického proudu • Vysvětlí funkci pojistky v el. obvodu • Používá s porozuměním vztahy pro el. práci či výkon $P=U \cdot I$; $W=U \cdot I \cdot t$ • Ověří tepelné účinky el. proudu	Sériové a paralelní zapojení elektrických obvodů - Ohmův zákon - Elektrický odpor vodiče Závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče - Rezistor v elektrickém obvodu - Reostat - Elektrická práce - Elektrická energie - Elektrický výkon a příkon	
Zvukové děje		Zvukové děje	
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	• uvede příklady periodických dějů z praxe a přírody - a správně k nim určí periodu • pokusem objasní vznik zvuku	- periodické děje, kmitavý pohyb zvuk, zdroje zvuku, rychlost a šíření zvuku - tón, výška a kmitočet	EV - Vztah člověka k prostředí - náš životní styl, prostředí a zdraví prostředí - náš životní styl, prostředí a zdraví

F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• charakterizuje zdroj zvuku a jeho šíření prostředím • charakterizuje rychlost zvuku a její závislost na druhu prostředí	- hlasitost zvuku - odraz zvuku	
	• odlišuje tón od hluku • využívá s porozumění poznatku, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet • vymezí některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka • objasní odraz zvuku, jako odraz zvukového rozruchu od překážky a objasní vznik ozvěny		

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Elektromagnetické jevy		Elektromagnetické jevy	
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• Experimentálně prokáže existenci magnetického pole v okolí cívky s proudem • Graficky znázorní průběh indukčních čar • Určí, jak se mění magnetické pole, prochází-li obvodem větší proud • Objasní působení magnetického pole na cívku s proudem, především pro objasnění činnosti stejnosměrného elektromotoru • Objasní pojmy elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí	Magnetické pole cívky s elektrickým proudem - Elektromagnet a jeho využití Působení magnetického pole na cívku s elektrickým proudem - Stejnosměrný elektromotor - Elektromagnetická indukce	
Střídavý proud		Střídavý proud	
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	• Popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) • Charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu • Rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu • Určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho	- Vznik střídavého proudu Měření střídavého proudu a střídavého napětí - Transformátor - Transformační poměr Rozvodná elektrická síť	

	kmitočtu a naopak • Objasní činnost transformátoru • Používá s porozuměním transformační vztah • Uvede příklady použití transformátoru v praxi		
	Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	
	Charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných elektronů a nabitých částic	Vedení elektrického proudu v kapalinách Vedení elektrického proudu v plynech	
	Vedení elektrického proudu v polovodičích	Vedení elektrického proudu v polovodičích	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu	Objasní podstatu PN přechodu Objasní podstatu stavby a funkce polovodičové diody Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními Dodržuje bezpečné zacházení s elektrickým proudem Elektromagnetické záření /rozšiřující výstup/ Uvede příklady využití elektromagnetických vln v praxi	Jak lze měnit odpor polovodičů Polovodiče typu NaP Polovodičová dioda Dioda jako usměrňovač Další součástky s jedním přechodem PN Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními Elektrické spotřebiče v domácnosti Ochrana před úrazem elektrickým proudem První pomoc při úrazu elektrickým proudem Elektromagnetické záření /rozšiřující učivo/ Elektromagnetické vlny a záření Zdroje záření	
	Energie a její přeměny	Energie a její přeměny	
F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• Rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou a využívá těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a praktickém životě • Objasní pojmy jaderná síla, jaderná energie	- Druhy energií - Jaderná energie - Atomové jádra a jaderné síly - Radioaktivita a druhy záření - Jaderná reakce	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady

	• Určí co udává protonové a nukleonové číslo • Rozliší přirozené radionuklidy a umělé radionuklidy • Charakterizuje jaderné záření a ochranu před nim • Objasní pojem řetězová reakce a reakce jaderného slučování • Uvede hlavní části jaderného reaktoru a vysvětlí jeho princip • Dodržuje zásady ochrany před zářením	Řetězová reakce a reakce jaderného slučování - Jaderný reaktor - Využití jaderné energie a záření - Ochrana před zářením Energie větru, vody, slunce	
Vesmír		Vesmír	
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	• vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami • objasní (kvalitativně) střídání dne a noci otáčením Země kolem své osy a střídání ročních období obíháním Země kolem Slunce • charakterizuje hlavní tělesa sluneční soustavy (Slunce, jeho planety, měsíce planet, planetky a komety) • vymezí pojem oběžné doby planety, rozliší hvězdný a sluneční den, vymezí světelný rok • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností • využívá mapu hvězdné oblohy k vyhledání vyznačených nebeských objektů • rozlišuje pojmy družice, meziplanetární sondy, orbitální a kosmické stanice	- Sluneční soustava - Slunce, Země, Měsíc - Planety - Komety, meteority - Galaxie - Hvězdy a souhvězdí - Kosmonautika	
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností			

5.13 Chemie

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
							Povinný	Povinný	
Název předmětu			Chemie						
Vzdělávací oblast			Člověk a příroda						
Charakteristika předmětu			Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a jejich přeměn, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Vzdělávání v této oblasti směřuje k získávání základních poznatků z různých oborů chemie, osvojování zásad bezpečné práce s chemikáliemi, seznámení s možnostmi využití chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti a osvojení si ekologicky šetrného přístupu k životu. Nejčastěji užívanými formami práce jsou např. výklad, rozhovor, pozorování, chemické pokusy prováděné učitelem, chemické pokusy prováděné žáky (laboratorní práce), práce s literaturou, referáty, projekty, práce s PC, návštěvy ekocentra, atd.						
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)			Výuka probíhá v pracovní chemie formou vyučovacích hodin nebo laboratorních prací. Využívána je i počítačová pracovní.						
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků			Kompetence k učení dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusu vedeme je k efektivnímu učení, vyhledávání a třídění podstatných informací získaných z internetu, literatury, časopisů, médií; podporujeme samostatnost a tvořivost žáků, zařazujeme pozorování, chemické pokusy, projekty, referáty; vedeme žáky k osvojení si a používání chemické terminologie, chemických značek a symbolů (výklad)umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry (demonstrace pokusů)učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat chemický pokus, vedeme protokoly laboratorních prací						

	Kompetence k řešení problémů vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžného života (rozhovor)nabízíme žákům volbu různých způsobů řešení a vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů (vysvětlování, rozhovor)umožňujeme žákům obhajobu svých rozhodnutí (diskuse)klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi (beseda)učíme žáky předcházet nejrozličnějším problémovým situacím, vedeme je k zodpovědnému způsobu jejich řešení (nácvik dovedností)vedeme žáky k poznávání mnohostranného využití chemie v nejrozličnějších oblastech lidské činnosti a klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi (práce s textem)
	Kompetence komunikativní vedeme žáky ke správnému vyjadřování a formulování svých myšlenek a názorů (vysvětlování)zadávat žákům úkoly vyžadující vzájemnou komunikaci nad chemickým problémem (diskuse)učíme žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů (laboratorní práce)vedeme žáky ke správnému používání chemických symbolů, značek a názvosloví jako jednomu ze specifických způsobů komunikace v oboru (výklad)podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím, mezi žáky navzájem (rozhovor)dbáme na to, aby komunikace byla v rámci pravidel (slušnost, ohleduplnost, sebeovládání)
	Kompetence sociální a personální učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny i práci svoji, hodnotit a oceňovat práci druhého (demonstrace, rozhovor)respektujeme individuální odlišnosti jednotlivých žáků zadáváním přiměřených úkolů a tím posilujeme jejich sebedůvěru (nácvik dovedností)vedeme žáky k diskusi, k potřebě efektivně spolupracovat při řešení daného problému; dodržováním zásad bezpečnosti práce vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví (nácvik dovedností)vedeme žáky k týmové práci např. při laboratorních pracích, podporujeme vzájemnou pomoc v kolektivu
	Kompetence občanské společně se žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád (nácvik dovedností)vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí - odmítavý postoj k drogám, alkoholu, kouření, zdravý životní styl, práce s odpady (rozhovor, diskuse)předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy (rozhovor)vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví (přivolat pomoc, poskytnout první pomoc - nácvik dovedností)
	Kompetence pracovní vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci (nácvik pracovních činností) učíme žáka dodržovat zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví (laboratorní práce) podněcujeme žáky k udržování systému a pořádku svého pracovního místa, zejména při

	laboratorních pracích a chemických pokusech učíme žáky plánovat a organizovat si pracovní činnosti v souvislosti se zadanými úkoly (vysvětlování, chemické pokusy) nabádáme nést zodpovědnost za svá rozhodnutí a jednání (význam práce jednotlivce ve skupině) vedeme žáky k odpovědnosti za dosažené pracovní výsledky (laboratorní práce) diskusí nad obnovitelností zdrojů surovin a energií vychováváme žáky k šetrnosti při hospodaření s přírodními zdroji surovin, k třídění odpadů a jejich ekologické likvidaci
--	--

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	· Zařadí chemii mezi přírodní vědy. · Uvede čím se chemie zabývá. · Rozliší fyzikální tělesa a látky. · Nazve základní chemické nádobí. · Uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek. · Rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě). · Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek. · Rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace).	<i>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</i> vymezení předmětu chemie látky a tělesa chemické děje chemická výroba vlastnosti látek	OSV - rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání (pozorování)
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	· Bezpečně používá vybrané chemické látky a chemické nádobí. · Uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu.	zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky - varovné značky, jejich význam	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (práce v laboratoři s chemikáliemi a chemickým nádobím)

	Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi.		
CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Popíše správné chování a jednání při požáru, při havárii s únikem nebezpečných látek.	první pomoc při úrazu v laboratoři, havárie	OSV - psychohygiena - zvládání stresových situací (nácvik dovedností)
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	- Rozliší různorodé a stejnorodé směsi. - Rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života. - Uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi. - Správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok.	<i>Směsi</i> různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) složky směsi složení roztoků zředěný a koncentrovaný roztok nasycený a nenasycený roztok	
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky) a připraví roztok o požadované procentualitě.	hmotnostní zlomek	
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života.	příprava roztoků vlivy na rychlost rozpouštění	
CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci. - Popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace. - Navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě. - Vysvětlí princip usazování a krystalizace.	oddělování složek směsí usazování, filtrace, destilace, krystalizace	

CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	· Rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě. · na příkladech uvede význam vody pro existenci života. · Uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi. · Rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití. · Vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda. · Popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip.	voda voda - základní podmínka života druhy vody podle tvrdosti druhy vody podle čistoty úprava pitné vody	EV - základní podmínky života - význam vody pro lidské aktivity (diskuse)
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	· Prokáže znalost složení atmosféry.	vzduch	EV - základní podmínky života - význam ovzduší pro život na Zemi (rozhovor)
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	· Označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu. · Vysvětlí princip hašení. · Popíše, jak poskytne první pomoc při popáleninách. · Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti. · Uvede příklady, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu.	složení atmosféry čistota ovzduší ozonová vrstva	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava, průmysl a životní prostředí (práce s textem)
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	· Popíše a vysvětlí pojem atom a molekula. · Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech.	<i>Částicové složení látek a chemické prvky</i> molekuly, atomy, protony, neutrony, atomové jádro, elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty	

	· Slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů.		
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	· Používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků. · Vysvětlí, co udává protonové číslo. · Vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak., zapíše správně ke značce prvku protonové číslo. · Používá pojmy chemické látky, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech. · Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny.	prvky protonové číslo chemické prvky - názvy a značky chemická vazba chemické sloučeniny	
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	· Rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi · Popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti. · Uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au). · Uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin. · Uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, N, Cl, S, C).	chemické prvky a periodická soustava chemických prvků skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků periodický zákon vlastnosti a použití vybraných prvků kovy a nekovy	EV - vztah člověka k životnímu prostředí - vliv průmyslu na životní prostředí (diskuse)
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	· Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech. · Provede jednoduché chemické reakce (včetně jednoduché přípravy plynů a jejich jímání). · Uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě.	<i>Chemické reakce</i> výchozí látky a produkty chemický děj	

CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	· Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh. · Zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce. · Přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství). · Proveďte jednoduché výpočty z chemických rovnic, s využitím vztahů pro n, M, m, V, c. · Posoudí význam zákona zachování hmotnosti pro chemickou výrobu. · Uvede vliv některých faktorů na rychlost chemických reakcí (teplota, velikost povrchu, míchání, katalyzátor)	zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice látkové množství molární hmotnost úpravy (vyčíslení) chemických rovnic klasifikace chemických reakcí - chemické slučování, chemický rozklad reakce exotermické a endotermické průběh chemických reakcí	
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	· Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, sulfidech a halogenidech. · Zapiše z názvů vzorce oxidů, sulfidů a halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy. · Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů, sulfidů a halogenidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí · Zapiše z názvů vzorce hydroxidů a kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy. · Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů a kyselin. · Aplikuje zásady bezpečné práce s kyselinami a hydroxidy. · Uvede zásady první pomoci při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem.	<i>Anorganické sloučeniny</i> oxidační číslo oxidy sulfidy halogenidy (fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy) hydroxidy kyseliny	EV - vztah člověka k životnímu prostředí - prostředí a zdraví (diskuse)

CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí. - Navrhne možnosti prevence znečišťování ovzduší oxidy síry a dusíku.	znečišťování ovzduší "kyselé deště"	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství, průmysl, doprava a ŽP (práce s textem, webové stránky)
CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH. - Vysvětlí pojem indikátor, druhy indikátorů. - Orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem. - Bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi.	kyselost a zásaditost roztoků stupnice pH neutralizace	
	Uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi.		

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		<i>Anorganické sloučeniny</i>	
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- Vysvětlí pojem sůl. - Rozliší, které látky patří mezi soli. - Seznámí se s názvoslovím solí. - Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí. - Posoudí jejich vliv na životní prostředí.	solí vlastnosti a použití vybraných solí průmyslová hnojiva stavební pojiva keramika	
		<i>Chemické reakce</i> <i>Chemie a společnost</i>	
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Vysvětlí pojmy „oxidace“ a „redukce“.	redoxní reakce	

CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	· Určí oxidační čísla a rozliší oxidaci a redukci. · Popíše výrobu surového železa a oceli. · Vysvětlí pojem „koroze“, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozi. · Objasní, co je podstatou galvanického článku a elektrolýzy a uvede příklady praktického využití.	výroba železa a oceli koroze galvanický článek elektrolýza	EV - vztah člověka k prostředí - náš životní styl (rozhovor)
		<i>Organické sloučeniny</i>	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	· Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití. · Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. · Vysvětlí výhody a nevýhody užívání různých druhů paliv. · Uvede příklady produktů průmyslového zpracování uhlí, ropy a zemního plynu.	paliva exotermické a endotermické reakce obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie fosilní a průmyslově vyráběná paliva	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava, průmysl a životní prostředí (práce s textem) EV - základní podmínky života - energie, přírodní zdroje (diskuse)
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	· Rozliší anorganické a organické sloučeniny. · Uvede vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách (čtyřvaznost, typy řetězců, typy vazeb, způsoby psaní vzorců). · Rozlišuje pojem alkan, alken, alkin, aren. · Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, napíše jejich vzorce, uvede jejich vlastnosti a použití.	uhlovodíky alkany, alkeny, alkiny, areny	
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	· Rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“.	deriváty uhlovodíků	OSV - sebepoznání a sebepojetí - odpovědnost za své zdraví (beseda)

	· na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu. · Rozliší a zapíše vzorce nejběžnějších derivátů uhlovodíků. Uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek. · Odůvodní škodlivost freonů na ozonovou vrstvu atmosféry a následné dopady na životní prostředí. · Posoudí nebezpečí užívání alkoholických nápojů a jejich působení na člověka.	halogenové deriváty alkoholy a fenoly aldehydy a ketony karboxylové kyseliny estery, esterifikace	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - průmysl a udržitelný rozvoj společnosti (práce s textem)
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.	· Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy. · Uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy.	přírodní látky sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy, biokatalyzátory význam těchto látek pro stavbu a fungování živých organismů	EV - základní podmínky života - zdroj výživy (laboratorní práce)
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	· Vysvětlí podstatu fotosyntézy, vyjmenuje podmínky, za kterých probíhá aktivní fotosyntéza.	fotosyntéza	
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	· Rozliší bílkoviny, sacharidy, lipidy a vitaminy, uvede zdroj jejich výskytu. · Posoudí různé druhy potravin z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy. · Vysvětlí pojem biokatalyzátor.	výskyt organických látek v přírodě	
		<i>Chemie a společnost</i>	
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	· Vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem.	plasty	
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	· Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. · Orientuje se v označení plastů (zkratky), jejich vlastnostech a použití v praxi.	syntetická vlákna recyklace surovin	EV - lidské aktivity a problémy ŽP -

· Rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken a uvede jejich výhody i nevýhody při jejich používání. · Doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka. · Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby. · Uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim. · Bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti. · Hodnotí složení potravin podle zásad zdravé výživy. · Odůvodní škodlivost drog a návykových látek. · Dokáže využít poznatky o chemii a chemických výrobcích s ohledem na své zdraví a životní prostředí. · na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet. · na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a průmyslových havárií v blízkosti bydliště (školy). · Aplikuje nabyté znalosti z chemie v běžném životě.	chemický průmysl v ČR otravné látky pesticidy léčiva drogy detergenty potraviny - výživa chemie a životní prostředí ochrana člověka za mimořádných situací	hospodaření s odpady (laboratorní práce) VDO - občan, občanská společnost a stát - odpovědnost za své zdraví (rozhovor) MV - fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na každodenní život (diskuse) OSV - psychohygiena - zvládání stresových situací (návuk dovedností)
--	---	--

5.14 Výtvarná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	2	2	2	1	2	1	2	1	14
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Výtvarná výchova
Vzdělávací oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. ve všech formách výtvarného projevu (v kresbě, malbě, grafice, modelování, prostorovém vytváření, v kombinovaných technikách ...) se projevuje osobnost dítěte, jeho cítění a chápání světa kolem sebe. Téměř všechny námětové okruhy výtvarné výchovy obsahují základní vztahy k životu, prostředí a lidem, a proto souvisí blízce s výukou prvouky a vztahem žáků k životnímu prostředí. Výtvarné práce mohou být dvojího druhu: na základě vlastní představy dítěte, nebo podle skutečnosti. Kresba z představy má zpočátku ilustrativní charakter, vypráví o bezprostředních zážitcích a zkušenostech žáků a o jeho citovém životě. Motivací k těmto kresbám může být prožitek z her, ze čteného textu, z osobního prožitku, z vycházky apod. Kresba podle skutečnosti vyjadřuje obvykle první dojem žáka z pozorování. Žák se postupně učí výtvarně uvažovat, pozorně vnímat skutečnost a výtvarně vystihnout její podobu. k vytváření hlubšího vztahu k výtvarnému umění využíváme návštěvy výstav obrazů, loutek a maňásků, hraček, pohlednic aj., besedujeme nad knihami a jejich ilustrátory. II. stupeň: Výtvarná výchova je zahrnuta do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence -umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem, ve kterém dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu, jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Vychází zejména z pozorování dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech-tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Učivo - Rozvíjení smyslové citlivosti - obsahem jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. -Uplatňování subjektivity - obsahem jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si

	a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. -Ověřování komunikačních účinků -obsahem jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií. Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: • pochopení umění jako specifického způsobu poznávání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace • chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence • spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerování přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin národů a národností. • uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince • zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních postojů k jevům a vtažům v mnohotvárném světě.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka předmětu probíhá v pracovní výtvarné výchově, v keramické dílně, v okolí školy, ve výstavním sále zámku.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení Žáky motivujeme k učení prostřednictvím jejich vlastní tvorby. Volbou námětů a výtvarných technik podporujeme samostatnost, tvořivost a nápaditost. Při hodnocení používáme pozitivní motivaci, vedeme žáky k sebehodnocení. Seznamujeme je s uměleckými slohy a díly v jejich historickém kontextu.
	Kompetence k řešení problémů Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, oceňujeme více způsobů řešení. Rozvíjíme a podporujeme argumentační a prezentační schopnosti a dovednosti. (Dialog)
	Kompetence komunikativní Využíváme komunitní kruh k vyjádření zkušeností, názorů, otázek, k výměně informací. Budujeme pravidla oboustranné komunikace mezi žákem a učitelem, žáky navzájem, mezi žáky a dalšími

	osobami. (Besedy o umění, návštěvy výstav, kolektivní výtvarné práce)
	Kompetence sociální a personální Vedeme žáky k správnému pochopení multikultury (Díla našich i světových autorů) Zařazujeme kooperativní činnosti do výuky.
	Kompetence občanské Vedeme žáky k dodržování pravidel vzájemného soužití a spolupráce. (Kolektivní práce) Pomáháme žákům probudit v sobě úctu ke kulturním tradicím a historickému dědictví. (Exkurze, výlety, besedy o umění, výstavy)
	Kompetence pracovní Vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, též bezpečnému chování a ochraně zdraví (Opakovaná poučení a předvedení práce)

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	pozná různorodé materiály (přírodní, umělé...) pozná různé tvary seznamuje se s různými technikami a nástroji tvorí jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů originálním způsobem kombinuje linii, tvar, barvu	Pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných prvků (tvar, barva, velikost) a jejich vztahy (podobnost, kontrast), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže). Kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku.	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	tvůrčím způsobem experimentuje s barvami dokáže smíchat a překrývat barvy rozezná teplé a studené, světlé a tmavé barvy	Fantazijní představy, hra s barvou, plošné vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků.	
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	vnímá událost různými smysly uvědomuje si podíl zraku na vnímání události uplatňuje své fantazijní představy vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření	Souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu. Porovnávání přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury (otiskování, kombinace přírodních materiálů), účast na instalaci třídní výstavy	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých	vede dialog	Tolerance a porovnávání, tvorba	

schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	vyjadřuje se k tvorbě své a druhých toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí	a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih.	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinaci ve volné tvorbě a praktickém užití	Uplatnění spontaneity, vyhledávání a výtvarné dotváření na základě vlastních představ	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	pozná různé druhy tvarů pozná různorodé přírodní a umělé materiály seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji tvorí jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů sestaví předměty do neobvyklých souvislostí vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu	Pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže). Kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku.	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování) tvůrčím způsobem experimentuje s barvami dokáže smíchat a překrývat barvy rozezná teplé a studené, světlé a tmavé	Fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků.	OSV- osobnostní rozvoj pružnost nápadů, schopnost věci vidět jinak, konkrétní náměty
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání vnímá událost různými smysly uvědomuje si podíl zraku na vnímání události rozliší reálný a duchovní prostor uplatňuje své fantazijní představy	Souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu. Komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio,	

	vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření	účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce.	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí vede dialog vyjadřuje se k tvorbě své a druhých toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí	Tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih.	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	experimentuje s kompozičními přístupy a principy členění, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinaci ve volné tvorbě a praktickém užití samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní	Uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků.	

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i>		
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	navštěvuje výstavy a využívá je jako motivaci k výtvar.činnosti uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály organizuje vlastní výtvar.práci	pozorování přírody a jejích zákonitostí pozorování činnosti lidí vztah postavy a prostředí výtvar.vyprávění vyhledávání přírodnin a jejich dotváření	
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	rozpozná a záměrně využívá vizuálně obrazné prvky a prostředky (barvy, tvary, linie, objekty,...) využívá základní klasifikaci barev (studené, teplé, světlé, tmavé...) experimentuje tvůrčím způsobem s barvami (míchá, překrývá...)	poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí (užitkových předmětů) poznávání vlastností barev (barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní...) hra s linií (zhušťování a zředování čar)	

		uspořádání objektů do celků	
	<i>Uplatňování subjektivity</i>		
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	vychází v tvorbě z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků, představ uplatňuje představivost a fantazii vyjadřuje se pomocí kresby, malby, modelování, dotváření, kombinuje různé techniky kreslí tužkou, uhlím, rudkou, dřívkem, tuší, křídou malba temperou a krycími vodovými barvami, voskovým pastelem používá kombinované techniky, koláž, tiskátka, ...	výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte (četby, filmu, vyprávění) rozvíjení dětské představivosti a fantazie	
	<i>Ověřování komunikačních účinků</i>		
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	poznává rozdíly ve výtvar.vyjádřování ilustrátorů dětských knih vyjadřuje se ke své tvorbě i k tvorbě druhých toleruje jejich způsoby výtvar.vyjádření	ilustrátoři dětských knih práce na dané téma hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita - cvičení schopnosti vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy, třídy navštěvuje výstavy a využívá je jako motivaci k výtvar.činnosti	instalace výstav návštěva výstav hodnocení výsledků vlastní tvorby i tvorby druhých rozhovory o práci mojí a ostatních, co se mi líbí (nelíbí) a proč, jak jsem k tématu přistupoval já, jak ostatní ... rozhovory o výtvarných dílech autorů z různých historických období (využití obrazových publikací, návštěv galerií, muzeí,...)	

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
--------------------------------	-----------------------	--------------	-------------------------

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Vnímá a pojmenovává barvy, jejich odlišné odstíny Pojmenovává a rozlišuje prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvar, objem, barevnost.	Malba na rozličná témata s využitím vysoké škály barev. Osobité vyjadřování na zadané téma, hledání harmonie a vyváženosti. Uspořádání objektů do celků, schopnost reflexe. Pozorování ukázek uměleckých děl (jejich působení na nás).	
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Všechny uvedené prvky převádí do vlastního vizuálně obrazného vyjádření. Hledání harmonie, disharmonie. Záměrně kombinuje prvky line a barevné plochy Vztah jednotlivosti a celku. Zdobí si třídu vlastními pracemi.	Malba, kresba různými materiály a nástroji. Jednoduché grafické a sochařské techniky. Jednoduché instalace objektů. Práce individuální a ve skupině Jednoduché vystavění kompozice	
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Dovede vyjádřit vlastní osobní zkušenost v různýchruzích výtvarných technik.		
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly (např. reakce na hudbu kresbou a malbou). Pomocí jednoduchých výtvarných technik dovede vyjádřit vjem sluchový, hmatový, čichový, dotykový nebo pohybový.	Experimenty s vyjadřováním různých vjemů. Experimenty s rozličnými mimozrakovými vjemy za využití jednoduchých technik.	
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Vyjadřuje své osobité vidění vnější i vnitřní reality a využívá při tom co nejširší škálu výtvarných technik.	Zaznamenává přírodu, okolí, lidi a situace každodenní reality a svým osobitým způsobem je obohacuje.	
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný.	Díla, která nás obklopují, rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, kulturních památkách z našeho okolí, reklama, fotografie.	

VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na výtvarný projev svůj či někoho jiného. Vysvětlí a obhájí svůj názor na konkrétní ilustraci, animovaný film, vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě.	Hodnocení a úsudky o dílech vlastních i cizích. Můj oblíbený ilustrátor, autor animovaného filmu, proč se mi líbí.	
--	--	---	--

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Vnímá a pojmenovává barvy, jejich odlišné odstíny. Pojmenovává a rozlišuje prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, barevnost. Dovede vnímat linii, barvu, tvar, objem a pracovat se vztahy mezi nimi.	Malba na rozličná témata s využitím široké škály barev Osobité vyjadřování, hledání harmonie, vyváženosti Uspořádání objektů do celků Návštěvy galerií, výstav, muzeí	OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Všechny uvedené prvky převádí do vlastního vizuálně obrazného vyjádření. Hledání harmonie, disharmonie. Vztah jednotlivosti k celku. Zdobí si třídu svými pracemi a pokouší se instalovat svoji výstavu.	Malba, kresba různými materiály a nástroji, jednoduché grafické a sochařské techniky, jednoduché instalace objektů Práce individuální i skupinová Jednoduché prostorové kompozice	OSV - kreativita (nápad, originalita)
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Dovede vyjádřit vlastní osobní zkušenost v různých druzích výtvarných technik.	Jednoduché výtvarné ztvárnění osobních zkušeností a zážitků (domov, škola, příroda, město, vesnice)	OSV - sebepoznání a sebepojetí
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Vyjádřuje se slovy, pohybem, zvukem a přemístěním objektu, dokáže tyto způsoby vyjádření kombinovat. Převádí vlastní vjemy do malby a kresby. Pomocí jednoduchých výtvarných technik dovede vyjádřit vjem sluchový, hmatový, čichový, dotykový či pohybový.	Experimenty s vyjadřováním různých vjemů, např. doteky, stopy, stíny, masky, zvuky Frotáž různých předmětů	MV - jedinečnost každého člověka

VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Volí co možná nejširší škálu výtvarných technik odpovídajících dané věkové skupině k vyjádření svého osobitého vidění vnější i vnitřní reality. Cílem by neměl být dokonalý výtvor, ale cesta k jeho vyjádření.	Ztvárnění přírody, okolí, lidí a situací, s kterými je žák v každodenní realitě konfrontován	
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout názor odlišný.	Díla kolem nás, rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, kulturních památkách z našeho okolí, reklama, fotografie	
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Dovede vyjádřit a v diskuzi obhajovat svůj názor na výtvarný projev svůj či někoho jiného. Podle zadaného úkolu hledá objektivní hodnocení pro každou práci. Vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, komiksy, počítačové hry atd. Vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě.	Hodnocení děl vlastních i cizích Oblíbený ilustrátor, autor animovaných filmů - vysvětlit, proč se mi líbí	OSV - komunikace v různých situacích

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vv 9-1-01 Vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Proměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Žák zkoumá a vybírá vhodné prvky vizuálně obrazného vyjádření. Pojmenovává je. Dovede tyto základní prvky výtvarného vyjádření využívat na základní úrovni. Využívá samostatně různé nabídnuté materiály a techniky.	Výtvarné techniky na téma linie, bod, plocha, struktura, symetrie, asymetrie, rytmus, vyváženost, nevyváženost. Vnímání každodenní reality kolem nás, osobité vyjádření na zadaná témata.	OSV - Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti i soustředění
Vv 9-1-02 Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Vnímá a uplatňuje vizuální a mimovizuální podněty při vlastní tvorbě. Uspořádává objekty do celků v ploše.	Objekty v ploše, lidské tělo, malba, kresba, grafika tzv. náhradní grafické techniky	

Vv 9-1-03 Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Vyjadřuje podle zadání vlastní zkušenosti. Využívá vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích sebevyjádření.	Vyjádření osobních zkušeností slovy, pohybem, zvukem, ryze výtvarnými prostředky. Textilní techniky, techniky prostorového vyjádření, malba, kresba	
Vv 9-1-04 Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Žák vybírá prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Vyjádří část textu vybranou technikou.	Vizuálně obrazová vyjádření, harmonie, disharmonie, symetrie, asymetrie, dekorativní kompozice, ilustrace umělecká	
Vv 9-1-05 Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku. Rozliší ověřené vjemy od fantazijních představ.	Odborná a umělecká ilustrace	
Vv 9-1-06 Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Žák řadí do libovolných souvislostí různé typy zobrazení.	Parafráze výtvarných uměleckých děl.	MKV- Kulturní difference - výtvarná kultura naše i cizí
Vv 9-1-07 Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Porovnává a zkoumá vybrané projevy lidové kultury.	Tradice, svátky, lidové zvyky, dekorační předměty	
Vv 9-1-08 Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Žák si ověřuje komunikační účinky některých vizuálně obrazných vyjádření.	Druhy umění, druhy výtvarného umění, účast ve výtvarných soutěžích, návštěva výstav, výtvarné exkurze, prezentace výtvarných prací žáků, výzdoba školy	-

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-------------------------	----------------	-------	------------------

Vv 9-1-01 Vybírání, vytváření a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Proměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Žák se výtvarně vyjadřuje na základě svých poznatků, smyslových vjemů a fantazie.	Přetváření přírodních materiálů do postav zvířat i lidí. Malba, kresba na téma linie, bod, plocha, struktura, symetrie, asymetrie, rytmus, harmonie, vyváženost	
Vv 9-1-02 Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Žák si vybírá techniky pro vyjádření prožitků, myšlenek a představ. Vnímá a uplatňuje vizuální a mimovizuální podněty při vlastní tvorbě.	Malba, kresba, plastika jako reflexe na ostatní umělecká vyjádření (film, divadlo, fotografie, hudba) vnímání rozličnými smysly. Vyjádření vlastních pocitů.	OSV - Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebeovládání, sebepoznání
Vv 9-1-03 Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Žák se seznamuje s metodami současného výtvarného umění.	Grafika volná a užitá, písmo, jeho užitá a estetické funkce, design, obalová technika - reklama	MKV - Tvorba mediálního sdělení - vytváření návrhů plakátů a obalů
Vv 9-1-04 Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost. Dovede využít vlastní zkušenost s reálným světem. Vyjádří část textu vyhrazenou technikou, porovná účinek barev.	Vyjádření osobních zážitků a zkušeností slovy, pohybem a ryze výtvarnými prostředky	
Vv 9-1-05 Rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Žák hledá skryté a tušené záležitosti v přírodě, v technických výtvorech a výtvarných dílech.	Práce v plenéru, studie přírody, přírodnin, zvířat, hmyzu, technických výtvorů	
Vv 9-1-06 Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Samostatně uvažuje a přemýšlí v oblasti výtvarného umění. Porozumí dílu a naslouchá mu.	Obhajoba a tvorba vlastního názoru. Oblíbený tvůrce výtvarných ilustrací, autor animovaných filmů.	OSV - Osobnostní rozvoj, kreativita - cvičení pro rozvoj základních druhů kreativity
Vv 9-1-07 Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Uvědomuje si různost možných interpretací díla.	Debaty a rozhovory o konkrétních výtvarných dílech. Krajové památky.	

Vv 9-1-08 Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Poznává jednotlivé typy vizuálně obrazných vyjádření. Podílí se aktivně na různých způsobech prezentace.	Výstava výtvarných prací, výzdoba školy, uspořádání výstavy, soutěže	
--	--	--	--

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vv 9-1-01 Vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Proměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Žák vědomě uplatňuje známé výtvarné prostředky a techniky pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků.	Kresebné techniky, šrafování, kolorování, rozvíjení malířské techniky, grafické techniky tisku z výšky i hloubky. Psychologické působení barev, symbolická řeč barev.	OSV - Osobnostní rozvoj - uplatňování fantazie
Vv 9-1-02 Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Žák používá vybrané výtvarné techniky pro vyjádření prožitků a myšlenek. Žák zkoumá vztah vlastního těla a pohybu, estetiku pohybu a snaží se je vyjádřit výtvarnými prostředky.	Kresebné techniky, šrafování, kolorování, rozvíjení malířské techniky. Anatomie těla pro výtvarníky, kánon lidského těla, tělo v pohybu.	OSV - Sebepoznání a sebepojetí, vyjadřování pozitivní - vlastnosti barvou, tvarem, příběhem
Vv 9-1-03 Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace	Žák užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění. Počítačová grafika, fotografie.	Využívání některých metod současného výtvarného umění, užitá grafika, design, obalová technika, písmo a jeho užitá a estetická funkce.	
Vv 9-1-04 Vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Žák vysvětlí a využije kompoziční principy.	Symetrie, asymetrie, zlatý řez, kompozice v různých formátech, barevná kompozice, světelní kompozice, vertikála a diagonála	
Vv 9-1-05 Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivního účinku.	Práce v plenéru, studie přírodnin a přírodních objektů i technických výtvorů, hledání skrytých a tušených zákonitostí v přírodě.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zásahy člověka do životního prostředí, do krajiny

Vv 9-1-06 Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Žák interpretuje umělecká vizuální obrazová vyjádření současnosti a minulosti. Samostatně uvažuje a přemýšlí v oblasti výtvarného umění.	Obhajoba a tvorba vlastního názoru nad uměleckým dílem. Vlastní způsob vyjádření.	MKV - Kulturní difference - jedinečnost každého člověka
--	--	---	---

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vv 9-1-01 Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Proměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Žák variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Žák experimentuje s různorodými materiály, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace.	Techniky prostorového vyjadřování, techniky grafické, náhoda jako východisko pro výtvarnou práci.	
Vv 9-1-02 Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Žák ovládá některé výtvarné techniky pro vyjádření prožitků, myšlenek a představ.	Člověk i tělo v pohybu, studie hlavy a autoportrét.	OSV - sebepoznání, sebepojetí - vyjádření pocitu barvou a tvarem - moje psychika
Vv 9-1-03 Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace	Žák chápe a využívá některé metody současného výtvarného umění.	Zpracování tématu samostatně různým způsobem, design, reklama	MKV - funkce a vliv médií ve společnosti - zjišťování účinku svého mediálního sdělení na okolí
Vv 9-1-04 Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Žák vyjádří celý text vybranými technikami. Dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vlastního sebevyjádření.	Ilustrace příběhu. Kombinace prostředků při samostatné práci ve skupině, ve dvojici nebo individuálně.	MKV - Lidské vztahy - udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi
Vv 9-1-05 Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Práce v plenéru - studie přírodnin a přírodních objektů a technických výtvorů, města, strojů	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zobrazení člověka jako součást přírody

Vv 9-1-06 Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Žák zařazuje do historických souvislostí různé typy zobrazení. Vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Základní příklady uměleckých slohů, některé umělecké směry 20.stol.	
--	---	---	--

5.15 Hudební výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu			Hudební výchova						
Vzdělávací oblast			Umění a kultura						
Charakteristika předmětu			I. stupeň: Hlavními složkami hudební výchovy jsou pěvecké, instrumentální a poslechové činnosti doplněné hudebně pohybovými aktivitami. Žák se učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písňe různých hudebních žánrů, poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách. Pěveckými, poslechovými, rytmickými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými a tvořivými činnostmi rozvíjí žákovu hudebnost. Pomáhá mu vytvořit si vlastní názory a postoje k hudebnímu umění minulosti i současnosti. Zpěv by se měl stát prostředkem vyjádření radosti a pohody. Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální hudební schopnosti a dovednosti. II. stupeň: Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k : vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit; chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace; získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti; pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností; rozvoji žákovy celkové hudebnosti.						
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho			Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy nebo v kmenových třídách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:- skupinové vyučování; - samostatná práce; - kolektivní práce; - krátkodobé projekty .						

realizaci)	
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení Podporujeme samostatnost, tvořivost a nápaditost . Upřednostňujeme individuální přístup k žákovi - při hodinách využíváme schopností nadaných dětí; pro méně nadané děti nacházíme jim přiměřené aktivity. Vedeme žáky k bezpečnému používání nástrojů - správná technika hry na hudební nástroje používané při výuce, vedeme žáky k sebehodnocení - již od prvního stupně žáci sledují své pokroky a postupně se učí hodnotit sebe sama. Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací. Umožňujeme žákům interpretovat umělecké dílo a hudebně vyjadřovat pocity a prožitky prostřednictvím vlastní hudební produkce a poslechu. Kompetence k řešení problémů Učíme žáky nebát se problému - postupně žáky učíme nebát se pěveckých projevů před ostatními, trénujeme zvládání trémy. Oceňujeme více způsobů řešení - přijmeme, když si žák zvolí svou vlastní cestu k řešení zadaného úkolu, pokud při tom dodržuje smluvená pravidla. Nabízíme žákům dostatečné množství poslechových ukázek různých žánrů a vedeme je ke srovnávání, slovní charakteristice, hodnocení a k řešení problémů nejvhodnějším způsobem. Zadáváme problémové úlohy rozvíjející tvořivost (hry a soutěže). s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. Kompetence komunikativní Učíme naslouchat a vyjadřovat se ústně i písemně. Vedeme žáky k soustředěnému poslechu hudby, vyhledávání v ní zadaných prvků (barva, tempo, gradace, nástroje,...) a umět o nich vlastními slovy kultivovanou formou pohovořit. Učíme žáky zaujímat postoje k různým hudebním stylům a svůj postoj zdůvodnit. Umožňujeme žákům vyjadřovat svůj názor, vhodnou formou ho obhajovat a tolerovat názor druhých (diskuze). Zadáváme žákům úkoly, při nichž mohou spolupracovat ve skupinách. Kompetence sociální a personální Vedeme k vytváření pravidel vzájemného soužití s konkrétní aplikací do vyučovacího procesu - vytváříme různá pravidla pro rozmanité aktivity v hodinách (hra na nástroj, zpěv, tanec, skupinová práce, ...). Budujeme pozitivní školní a třídní klima - snažíme se učit hudební výchovu v přátelské, bezpečné a tvořivé atmosféře. Zařazujeme kooperativní činnosti do výuky. Vedeme žáky k vzájemnému pochopení různých sociálních kultur - multikultura - snažíme se nacházet zvláštnosti a zajímavosti v hudbě jiných národů a kultur. Učíme žáky objektivním způsobem hodnotit svoji práci i práci ostatních, chápat odlišné kvality spolužáků. Vyžadujeme dodržování pravidel společenského chování (návštěva divadel). Učíme žáky respektovat pravidla při práci ve skupině. Kompetence občanské Vedeme žáky k pochopení principu růstu a změny (naučit se uvolňovat svůj potenciál, poznat a rozvíjet svůj talent). Vedeme k dodržování pravidel vzájemného soužití.

	Pomáháme žákům probudit v sobě úctu ke kulturním tradicím a historickému dědictví - na hudebním odkazu si všímáme odlišností různých kultur a snažíme se o jejich pochopení. Kompetence pracovní Dbáme na respektování vymezených pravidel. Vedeme žáky k bezpečnému používání nástrojů - správná technika hry na hudební nástroje používané při výuce. Při hudebních produkcích využíváme dostupné pomůcky k výuce. Vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon a vytváříme u nich pozitivní vztah k hudebním činnostem.
--	---

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Zazpívá vybranou píseň. Pokusí se poslechem rozeznat jednohlas a dvojhlas ve zpívané písni.	Pěvecké dovednosti (pěvecký postoj, dýchání, výslovnost, pěvecký hlas, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena). Lidové písně. Prodleva. Kánon. Lidový dvojhlas.	
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Odřiká vybranou říkanku. Reprodukuje rytmus.	Říkadla, jejich rytmitizace a melodizace. Realizace písní ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu. Diatonické postupy v durových a mollových tóninách (příp. volné nástupy 1., 3., 5., 8. a spodního pátého stupně).	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Zpívanou píseň doprovodí na některý jednoduchý nástroj.	Doprovod rytmickými (příp. melodickými) nástroji. Akcentace těžké doby. Ostinální doprovod. Hudební hry (otázka, odpověď).	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Vyjádří pohybem zpívanou píseň nebo slyšenou hudbu. Hrou na tělo nebo na jedn. nástroje vyjadřuje rytmus, metrum, takt vybrané písně nebo hudby.	Jednoduché lidové taneční písně (zpívané i poslouchané). Taneční hry se zpěvem.	

	Pohybem vyjádří tempo, dynamiku a vzestupnou i sestupnou linku jednoduché melodie.	Poslechové skladby. Rytmus, metrum, takt. Tempo, dynamika, směr melodie. Taktování dvoudobého a třídobého taktu.	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Zkouší rozpoznat kvalitu tónů podle výrazově různého způsobu zpěvu nebo podle hry na zvukově velmi odlišné hudební nástroje.	Kvalita tónů (délka, síla, barva, výška). Tempové a dynamické změny v hudbě.	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Rozpozná v proudu znějící hudby bicí a smyčcové hudební nástroje. Seznámí se s hudbou instrumentální, vokální a vokálně instrumentální.	Záznam vokální hudby. Hudební nástroje.	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	zazpívá písně sólo, ve skupině správně dýchá	Práce s písněmi (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby). Klesavá x stoupavá melodie. Správné dýchání. Hlasová hygiena.	
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře vyrábí si jednoduché hudební nástroje dokáže zvládnout jednoduchá rytmická cvičení	Doprovod pomocí Orffových nástrojů. Upevňování získaných dovedností.	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	dokáže zvládnout jednoduchá rytmická cvičení rozpozná dynamická znaménka (f,mf,p)	Nácvik tempa - hra na jednoduché hudební nástroje pomaleji nebo rychleji. Seznámení s dynamickými znaménky.	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	dokáže vyjádřit doprovod hudby pohybem rozlišuje druhy not a pomlky	Využití pohybových hříček (hra na tělo). Rytmická cvičení a doprovody. Nota půlová, čtvrtová, osminová Pomlka čtvrtová, osminová.	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové	soustředěně vyslechne poslechovou skladbu	Poslechová činnost - prezentace populární hudby pro děti.	

a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozezná rychlou, pomalou, hlasitou, tichou, smutnou, veselou hudbu	Délka, síla, barva, výška. Základní kontrasty, rychle x pomalu, hlasitě x potichu, smutně x vesele.	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozliší pojmy volní, instrumentální a vokálně instrumentální doprovod zapojuje se do taneční produkce vyjádří pohybem hudbu zvládá jednoduché lidové tance	Instrumentální a pěvecké vyjádření jednoduchých melodií. Pohybové vyjádření tancem (lidové tance). Takt 2/4 a 3/4 k tanci.	

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	zná a zazpívá nejméně 5 písní z paměti, rozlišuje tónorod (dur/moll tóniny, akordy) uvědoměle používá pěvecká cvičení pro rozezpívání a ke zvyšování hlasového rozsahu dodržuje pravidla hlasové hygieny aplikuje další prvky pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení tónu) rozvíjí intonační dovednosti pomocí opěrných písní pro 1., 3., 5. stupeň zazpívá ve skupině kánon	lidové a umělé písně v dur i v moll tónině pěvecká cvičení pěvecké dovednosti (pěvecký postoj, dýchání, artikulace, pěvecký hlas, nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena) pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení tónu, pauza) písně s volným nástupem 1., 3. a 5. stupně průprava k dvojhlasu, kánon, lidový dvojhlas	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	zapojí se do vokální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze při rytmizaci a melodizaci říkanek a jednoduchých textů pracuje se čtvrtovými, osminovými a půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	hra na otázku a odpověď (improvizace závětí k danému rytmickému/melodickému předvěti) rytmizace a melodizace říkadel, jednoduchých textů, hodnoty not, 2/4, 3/4 a 4/4 takt	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita (cvičení pro rozvoj rysů kreativity - pružnost nápadů, vnášet nápady do reality)

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	zpívanou píseň doprovodí na některý nástroj Orffova instrumentáře doplňuje zpěv spolužáků dvoutaktovou mezihrou	rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrtových i osminových hra dvoutaktových meziher	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybem vyjádří rytmus, tempo, dynamiku, vzestupnou i sestupnou melodii vyjádří pohybem zpívanou píseň nebo slyšenou hudbu zkouší tančit polku a menuet, tvoří pohybové kreace na rock taktuje 2/4 a 3/4 takt, i jinak umí vyjádřit lehké a těžké doby	hudebně-pohybové hry, hra na tělo, dvoudobá chůze a tanec - v průpletu, přísuvný krok, pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad (ve 3/4 taktu), rytmus, metrum, takt, tempo, dynamika, směr melodie taneční hry se zpěvem, poslechové skladby tance starší i moderní taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	zkouší rozpoznat kvalitu tónů podle různého způsobu zpěvu nebo podle hry na různé hudební nástroje ve znějící hudbě zkouší rozpoznat změnu tempa a dynamiky	kvalita tónů (délka, síla, barva, výška), tempové a dynamické změny v hudbě	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozpozná v poslechové skladbě alespoň čtyři konkrétní hudební nástroje rozliší vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudbu	hudební nástroje - violoncello, akordeon, lesní roh, cembalo, činely, aj. poslechové skladby	

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	upevňuje vokální dovednosti osvojené v nižších ročnících. zazpívá vybranou píseň. pokusí se dle svých možností udržet ve svém hlase v dvojhlasně zpívané písni.	pěvecký projev, sjednocování hlasového rozsahu c1 - d2 návěst písní v dur i v moll - lidové, umělé starší i moderní, oblast populární hudby dvojhlas	OSV - Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovacích dovedností vázaných na látku předmětu
HV-5-1-02 orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle	seznamuje se se zápisem not v notové osnově seznámí se s hudebními značkami	notová osnova, osminová nota s tečkou, čtvrtová s tečkou, noty h1, c2, d2	OSV - Kreativita

svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	snaží se sledovat notový záznam jednoduché písně pokouší se o vypracování notového záznamu svých melodií	G klíč, předznamenání křížek, repetice, legato, staccato grafický záznam melodie	
HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	pokouší se reprodukovat melodii, motiv, téma snaží se doprovodit píseň hrou na některé hudební nástroje pokouší se o reprodukci vybrané písně na některém hudebním nástroji - rytmicky nebo melodicky	reprodukce tématu, motivu, melodie jednoduchým hudebním nástrojem doprovod pomocí Orffových nástrojů.	MEV - Receptivní činnosti - fungování a vliv médií na společnost, vliv médií na postoje chování lidí
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	seznámí se s hudební formou dvojdílnou a třídílnou.	malá písňová forma velká písňová forma rondo, variace	
HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	pokouší se vytvořit jednoduchou přede hru, mezihru, dohru k vybrané písni, improvizaci	tvorba přede hry, mezihry, dohry s využitím tónového materiálu písně hudební improvizace	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	pokouší se rozlišit polyfonní a homofonní hudbu	záznam vokální a orchestrální hudby hudební rytmus	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	učí se vyjadřovat hudbu pohybem seznamuje se se základními tanečními kroky	rytmizace hudební improvizace	OSV - Kreativita

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-------------------------	----------------	-------	------------------

HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Zaspívá sborově písně v durových i mollových tóninách, některé zná z paměti. Zpívá také ve skupině nebo sólo. Upevňuje vokální dovednosti získané v nižších ročnících. Pokouší se o dvojhlas. Zaspívá stupnici C dur jmény not.	Práce s písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby), upevňování vokálních dovedností, sjednocování hlasového rozsahu,	
HV-5-1-02 orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Dokáže ve sboru z paměti zaspívat hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, ovládá správné chování při hymně. Upevňuje vokální dovednosti získané v nižších ročnících. Čte a píše noty, zapisuje je správně do notové osnovy v rozsahu stupnice C dur. Dle svých schopností rozezná a určí délky not a pomlky. Vytleskává rytmus jednoduchého notového záznamu ve tří a čtyřdobém taktu.	Hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně. Upevňování vokálních dovedností. Hudební značky. Notová osnova, notový záznam, stupnice C dur. Taktování na 3 a 4 doby.	
HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře. Dokáže zvládnout jednoduchá rytmická cvičení.	Doprovod pomocí Orffových nástrojů. Upevňování získaných dovedností z nižších ročníků. Hra doprovodu, improvizace, rytmická cvičení.	MV-Receptivní činnosti-fungování a vliv medií ve společnosti
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Získává postupně povědomí o významnosti vybraných hudebních skladatelů. Malá písňová forma ABA. Rozumí značkám běžně používaným v notových zápisech z 1.-5. ročníku.	Významní čeští a světoví hudební skladatelé (J.S.Bach, W.A.Mozart, L.Janáč ek). Hudební značky.	
HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Dle svých schopností vytvoří jednoduchou přede hru, mezihru, dohru k vybrané písni. Vytváří jednoduchou melodickou a rytmickou improvizaci. Používá Orffovy nástroje.	Tvorba přede hry, mezihry, dohry. Hudební a rytmická improvizace. Hra na Orffovy nástroje.	OSV-Osobnostní rozvoj-kreativita
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	V proudu znějící hudby rozezná zřetelné rytmické, harmonické, tempové i dynamické změny. V klidu, ale aktivně, vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby. Je tolerantní k hudebním žánrům, které nepreferuje.	Hudební rytmus a tempo. Práce s poslechovými skladbami v dur i v moll. Rozlišení různých druhů kapel a orchestrů (lidová a rocková kapela, symfonický orchestr)	MKV-Etnický původ-informace o různých kulturních skupinách

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců. Zvládá základní kroky polky a mazurky. Používá pohybové improvizace při poslechu hudby.	Práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci.Polka,mazurka.Pohybová improvizace.	OSV-Osobnostní rozvoj-kreativita
--	---	---	----------------------------------

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	• rozpozná, jaký projev je vhodný pro určitý druh písň (ukolébavka, koleda, jiný druh lidové písň) • dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlas • dokáže správně nasadit tón, správně dýchat • odhadne správnou hlasitost zpěvu • rozlišuje mluvený projev od pěveckého	intonační cvičení vzestupná a sestupná řada tónů intonace stupnic dur hlasová hygiena písň lidové a umělé	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• pozná ve skladbě nápadný hudební motiv • při zpěvu se doprovází pohyby a zvuky (dupání, tleskání, luskání) • rytmicky doprovází jednoduchou písň na Orffovy hudební nástroje	reprodukce známých písň s důrazem na první dobu rytmické ozvěny rytmické hádanky rytmická hra na tělo	
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	• pohybem vyjadřuje pochodový rytmus • taktuje dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt • dokáže pohybem vyjádřit obsah písň • předvede jednoduchou pohybovou vazbu	lidové písň a tance	OSV - Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	• sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a pojmenuje je • rozliší skladbu vokální a instrumentální • rozliší lidovou a umělou písň • rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tónu • rozezná dur a moll akord	hudební nástroje písň lidové a umělé vokální a instrumentální skladby hodnoty not kvalita tónu vztahy mezi tóny	
HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písň a skladby různých stylů a žánrů	• zpívá písň s pomocí učitele dle notového zápisu • všímá si v zápisu hudebních značek	ukázky zápisu hudebních děl písň	

HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	• vnímá, poslouchá a snaží se porovnat skladby • seznámí se s hudbou pravěku, starověku a středověku ve světě a s nejstarší českou hudbou	památky starověku rytířský zpěv nejstarší české písně husitské chorály památky renesance	MKV - Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
--	--	--	---

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• zvolí pohybový doprovod k písním • snaží se písně rytmicky vyjádřit • má zájem doprovázet se na jednoduché nástroje (ozvučná dřívka, tamburína, bubínek, triangel, činelky) • zvládne jednoduché taneční kroky.	písně umělé i lidové lidové tance poslechové skladby	OSV - Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů)
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	• rozpozná, které pěvecké návyky jsou zdravé • snaží se uplatňovat zásady hlasové hygieny • ve dvojhlasu udrží svůj hlas • zpívá kánony.	hlas a hlasová hygiena kánon písně umělé i lidové	
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• při zpěvu se doprovází na rytmické nástroje • používá hud. nástrojů k reprodukci hud. motivů	poslechové skladby - fuga, oratorium, opera, symfonie, sonáta, koncert, smyčcový kvartet	
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vspěllosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	• pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků • rozezná dvoudobý a třídobý takt • pohybem vyjadřuje polkový a valčíkový rytmus	lidové písně a tance - polka, valčík základy pohybu polky a valčíku	

HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	• vnímá, poslouchá a snaží se porovnat skladby • seznámí se s autory a skladbami z období baroka a klasicismu • rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby • zařadí skladbu do příslušného stylového období	výběr poslechových skladeb z období baroka a klasicismu autoři českého a světového baroka vznik opery, árie, recitativ, libreto autoři světového klasicismu opera, oratorium, fuga, symfonie, koncert, kvartet, sonáta	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy)
--	---	--	--

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• vnáší do výuky své hudební zájmy, podělí se o ně se třídou	písň, referáty o populární hudbě	
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	• zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně • respektuje dynamiku písň • rozšiřuje si hlasový rozsah • převádí melodie z nezpěvné do zpěvné polohy • posoudí (ne)vhodnost svého či cizího hlasového projevu	hlasová a rytmická cvičení zpěv lidových i umělých písň - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů	OSV - Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• snaží se reprodukovat slyšené hudební motivy a části písň • snaží se provádět jednoduché improvizace. • tvoří jednoduché doprovody	vybrané poslechové skladby písň	
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	• orientuje se v historických hudebních stylech • pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy • pozná tance různých stylových období	ukázky tanců z různých období ukázky tanců populární hudby	
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	• zná a vnímá v hudbě výrazové prostředky • chápe rozdělení hud. děl na části • postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny	melodie,rytmus, dynamika, tempo skladby různých hudebních žánrů	OSV - Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)

HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	• při poslechu hudby si všímá charakteristických nástrojů • seznámí se s autory a skladbami z období českého klasicismu • seznámí se s autory a skladbami z období českého a světového romantismu	výběr poslechových skladeb z období klasicismu a romantismu autoři romantismu národní obrození v hudbě vznik Hymny ČR Národní divadlo	
--	---	---	--

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	• dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu • zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů • ocení při zpěvu snahu a úsilí ostatních	opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku lidová a umělá píseň pop, rock, folk, country,...	
HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	• při seznamování s novou písní se orientuje v notovém zápise • reprodukuje písně různých stylů a žánrů	poznatky z hudební teorie ukázky notového zápisu skladeb	
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	• vnímá hudební dílo jako celek • poslouchané slovně hodnotí • vyjadřuje dojmy	poslech hudebních ukávek hudební výrazové prostředky	
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	• získá přehled o jednotlivých slohových obdobích • snaží se ukázkou zařadit do určitého slohového období • porovnává ji s dalšími skladbami stejného období • seznámí se s autory a skladbami českého romantismu a hudebními směry 20. století	poslech skladeb různých období autoři romantismu autoři hudby 20. století populární hudba	MKV - Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• vysvětlí konkrétní spojení hudby s tanečním uměním, mluveným slovem a dramatisací • popíše kulturu určitého období jako celek, jehož nedílnou součástí je vedle hudby i literatura, výtvarné umění, architektura, film, ... • ukáže na příkladech vybrané prvky určitého období v hudbě a jiných druzích umění	balet, výrazový tanec, opera a opereta, melodram, muzikál, film,...	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu)

5.16 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu			Tělesná výchova						
Vzdělávací oblast			Člověk a zdraví						
Charakteristika předmětu			Hlavním cílem předmětu tělesná výchova je vést žáky k nezbytnosti celoživotní pohybové aktivity pro zdraví. Umět uspět v modelových situacích, ale i v nových, neznámých, na základě vlastní aktivity, sebeuvědomování a spolupráce. Být zodpovědný za své zdraví. Vzhledem k tomu, že činnosti v tělesné výchově (pohybové schopnosti a pohybové dovednosti) jsou do jisté míry předurčeny somatotypem žáků, jejich genetickými předpoklady, konkrétní etapou vývoje žáka i jeho aktuálním zdravotním stavem, není vhodné určovat výstupy podle konkrétně zjištěných dovedností a výkonů jednotlivých žáků. Činnosti v předmětu tělesné výchovy jsou rozděleny po ročnících a do delších časových úseků. Hlavním úkolem pro učitele tělesné výchovy je zapojit všechny žáky do aktivního pohybu v průběhu celé vyučovací hodiny, podporovat vnitřní motivaci k pohybovým aktivitám, radost a prožitek z pohybu, dbát na bezpečnost při výuce, zdůrazňovat individuální pokrok. Výstupem je vždy osobní výkon (zlepšování běžecké rychlosti), individuální technika, případně taktika. Je snahou dosáhnout předpokládaných výsledků na úrovni individuálního maxima každého žáka, podporovat zájem u každého žáka se zlepšovat, nabízet takové sportovní aktivity, ke kterým se mohou vrátit i v pozdějším věku, a uplatňovat ve výuce různé didaktické styly a fair play.						
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)			Výuka probíhá ve dvou školních tělocvičnách, venkovním atletickém hřišti a v terénu. Od 6. ročníku jsou třídy děleny na skupiny dívek a skupiny chlapců. ve 2. a 3. ročníku je zařazena výuka plavání, v 7. ročníku je zařazen základní kurz lyžování. v dalších ročnících mohou žáci využít rozšiřujícího kurzu lyžování. Od roku 2001 jsme členi AŠSK. Účastníme se a jsme i pořadatelé soutěží pořádané AŠSK.						
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí			Kompetence k učení - názorným porovnáním vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálního rozvoje, pomocí didaktických her směřujeme žáky k prožívání souvislostí mezi						

a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	tělesnou kondicí a psychickou pohodou, průběžným testováním učíme žáky systematicky sledovat vývoj vlastní fyzické zdatnosti - poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj, - prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou, - systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.
	Kompetence k řešení problémů názorným předváděním, motivačním a aktivizačním rozhovorem s žáky umožňujeme přemýšlet o problému při ovládnutí cviku a sportovního prvku, uplatněním práce s chybou pomáháme hledat tréninkové cesty k jejímu odstranění, využitím kooperativní a partnerské metody (skupinové) vytváříme příležitosti k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech. - přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění, - hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.
	Kompetence komunikativní řízeným rozhovorem důsledně vedeme žáky k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva, vhodně kladenými otázkami otevíráme prostor k diskusi o taktice družstva, pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich následnou prezentací zkvalitňujeme úroveň vzájemné komunikace mezi žáky - vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva, - otevírání prostoru diskusi o taktice družstva, - pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.
	Kompetence sociální a personální důsledně dbáme o dodržování pravidel fair play, názorným příkladem prezentace a podporou myšlenek olympijského hnutí vytváříme příležitost k rozvoji spolupráce uvnitř žákovského kolektivu, umožňujeme rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva - dodržování pravidel fair play, - prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí, - rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva, - rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.
	Kompetence občanské diskusí a praktickým předvedením podporujeme aktivní sportování, řízeným rozhovorem a názorným příkladem objasňujeme potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách, prakticky předvádíme, nacvičujeme a procvičujeme první pomoc při úrazech lehčího charakteru,

	projektovými metodami a příklady z praxe emočně i věcně seznamujeme s nebezpečím požívání drog a diskutujeme o jejich škodlivosti - podpora aktivního sportování, - objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách, - první pomoc při úrazech lehčího charakteru, - emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.
	Kompetence pracovní seznamujeme žáky s pravidly a důsledně vyžadujeme jejich uplatňování ve sportu i v celém životě, vhodnou průpravou a uvědomělou kázní předcházíme možným rizikům při pohybových činnostech, hledáme cesty jejich minimalizace, při individuálních i kolektivních činnostech umožňujeme zpracovávání a prezentaci naměřených výkonů - příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě, - vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace, - zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	osvojí si pravidla hygieny při TV bezpečně se chová při pohybových činnostech dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení uvědomí si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet	Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity. Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách.	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele) reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Základní pravidla při TV a sportu. Základní pokyny, gesta a signály učitele.	
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	připraví organismus na pohybovou činnost rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinuje pohyb	Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáka, délka a intenzita pohybu. Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení.	

	osvojí si zdravotně zaměřenou činnost	Správné držení těla, správné zvedání zátěže. Průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	osvojí si základy gymnastiky, zvládá rytmické a kondiční formy cvičení osvojí si průpravné úpoly osvojí se základy atletiky, zvládá základy sportovních her praktikuje různé pohybové hry ví, co obnáší turistika a pobyt v přírodě zvládá základní plaveckou výuku	průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu přesahy a přetlaky rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, utkání podle zjednodušených pravidel pohybové hry pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, obratnosti, síly a všestrannosti pobyt v terénu hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, plavecká technika (podle podmínek škol a zájmu žáků)	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	jedná v duchu fair play dodržuje pravidla her a soutěží osvojí si konkrétní hry se zjednodušenými pravidly	Fair play, hry, závody, soutěže.	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	připraví organismus na pohybovou činnost rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinuje pohyb osvojí si zdravotně zaměřenou činnost	Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáka, délka a intenzita pohybu. Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení. Správné držení těla, správné zvedání zátěže. Průpravná kompenzační, relaxační a jiná	

		zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	praktikuje různé pohybové hry osvojí si základy gymnastiky, zvládá rytmické a kondiční formy cvičení osvojí si průpravné cviky osvojí si základy atletiky, zvládá základy sportovních her ví, co obnáší turistika a pobyt v přírodě zvládá základní plaveckou výuku	Pohybové hry s různým zaměřením, průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, přesahy a přetlaky, rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel. pobyt v terénu, hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, plavecká technika, další pohybové činnosti. (Podle podmínek školy a zájmu žáků)	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	jedná v duchu fair play dodržuje pravidla her a soutěží osvojí si konkrétní hry se zjednodušenými pravidly	Fair play, hry, závody, soutěže.	OSV-spolupráce, soutěživost v duchu fair play
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	osvojí si pravidla hygieny při TV bezpečně se chová při pohybových činnostech dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení uvědomí si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet	Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity. Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách.	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele) reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Základní pravidla při TV a sportu. Základní pokyny, gesta a signály učitele.	

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
-------------------------	----------------	-------	------------------

	<i>Činnosti ovlivňující zdraví, úroveň pohybových dovedností</i>		
TV- 3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- Nevyhýbá se pohybové zátěži	- informace o bezpečnosti a hygieně - vhodné rozcvičení - zátěžové a kompenzační cviky - vedený pohybový režim ve cvičební jednotce	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- žák zvládá aktivně základní osvojované pojmy - žák prochází fázemi motorického učení sportovních a pohybových dovedností dle vlastních jednodušších dispozic a přirozeně se v nich zdokonaluje	- atletická příprava - běh na 20-60 m, souvislý běh prokládaný chůzí dle fyzických dispozic žáka, vytrvalostní běh (1000m) - skok: nácvik odrazu a skoku do dálky z rozběhu - sportovní hry - vybíjená - bleskovka - kopaná - hod míčkem (z místa, z rozběhu) - turistika a pobyt v přírodě - plavání: průpravná cvičení na suchu, orientace ve vodě a pod vodou, dýchání do vody, splývání, skok do vody - gymnastika - akrobatická příprava, přeskoky přes švihadlo, míčové hry, závody a soutěže družstev (jako motivace), kotoul vpřed i vzad, - odraz z můstku, roznožka přes kozu našíř	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- učí se znát své schopnosti (i ostatních), kterými může přispět k činnosti v týmu - učí se poznat, že hra je důležitější, než její výsledek - učí se vzájemně respektovat své odlišnosti ve sportovních výkonech - učí se nebrat sport jako projev agresivního chování vůči ostatním	- drobné hry, úpoly (přitahy, přetlaky, úpolové odpory jako příprava pro sebeobranu, závody družstev, upravená vybíjená, vybrané hry, fair play - dodržuje bezpečnost při všech sportovních činnostech - sportovní hry	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- nosí cvičební úbor a obuv, rozumí smyslu dodržování pravidel hry, učí se rozvíjet a používat kompenzační cviky	- informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v šatně i během cvičení - průpravné a protahovací cviky	

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- učí se vnímat pokyny různých forem, orientuje se dle signálů při různých činnostech	- smluvené signály, povely, názvosloví jednoduchých cviků - organizace průpravy a profilových činností	
TV-3-2-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	- snaží se dbát na správné držení těla - umí zaujmout správné základní cvičební polohy	- zásady správného držení těla - vnímání pocitu při cvičení - kontraindikace zdravotních oslabení	
TV-3-2-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- zná své zdravotní oslabení i jeho nápravu - osvojuje si soubor kompenzačních cviků	- základy speciálních cvičení - soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	připraví organismus na pohybovou činnost osvojí si zdravotně zaměřenou činnost	Pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu. Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití.	OSV - seberegulace a sebeorganizace OSV - psychohygiena
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	pravidelně zvládá základy speciálních cvičení vzhledem k vlastnímu oslabení v pohybové činnosti naváže na obsah TV	Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, speciální cvičení pro samostatné cvičení (přihlédnutí ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení).	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	praktikuje různé pohybové hry osvojí si základy gymnastiky zvládá rytmické a kondiční formy cvičení osvojí si průpravné úpoly osvojí si základy atletiky zvládá základy sportovních her	Pohybové hry s různým zaměřením, průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, přetahy, převleky, rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, manipulace s míčem, herní činnosti	

	ví, co obnáší turistika a pobyt v přírodě	jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel, pohyb v terénu, ochrana přírody (Podle podmínek školy a zájmu žáků)	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	osvojí si pravidla hygieny při TV bezpečně se chová při pohybových činnostech dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení uvědomí si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet	Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách.	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	rozumí komunikaci v TV ovládá pravidla osvojovaných pohybových činností měří a posuzuje pohybové dovednosti sleduje informace o pohybových aktivitách	Základní tělocvičné názvosloví, smluvené signály a povely, hry, závody a soutěže, měření výkonů, základní pohybové testy.	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	osvojí si konkrétní hry se zjednodušenými pravidly chová se a jedná v duchu fair play	Fair play, olympijské ideály, symboly, hry, závody, soutěže	OSV - Kooperace a kompetice
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele zná základní pojmy osvojovaných cviků	Tělocvičné názvosloví, cvičení podle jednoduchého nákresu a popisu cvičení.	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	organizuje samostatně pohybovou činnost pro spolužáky	Samostatně vede část hodiny, zorganizuje hry, soutěže.	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	vyhodnocuje si předchozí a současné výsledky a porovnává je	Samostatně změří základní pohybové výkony spolužáků a porovná je s předchozími výsledky.	
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	zná význam pohybu pro zdraví - rekreační sporty	Seznámení se sportovními akcemi pořádanými školou a v místě bydliště.	ENV - lidské aktivity a problémy ŽP

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ, ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	<i>Atletika</i>	
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti, zvládá podle svých předpokladů běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti • zvládá podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu, na dráze, užívá a rozpozná základní startovací povely, změří a zapíše výkony • rozpozná základní startovací povely, změří a zapíše výkony • aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti	sprint (běh na 60 m) vytrvalostní běh do 1 000m, běh v terénu do 15 minut	OSV - Osobnostní rozvoj- Rozvoj cvičení pozornosti, soustředění, řešení problému
TV-5-2-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	- průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda,	měření a zápisy výkonů, příprava pro start v běhu	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu • dokáže se na pohybovou aktivitu připravit, sestaví si svůj pohybový režim	hod kriketovým míčkem zdokonalování atletických disciplín	
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• dokáže zorganizovat hru, snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného, dodržuje hygienu při sportovních hrách	<i>Sportovní hry</i> hry se zjednodušenými pravidly	OSV - Osobnostní rozvoj - Poznávání lidí vzájemné poznávání se ve třídě OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání cvičení pozornosti, soustředění, řešení problému

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly, zná smluvená gesta rozhodčích uplatňuje střelbu jednoruč a obouruč na koš a střelbu vnitřním nártem na branku	hry se zjednodušenými pravidly průpravné hry, miniformy sportovních her,	OSV - Sociální rozvoj - komunikace, řeč těla, řeč zvuků a slov
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	zvládá pohyb s míčem a bez míče, zastavení, chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, dribling	základní dovednosti s míčem - přihrávky, držení míče, chytání míče	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her		Pohybové hry	cvičení pozornosti, soustředění, řešení problému
TV-5-2-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	• zdůvodní význam pohybových her pro navozování společenských vztahů, snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry	5 - 10 různých pohybových her - hry napodobivé, pro rozvoj tvořivosti, pohybové a rytmické	OSV - Sociální rozvoj - Psychohygiena dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• zvládá pády vzad skulením do kolébky, kotoulem, provede akrobacii: kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace	technika pohybových dovedností a ovládání náčiní, rozvoj kondiční a koordinační složky <i>Gymnastika - akrobacie</i> kotoul vpřed a vzad, jejich modifikace	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání cvičení pozornosti, soustředění, řešení problému
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		přeskoky 2 - 4 dílů švédské bedny odrazem z trampolinky	
TV-5-2-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	• provede přeskok : roznožku přes kozu, skrčku přes kozu • při gymnastickém cvičení zvládá provádění pohybů • provede rovnovážné polohy v postojích, chůze bez dopomoci • ovládá bezpečně záchranu a dopomoc používá techniku pohybů s náčiním (švihadlo, over - ball)	roznožka přes <u>kozu</u> naším odrazem z můstku, trampolinky <u>kladinka</u> dopomoc a záchrana při cvičení <i>Kondiční a koordinační gymnastické činnosti s hudební, tanec</i>	OSV - Osobnostní rozvoj - seberegulace - sebepoznání a sebepojetí cvičení sebekontroly, sebeovládání, moje tělo, moje psychika - OSV - Sociální rozvoj - Poznávání lidí

	zvládá techniku a estetiku pohybu (kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy) ukáže základní aerobní cvičení s hudbou uplatňuje průpravná gymnastická cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace	cvičení s hudbou základy estetického držení těla pohyb s náčiním, několik lidových tanců, mazurkový, valčíkový, polkový krok, vyjádření hudby pohybem	vzájemné poznávání se ve třídě
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- naučí se vyhodnocovat své výsledky v testech zdatnosti - zvládá pravidla poskytování první pomoci - umělé dýchání, přenos raněného používá aktivně osvojované pojmy zvládá základy orientace podle mapy a odhadu vzdálenosti umí naplánovat jednoduchou pochodovou trasu - pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví	<i>Ochrana člověka za mimořádných situací</i> chování k cizím lidem měření a odhad vzdálenosti na mapě vytváření plánu orientace v situacích ohrožujících zdraví	- EV - Člověk a zdraví přispívá k vnímání života a zdravého životního stylu
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	umí se samostatně připravit na turistickou akci a naplánovat jednoduchou pochodovou trasu uplatňuje své znalosti v neznámém prostředí zvládá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu jako cyklista i chodec uplatňuje vhodné chování v dopravních prostředcích	chování na chodníku a křižovatkách <i>Turistika a pohyb v přírodě</i> pohyb v přírodním prostředí přesun po trase v mírně náročném terénu orientace podle mapy za pomoci učitele zásady dopravní výchovy chování na komunikacích a v dopravních prostředcích	<i>EV - Člověk a příroda</i> podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci a ohleduplnost ve vztahu k prostředí -

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví			

TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	• dokáže aktivně za spolupráce s učitelem upravovat strukturu hodiny a připravit se na pohybovou aktivitu • dokáže předvídat možné nebezpečí a předcházet úrazům • uvědomuje si význam každodenního pohybu	aktivní podílení na všech činnostech v TV, význam pohybu pro zdraví, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění – cvičení dovedností zapamatování
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• rozvíjí svoji tělesnou zdatnost	kondiční programy, kruhový trénink, posilování se zátěží vlastní hmotnosti	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly	• uvědomuje si nutnost rozcvičení před fyzickým výkonem a kompenzačních cvičení po zátěži	individuální rozcvičení, strečink, kompenzace před a po ukončení hodiny	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – já, jako zdroj informací o sobě – můj vztah ke mně samému – zdravé a vyrovnané sebepojetí
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	umí vysvětlit nebezpečí návykových látek a dopingu a odmítá je, jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, umí si najít údaje o stavu ovzduší a vhodné pohybové zátěži	drogy a doping	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena- dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	dbá na bezpečnost, je zodpovědný za své zdraví	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v neznámém prostředí, první pomoc při TV a sportu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
<i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>			

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	zvládá základní pohybové dovednosti ve sportovních hrách, dle svých možností základy atletiky, sportovní gymnastiky a vybraných sportovních činností, rozvíjí své základní pohybové schopnosti v souladu s dovednostmi, při gymnastice si uvědomuje jednotlivé polohy těla, soustředí se na koordinaci jednotlivých svalových skupin, všechna cvičení provádí s maximálním soustředěním	průpravné hry, netradiční pohybové hry a aktivity, estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou, cvičení s náčiním <i>sportovní gymnastika</i> • akrobacie: kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace • stoj na lopatkách jednoduché sestavy • rovnovážné polohy v postojích • skoky na místě a z místa (D) • přeskok: roznožka přes kozu • kladina lm: (převážně dívky) základní cvičební prvky na kladině (různé druhy chůze, rovnovážné polohy, jednoduché sestavy) šplh na tyči <i>sportovní hry</i> fotbal: HČJ herní kombinace útočná kombinace založená na přihrávce, útoč. kombinace založená „přihrej a běž“ hra basketbal: HČJ - uvolňování bez míče, s míčem, dribling přihrávka jednoruč střelba jednoruč a obouruč z místa, hra přehazovaná: HČJ chytání míče jednoruč, obouruč na místě, v pohybu - přihrávka jednoruč, obouruč, smečovat přes síť, podání - utkání florbal : HČJ florbalová abeceda dribling, přihrávka, střelba	OSV- Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle – organizace vlastního času – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení - OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - praktické uplatňování kreativity (pružnost nápadů a uplatňování tvořivosti při pohybových aktivitách
---	--	---	---

herní kombinace - „přihraj a běž“
činnost brankáře - chytání a vyrážení míče
hra
softbal: HČJ
činnosti pálkaře, běžce
útočné herní dovednosti: odpal švihem, běh po
odpalu, běh z mety po odpalu spoluhráče
obránné herní dovednosti: chytání míče, házení,
zpracování odpalu, krytí met, nadhazování, hra
Házená: HČJ
dribling, přihrávka v pohybu, střelba na branku
činnost brankáře - chytání a vyrážení míče
hra
bruslení
osvojení sportu na ledě
jízda vpřed, vzad
zastavení, změna směru
úpoly
přetahy, přetlaky
nácvič pádů, překotů
atletika
běžecká abeceda, základy běžecké techniky, starty z poloh
skok daleký – rozběh, odraz, spojení rozběhu s odrazem
správný doskok
skok vysoký – rozběh, nůžkový styl, základy flopu
hod míčkem – správné postavení dolních končetin, spojení rozběhu s odhodem
rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu
štafetový běh, štafetová předávka

		další pohybové činnosti podle podmínek a zájmu dětí	
<i>Činnosti podporující pohybové učení</i>			OSV- Sociální rozvoj – Komunikace
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	zdokonaluje se v užívání tělocvičného názvosloví a komunikaci na různých úrovních	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	řeč těla, zvuků a slov, řeč lidských skutků – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální – specifické komunikační dovednosti – komunikace v různých situacích (pozdrav, informování, odmítání, omluva, přesvědčování, řešení konfliktů, vysvětlování) – asertivní komunikace – dovednosti komun. obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	objektivně posoudí sportovní výkony	měření výkonů, posuzování pohybových dovedností	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	dokáže změřit výkony, zpracovat naměřená data a prezentovat	měření dat, grafické zpracování dat a jejich vyhodnocení	
<i>Zdravotní tělesná výchova</i>			
TV-9-4-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	zná své zdravotní oslabení, uvědomuje si význam kompenzačních cviků zařazuje cvičení do pravidelných denních aktivit	prevence a náprav oslabení, vědomá kontrola cvičení	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle – stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení

TV-9-4-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	dbá na správné držení těla, vnímá pocity při cvičení, zvládá základní cvičební polohy	zásady správného držení těla, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
TV-9-4-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	zná své zdravotní oslabení, pozná a upozorní na nevhodná cvičení	kontraindikace zdravotních oslabení	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle – OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – komunikace v různých situacích - otevřená a pozitivní komunikace

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Činnosti ovlivňující zdraví</i>			
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• rozvíjí svoji tělesnou zdatnost	kondiční programy, kruhový trénink, posilování se zátěží vlastní hmotnosti	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly	• uvědomuje si nutnost rozcvičení před fyzickým výkonem a kompenzačních cvičení po zátěži	individuální rozcvičení, strečink, kompenzace před a po ukončení hodiny	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – já, jako zdroj informací o sobě – můj vztah ke mně samému – zdravé a vyrovnané sebepojetí
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	umí vysvětlit nebezpečí návykových látek a dopingu a odmítá je, jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, umí si najít údaje o stavu ovzduší a vhodné pohybové zátěži	drogy a doping	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	dbá na bezpečnost, je zodpovědný za své zdraví	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v neznámém prostředí, první pomoc při TV a sportu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
<i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>			

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	zvládá základní pohybové dovednosti ve sportovních hrách, osvojuje si rozšiřující herní činnosti jednotlivce, uplatňuje herní činnosti jednotlivce, kombinace a systémy v proměnlivých podmínkách, optimálně řeší herní situace dle svých možností ovládá základy atletiky, sportovní gymnastiky a vybraných sportovních činností, rozvíjí své základní pohybové schopnosti v souladu s dovednostmi, při gymnastice si uvědomuje jednotlivé polohy těla, soustředí se na koordinaci jednotlivých svalových skupin, všechna cvičení provádí s maximálním soustředěním	průpravná cvičení, hry, netradiční pohybové hry <i>sportovní hry</i> <i>Fotbal:</i> zvládnutí a upevňování základních dovedností, pohybových a herních struktur postupné zdokonalování taktiky hry, HČJ : vedení míče vnitřní stranou nohy, tlumení míče vnitřní stranou chodidla – zastavením a stáhnutím, střelba po vedení míče, autové vhazování, vedení míče se změnou směru, rohový kop, přímý volný kop, přihrávky obloukem až na maximální vzdálenost na nabíhajícího hráče <i>činnosti brankáře</i> - chytání a vyrazení míče, vybíhání herní kombinace – postupný útok s výměnou míst, kombinovaná obrana, kombinace při zakládání, vedení, zakončování útoku, přebírání, útok proti zhuštěné obraně, rychlý přechod z obrany do útoku, přenášení útoků, útočné kombinace založené na přečíslování herní systémy – základy systému 4-2-4, 4-3-3, a jejich varianty hra podle pravidel <i>Basketbal:</i> zvládnutí a upevňování základních dovedností, pohybových a herních struktur postupné zdokonalování taktiky hry HČJ : dribling levou a pravou rukou na místě a v pohybu, ukončení driblingu zastavením dvojtaktem, uvolnění driblingem proti těsně bránícímu soupeři, přihrávky na větší vzdálenost, střelba jednoruč ve výskoku z místa, střelba z čáry trestného hodu, zdokonalování činností jednotlivce, potřebných pro útočné, obranné kombinace a systémy	OSV- Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle – organizace vlastního času – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení - OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - praktické uplatňování kreativity (pružnost nápadů a uplatňování tvořivosti při pohybových aktivitách)
---	---	--	---

obrana osobní, zónová - krytí útočníka
 s míčem, bez míče
 základy postupného útoku – po získání
 míče pod košem na zadní polovině, při
 přechodu na přední polovinu, na přední
 polovině, při rozskoku, při vhazování za
 postranní čarou
 zónový obranný systém 3-2
 hra podle pravidel
Házená:
 zvládnutí a upevňování základních
 dovedností, pohybových a herních struktur
 postupné zdokonalování taktiky hry
 HČJ : vrchní přihrávka jednoruč
 ve výskoku, uvolňování s míčem
 driblingem, únik driblingem, střelba
 ve výskoku, uvolňování pro přihrávku,
 chytání míče obouruč, vrchní střelba z běhu
 kombinace a systémy – skupinový blok,
 obranná kombinace – obsazování,
 skupinový blok, protiútok skupiny hráčů
Činnost brankáře - nácvik techniky chytání
 míče, stát vždy proti míči
 Herní kombinace - „hod“ a běž“, kombinace
 založená na přihrávání, zakončené střelbou
 v prostoru pravého a levého křídla, spojky
 hra podle pravidel
Odbíjená:
 HČJ : odbití vrchem, spodem, spodní
 podání, vrchní podání, přihrávka po podání
 soupeře, odbití před sebe na určitou
 vzdálenost, správné postavení při příjmu
 podání, odbití
 herní kombinace - s nahrávačem u sítě
 postavení při příjmu míče od soupeře 4-1
 hra s menším počtem hráčů
 hra podle pravidel
Florbal

HČJ : florbalová abeceda, přihrávka
a příjem přihrávky, uvolňování hráče bez
míčku, střelba, dorážení, tečování, činnost
při vhazování, obsazování hráče bez míčku,
s míčkem, obsazování prostoru a obrana
prostoru, blokování střel
dribling, přihrávka, střelba

Herní kombinace - „přihraj a běž“ zpětné
přihrávky, nahození, rozehraní standardní
situace, zajišťování, přebírání, zdvojování,
odstupování, osobní bránění kombinace
založená na přihrávání, zakončené střelbou
v prostoru pravého a levého křídla, spojky
Činnosti brankáře - chytání a vyražení
míče

zmenšování úhlu, výhozy, činnosti při
přečíslení, hře za brankou, standardních
situacích, nájezdech

hra podle pravidel s menším počtem hráčů
Softbal: HČJ

činnosti pálkaře, běžce

útočné herní dovednosti: odpal švihem, běh
po odpalu, běh z mety po odpalu spoluhráče

obranné herní dovednosti: chytání míče,
házení, zpracování odpalu, krytí met,
nadhazování

Hra podle pravidel (menší počet hráčů)

atletika

běžecská abeceda, základy běžecké techniky,
starty z poloh,

skok daleký – rozběh, odraz, spojení
rozběhu s odrazem, správný doskok

skok vysoký – rozběh, nůžkový styl,
základy flopu

hod míčkem – správné postavení dolních
končetin, spojení rozběhu
s odhodem

rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu
štafetový běh, štafetová předávka

další pohybové činnosti podle podmínek a
zájmu dětí

		sportovní gymnastika akrobacie: kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, stoj na lopatkách, jednoduché sestavy rovnovážné polohy v postojích, skoky na místě a z místa (D), přeskok: roznožka přes kozu, kladina 1 m: (převážně dívky) základní cvičební prvky na kladině (různé druhy chůze, rovnovážné polohy, jednoduché sestavy)	
<i>Činnosti podporující pohybové učení</i>			OSV- Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí – vytváření povědomí o jejich kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd. - pomáhající a prosociální chování
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	jedná čestně, s respektem a pochopením druhých, chrání přírodu	významné soutěže a sportovci, olympismus, olympijská charta	MEV – Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MEV – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu – role médií ve sportovním dění
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	zvládá situace v různých rolích, umí spolupracovat, dovede se podřídit zájmům většiny	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování různých typů problémů
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	osvojuje si správné návyky a postoje vyplývající z různých rolí, zvládne roli hráče, diváka, rozhodčího a organizátora	vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – respektování, pomoc

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	dokáže pomoci s organizací sportovních akcí, zajímá se a spolurozhoduje při osvojování nové hry	pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů, soutěží	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - dovednosti pro učení a studium OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání i prožívání, v OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech – chyby při poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a pozitivní myšlení – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci vedení a organizování práce skupiny) – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence
LVK	Zvládá modifikované oblouky: Carvingový oblouk – ke svahu Carvingový oblouk – přes spádnicí Jízda v hlubokém sněhu Jízda po nerovném terénu	Nácvik modifikovaných oblouků Nácvik carvingových oblouků Nácvik jízdy v hlubokém sněhu Nácvik jízdy po nerovném terénu	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Činnosti ovlivňující zdraví</i>			
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly	• uvědomuje si nutnost rozcvičení před fyzickým výkonem a kompenzačních cvičení po zátěži	individuální rozcvičení, strečink, kompenzace před a po ukončení hodiny	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – já, jako zdroj informací o sobě – můj vztah ke mně samému – zdravé a vyrovnané sebepojetí
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	umí vysvětlit nebezpečí návykových látek a dopingu a odmítá je, jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, umí si najít údaje o stavu ovzduší a vhodné pohybové zátěži	drogy a doping	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	dbá na bezpečnost, je zodpovědný za své zdraví	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v neznámém prostředí, první pomoc při TV a sportu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti
<i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>			

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	zvládá základní pohybové dovednosti ve sportovních hrách, osvojuje si rozšiřující herní činnosti jednotlivce, uplatňuje herní činnosti jednotlivce, kombinace a systémy v proměnlivých podmínkách, optimálně řeší herní situace dle svých možností ovládá základy atletiky, sportovní gymnastiky a vybraných sportovních činností, rozvíjí své základní pohybové schopnosti v souladu s dovednostmi, při gymnastice si uvědomuje jednotlivé polohy těla, soustředí se na koordinaci jednotlivých svalových skupin, všechna cvičení provádí s maximálním soustředěním	průpravná cvičení, hry, netradiční pohybové hry <i>sportovní hry</i> <i>Fotbal:</i> zvládnutí a upevňování základních dovedností, pohybových a herních struktur postupné zdokonalování taktiky hry, HČJ : vedení míče vnitřní stranou nohy, tlumení míče vnitřní stranou chodidla – zastavením a stáhnutím, střelba po vedení míče, autové vhazování, vedení míče se změnou směru, rohový kop, přímý volný kop obcházení soupeře v čelném postavení, přihrávky obloukem až na maximální vzdálenost na nabíhajícího hráče, tlumení, stahování míče i v pohybu <i>činnosti brankáře</i> - chytání a vyražení míče, vybíhání herní kombinace – postupný útok s výměnou míst, kombinovaná obrana, kombinace při zakládání, vedení, zakončování útoku, založeném na výměně míst, křížování, přebírání, útok proti zhuštěné obraně, rychlý přechod z obrany do útoku, přenášení útoků, útočné kombinace založené na přečíslování herní systémy – základy systému 4-2-4, 4-3-3, a jejich varianty hra podle pravidel <i>Basketbal:</i> zvládnutí a upevňování základních dovedností, pohybových a herních struktur postupné zdokonalování taktiky hry	OSV- Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle – organizace vlastního času – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení - OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - praktické uplatňování kreativity (pružnost nápadů a uplatňování tvořivosti při pohybových aktivitách
---	---	--	--

HČJ : dribling levou a pravou rukou
na místě a v pohybu, ukončení driblingu
zastavením dvojtaktem, uvolnění
driblingem proti těsně bránícímu soupeři,
přihrávky na větší vzdálenost, střelba
jednoruč ve výskoku z místa, střelba
z čáry trestného hodu, z větší vzdálenosti,
zdokonalování činností jednotlivce,
potřebných pro útočné, obranné
kombinace a systémy
obrana osobní, zónová - krytí útočníka
s míčem, bez míče
základy postupného útoku – po získání
míče pod košem na zadní polovině, při
přechodu na přední polovinu, na přední
polovině, při rozskoku, při vhazování za
postranní čarou
útočná kombinace „hod' a běž“, postupný
útok 2-1-2, 1-3-1,
zónový obranný systém 3-2
hra podle pravidel
Házená:
zvládnutí a upevňování základních
dovedností, pohybových a herních
struktur postupné zdokonalování taktiky
hry
HČJ : vrchní přihrávka jednoruč
ve výskoku, uvolňování s míčem
driblingem, únik driblingem, střelba
ve výskoku, uvolňování pro přihrávku,
chytání míče obouruč, trojtakt, únik
driblingem, vrchní střelba z běhu
kombinace a systémy – skupinový blok,
obránná kombinace – obsazování,
skupinový blok, protiútok skupiny hráčů
činnosti brankáře: stát proti míči, míče
letící od pasu nahoru, dolů *vyrážet*
jednou paží

		Herní kombinace - „hod' a běž“, kombinace založená na přihrávání, zakončené střelbou v prostoru pravého a levého křídla, spojky hra podle pravidel <i>Odbíjená</i> HČJ : odbití vrchem, spodem, spodní podání, vrchní podání, přihrávka po podání soupeře, odbití před sebe na určitou vzdálenost, správné postavení při příjmu podání, odbití herní kombinace - s nahrávačem u sítě postavení při příjmu míče od soupeře 4-1, postavení proti útoku soupeře s jednoblokem hra s menším počtem hráčů hra podle pravidel <i>Florbal</i> HČJ: florbalová abeceda, přihrávka a příjem přihrávky, uvolňování hráče bez míčku, střelba, dorážení, tečování, činnost při vhazování, obsazování hráče bez míčku, s míčkem, obsazování prostoru a obrana prostoru, blokování střel dribling, přihrávka, střelba Herní kombinace - „přihraj a běž“zpětné přihrávky, nahození, rozehraní standardní situace, zajišťování, přebírání, zdvojování, odstupování, osobní bránění kombinace založená na přihrávání, zakončené střelbou v prostoru pravého a levého křídla, spojky činnost brankáře - chytání a vyrážení míče <i>činnosti brankáře</i> - chytání a vyrážení míče	
--	--	---	--

		zmenšování úhlu, výhozy, činnosti při přečíslení, hře za brankou, standardních situacích, nájezdech hra podle pravidel s menším počtem hráčů <i>Softbal: HČJ</i> činnosti pálkaře, běžce útočné herní dovednosti: odpal švihem, běh po odpalu, běh z mety po odpalu spoluhráče obrané herní dovednosti: chytání míče, házení, zpracování odpalu, krytí met, nadhazování, hra podle pravidel s menším počtem hráčů atletika běžecská abeceda, základy běžecké techniky, starty z poloh, skok daleký – rozběh, odraz, spojení rozběhu s odrazem, správný doskok skok vysoký – rozběh, nůžkový styl, základy flopu vrh koulí – správné postavení dolních končetin a správně odvrhnutí rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu štafetový běh, štafetová předávka další pohybové činnosti podle podmínek a zájmu dětí sportovní gymnastika akrobacie: kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, stoj na lopatkách, jednoduché sestavy rovnovážné polohy v postojích, skoky na místě a z místa (D), přeskok: skrčka přes kozu, kladina 1 m: (převážně dívky) základní cvičební prvky na kladině (různé druhy chůze, rovnovážné polohy, jednoduché sestavy)	
Činnosti podporující pohybové učení			

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	jedná čestně, s respektem a pochopením druhých, chrání přírodu	významné soutěže a sportovci, olympismus, olympijská charta	OSV- Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí – vytváření povědomí o jejich kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd. - pomáhající a prosociální chování – MEV – Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MEV – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu – role médií ve sportovním dění
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	zvládá situace v různých rolích, umí spolupracovat, dovede se podřídit zájmům většiny	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování různých typů problémů
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	osvojuje si správné návyky a postoje vyplývající z různých rolí, zvládne roli hráče, diváka, rozhodčího a organizátora	vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – respektování, pomoc

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	dokáže pomoci s organizací sportovních akcí, zajímá se a spolurozhoduje při osvojování nové hry	pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů, soutěží	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - dovednosti pro učení a studium OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle – organizace vlastního času, plánování, učení a studia – stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech – chyby při poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
LVK	Zvládá modifikované oblouky: Carvingový oblouk – ke svahu Carvingový oblouk – přes spádnicí Jízda v hlubokém sněhu Jízda po nerovném terénu	Nácvik modifikovaných oblouků Nácvik carvingových oblouků Nácvik jízdy v hlubokém sněhu Nácvik jízdy po nerovném terénu	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Činnosti ovlivňující zdraví</i>			
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• rozvíjí svoji tělesnou zdatnost	kondiční programy, kruhový trénink, posilování se zátěží vlastní hmotnosti	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly	• uvědomuje si nutnost rozcvičení před fyzickým výkonem a kompenzačních cvičení po zátěži	individuální rozcvičení, strečink, kompenzace před a po ukončení hodiny	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – já, jako zdroj informací o sobě – můj vztah ke mně samému – zdravé a vyrovnané sebepojetí
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	umí vysvětlit nebezpečí návykových látek a dopingů a odmítá je, jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, umí si najít údaje o stavu ovzduší a vhodné pohybové zátěže	drogy a doping	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	dbá na bezpečnost, je zodpovědný za své zdraví	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v neznámém prostředí, první pomoc při TV a sportu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě – moje tělo – moje psychika
<i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>			

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	zvládá základní pohybové dovednosti ve sportovních hrách, osvojuje si rozšiřující herní činnosti jednotlivce, uplatňuje herní činnosti jednotlivce, kombinace a systémy v proměnlivých podmínkách, optimálně řeší herní situace dle svých možností ovládá základy atletiky, sportovní gymnastiky a vybraných sportovních činností, rozvíjí své základní pohybové schopnosti v souladu s dovednostmi, při gymnastice si uvědomuje jednotlivé polohy těla, soustředí se na koordinaci jednotlivých svalových skupin, všechna cvičení provádí s maximálním soustředěním	průpravná cvičení, hry, netradiční pohybové hry <i>sportovní hry</i> <i>Fotbal:</i> zvládnutí a upevňování základních dovedností, pohybových a herních struktur postupné zdokonalování taktiky hry, HČJ : vedení míče vnitřní stranou nohy, tlumení míče vnitřní stranou chodidla – zastavením a stáhnutím, střelba po vedení míče, autové vzhazování, vedení míče se změnou směru, rohový kop, přímý volný kop obcházení soupeře v čelném postavení, přihrávky obloukem až na maximální vzdálenost na nabíhajícího hráče, tlumení, stahování míče i v pohybu <i>činnosti brankáře</i> - chytání a vyražení míče, vybíhání herní kombinace – postupný útok s výměnou míst, kombinovaná obrana, kombinace při zakládání, vedení, zakončování útoku, založeném na výměně míst, křížování, přebírání, útok proti zhuštěné obraně, rychlý přechod z obrany do útoku, přenášení útoků, útočné kombinace založené na přečíslování herní systémy – základy systému 4-2-4, 4-3-3, a jejich varianty hra podle pravidel <i>Basketbal:</i> zvládnutí a upevňování základních dovedností, pohybových a herních struktur postupné zdokonalování taktiky hry	OSV- Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle – organizace vlastního času – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení - OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - praktické uplatňování kreativity (pružnost nápadů a uplatňování tvořivosti při pohybových aktivitách
---	---	--	--

HČJ : dribling levou a pravou rukou na místě a v pohybu, ukončení driblingu zastavením dvojtaktem, uvolnění driblingem proti těsně bránícímu soupeři, přihrávky na větší vzdálenost, střelba jednoruč ve výskoku z místa, střelba z čáry trestného hodu, z větší vzdálenosti, zdokonalování činností jednotlivce, potřebných pro útočné, obranné kombinace a systémy obrana osobní, zónová - krytí útočníka s míčem, bez míče

základy postupného útoku – po získání míče pod košem na zadní polovině, při přechodu na přední polovinu, na přední polovině, při rozskoku, při vhazování za postranní čarou

útočná kombinace „hod’ a běž“, postupný útok 2-1-2, 1-3-1, zónový obranný systém 3-2

hra podle pravidel

Házená:

zvládnutí a upevňování základních dovedností, pohybových a herních struktur postupné zdokonalování taktiky hry

HČJ : vrchní přihrávka jednoruč ve výskoku, uvolňování s míčem driblingem, únik driblingem, střelba ve výskoku, uvolňování pro přihrávku, chytání míče obouruč, trojtakt, únik driblingem, vrchní střelba z běhu

kombinace a systémy – skupinový blok, obranná kombinace – obsazování, skupinový blok, protiútok skupiny hráčů

činnosti brankáře – pohybovat se do stran úkroky

Herní kombinace - „hod“ a běž“, kombinace založená na přihrávání, zakončené střelbou v prostoru pravého a levého křídla, spojky

hra podle pravidel

Odbíjená:

HČJ : odbití vrchem, spodem, spodní podání, vrchní podání, přihrávka po podání soupeře, odbití před sebe na určitou vzdálenost, správné postavení při příjmu podání, odbití

herní kombinace - s nahrávačem u sítě postavení při příjmu míče od soupeře 4-1, postavení proti útoku soupeře s jednoblokem

hra s menším počtem hráčů

hra podle pravidel

Florbal

HČJ: florbalová abeceda, přihrávka a příjem přihrávky, uvolňování hráče bez míčku, střelba, dorážení, tečování, činnost při vhazování, obsazování hráče bez míčku, s míčkem, obsazování prostoru a obrana prostoru, blokování střel

dribling, přihrávka, střelba

herní kombinace - „přihraj a běž“ zpětné přihrávky, nahození, rozehraní standardní situace, zajišťování, přebírání, zdvojování, odstupování, osobní bránění kombinace založená na přihrávání, zakončené střelbou v prostoru pravého a levého křídla, spojky

činnosti brankáře - chytání a vyražení míče

zmenšování úhlu, výhozy, činnosti při přečíslení, hře za brankou, standardních situacích, nájezdech

		hra podle pravidel s menším počtem hráčů <i>Softbal: HČJ</i> činnosti pálkaře, běžce útočné herní dovednosti: odpal švihem, běh po odpalu, běh z mety po odpalu spoluhráče obránné herní dovednosti: chytání míče, házení, zpracování odpalu, krytí met, nadhazování, hra podle pravidel (s menším počtem hráčů) atletika běžecská abeceda, základy běžecké techniky, starty z poloh, skok daleký – rozběh, odraz, spojení rozběhu s odrazem, správný doskok skok vysoký – rozběh, nůžkový styl, základy flopu vrh koulí – správné postavení dolních končetin a správně odvrhnutí rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu štafetový běh, štafetová předávka další pohybové činnosti podle podmínek a zájmu dětí sportovní gymnastika akrobacie: kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, stoj na lopatkách, jednoduché sestavy rovnovážné polohy v postojích, skoky na místě a z místa (D), přeskok: skrčka přes kozu, kladina I m: (převážně dívky) základní cvičební prvky na kladině (různé druhy chůze, rovnovážné polohy, jednoduché sestavy)	
Činnosti podporující pohybové učení			

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	jedná čestně, s respektem a pochopením druhých, chrání přírodu	významné soutěže a sportovci, olympismus, olympijská charta	OSV- Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí – MEV – Receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MEV – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu – role médií ve sportovním dění
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	zvládá situace v různých rolích, umí spolupracovat, dovede se podřídit zájmům většiny	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování různých typů problémů
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	osvojuje si správné návyky a postoje vyplývající z různých rolí, zvládne roli hráče, diváka, rozhodčího a organizátora	vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – respektování, pomoc
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	dokáže pomoci s organizací sportovních akcí, zajímá se a spolurozhoduje při osvojování nové hry	pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů, soutěží	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - dovednosti pro učení a studium

			OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech – chyby při poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
LVK	Zvládá modifikované oblouky: Carvingový oblouk – ke svahu Carvingový oblouk – přes spádnici Jízda v hlubokém sněhu Jízda po nerovném terénu	Nácvik modifikovaných oblouků Nácvik carvingových oblouků Nácvik jízdy v hlubokém sněhu Nácvik jízdy po nerovném terénu	

5.17 Výchova ke zdraví

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
					Povinný	Povinný			
Název předmětu			Výchova ke zdraví						
Vzdělávací oblast			Člověk a zdraví						
Charakteristika předmětu			Zdraví je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je ovlivňováno mnoha aspekty - stylem života, prevencí, kvalitou mezilidských vztahů, kvalitou životního stylu atd. Je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro pracovní výkonnost. Proto se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví stává jednou z priorit základního vzdělávání. Žáci musí pochopit hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či poškozením zdraví. Důraz je třeba klást především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Vytváří se základ pro aktivní přístup žáků k rozvoji a ochraně zdraví. Cílové zaměření: Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že je vede k:- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty- pochopení zdraví jako stavu tělesné, duševní a sociální pohody- poznávání člověka jako biologického jedince v jednotlivých etapách života- získávání orientace v názorech na to, co je zdravé a zdraví prospívá, i na to, co zdraví poškozuje a ohrožuje- využívání preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví						
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)			Předmět navazuje na předmět člověk a jeho svět na prvním stupni ZŠ. Výuka probíhá v celé třídě (nedělený kolektiv), předmět se nevyučuje ve speciální pracovně. Existuje zde možnost zařazení dílčích projektů do výuky. v rámci předmětu bude probíhat spolupráce s dalšími institucemi jako např. Ekocentrum, K-centrum, Policie ČR atd. Do výuky bude zařazena i činnost ve školní						

	počítačové a internetové pracovně.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku biologie člověka i jeho zdraví a povedou k ochotě se o ni dále zajímat; předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s tematikou biologické podstaty člověka a jeho zdraví a vedeme je k jejich pravidelnému využívání vedeme žáky k efektivnímu učení, vyhledávání a třídění podstatných informací, k efektivnímu plánování a organizaci vlastního učení
	Kompetence k řešení problémů vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o člověku a jeho zdraví a k vyvozování optimálních praktických postupů v rámci svých možností vedeme žáky k samostatnému pozorování praktických jevů a jednání lidí souvisejících se zdravím (především civilizačními chorobami), k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost podněcujeme žáky ke kritickému myšlení a schopnosti obhájit vlastní názor za použití argumentů; předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zdravím člověka v různých etapách života dáváme žákům příležitost vnímat nejrůznější problémové situace - mimořádné situace, krizové situace a plánovat jejich způsoby řešení
	Kompetence komunikativní nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů se stavbou lidského těla a funkcemi jeho orgánů vedeme žáky k aktivnímu zapojení do diskuse, kultivovanému ústnímu projevu, formulování vlastních názorů na problematiku zdraví a k možnostem ověřit si některé praktické dovednosti v modelových situacích předkládáme žákům obecné zásady bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
	Kompetence sociální a personální předkládáme a vyžadujeme od žáků dodržování pravidel slušného chování - vést je k tomu, aby brali ohled na druhé, aby poskytli pomoc druhému a byli schopni o ni sami v případě potřeby požádat vedeme je k tomu, aby brali ohled na druhé, aby poskytli pomoc druhému a byli schopni o ni sami v případě potřeby požádat vést žáky k týmové práci - vytvářet u žáků pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních; nabízíme dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdraví, vztahů obou pohlaví atd.; snažíme se o vytvoření příjemné atmosféry v kolektivu vytváříme u žáků pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností ovlivňovat své zdraví
	Kompetence občanské nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy, jejich dodržování a narušování; vedeme žáky k praktickým dovednostem ochránit zdraví své i jiných osob v krizových situacích,

	situacích hrubého zacházení, násilí atd. Kompetence pracovní vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce, k využití získaných znalostí v běžném životě při práci i zájmové činnosti; společně dodržujeme zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví, zásady osobní hygieny; dáváme příležitost k osvojení si postupů při poskytování první pomoci
Popis forem a metod výuky	V ŠVP jsou některé výstupy a obsahy předmětu Výchova ke zdraví integrovány do předmětu Výchova k občanství předmětů následujícím způsobem: předmět výchova k občanství bude obsahovat tyto tematické okruhy předmětu výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví - část, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - část.

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-07 - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	• uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu • dokáže vybrat zdravé potraviny • orientuje se v základních údajích o složení a trvanlivosti potravin a prakticky je využívá • rozpozná poruchy příjmu potravy • uvádí souvislosti mezi složením stravy a civilizačními chorobami • orientuje se v alternativních výživových směrech	<u>Výživa jako složka životosprávy.</u> - stravovací a pitný režim - zásady zdravé výživy - nákup a skladování potravin Poruchy příjmu potravy. Civilizační choroby.	OSV-psychohygiena - organizace času EV-vztah člověka k prostředí - přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství
VZ-9-1-13 – uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• vysvětlí nebezpečí užívání návykových látek • zahraje modelové situace (odmítnutí návykových látek)	- návykové látky	

VZ-9-1-03 - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-4- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• rozlišuje tělesné, duševní a sociální zdraví, dovede vysvětlit souvislosti mezi nimi • chápe hodnotu zdraví • posoudí význam odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých	<u>Hygiena a duševní zdraví</u> - zdraví a nemoc - odpovědnost za své zdraví - intimní hygiena chlapců a dívek - hygiena odívání	OSV-seberegulace a sebeorganizace - regulace vlastního jednání i počínání
VZ-9-1-05 - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• aktivně se podílí na podpoře a ochraně svého zdraví	režim dne pohybová aktivita	OSV-psychohygiena - dovednosti pro pozitivní naladění mysli
VZ-9-1-06 - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a v nejbližším okolí	• diskutuje o problematice zdraví • zapojuje se do uplatňování podpory svého zdraví i zdraví své rodiny	prevence	
VZ-9-1-09 - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• osvojuje si základy zdravého životního stylu • uplatňuje získané zásady v životě • seznamuje se s projekty podpory zdraví, v rámci svých možností se zapojuje do jejich plnění	<u>Domov a bydlení</u>	
VZ-9-1-08 - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	• rozlišuje nemoci běžné, infekční, civilizační • v případě potřeby dokáže vyhledat odbornou pomoc • uplatňuje zásady osobní hygieny v praxi • zařazuje do svého režimu aktivní pohyb • využívá otužování a relaxaci • rozlišuje techniky zvládání stresu	Nemoci (běžné, infekční, civilizační choroby) Osobní hygiena. Duševní hygiena Otužování a relaxace	OSV-psychohygiena - dovednosti pro předcházení stresům
VZ-9-1-10 – samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• vyzkouší si relaxační techniky • popíše stresové situace a techniky prevence	Relaxace	

VZ-9-1-02 - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vysvětlí role členů rodiny, chápe vztahy v rodině - uvádí možné příklady kladných a záporných vlivů rodiny na vývoj dítěte - rozlišuje rozdíly mezi jednotlivými výchovnými styly a uvádí jejich klady a zápory	<u>Rodina jako systém:</u> - vztahy v rodině - rodinné prostředí - výchovné styly - vliv rodiny na děti <u>Rodinné konflikty a jejich vliv na dítě</u>	MKV-lidské vztahy - udržovat tolerantní vztahy
VZ-9-1-11 - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- pojmenuje tělesné a psychické změny v dospívání - utváří si vztahy k opačnému pohlaví	<u>Změny chování v dospívání</u> - dospívání, puberta	OSV-sebepoznání a sebepojetí - jak se promítá mé já v mém chování

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-01 - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů komunitě	- respektuje pravidla soužití - rozlišuje typy nevhodné pro manželství - dovede si určit požadavky na partnera - přijímá odpovědnost za svůj výběr - uvědomuje si podmínky pro uzavření manželství - nepodceňuje správné poznání partnera	<u>Rozhodování pro celý život:</u> - lidé pro manželství nevhodní - požadavky na partnera <u>Nezralá manželství</u> <u>Vznik manželství</u> <u>Znalost partnera, komunikace</u>	OSV-psychohygiena - efektivní komunikace, hledání pomoci při potížích
VZ-9-1-08 - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- uvědomuje si následky nechráněného pohlavního styku - odpovědně přistupuje k otázce sexuálního chování - orientuje se v nabídce antikoncepčních prostředků a ve vhodnosti jejich použití	<u>Nemoci skryté a zjevné:</u> - předčasný pohlavní styk. - ochrana před nechtěným těhotenstvím - antikoncepce	OSV-psychohygiena - hledání pomoci při potížích
VZ-9-1-09 - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- osvojuje si základy zdravého životního stylu - uplatňuje získané zásady v životě - seznamuje se s projekty podpory zdraví, v rámci svých možností se zapojuje do jejich plnění	<u>Domov a bydlení</u>	

VZ-9-1-12 – respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• osvojí si pojmy v oblasti sexuality • respektuje pravidla intimní hygieny • orientuje se v rozdílech sexuálního chování lidí (homosexualita, bisexualita) • jmenuje nejčastější pohlavní choroby, vysvětlí jak se před nimi chránit • uvědomuje si riziko nákazy AIDS • vysvětlí riziko nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů • kriticky se vyjadřuje k projevům sexuálního násilí a zneužívání • vysvětlí, jak dochází k oplození a k vývoji nového jedince • jmenuje zásady zdravé výživy těhotné ženy • seznamuje se s péčí o novorozence a kojence • získá základní povědomí v péči o dítě, o výchově dítěte a jeho potřebách	• promiskuita a nebezpečí s ní spojené • sexuální orientace <u>Vývoj a výchova dítěte</u>	
VKZ-9-1-15 - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• rozpozná potenciální nebezpečí • charakterizuje mimořádné situace • dodržuje zásady bezpečného chování • rozpozná a dokáže použít čísla tísňového volání • zvládne zásady první pomoci	<u>Ochrana člověka za mimořádných událostí</u> první pomoc při poranění, zástavě dechu a srdeční činnosti	VDO-občan, občanská společnost a stát - přijímání odpovědnosti za své činy

5.18 Člověk a svět práce

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu			Člověk a svět práce						
Vzdělávací oblast			Člověk a svět práce						
Charakteristika předmětu			Výuka na I. stupni komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Žák se učí základům technologické kázně, bezpečnosti						

	práce, organizaci práce a prostředí. Předmět vede žáky na II. stupni ke vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, k osvojení základních pracovních dovedností a návyků v různých pracovních oblastech, k organizaci a plánování práce, používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek a chápání pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a možnosti uplatnění na trhu práce.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá ve všech třídách. Na II. stupni jsou žáci děleni na skupiny. v 6. ročníku jsou smíšené skupiny chlapců a děvčat. Výuka je realizována v dvouhodinových blocích jedenkrát za 14 dní a střídají se témata - Práce s technickými materiály a pěstitelské práce. V 7.-9.ročníku jsou chlapci a děvčata v odlišných skupinách. Probíraná témata: 7.ročník - chlapci - Práce s technickými materiály; děvčata - Pěstitelské práce a chovatelství 8.ročník - chlapci - Práce s technickými materiály a Svět práce; děvčata - Příprava pokrmů a Svět práce 9.ročník - chlapci - Svět práce a Design a konstruování; děvčata - Svět práce a Provoz a údržba domácnosti. Výuka jednotlivých témat probíhá ve školních dílnách, školní kuchyňce, v pracovně pěstitelství a v okolí školy.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení Vedeme žáky k praktickému osvojování práce podle návodu a předpisu, k plánování činnosti a k poznání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost. Podporujeme žákovu tvořivost a akceptujeme přijatelné způsoby k dosažení cíle. Učíme žáky vyhodnocovat jejich činnost, pojmenováním hodnotících kritérií. Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace, dáváme jim šanci prožít úspěch. Učíme je trpělivosti, motivujeme je. Vedeme žáky k pochopení a používání plánování činností s cílem vybrat k pracovním operacím vhodný návod a nástroje - vlastní instruktáž. Pomocí základů technického kreslení učíme žáky převádět skutečnosti do grafické podoby - demonstrace statických obrazů - nákresy. Učíme žáky plánovat, organizovat a řídit vlastní práci. Umožňujeme žákům získat informace k dalšímu studiu a o povoláních. Kompetence k řešení problémů Nastolením vhodných problémových úkolů vedeme žáky k promyšlení a plánování způsobů jejich řešení s využitím vlastních praktických zkušeností. Zadáváním přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k trpělivosti a hledání způsobů řešení a k zodpovědnosti při dokončení práce.

	Podporujeme samostatnost a tvořivost zadáváním problémových úloh i týmovou spolupráci. Pomocí užití vlastních zkušeností učíme žáky prakticky řešit problémy - předkládání různých příkladů na řešení problému. Vedeme je k samostatnosti při pracovních činnostech, k řazení více jednoduchých pracovních operací do pracovního postupu - vlastní instruktáž. Seznamujeme žáky s možností poradenství v oblasti profesní orientace - informační metoda, internet. Dáváme žákům prostor pro samostatnou tvořivou práci. Kompetence komunikativní Vedeme žáky k účinné komunikaci při práci, seznamujeme je s přesným významem pojmů a názvů. Vedeme žáky k vyjádření a zhodnocení vlastní práce a výrobků, k naslouchání a vhodné reakci vůči promluvám druhých a k zapojení se do diskuse. Umožňujeme žákům prezentovat svou práci prostřednictvím výstavy ve třídě, škole, soutěže, ale i použitím vlastního výrobku v praktickém životě. Vedeme žáky k porozumění různých textů, záznamů, technických výkresů a k účinné komunikaci při práci. Zapojujeme žáky do rozhovorů a diskusí. Necháme je navrhnout a obhajovat svou práci. Kompetence sociální a personální Netolerujeme projevy rasismu a xenofobie, podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedeme žáky k utváření příjemné pracovní atmosféry, úctě, ohleduplnosti a vzájemné pomoci. Nastolováním vhodných konfrontačních situací (diskuse nad výrobkem) vedeme žáky k respektování názorů a vnitřních hodnot druhých lidí. Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupinách, navozováním dostatečného množství situací pro práci, spolupráci a vzájemné toleranci. Učíme žáky objektivně hodnotit práci skupiny i jednotlivých členů skupiny. Vedeme je k ohleduplnosti na pracovišti. Přispíváme k pozitivní představě o sobě samých. Kompetence občanské Učíme žáky poskytnout první pomoc při nejjednodušších poraněních. Vedeme žáky k úspornému užívání materiálů a k třídění odpadů. Seznamujeme žáky s problémy životního prostředí a vedeme je ke spoluzodpovědnosti za jejich ochranu - video, internet. Kompetence pracovní Zadáváním vhodných úkolů vedeme žáky k postupnému rozvoji manuální zručnosti a jejímu využití v praktickém životě. Vedeme žáky ke správnému a bezpečnému používání různých nástrojů a přístrojů - vlastní instruktáž. Upozorňujeme je na možná rizika při různých pracovních činnostech a hledáme cesty
--	---

k jejich minimalizaci. Seznamujeme žáky s řády pracoven. Dbáme na bezpečnost práce a na poskytnutí první pomoci - video. Vytváříme prostor pro rozhodnutí o profesní orientaci - exkurze.

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	pozná různé druhy materiálu, jeho vlastností a různé způsoby zacházení dokáže zhotovit jednoduché výrobky podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek využívá svých vlastních zkušeností rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a dovede s nimi zacházet podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období udržuje čistotu a pořádek pracovního místa dovede zhotovit dle fantazie jednoduché výrobky	Práce s materiály. Přírodniny, modelovací hmota, papír, textil. Vlastnosti materiálu, užití v praxi. Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování. Lidové zvyky, tradice, řemesla.	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	naučí se jednoduchý pracovní postup dokáže zhotovit jednoduché výrobky napodobí průběh předváděné práce podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek	Jednoduché pracovní postupy. Grafická komunikace.	
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	dovede bezpečně zacházet s díly stavebnice při práci dbá na osobní čistotu a bezpečnost dovede zhotovit dle fantazie jednoduché výrobky a následně je rozebrat	Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem. Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu. Lidové zvyky, tradice, řemesla.	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pozná jednoduché pěstitelské práce, vypěstuje rostliny ze semen v místnosti	Pěstování rostlin ze semen (okrasné rostliny, léčivky, koření, zeleniny aj.)	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	stará se o pokojové květiny	Pěstitelské práce.	
ČSP-3-4-01 připraví tabuli	zná pravidla chování při stolování	Příprava tabule	

pro jednoduché stolování	připraví tabuli pro jednoduché stolování	Stolování.	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	dodržuje pravidla bezpečnosti, chování a hygieny při stolování		

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	pozná různé druhy materiálu, jeho vlastností a různé způsoby zacházení porovná vlastnosti zpracovaného materiálu ověří si vlastnosti v praxi dokáže zhotovit jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností rozpozná jednoduchá pracovní pomůcky, nářadí a dovede s nimi zacházet podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek využívá svých vlastních zkušeností prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek dovede zhotovit dle fantazie jednoduché výrobky podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období	Práce s materiály. Přírodniny, modelovací hmota, papír, textil. Vlastnosti materiálu, užití v praxi. Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování. Lidové zvyky, tradice, řemesla.	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	dokáže zhotovit jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností naučí se jednoduchý pracovní postup odhadne jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti napodobí průběh předváděné práce kolektivně dovede vypracovat jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek	Jednoduché pracovní postupy. Grafická komunikace.	
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se	dovede si zdůvodnit jednoduchý pracovní postup	Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem.	

stavebnicemi	dovede bezpečně zacházet s díly stavebnice po dobu práce s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost dovede zhotovit dle fantazie jednoduché výrobky	Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu. Lidové zvyky, tradice, řemesla.	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pozná jednoduché pěstitelské práce, vypěstuje rostliny ze semen v místnosti i na zahradě.	Pěstování rostlin ze semen (okrasné rostliny, léčivky, koření, zeleniny aj.)	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	stará se o pokojové květiny dovede pojmenovat vybrané pokojové květiny	Pěstitelské práce.	
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	zná pravidla chování při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování	Příprava tabule Stolování.	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	doдрžuje pravidla bezpečnosti, chování a hygieny při stolování		

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>Práce s drobným materiálem</i>			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• Přesně vystřihuje, lepí, skládá, vytrhává papír. • Používá různé druhy papíru. • Vyhledá a dotvoří přírodniny dle svých představ. • Zvládne různé druhy stehů, přišije knoflíky. • Jednoduše opracuje dřevo. • Pracuje s modelovací hmotou (plastelína, modurit, těsto, keramická hlína). • Učí se zacházet s různými nástroji, osvojí si základy bezpečnosti a hygieny práce.	• práce s papírem - mačká, trhá, stříhá, vystřihuje, překládá, skládá, řeže, nalepuje, slepuje, odměřuje • papír novinový, balicí, kreslicí, karton, kancelářský, apod. • vytvoří jednoduchou ozdobu, šperk, svícen, ... • práce s textilem - odměří a navlékne nit, udělá uzlík, šije předním, zadním, křížkovým stehem, zapošíje, přišije knoflík • očistí dřevo brusným papírem • hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá,... • pracuje s jednoduchými nástroji a pomůckami (nůž, jehla, drát,	

		špachtle, špendlíky, ...)	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• Zvládá jednoduché pracovní postupy. • Pracuje se šablonou.	• lidové zvyky, tradice, řemesla (na základě přímých ukázek, videa, filmu, exkurzí, ...) • vlastnosti materiálu (tvar, barva, povrch, tvrdost, savost, ...) • funkce a užití pracovních pomůcek, výběr nejvhodnější pomůcky pro danou činnost • přesně obkreslí, pečlivě vystřihne	
<i>Konstrukční činnosti</i>			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• Spolupracuje ve dvojicích a skupinách. • Pracuje podle pokynů. - -	• sestaví model dle předlohy i představy, provede montáž, demontáž • pracuje s jednoduchým návodem, předlohou i náčrtem • stavebnice plošné, prostorové, konstrukční, ...	
-	<i>Pěstitelské práce</i>		
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	• Poznává běžné rostliny. • Vede záznam o pozorování.	• zná rostliny jedovaté, léčivé, okrasné, koření, zeleninu, drogy, ... • pozoruje přírodu, zaznamená výsledky pozorování	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• Učí se základním pěstitelským dovednostem	• pěstuje pokojové rostliny a pečuje o ně (kypření, rosení, zálivka, přihnojování, množení, přesazování) • vypěstuje v místnosti rostlinku ze semene (hrách, fazole, oves, ...)	
<i>Příprava pokrmů</i>			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	• Jednoduše upraví stůl, orientuje se ve stravování a v kuchyňském prostředí.	• připraví stůl pro běžné stolování, slavnostně prostře, sklídí ze stolu • sestaví jídelníček dle principů zdravé životosprávy, orientuje se ve výživové pyramidě • vybavení kuchyně, technika dříve a dnes, její význam, bezpečná obsluha el. spotřebičů	

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	• Osvojí si základy společenského chování při jídle.	• pravidla správného stolování (chování u stolu) • tradiční pokrmy - Vánoce, Velikonoce	
--	--	--	--

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<i>Práce s drobným materiálem</i>		
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Pracuje papírem a kartonem (skládá, stříhá, trhá, vystřihuje, nalepuje, rozřezává, obkresluje podle šablony) Rozlišuje vlastnosti, tvary a formáty papíru. Určuje vhodný materiál. Pracuje s modelovací hmotou (hněte, stlačuje, válí, tvaruje) Rozlišuje vlastnosti modelovacích hmot (plastelína, hlína, těsto, vosk). Určuje vhodný materiál. Pracuje s textilem (odměření nitě, navlečení, uzlík, šití, vyšívání, obšívání, přišívání) Rozlišuje vlastnosti textilních materiálů a textilií Pracuje s rozmanitým drobným materiálem (ohýbá, spojuje, propichuje, navléká, svazuje, slepuje, lisuje) Rozlišuje vlastnosti materiálů. Rozlišuje přírodní a technické materiály.	Papír a karton. Výrobky, drobné dárky. Vlastnosti, tvary, barvy a formáty papíru a kartonu. Výrobky z plastelíny, keramické hlíny, těsta, vosku. Vlastnosti modelovacích hmot. Výrobky s vyšíváním, šití drobných dárek, přišívání knoflíku. Vlastnosti textilií, textilních materiálů. Výrobky a dárky z rozmanitého přírodního i technického materiálu. Vlastnosti různých materiálů.	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Vybírá z dostupných pomůcek vhodné nástroje a náčiní, zohledňuje vlastnosti materiálu. Pracuje podle vlastní představy nebo podle návodu a vzoru. Sleduje průběh předváděné práce a dovede pracovní postup napodobit.	- Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje Vzor, návod. Pracovní postup.	OSV – kreativita.
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Vánoční tradice	Výrobky inspirované vánočními tradicemi.	

	Velikonoční tradice Lidová řemesla	Výrobky inspirované velikonočními tradicemi. Výrobky inspirované lidovými řemesly.	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje pořádek a hygienu, respektuje pracovní pokyny. Poskytne první pomoc při jednoduchém poranění. Všechna poranění ihned hlásí.	Pravidla hygieny a pořádku při práci s drobným materiálem. Pracovní pokyny. Základní pravidla první pomoci.	OSV – seberegulace a sebeorganizace
	<i>Konstrukční činnosti</i>		
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Práce s vlastní stavebnicí. Seznámení s jednotlivými částmi a možnostmi použití. Seznámí se s návodem a předlohami stavebnice.	Vlastní stavebnice a její návody a předlohy. Návody a předlohy stavebnice.	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Vytváří prostorové kompozice z prvků stavebnice podle návodu a předlohy ve stavebnici. Vytváří prostorové kompozice z prvků stavebnice a případného dalšího materiálu dle vlastní fantazie. Demontuje své modely.	Možné kompozice dané stavebnice. Libovolné kompozice případně v kombinaci s dalším materiálem. Prvky stavebnice.	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje pořádek a hygienu při práci s prvky stavebnice. Respektuje pracovní pokyny. Ošetří jednoduché poranění, všechna poranění ihned hlásí.	Pravidla hygieny a pořádku při práci se stavebnicí. Základní pravidla první pomoci	OSV – seberegulace a sebeorganizace.
	Pěstitelské práce		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Seznámí se základními podmínkami pro pěstování rostlin. Seznámí se se zpracováním půdy a s výživou rostlin Založí a samostatně vede jednoduchý pěstitelský pokus v místnosti.	Podmínky pro pěstování rostlin. Zpracování půdy a výživa rostlin. Pěstitelský pokus v místnosti.	
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Seznámí se se zásadami pěstování pokojových rostlin a s potřebami rostlin v naší třídě.	Potřeby pokojových rostlin, zásady péče o ně.	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Seznámí se s vhodnými nástroji, pomůckami a postupy při pěstování rostlin. Samostatně volí vhodné pomůcky a nástroje.	Nástroje, pomůcky a postupy při péči o rostliny. Nástroje, pomůcky a postupy při péči o rostliny.	

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• Dodržuje bezpečnost a hygienu práce při pěstitelských pracích. Respektuje pokyny k práci. Zná některé jedovaté nebo alergenní rostliny. Ošetří jednoduché poranění a veškerá poranění ihned hlásí.	Pravidla hygieny a bezpečnosti při pěstitelských pracích. Jedovaté nebo alergenní rostliny ve třídě. Základní pravidla první pomoci.	
	<i>Příprava pokrmů</i>		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Seznámí se s vybavením školní kuchyňky. Dokáže zhruba určit, k jakým činnostem se užívá jednotlivých náčiní.	Vybavení školní kuchyně. Účel jednotlivých náčiní a vybavení kuchyně.	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Dokáže vybrat vhodné potraviny pro svůj jednoduchý pokrm. Ví, jak se potraviny skladují. Připraví a očistí vybrané potraviny. Samostatně připraví jednoduchý pokrm.	Výběr potravin. Sladování potravin. Příprava potravin před vařením. Příprava pokrmu.	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Seznámí se se základními pravidly úpravy stolu a používání jídelního náčiní. Seznámí se s pravidly slušného stolování a chování u stolu. Dodržuje pravidla stolování při praktické konzumaci pokrmu.	Pravidla pro úpravu a prostírání stolu. Pravidla slušného stolování. Pravidla slušného stolování.	OSV – seberegulace a sebeorganizace
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Dodržuje bezpečnost a hygienu v kuchyni i u stolu. Respektuje pokyny při práci s kuchyňským náčiním.	Pravidla bezpečnosti a hygieny v kuchyni a u stolu.	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Zná bezpečnostní pravidla pro manipulaci elektrických a plynových spotřebičů. Ošetří jednoduchá poranění a všechna poranění neprodleně hlásí.	Bezpečnostní pravidla pro manipulaci s elektrickými nebo plynovými spotřebiči. Základní pravidla první pomoci.	

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Práce s drobným materiálem Žák provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem.	Vlastnosti materiálu (přírodniny,modelovací hmota,papír,karton,textil,drát,fólie aj.)	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Pozoruje jednotlivé materiály a objasňuje jejich vlastnosti. Dokáže zhotovit jednoduché výrobky pomocí svých znalostí a dovedností. Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu. Využívá složitější metodickou řadu pracovního postupu.	Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy,organizace práce Lidové zvyky,tradice,řemesla	OSV - kreativita (nápad, originalita)
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Dovede napodobit v jednoduché formě lidové řemeslo. Dovede vybrat vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. Opatrně zachází s pracovními nástroji podle návodu.		
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Důsledně dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci s nástroji a pomůckami. Hlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. Dodržuje pořádek na pracovním místě	Organizace práce Zásady poskytnutí první pomoci	
	Konstrukční činnosti		
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Provádí jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicí. Pracuje podle své vlastní představy.	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) Sestavování modelů	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Řeší pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou.	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Důsledně dodržuje pracovní řád při práci s nástroji a pomůckami.		
	Pěstitelské práce		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Vypěstuje kolektivně nenáročnou rostlinu.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin, osivo	

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Pozná jednoduché pěstitelské nářadí.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj.)	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Používá vhodné nástroje, náčiní a pomůcky.	Pěstování pokojových rostlin	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a základy hygieny, umí ošetřit drobná poranění.	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
	Příprava pokrmů		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Seznámí se se základními druhy potravin. Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Zvolí vhodné potraviny k přípravě jednoduchých pokrmů. Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování Technika v kuchyni - historie a význam	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch.		
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.		

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	PRÁCE s TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla, dodržuje technologickou kázeň, uvědoměle plní dílenský řád, zná základní pravidla první pomoci	Bezpečnost a hygiena práce, organizace práce, technologická kázeň, pracovní oděv, dílenský řád, první pomoc při úrazech	

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého náčrtu, přečte jednoduché technické výkresy, používá základy kótování	Technické náčrtu a výkresy, technické informace, jednoduché pracovní postupy, měření a orýsování výrobku, náčrtu výrobků s ohledem na základy kótování, vytváření jednoduchých pracovních postupů	
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pro daný úkol vybere a používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí v závislosti na materiálu. Dbá na správné ukládání a údržbu nástrojů.	Nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálu, ukládání nástrojů, údržba	
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Ručně opracuje dřevo. Řeže, piluje, vrtá do dřeva a provede nerozebíratelný spoj.	Práce s materiály: DŘEVO, vlastnosti materiálu, jednoduché ruční obrábění, užití v praxi, řezání, pilování, vrtání, nerozebíratelné spoje	EV - Ekosystémy - les
	Stříhá, piluje a ohýbá plech. Ošetří kov proti korozi.	Práce s materiály: KOV, vlastnosti materiálu, nářadí a nástroje pro ruční obrábění, užití v praxi, stříhání plechu, pilování, ohýbání plechu, úprava proti korozi	EV - Základní podmínky života - přírodní zdroje
	Řeže a piluje plast. Provede jednoduché tepelné tvarování plastu. Určí význam plastů pro použití v praktickém životě.	Práce s materiály: PLASTY, vlastnosti materiálu, nářadí a nástroje, užití v praxi, řezání, pilování, jednoduché tepelné tvarování, význam plastů pro rozvoj techniky	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	U závěrečného výrobku sestaví pracovní postup a narýsuje technický výkres. na základě této dokumentace zhotoví jednoduchý výrobek z určeného materiálu nebo z více různých materiálů.	Kombinace materiálu - kompozity, výrobek z různých materiálů - dřevo, kov, plast	
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE a CHOVATELSTVÍ		
ČSP-9-3-01 - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• konkretizuje podmínky pro život rostlin • seznámí se, se vznikem půd, rozliší druhy • zvládá základní způsoby pěstování a ošetřování rostlin • rozliší základní druhy zeleniny • rozliší pojmy osivo, sadba, výpěstek • vybírá vhodné pracovní postupy pro pěstování	Základní podmínky pro pěstování (půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy). Zelenina (zásady pěstování) Ovocné rostliny (pěstování, uskladnění).	EV-základní podmínky života- voda, ovzduší, půda, ekosystémy

ČSP-9-3-02 - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	• seznámí se, se základy pěstování a ošetřování okrasných a pokojových květin • dokáže vytvořit jednoduchou květinovou výzdobu • uvádí zástupce jednotlivých skupin rostlin (letničky, dvouletky, trvalky, růže, pokojové rostliny) • pěstuje a množí zástupce pokojových rostlin • rozpozná vybrané druhy rostlin	Okrasné rostliny (pěstování, ošetřování, řez, jednoduchá vazba).	EV-vztah člověka k prostředí-naše obec, ekologické problémy
ČSP-9-3-03 - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• orientuje se v pracovních pomůckách, rozlišuje je		
ČSP-9-3-04 - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• objasní podmínky chovu vybraných druhů zvířat v domácnosti • uvede zásady hygieny a bezpečnosti chovu a kontaktu se zvířaty	Chovatelství (podmínky, hygiena a bezpečnost chovu).	
ČSP-9-3-05 - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečné práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	• udržuje technologickou kázeň • vysvětlí zásady hygieny a bezpečné práce • prokáže zásady znalosti první pomoci při úrazu		OSV-psychohygiena-pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	PRÁCE s TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla, dodržuje technologickou kázeň, uvědoměle plní dílenský řád, zná základní pravidla první pomoci	Bezpečnost a hygiena práce, organizace práce, technologická kázeň, pracovní oděv, dílenský řád, první pomoc při úrazech	
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo složitějšího náčrtu, přečte složitější technické výkresy, používá pravidla kótování	Technické náčrty a výkresy, technické informace, jednoduché pracovní postupy, měření a orýsování výrobku, náčrty výrobků s ohledem na základy kótování, vytváření jednoduchých pracovních postupů	
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pro daný úkol vybere a používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí v závislosti na materiálu. Dbá na správné ukládání a údržbu nástrojů.	Nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálu, ukládání nástrojů, údržba	

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Ručně opracuje dřevo. Řeže, piluje, vrtá a provede jednoduché spoje dřev - plátování a čepování. Provede povrchovou úpravu dřeva. Vrtá a piluje silnější plech. Provede spojení více částí plechu nýtováním. Řeže a piluje plast. Provede složitější tepelné tvarování plastu. Zhotoví lepený spoj plastů.	Práce s materiály: DŘEVO, výroba a užití dřevovláknitých desek a dýh. Plátování, čepování a povrchová úprava dřeva. Technické výkresy v dřevozpracujícím průmyslu. Práce s materiály: KOV, výroba železa, vysoká pec. Ocel, litina a neželezné kovy - jejich vlastnosti. Čtení technických výkresů v kovovýrobě. Práce s materiály: PLASTY, výroba a druhy plastů. Řezání, pilování, složitější tepelné tvarování, použití plastů v praxi.	EV - Ekosystémy - les EV - Základní podmínky života - přírodní zdroje EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	U závěrečného výrobku sestaví pracovní postup a narýsuje technický výkres. na základě této dokumentace zhotoví jednoduchý výrobek z určeného materiálu nebo z více různých materiálů.	Kombinace materiálu - kompozity, výrobek z různých materiálů - dřevo, kov, plast	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE a CHOVATELSTVÍ			
ČSP-9-3-01 - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• konkretizuje podmínky pro život rostlin • seznámí se, se vznikem půd, rozliší typy půd • zvládá základní způsoby pěstování a ošetřování rostlin • rozliší základní druhy ovoce • rozliší pojmy osivo, sadba, výpěstek • vybírá vhodné pracovní postupy pro pěstování	Základní podmínky pro pěstování (půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy). Zelenina (zásady pěstování) Ovocné rostliny (pěstování, uskladnění).	EV-základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ekosystémy
ČSP-9-3-02 - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	• seznámí se, se základy pěstování a ošetřování okrasných a pokojových květin • dokáže vytvořit jednoduchou květinovou výzdobu • průběžně pečuje o okrasné plochy v okolí školy • uvádí zástupce jednotlivých skupin rostlin (letničky, dvouletky, trvalky, růže, pokojové rostliny) • pěstuje a množí zástupce pokojových rostlin • vysvětlí princip hydroponie • dokáže přesadit pokojové rostliny • rozpozná vybrané druhy rostlin	Okrasné rostliny (pěstování, ošetřování, řez, jednoduchá vazba).	EV-vztah člověka k prostředí - naše obec, ekologické problémy
ČSP-9-3-03 - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• orientuje se v pracovních pomůckách, rozlišuje je • provádí údržbu pracovních pomůcek		

ČSP-9-3-04 - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• objasní podmínky chovu vybraných druhů zvířat v domácnosti • uvede zásady hygieny a bezpečnosti chovu a kontaktu se zvířaty	Chovatelství (podmínky, hygiena a bezpečnost chovu).	
ČSP-9-3-05 - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečné práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	• udržuje technologickou kázeň • vysvětlí zásady hygieny a bezpečné práce • prokáže zásady znalosti první pomoci při úrazu		OSV-psychohygiena - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	PRÁCE s TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla, dodržuje technologickou kázeň, uvědoměle plní dílenský řád, zná základní pravidla první pomoci	Bezpečnost a hygiena práce, organizace práce, technologická kázeň, pracovní oděv, dílenský řád, první pomoc při úrazech	
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo složitých technických výkresů. Samostatně kótuje.	Druhy a formáty technických výkresů, kótování.	
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pro daný úkol vybere a používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí v závislosti na materiálu. Dbá na správné ukládání a údržbu nástrojů.	Nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálu, ukládání nástrojů, údržba	
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Řeže, piluje a dlabé dřevo. Proveďte různé druhy rozebíratelných spojů. Zhotoví výrobek z více částí. Zvládá zhotovení technické dokumentace. Poznává dřevoobráběcí stroje.	Práce s materiály: DŘEVO, další rozebíratelné spoje dřeva, dlabání, výrobek z více částí - různé druhy spojování, čtení a zhotovení technických výkresů, dřevoobráběcí stroje.	EV - Ekosystémy - les
	Řeže a piluje ocel. Určí druhy oceli. Rozliší ocelové profily. Poznává kovoobráběcí stroje. Vyřízne vnější závit.	Práce s materiály: KOV, opracování oceli, druhy oceli, ocelové profily, kovoobráběcí stroje, řezání vnějších závitů.	EV - Základní podmínky života - přírodní zdroje

	Řeže, piluje, vrtá a tepelně tvaruje plast. Popíše zpracování plastů. Pochopí škodlivost odpadů z plastů pro životní prostředí.	Práce s materiály: PLASTY - zpracování - lisování, válcování, vyfukování. Řezání, pilování a tepelné tvarování podle šablony, technika a životní prostředí.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody
SVĚT PRÁCE			
ČSP-9-6-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	Má konkrétní představu o základních pracovních činnostech v jednotlivých povoláních. Poznává náplň učebních a studijních oborů. Zhodnotí své možnosti a představy.	Svět práce: charakteristické znaky jednotlivých povolání, druhy pracovišť, pracovní činnosti, pracovní prostředky. Náplň učebních a studijních oborů. Přijímací řízení	OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace - regulace vlastního jednání
	PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• seznámí se základním vybavením kuchyně dovede obsluhovat základní kuchyňské spotřebiče • používá základní kuchyňské vybavení	Kuchyně - vybavení, udržování pořádku	
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• provádí základní úklid kuchyně • udržuje čistotu a pořádek • dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla • poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Bezpečnost a hygiena při práci v kuchyni, první pomoc	
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	• ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu ve společnosti • dovede obsluhovat u stolu	Úprava stolu, stolování - prostírání, stolování a obsluha u stolu	OSV - kreativita - pružnost nápadů, originalita
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	• sestaví jídelníček, nakoupí potraviny, správně je uskladní • dodržuje zásady správné výživy při sestavování jídelníčku • zvládne připravit studené pohoštění • dovede používat základní způsoby tepelné úpravy pokrmů • rozlišuje základní postupy přípravy pokrmů a nápojů • ovládá základní postupy při přípravě pokrmů, dovede připravit jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Příprava pokrmů(způsoby a postupy), sestavování jídelníčku, výběr, nákup a skladování potravin, ekonomika domácnosti	MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	DESIGN a KONSTRUOVÁNÍ		
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje hygienická pravidla a předpisy. Ovládá první pomoc při úrazech.	Bezpečnostní předpisy. První pomoc při úrazech elektrickým proudem.	OSV - Rozvoj schopností poznání - cvičení dovedností zapamatování a řešení problémů
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Seznámí se s výrobou el. energie v různých elektrárnách. Sestaví jednoduchá elektrická schémata pomocí elektrotechnických značek.	Výroba elektrické energie, elektrické obvody, zapojování)	
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Zapojí zásuvku, vypínače, zvonek a žárovku.	Elektrotechnické a elektronické stavebnice - jednoduché elektrické obvody (zásuvka, vypínač, zvonek, žárovka), zapojení přístrojové desky,	
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Orientuje se v domácích spotřebičích. Provádí montáž a demontáž jednoduchých předmětů. Vypočítá spotřebu el. energie.	Provoz a údržba domácnosti, elektrické spotřebiče v domácnosti, výpočet spotřeby elektrické energie	
	SVĚT PRÁCE		
ČSP-9-6-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Rozlišuje různé druhy informací a orientuje se v nich. Využívá profesní poradenské služby. Ujasňuje si představy o své budoucnosti. Napíše vlastní životopis.	Informace pro volbu povolání. Profesní poradenství. Životopis.	OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace - stanovení osobních cílů a kroků k jeho dosažení
ČSP-9-6-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Orientuje se v náplni práce různých profesí. Rozlišuje výhody a nevýhody profesí vzhledem ke svým možnostem, představám a přáním. Orientuje se v nabídce a poptávce na trhu práce.	Trh práce. Pracovní profese. Pracovní příležitosti v regionu.	
ČSP-9-6-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Prakticky předvede pracovní pohovor. Orientuje se v obsahu pracovní smlouvy. Seznámí se s možnými důvody pro výpověď. Orientuje se v právech a povinnostech zaměstnance a zaměstnavatele. Seznámí se s formami podnikání.	Fiktivní firma. Pohovor. Pracovní smlouva. Výpověď. Zákoník práce. Formy podnikání.	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace - komunikace v různých situacích
	PROVOZ a ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	• rozlišuje příjmy a výdaje domácnosti, rozpočet • orientuje se v druzích plateb (SIPO,) • rozlišuje hotovostní a bezhotovostní platební styk • rozezná možnosti spoření v domácnosti	Rozpočet domácnosti, příjmy a výdaje, platby a úspory	
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	• používá jednoduché domácí pracovní postupy • rozlišuje základní domácí spotřebiče, orientuje se v návodech k jejich obsluze	Spotřebiče v domácnosti, obsluha, údržba	EV - vztah člověka k prostředí - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu	• rozdělí zařizovací předměty v bytě a správně zachází se zařízením domácnosti • poradí si s jednoduchou domácí údržbou • osvojuje si procesy úklidových prací v bytě • rozeznává úklidové prostředky a jejich použití, jejich dopad na živ. prostředí • odpad a jeho ekologická likvidace	Zařízení bytu. Hygiena provozu domácnosti (úklid, úklidové prostředky) Údržba domácnosti	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	• rozeznává hygienické zásady provozu domácnosti • dodržuje zásady bezpečného používání spotřebičů elektrických a plynových, aj. • v případě úrazu dovede poskytnout první pomoc	Hygienické a bezpečnostní předpisy. První pomoc při úrazu	

5.19 Instrumentální obohacování

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
			0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	0+6
			Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	
Název předmětu			Instrumentální obohacování						
Vzdělávací oblast									

Charakteristika předmětu	Obsahem učiva resp. učivem je program Instrumentální obohacování prof. R. Feuersteina. Instrumenty (pracovní sešity) obsahují úkoly, které nevycházejí ze znalostí a z obsahů vázaných na školní předmět nebo oblast lidské činnosti. Předmětově nespecifický charakter úkolů vytváří příležitosti pro rozvoj učebních strategií a obecných dovedností myslet, které pak žák může uplatnit a zhodnotit v běžně vyučovaných předmětech i mimo ně. Úkoly v jednotlivých pracovních sešitech (Instrumentech) jsou tedy záměrně voleny tak, aby více než „co se dělá“, zdůrazňovaly, „jak se něco dělá“. Z povahy metody práce předmět zahrnuje obsahy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova ve všech jeho tematických okruzích (proto v osnovách u jednotlivých instrumentů pouze označení OSV).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v učebnách s úpravou nábytku do U. Formy a metody práce se užívají podle příslušného instrumentu a cílů vzdělávání: - samostatná práce; - kolektivní práce (především forma sdílení); - krátkodobé projekty. Práce s instrumenty je časově velmi různorodá (dle charakteru skupiny), proto nelze rozlišit jednotlivé výstupy v daných letech. Všechny ročníky začnou s instrumentem Uspořádání bodů, další pokračování bude potom na dohodě vyučujících.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení Prostřednictvím metod zprostředkování (především používání otevřených otázek) nachází žáci vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení. Zprostředkováním je veden k plánování, organizování činností a omezení impulzivitu. Kompetence k řešení problémů Principem „přemostování“ (nalezení principu ze zkušeností s prací nebo s tématy a následná analogie použití principu v žakových běžných životních situacích) zaměřujeme pozornost žáka na různé problémové situace a jejich kontexty. Častým porovnáváním žákovi umožňujeme nacházet shodné, podobné a odlišné znaky a využívat získané vědomosti a dovednosti k řešení problému. Principem svobodné volby umožňujeme žákovi volit různé způsoby řešení. Kompetence komunikativní Záměrným vytvořením prostoru pro sdílení umožňujeme žákovi formulovat a vyjadřovat své myšlenky. Zároveň má možnost naslouchat a reagovat na ostatní. Využitím různým instrumentů (pracovních sešitů) má žák možnost lépe chápat různé druhy vyjádření informací (modality). Kompetence sociální a personální Sdílením umožňujeme žákům přispívat do diskuse, vnímat zkušenosti ostatních a respektovat různá hlediska jak z hlediska přístupu, strategie nebo postupu, tak z hlediska výsledku práce. Zprostředkováváním (podporou) a nehodnocením výsledků práce umožňujeme žákovi zažít pocit kompetence.

	Kompetence občanské Principy přemostování a sdílení vytváříme prostor pro respektování přesvědčení druhých lidí a vcítění se do situací ostatních. Různými tématy v rámci přemostování umožňujeme pochopení tradic, kulturního a historického dědictví.
	Kompetence pracovní Důrazem na výběr vlastního řešení umožňujeme žákům formulovat a následně dodržovat pravidla daná úkolem. Tématy danými přemostování umožňujeme žákům využívat znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje.

4.-9. ročník (dle instrumentů, kterými daný ročník prošel)

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírání a využívá vhodné způsoby a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému operuje s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. jednoduché geometrické tvary a jejich vlastnosti) v určitých zadáních vyhledá v řešení chybu dle instrukce v řešení zachová stálost jevu (např. tvaru při přetočení) při řešení problému bere v úvahu více než jeden zdroj informací při řešení využívá logické vyvozování a hypotetické myšlení při obtížích s řešením problému hledá nová řešení ověří adekvátnost řešení problémových situací systematicky řeší problém (odstraňuje chování pokus-omyl) obhájí si řešení	Instrument Uspořádání bodů	OSV
	nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírání a využívá vhodné způsoby a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska definování a řešení problému	Instrument Orientace v prostoru	OSV

	operuje s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. směry) ukáže směry vpředu-vzadu, vlevo-vpravo v závislosti na postavení osoby vůči věci v řešení zachová stálost jevu (např. při změně orientace) vyjádří situaci z pohledu druhého (z jeho postavení) vyjádří pochopení používání schémat vytváří vztahy mezi dvěma i více prvky a vyvozuje řešení zřetelné vnímání objektů, událostí a vztahů obhájí si řešení		
	nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírá a využívá vhodné způsoby a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska definování a řešení problému uvede funkční parametry pro porovnávání operuje s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. popis shodnosti a rozdílů) vyjmenuje a zhodnotí situace, ve kterých porovnává (spontánně nebo systematicky) v řešení zachová stálost jevu (např. při změně kritérií)	Instrument Porovnávání	OSV
	popíše jednotlivé obrázky včetně jejich detailů porovná jednotlivé prvky v obrázcích zhodnotí sesbírané informace z hlediska pokračování příběhu v řešení zachová stálost jevu (např. konzistentnost příběhu) uvede návaznosti jednotlivých obrázků vyjádří hlavní myšlenku příběhu	Instrument Ilustrace	OSV
	nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírá a využívá vhodné způsoby a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému operuje s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. analýza, různé kódy) rozdělí celek na určené části určí části celku dle zadání při řešení problému bere v úvahu více než jeden zdroj	Instrument Analytické vnímání	OSV

	informací v určitých zadáních vyhledá v řešení chybu dle instrukce vysvětlí souvislost částí a celku použije části pro vytvoření celku		
	nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace v různých typech zadání (např. text, tabulky) vybírání a využívá vhodné způsoby a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému operuje s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. zásada a předmět třídění) určí funkční parametr třídění roztřídí jednotlivé předměty dle určených parametrů navrhne a zdůvodní parametry a způsob třídění vybere a zdůvodní vhodný způsob zapsání výsledku třídění (např. graf, tabulka apod.)	Instrument Kategorizace	OSV

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Způsoby hodnocení

Obecné zásady hodnocení

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb. a Pravidla pro hodnocení žáků, která jsou součástí školního řádu a detailně upravují pravidla pro hodnocení a klasifikaci.

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se SVUP používá hodnocení slovní. u průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje. Obecná pravidla pro hodnocení jsou součástí ŠVP ZV.

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení...
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy...
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce...
- projektové a skupinové práce, celoškolské projektové dny
- projektové dny ročníkové a třídní projekty
- soustavné diagnostické pozorování žáka
- vědomostní a dovednostní testy Kalibro, Scio nebo ČČI

6.2 Kritéria hodnocení

Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech

7 Přílohy

7.1 Nepovinné předměty

7.1.1 Náboženství

Jedná se o vzdělávání v oblasti křesťanské výchovy a etického chování žáků. Výuka probíhá ve třídách 1 hodinu týdně a je určena pro přihlášené žáky 1. i 2. stupně.

7.1.2 Reedukace čtení a psaní

Reedukace čtení a psaní probíhá jedenkrát týdně v určené pracovní době za vedení speciálního pedagoga. Zásadní je individuální přístup k žákům na základě vypracovaného podpůrného nebo individuálního vzdělávacího plánu.

Žáci zařazováni na základě vyšetření PPP, konzultace s rodiči a vyučujícím daného předmětu. Žáci se účastní v rámci hodin např. českého jazyka.

7.3 Začlenění primární prevence do ŠVP

Do školního vzdělávacího programu vydaného ředitelem školy je začleněna problematika

prevence sociálně patologických jevů u dětí do osnov tak, aby se prevence sociálně patologických jevů u žáků stala přirozenou součástí školních osnov a výuky jednotlivých předmětů a nebyla pojmána jako nadstandardní aktivita škol.

Každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence sociálně patologických jevů u žáků byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech, jichž se prevence sociálně patologických jevů u žáků dotýká.

- oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
- oblast společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence)
- oblast přírodovědná (biologie člověka, fyziologie, chemie)
- oblast rodinné a občanské výchovy
- oblast sociálně-právní

Školní preventivní strategie (školní preventivní program)

a) je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školní zařízení

b) je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. přílohou dosud platných osnov a učebních plánů,

- c) vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu.
- d) jasně definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle,
- e) je naplánovaná tak, aby mohla být rádně uskutečněna
- f) se přizpůsobuje kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje rozdíly ve školním prostředí,
- g) oddaluje, brání nebo snižuje výskyt sociálně patologických jevů,
- h) zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí,
- i) má dlouhotrvající výsledky
- j) pojmenovává problémy z oblasti sociálně patologických jevů čl. 1, odst. 1 a případné další závislosti, včetně anabolik, dopingu, násilí a násilnického chování, intolerance a antisemitismu,
- k) pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, pacientům či dětem) při ochraně jejich lidských práv,
- l) podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity), m) poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

1.ročník

Patologický jev Záškoláctví	Předmět Člověk a jeho svět	Učivo Škola
Šikana	Čls	Proč být k sobě hodní
Rasismus	Čls	DETI NA ZEMI (rybaření u moře)
Xenofobie		
Vandalismus		
Kriminalita		
Delikvence		
Návykové látky		
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus		
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	Čls	Okolí školy, cesta do školy
Poruchy příjmu potravy	Čls	Zdraví a strava

2.ročník

Patologický jev	Předmět	Učivo
Záškoláctví		Cesta do školy
Šikana	čls	Kamarádi, osobní bezpečí
Rasismus	čls	Lidé různých národností
Xenofobie	čls	
Vandalismus	čls	Lidské vlastnosti, věci kolem nás
Kriminalita	čls	Volný čas, lidé a věci kolem nás
Delikvence	čj	Různé situace (dramatizace)

Návykové látky	čls	Zdraví a hygiena, kolem nás
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus	Čsl	Média, režim dne
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	čsl	Příbuzní, vztahy v rodině Volný čas
Poruchy příjmu potravy	Čls	Zdraví a hygiena Příprava pokrmu

3.ročník

Patologický jev	Předmět	Učivo
Záškoláctví	Čj	Sloh.vyuč.
Šikana	Čj	Liter. Výchova.,slohové vyuč.
Rasismus	Tv,Čj,Pru	Jednání,dramatizace,život v kolektivu
Xenofobie	Vv,Čj	Ze života dětí
Vandalismus	Čj	Literární výchova-příběhy
Kriminalita	Čj	Neutrální komunikace
Delikvence	Čj	Vypravování podle oh.,popis činnosti čtení textu s porozuměním
Návykové látky	Prv	Člověk ochrana svého zdraví
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus	M	Slovní úlohy
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	Tv,Čj	Literární výchova,různé funkce,pobyt ve zdravém živ. stylu
Poruchy příjmu potravy	Prv	Literární výchova,člověk

4.ročník

Patologický jev	Předmět	Učivo
Záškoláctví	Hovorové chvílky	
Šikana	Hovorové chvílky	
Rasismus	Hovorové chvílky	
Xenofobie	Hovorové chvílky	
Vandalismus	Hovorové chvílky	
Kriminalita	PR	Osobní bezpečí
Delikvence	PR	
Návykové látky	RV- výchova ke zdraví	Hygiena, prevence zneužívání návykových látek
Politický a náboženský extremismus	Hovorové chvílky	
Gambling, netolismus	Hovorové chvílky	
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	PR- Základy rodinné a sexuální	Základy rodinné a sexuální výchovy Osobní bezpečí,ohrožování,týrání,delikvence

	výchovy	
Poruchy příjmu potravy	PR- výchova ke zdraví	Výživu a zdraví

5.ročník

Patologický jev	Předmět	Učivo
Záškoláctví	PR	Osobní bezpečí-ochrana dítěte.
Šikana	PR	Krizová .situace,Dětská krizová . Centra.
Rasismus	VI	Naše vlast - soužití národů a národností v jedné zemi, rovnocennost národů ČR a světa.
Xenofobie	VI	Vzájemné vztahy
Vandalismus	VI	Naše vlast
Kriminalita	VI	Naše vlast -státní instituce
Delikvence	VI	Naše vlast
Návykové látky	PR	Lidský organismus A jeho vztahy k prostředí.
Politický a náboženský extremismus	VI	Základy rodinné výchovy -komunikace v rodině.
Gambling, Netolismus	PR	Masmedia,videotechnika a PC v denním režimu žáka (možná zdravotní rizika)
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	-	
Poruchy příjmu potravy	PR	Příjem látek- soustava trávicí, Význam zdravé Potravy. Zdraví a jeho ochrana, vlastní péče o zdraví.

Český jazyk

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví	6.	Příběhy o dětech
Šikana	6.,8. 9.	Příběhy o dětech LV Remargue vypravování, úvaha, K.Kamarád-Rabat
Rasismus	6. 9.	Pohádky diskuse
Xenofobie		
Vandalismus	7.,8 9. 6.	Popis výrobku popis bajky
Kriminalita	6. 9.	Bajky proslov
Delikvence	6. 9.	Vypisování úvaha
Návykové látky	7. 9.,8	Nebezpečí alkoholu výklad
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus	7. 9. 6. 9.	Hazardní hry úvaha pohádky
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	6. 6. 6.	Příběhy o dětech Příběhy o dětech Příběhy o dětech

Poruchy příjmu potravy	6. 6.,7. 8.,7.	Popis pracovního postupu popis osoby charakteristika
------------------------	-------------------	---

Dějepis

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví		
Šikana	6.	Školství v Sumeru
Rasismus	8. 8. 9.	Americké osady 18.stol Reformy Marie Terezie a Josefa II Nacismus,fašismus
Xenofobie	6.	Rasy a jazyky
Vandalismus	6. 7. 8. 9.	Zánik Říma Stěhování národů.Husitství křížové výpravy Vláda Josefa II Válečné konflikty
Kriminalita		
Delikvence	8. 9. 9.	Velká fr. Revoluce Kult. Osobnosti - Stalin Polit. procesy v 50.letech
Návykové látky		
Politický a náboženský extremismus	6.-9.	Světová náboženství
Gambling, netolismus		
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	6.	Sparta
Poruchy příjmu potravy		

Přírodopis

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví	8	Vnější na vnitřní faktory ovlivňující lidský život Zdravý životní styl
Šikana	8 9	Vnější na vnitřní faktory ovlivňující lidský život Vztahy mezi organismy Zdravý životní styl
Rasismus	8 9	Postavení člověka v přírodě,lidská populace Vztahy mezi organismy Původ a vývoj člověka, lidské rasy Vznik člověka,vývoj organismu vývoj člověka
Xenofobie	8 9	Postavení člověka v přírodě,lidská populace Vztahy mezi organismy, mezilidské vztahy Lidské rasy
Vandalismus	6 9	Význam lesů a ochrana Vztahy mezi organismy,světová ochrana přírody Ochrana přírody -CHKO herbář Ochrana obratlovců, změny v přírodě vyvolané člověkem, zhoršování životního prostředí, ochrana přírody
Kriminalita	7 9	Význam lesů a ochrana Vztahy mezi organismy
Delikvence	7 9	Význam lesů a ochrana Vztahy mezi organismy
Návykové látky	7-9.	Vliv alkoholu,kouření,drogy Bakterie, Kvasinky, Houby s plodnicí Rostliny čeledi mákovité, lilkovité Léčivé, jedovaté rostliny, semena, plody Listy tabák,konopí, Soustava trávící, dýchací, oběhová, vylučovací, pohlavní, pohlavní choroby, genetika, novorozenec, růst jedince, návykové látky, drogy, alkohol, kouření, léky
Politický a náboženský extremismus	8	Postavení člověka v přírodě,rozšíření lidské populace

Gambling, netolismus	7,8	Vliv drogy, vnější a vnitřní faktory ovlivňující lidský život Nervová soustava, hygiena, duševní činnosti, nervová soustava, smyslové orgány, oko, ucho
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	7 8 9	Vnější a vnitřní faktory ovlivňující lidský život Mezilidské vztahy Chov domácích zvířat, odpovědné rodičovství, zdravý životní styl, nemoc, karanténa, stres
Poruchy příjmu potravy	7 8	Potravní řetězce a pyramidy, oběh látek Ryby, ptáci, ovoce, zelenina, rostlinné čeledi, semena, plody, savci, trávicí nervová soustava, rodičovství

Hudební výchova

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví		
Šikana		
Rasismus	7. 8.	W.A. Mozart, R. Wagner
Xenofobie		
Vandalismus		
Kriminalita		
Delikvence		
Návykové látky	7. 9.	Písň-Stánky, ... referáty-současné populární hudba.
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus	6. 9.	Hudební videoklipy, Současné populární hudby.
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	7.	Beethoven
Poruchy příjmu potravy		

Chemie

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví		
Šikana		
Rasismus		
Xenofobie		
Vandalismus	8. 9.	Bezpečnost při experimentální činnosti - bezpečnost a kázeň v laboratoři - voda - vzduch - nebezpečný odpad - plasty - znečišťování prostředí - pesticidy - znečišťování prostředí
Kriminalita	8.	Soli - pyrotechnika (výbušniny)
Delikvence		Ochrana přírody Chránění přírody ČR
Návykové látky	8. 9.	skupenství látek - látky těkavé destilace vzduch-znečišťování oxidy-oxid uhlíku hologenderiváty otravné látky léčiva drogy
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus		
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	9. 9.	drogy léčiva
Poruchy příjmu potravy	9. 9. 9. 9.	Přírodní látky - výživa (sacharidy), tuky, bílkoviny,

		vitamíny) potraviny biotechnologie
--	--	------------------------------------

Matematika

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví		
Šikana		
Rasismus		
Xenofobie		
Vandalismus		
Kriminalita		
Delikvence		
Návykové látky	7.,9.	Přímá úměrnost, statistika, funkce
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus		
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	7.,9.	Procenta, statistika, funkce
Poruchy příjmu potravy	8.,7.	2.mocnina, poměr

Německý jazyk

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví	7	Neine Schule.
Šikana	7	Neine Schule.
Rasismus	8 9	An der see reisen macht spas.
Xenofobie	9	Reise macht spas.
Vandalismus	8	In der galerie.
Kriminalita	9	Emil und die detektive.
Delikvence		
Návykové látky	9 9	Der fall sandra warum starb melanie.
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus	9 9 9	Was ist Seiny hobby.was ist dein hobby eine reportage.
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	7 7 9 9	Die familie.die familie.sport wir.Helenin garhen.
Poruchy příjmu potravy		Was koken win.in der gastsplatte.

Výchova k občanství

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví	9.	UPD-práva na vzdělání Naše škola
Šikana	9.	UPD-právo na svůj názor Problém,šikany, Sociální skupiny
Rasismus	9.	UPD-právo na národnost,státní příslušnost Rozmanitost kultur
Xenofobie	9.	UPD-právo na národnost,státní příslušnost Rozmanitost kultur
Vandalismus	9.	Úcta k práci UPD-právo na životní prostředí
Kriminalita	9.	Právní ochrana Trestní právo
Delikvence	9.	Trestní právo
Návykové látky	9.	Problém drog, výběr životního partnera náhražky smyslu života UPD-právo na zdraví a ochranu před škodlivými

		látkami
Politický a náboženský extremismus	9.	Člověk poznává svět UPD-právo na náboženské vyznání
Gambling, netolismus	9.	Náhrazky smyslu života Ochrana dětí před škodlivými jevy
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	9.	Rodina UPD-právo na zdraví, právo na život, mezilidské vztahy UPD-právo na ochranu před nebezpečnými jevy
Poruchy příjmu potravy	9.	Zdravý způsob života UPD-právo na zdraví, zdravý životní styl

Fyzika

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví		
Šikana		
Rasismus		
Xenofobie		
Vandalismus	6,7,8,9	Laboratorní ulohy
Kriminalita		
Delikvence		
Návykové látky	8	Změny skupenství
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus		
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže		
Poruchy příjmu potravy		

Člověk a svět práce

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví		
Šikana		
Rasismus	6.-9.	Práce s word
Xenofobie		
Vandalismus	6.-9. 6.-7.	Práce s tech. materiálem a nástroje pěstování vybraných okrasných dřevin
Kriminalita		
Delikvence		
Návykové látky	8.-9. 6.-7.	Lepidla moučníky rostliny jako drogy
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus		
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	6.-9. 8.-9.	Práce s s technickým materiálem příprava na pokrmu
Poruchy příjmu potravy	8.-9.	Příprava pokrmu

Tělesná výchova

Patologický jev	Ročník	Učivo
Záškoláctví		
Šikana	6.-9.	Sportovní hry
Rasismus	6.-9.	Sportovní hry
Xenofobie	6.-9.	Sportovní hry
Vandalismus	6.-9.	Ničení majetku -náčíní,nářadí
Kriminalita		

Delikvence		
Návykové látky	6.-9.	Zdravý životní styl-výchova ke zdraví
Politický a náboženský extremismus		
Gambling, netolismus		
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže	6.-9.	Sledování zdrav.stavu (vizuálně) dětí
Poruchy příjmu potravy	6.-9.	Zdravý život.styl výchova ke zdraví.

7.4 Standardy

7.4.1 Český jazyk /samostatná příloha mimo text/

7.4.2 Matematika /samostatná příloha mimo text/

7.4.3 Anglický jazyk /samostatná příloha mimo text/

8 Přechodná opatření

8.1 Změnový list

Vzdělávání v Základní škole, Vlašim, Vorlina 1500, okres Benešov probíhalo v letech 2007-2012 dle školního vzdělávacího programu "Škola pro všechny", RVP ZV č. j. 31504/2004-22, který byl v roce 2012 doplněn dodatkem č. j. 424/2012. Tento dodatek upravil formální stránku dokumentu.

Dále zavedl přímou návaznost na jednotlivé výstupy z RVP ZV a přesun dílčích částí očekávaných výstupů mezi jednotlivými ročníky. Přílohou ŠVP se staly Standardy pro předměty Český jazyk, Matematika a Anglický jazyk.

2. verze školního vzdělávacího programu přinesla tyto změny.

- změna obsahu předmětu Anglický jazyk (v návaznosti na změnu RVP ZV)
- změna obsahu předmětu Matematika (v návaznosti na změnu RVP ZV)
- změna obsahu předmětu Výchova k občanství (v návaznosti na změnu RVP ZV)
- změna obsahu předmětu Člověk a jeho svět (v návaznosti na změnu RVP ZV)

- zařazení předmětu Německý jazyk (Další cizí jazyk) mezi povinné předměty (v návaznosti na změnu RVP ZV)
- zařazení předmětu Ruský jazyk (Další cizí jazyk) mezi povinné předměty (v návaznosti na změnu RVP ZV)
- změna učebního plánu - převedení předmětu Další cizí jazyk mezi povinné předměty a zrušení volitelných předmětů (v návaznosti na změnu RVP ZV)
- přechodná opatření pro změnu učebního plánu pro školní roky 2013/2014 a 2014/2015 z důvodu legislativních změn (konkrétně bod 8.2): Jedná se o změnu dotace pro další cizí jazyk (osnovy pro cyklus 3 hodiny 8. ročníky/3 hodiny 9. ročník uvádí bod 8.3)

2. verze byla v roce 2016 doplněna dodatkem 9.2, který do dokumentu zapracoval legislativní změny. Změnila se tak celá kapitola 3.3 Vzdělávání žáků se specifickými potřebami.

Změny ŠVP - 2. verze → 3. verze

Do 3. verze byly zapracovány změny, které přinášel dodatek 2. verze. 3. verze zavádí tyto změny:

A. nový **předmět Instrumentální obohacování**, který bude vyučován v roce 2017/2018 ve 4. – 8. ročníku. Od školního roku 2018/2019 potom ve 4. – 9. ročníku. V roce 2017/2018 zůstává dvouhodinová dotace pro předmět Přírodopis v 9. ročníku.

Zavedením předmětu Instrumentální obohacování byl změněn učební plán. K výuce předmětu byly využity disponibilní hodiny použité dříve v těchto předmětech:

4. ročník – Člsp; 5. ročník – Vv, 6. ročník – Ict, 7. ročník – Vko, 8. ročník – Z, 9. ročník – Př. Osnovy předmětů bylo nutné pozměnit pouze v předmětech Ict a Z. Z důvodu toho, aby žáci se kontinuálně seznámili všemi obsahy těchto předmětů, bude v následujících letech vypadat jejich výuka v daných předmětech takto:

Předmět, ročník / Školní rok	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Zeměpis			
6. ročník	3. verze	3. verze	3. verze
7. ročník	3. verze	3. verze	3. verze
8. ročník	3. verze	3. verze	3. verze
9. ročník	2. verze	3. verze	3. verze
Informační a komunikační technologie			
6. ročník	-	-	-
7. ročník	2. verze	3. verze	3. verze
8. ročník	2. verze	2. verze	3. verze

9. ročník	3. verze	3. verze	3. verze
-----------	----------	----------	----------

Proto uvádíme učební plán a osnovy předmětů daných ročníků z 2. verze dokumentu:

Učební plán – 2. verze

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+2	7+1	7+1	6+2	6+1	33+7	4+1	4	4	3+2	15+3
	Anglický jazyk		0+1	3	3	3	9+1	3	3	3+1	3	12+1
	Další cizí jazyk - Německý jazyk - Ruský jazyk								2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4					
	Matematika a její aplikace							4	4	4	3+2	15+2
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie					1	1	0+1	0+1	0+1	1	1+3
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	3	3+1	12+1					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	2	2	8
	Výchova k občanství							0+1	1+1	1	1	3+2
Člověk a příroda	Přírodopis							1+1	2	2	1+1	6+2
	Zeměpis							1+1	2	2	1+1	6+2
	Fyzika							1+1	2	2	1	6+1
	Chemie									1+1	2	3+1
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	2	2	1+1	1+1	7+2	2	1	2	1	6
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8

	Výchova ke zdraví							1	1			2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1+1	1	5+1	0+1	1	1	1	3+1
Celkem hodin		20	22	24	26	26	102+16	29	30	32	31	104+18

Zeměpis (2.verze) - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	• zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi • nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny těchto rozdílů • porovná obyvatelstvo světa podle různých znaků	Obyvatelstvo	MKV - kulturní difference, etnický původ, multikulturalita /vyhledávání a porovnávání informací/
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	• rozliší venkovská a městská sídla • objasní pojem urbanizace	Sídla	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	• rozliší nerostné suroviny podle jejich využití • objasní rozdíl obnovitelná a neobnovitelná surovina • uvede význam lesa a vody • vymezí hlavní rybolovné oblasti, rozdělí rybolov • rozdělí zemědělskou výrobu, uvede příklady pěstovaných rostlin a význam chovu zvířat • posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva • rozliší průmyslová odvětví a stručně je charakterizuje • zhodnotí vliv průmyslu na životní prostředí • rozděljuje dopravu podle různých hledisek • objasní pojmy dopravní uzel, cesta, síť • objasní výhody a nevýhody druhů dopravy • uvede příklady základních a doplňkových služeb • hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách • rozlišuje základní typy cestovního ruchu	Nerostné bohatství Lesní a vodní hospodářství Rybolov Zemědělství Průmysl Doprava Služby Cestovní ruch	EV - vztah člověka k prostředí /prostředí a zdraví/

	• vymezí v mapách hlavní oblasti cestovního ruchu		
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• hodnotí rozdíly mezi vyspělými a zaostalými státy světa v rámci hospodářství • jmenuje příklady významných světových organizací	Vyspělé a rozvojové státy Mezinárodní organizace	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	• určí a vyhledá v mapě státy Evropské unie • popíše symboly EU, vyjmenuje instituce EU • určí a vyhledá v mapě státy NATO	Evropská unie NATO	VMEGS - Jsme Evropané /Evropská integrace/
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• pojmenuje a vyhledá v mapách a na internetu lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě • objasní obecné příčiny a důsledky ozbrojených konfliktů • zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů • diskutuje o světovém terorismu	Světové konflikty	MKV - princip sociálního smíru a solidarity /nekonfliktní život v multikulturní společnosti/
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	• určí, čím je vymezeno státní území, rozlišuje typy státních hranic • rozdělí státy podle přístupu k moři, územního uspořádání a státního zřízení	Státy a jejich hranice	
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	• používá s porozuměním pojem krajinná sféra • rozlišuje základní složky a prvky krajiny • rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajiny	Krajina	EV - ekosystémy /lidské sídlo, město, vesnice, terénní geografické cvičení/
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	• posoudí vliv lidí na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady • zhodnotí výhody a nevýhody života lidí v konkrétních přírodních podmínkách	Biomy	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• posoudí na konkrétních příkladech, jak přírodní prostředí a zásahy do něj ovlivňují způsob života lidí na Zemi	Globální problémy	

	• zhodnotí výskyt přírodních katastrof • zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti • posoudí příčiny a následky globálních problémů • objasní principiálně trvale udržitelného rozvoje		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti /projekt/
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	• pracuje aktivně s turistickými mapami • pořizuje jednoduché náčrtky krajiny • pořizuje přiměřenou dokumentaci z výletů a cest	Cvičení a pozorování v krajině, exkurze	
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	• vyjmenuje a dodržuje zásady chování při mimořádných situacích (sesuvy půdy, zemětřesení, vulkanická činnost, záplavové vlny, sněhové laviny,...) • aplikuje při cvičení v terénu a při zeměpisných exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu • v modelových situacích rozliší a hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků mimořádné události	Ochrana člověka za mimořádných událostí	

ICT – 2. verze

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	<u>TEXTOVÝ EDITOR - WORD</u>		
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	• vytváří a spojuje odstavce • vkládá a odstraňuje značku pro zalomení (konec) řádku	<i>Word (textový editor)</i> • formátování odstavců	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování

	• používá nástroje pro zarovnávání a odsazování textu • zarovnává text odstavce <i>vlevo, vpravo, na střed a do bloku</i> • odsazuje odstavce: zleva, zprava a odsazuje první řádek • nastavuje, maže a používá zarážky tabulátoru: levá, pravá, na střed a desetinná zarážka • používá mezery mezi dvěma odstavci, před a za odstavcem, používá jednoduché a dvojité řádkování uvnitř odstavce • vkládá a odstraňuje odrážky z /do jednoduchého seznamu a čísluje položky jednoduchého seznamu • přepíná mezi různými styly odrážek a formáty číslování jednoduchého seznamu • vkládá rámeček, stínuje odstavce • používá existující styly písma pro vybraný text • používá existující styly odstavce pro jeden nebo více odstavců • používá nástroj pro kopírování formátu • vytváří tabulky pro vkládání dat • vkládá a upravuje data v tabulce • vybírá řádky, sloupce, buňky a celé tabulky • vkládá a odstraňuje řádky a sloupce v tabulce • upravuje šířku sloupců a výšku řádků v tabulce • upravuje styl ohraničení buněk tabulky, šířku a barvu čáry • používá stínování buněk tabulky • vkládá objekty (obrázky, kliparty, symboly, grafy, kreslené objekty) na konkrétní místa v dokumentu	• odrážky a číslování • formátování textu • tabulky • grafické objekty	základních orientačních prvků v textu MV - Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení
--	--	---	---

	• vybírá buňku, oblast sousedících buněk a celý list tabulky • upravuje obsah buněk • používá příkazy <i>Zpět</i> a <i>Znovu</i> • používá vyhledávací nástroje pro hledání určitého obsahu v tabulce • řadí oblast buněk podle jednoho kritéria vzestupně nebo sestupně v abecedním i číselném pořadí • kopíruje obsah buňky uvnitř listu s tabulkou, kopíruje obsah buněk mezi dvěma listy a mezi dvěma otevřenými soubory s tabulkami • maže obsah buněk • vybírá řádky a sloupce • vkládá a odstraňuje řádky a sloupce • nastavuje šířku sloupců a výšku řádků na konkrétní hodnotu, přizpůsobuje šířku sloupců a výšku řádků obsahu • přepíná mezi dvěma listy tabulky • vkládá a odstraňuje nový list tabulky • používá smysluplné názvy pro pojmenování listů tabulek • kopíruje, přesouvá a přejmenovává listy tabulky • vytváří vzorce s odkazy na buňky se základními aritmetickými operacemi (sčítání, odečítání, násobení, dělení) • používá funkce jako je SUMA, PRŮMĚR, MIN, MAX, POČET, ZAOKROUHLIT • používá logickou funkci KDYŽ s porovnávacími operátory: =, <, >	• úprava buněk • formátování tabulek • vzorce a funkce	
	<u>POČÍTAČOVÁ GRAFIKA</u>		

ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	• rozeznává základní druhy grafických editorů • v rastrovém grafickém editoru vytváří tvary, mění vlastnosti • ve vektorovém grafickém editoru pracuje s objekty, upravuje vlastnosti objektů • využívá prostředky rastrové grafiky • využívá prostředky vektorové grafiky • pracuje se základními nástroji programu Zoner Callisto • pracuje se základními nástroji programu Malování • samostatně vytváří grafické listy • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Druhy grafických editorů Rastrová grafika - program Malování Vektorová grafika - program Zoner Callisto <i>Malování</i> malování tvarů nastavení barev kopírování a přesouvání objektů zmenšování a zvětšování objektů <i>Zoner Callisto</i> vytváření objektů práce s objekty úprava objektů	MV - Tvorba mediálních sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu vhodných sdělení
	<u>INTERNET</u>	<i>Internet</i>	
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	• spouští a ukončuje internetový prohlížeč	• práce s internetovým prohlížečem	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi "faktickým" a "fiktivním" obsahem

	• zadává do adresního řádku prohlížeče URL adresu a přechází na cílovou stránku • zobrazuje internetovou stránku v novém okně, případně v nové záložce okna		MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	• zastavuje stahování obsahu internetové stránky • aktualizuje obsah internetové stránky • používá dostupné funkce programové nápovědy • nastavuje domovskou stránku internetového prohlížeče • maže část a celou historii navštívených internetových stránek • zakazuje a povoluje zobrazování automaticky otevíraných oken • maže dočasné stránky a soubory stažené z internetu • zobrazuje a skrývá vestavěné panely nástrojů, obnovuje a minimalizuje lištu panelu nástrojů • používá hypertextový odkaz • pohybuje se vpřed a vzad mezi již navštívenými internetovými stránkami • přechází na domovskou stránku • zobrazuje již navštívené URL adresy s využitím adresního řádku a s využitím zobrazení historie		

ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	• pracuje se sociálními sítěmi, využívá pravidla bezpečnosti ochrany osobních údajů	Internetové sociální sítě	
---	---	---------------------------	--

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	MS WORD - textový procesor		
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Dokáže spojovat a vytvářet odstavce, zarovnávat text pomocí tabulátoru. Zarovnává text, vlevo, vpravo, na střed a do bloku Dokáže vytvořit tabulku pro vložení dat Vkládá a upravuje data v tabulce Pracuje s řádky a sloupci v tabulce Dokáže otevřít a připravit základní dokument pro hromadnou korespondenci. Vybere seznam adres nebo jiný zdroj dat pro použití v hlavním dokumentu hromadné korespondence. Změní orientaci dokumentu: na <i>výšku</i>, na <i>šířku</i>. Změní formát papíru. Změní okraje celého dokumentu: <i>horní</i>, <i>spodní</i>, <i>levý</i> a <i>pravý okraj</i>. Používá automatické číslování stránek v dokumentu. Zobrazí náhled dokumentu před tiskem.	Odstavce Vytváření tabulek Formátování tabulek Hromadná korespondence Příprava tiskových výstupů Revize a tisk	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - opakované užívání prostředků MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu

	Tiskne dokument na instalované tiskárně s použitím možností nastavení tisku jako je tisk celého dokumentu, tisk vybraných stran a tisk více kopií.		
	MS EXCEL - tabulkový procesor		
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Zná užitečné návyky pro vytváření vzorců, například vytvářet odkazy na buňky s číselnými hodnotami namísto zadávání čísel do vzorců.	Vzorce a funkce	
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Vytváří vzorce s odkazy na buňky a se základními aritmetickými operacemi (sčítání, odečítání, násobení, dělení). Rozpozná a pochopí standardní chybová hlášení související s použitím vzorců jako je #NÁZEV, #REF!, #DIV/0!. Používá funkce jako je SUMA, PRŮMĚR, MIN, MAX, POČET, POČET2, ZAOKROUHLIT. Formátuje buňky tak, aby se zobrazila čísla na určitý počet desetinných míst a tak, aby se zobrazila čísla s oddělovačem řádů nebo bez něj. Používá formátování obsahu buněk: <i>tučný</i>, <i>kurzíva</i>, <i>podtržení</i>, <i>dvojitě podtržení</i>. Sloučí buňky a zarovnat textový obsah sloučených buněk na střed. Používá různá ohraničení buňky nebo oblasti buněk, například styl a barvu čáry. Vytvoří různé typy grafů na základě dat, například sloupcový graf, pruhový graf, spojnicový graf a výsečový graf. Mění typ grafu. Presouvá, mění velikost grafu a odstraní graf. Mění barvu pozadí grafu a legendy. Mění barvy sloupců, pruhů, čar a výsečí grafů.	Formátování buněk Grafy	

	Mění velikost a odstraňovat grafické objekty a grafy v prezentaci. Zarovnává grafické objekty ve vztahu ke snímku: <i>doleva, na střed, doprava, nahoru a dolů.</i> Otáčí a překlápí grafické objekty. Vkládá do snímku různé typy kreslených objektů jako jsou čáry, šipky, plné šipky, obdélníky, čtverce, elipsy, kruhy a textová pole. Mění barvu výplně, barvu čáry, šířku a styl čáry kresleného objektu. Přidá stín ke kreslenému objektu. Přenesení kreslený objekt o jednu úroveň blíže, jednu úroveň dále, do popředí a do pozadí. Používá a odstraňuje přechodové efekty mezi snímky. Používá a odstraňuje předdefinované animace pro různé objekty snímku. Přidá poznámky do snímku. Spustí prezentaci od začátku nebo od vybraného snímku. Pohybuje se v prezentaci dopředu, dozadu a během prezentace skočit na určitý snímek.	Příprava výstupů	
	INTERNET		
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Zná bezpečnostní hrozby na internetových stránkách jako jsou počítačové viry, počítačové červy, trojské koně a programy typu spyware. Rozumí pojmu <i>malware - zákeřný software.</i> Pochopí, že firewall pomáhá chránit počítač proti nežádoucímu přístupu z počítačové sítě. Nastaví domovskou stránku internetového prohlížeče. Použije hypertextový odkaz. Vytvoří a vymaže záložku internetové stránky.	Bezpečnostní hlediska Použití internetového prohlížeče	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

	Zobrazí záložku internetové stránky. Spustí a ukončí aplikaci pro komunikaci elektronickou poštou. Otevře a zavře zprávu elektronické pošty. Vytváří nové zprávy elektronické pošty. Používá funkce <i>Odpovědět</i> , <i>Odpovědět všem</i> .	Použití elektronické pošty	
--	---	----------------------------	--

B. nový vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce. Tento předmět je určen jako volitelný v 7. – 9. ročníku pouze žákům se specifickými vzdělávacími potřebami jako alternativa k dalšímu cizímu jazyku.

9. Dodatek č. 1

Dodatek mění osnovy od školní rok 2018/2019 v předmětech Matematika (1. – 5. ročník) a Matematika a její aplikace (6. – 9. ročník) v případě, že vyučující zvolí metodu Hejného. Charakteristika předmětů a výchovně vzdělávací strategie se nemění. Osnovy vypadají takto:

1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák:		
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	· Rozumí číslům do 20, užívá je v různých i strukturálních modelech.	· Numerace v oboru do 5.	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	· Počítá v oboru do 20.	· Modelování situací v prostředí: předmětů, kroků, trojúhelníků, šipek, her s kostkami, tvarových modelů čísel, neposedů, autobusů, hadů, schodišť, číselných trojic, sousedů, her na obchod, hadích sítí.	
	· Rozumí slovu polovina.	· Polovina	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	· Má vhled do různých prezentací malých čísel, umí porovnávat čísla do 20.	· Čtení čísel.	
		· Psaní číslic.	
		· Porovnávání čísel.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	· Orientuje se na číselné ose, sestrojí číselnou osu, intuitivně zakreslí celé záporné číslo	· Rytmus dynamický a statický.	
	· Chápe pojmy vpravo, vlevo, před, za.	· Propedeutika číselné osy:	

		krokování, uspořádání podle počtu, velikosti, doplňování počtu/čísel.	
		· Propedeutika cyklické adresy: ciferník.	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	· Pamětně počítá v oboru do 20	· Paměťové řešení situací v dynamických prostředích: krokování, autobusů, trojúhelníků, neposedů, číselných trojic, hadů.	
	· Používá aditivní triádu i v kontextu.		
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	· Řeší úlohy (i s antisignálem).	· Řešení slovních úloh sémantických, strukturálních.	
	· Tvoří analogické úlohy.	· Řešení situačních slovních úloh ve všech použitých prostředích.	
	· Má zkušenost s jednoduchou kombinatorickou situací.	· Tvorba úloh.	
	· Má zkušenost s jevem náhody.		
	Závislosti, vztahy a práce s daty	Závislosti, vztahy a práce s daty	
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	· Čte a nastaví celé hodiny, zná strukturu týdne, má představu o věku.	· Týden	
		· Hodiny	
		· Věk	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	· eviduje jednoduché statistické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky.	· Autobus	
		· Krokování	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	· doplňuje tabulku a používá ji jako nástroj organizace souboru objektů.	· Doplňování tabulky	
		· Cesta v grafu	
		· Řešení grafu	

Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	· Vyjádří slovně jednoduchou prostorovou situaci	· Orientace v prostoru · Krychlové stavby · Plán stavby · Dřívkové stavby · Parkety · Origami	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	· Staví a představuje krychlovou stavbu podle plánu		
	· Zaznamená plán tělesa		
	· Orientuje se v prostředí obrazců z dřívěk i origami - tvary z trojúhelníků a čtverců		
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	· Vyparketuje daný obdélník		
	Orientuje se v prostředí obrazců z dřívěk i origami - tvary z trojúhelníků a čtverců		

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák:		
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	· Žák sčítá a odčítá i s přechodem přes desítku, sčítá a odčítá v oboru do 100. · Počítá po desítkách, po jedné v oboru do 100.	· Numerace v oboru do 15. · Modelování situací v prostředí autobusů, kroků, kostkových her, schodišť, Dědy Lesoně, součtových trojúhelníků, neposedů v kombinaci s jiným prostředím neposedů, sčítacích tabulek, hadů, pavučin, číselných trojic, sousedů, číselných tabulek, peněz, výstavišť.	

	· Porovnává a zaokrouhluje. · Žák získává porozumění pro násobení jednomístným číslem. · Aritmetické operace i vztahy mezi čísly poznává v různých jazycích, kontextech sémantických i strukturálních · Rozumí slovům polovina, čtvrtina, osmina, třetina.	· Propedeutika kmenových zlomků. · Ikonický jazyk v celém prostředí Dědy Lesoně.	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	· Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100. · Zapisuje a čte čísla v oboru do 100. · Chápe nerovnost a rovnost i v různých sémantických kontextech.	· Porovnávání čísel v početních úlohách, v pravidelnostech, slovních úlohách. · Rovnost v prostředí kroků, rovnost a nerovnost v celém prostředí dědy Lesoně.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	· Porovnává čísla a užívá číselnou osu do 100 jak na modelování stavu, tak i na změny nebo porovnání.	· Pravidelnosti. · Propedeutika číselné osy včetně celého prostředí schodišť. · Propedeutika cyklické adresy: ciferník.	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché	· Násobí formou opakovaného sčítání.	· Propedeutika násobení	

početní operace s přirozenými čísly	· Dělí v oboru probraných násobílek. · Dělí na části, dělí po částech.	· Dělení na části, dělení po částech včetně některých úloh z prostředí Dědy Lesoně	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	· Řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i s antisignálem. · Vytváří analogické slovní úlohy se dvěma různými početními výkony. · Rozumí kombinatorickému kontextu násobení.	· Řešení úloh sémantických z prostředí kroků/schodišť, autobusů, peněz, dědy Lesoně. · Řešení úloh strukturálních z prostředí součtových trojúhelníků, pavučin, sčítacích tabulek, barevných trojic, výstavišť, rozkladů, sousedů, číselných tabulek, neposedů a dalších slovních úloh. · Kombinatorické situace.	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	· Čte minuty, orientuje se v kalendáři – den, měsíc, rok.	· Hodiny · Kalendář	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	· eviduje složitější statistické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu. · z náhodných jevů vytvoří statistický soubor.	• Celé prostředí kroků/schodišť, autobusů, cyklotras, dědy Lesoně včetně dalších úloh, při nichž se data evidují v tabulce a grafem.	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	· Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100.	· Doplňování tabulky včetně celého prostředí autobusů. · Cesta v grafu včetně celého prostředí výstavišť. · Řešení grafu v celém prostředí pavučin.	

		· Výběr objektu jistých vlastností, třídění.	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	· Pracuje s krychlovými tělesy. · Orientuje se v 2D, ve čtverečkováném papíru a využívá jej. · Získává zkušenosti se základními rovinnými útvary. · Vytvoří síť krychle a komunikuje v metaforickém jazyce o vztahu krychle – její síť. · Poznává jednotky délky 1cm, 1m, jednotky objemu 1l. · Má intuitivní představu měření obsahu mřížového čtyřúhelníku.	· Orientace v rovině včetně prostředí cyklotras. · Krychlové stavby, jejich plány a proces konstrukce krychlových staveb. · Parkety. · Tvary z dřívěk. · Měření.	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	· Vytvoří síť krychle a komunikuje v metaforickém jazyce o vztahu krychle – její síť. · Poznává jednotky délky 1cm, 1m, jednotky objemu 1l. · Má intuitivní představu měření obsahu mřížového čtyřúhelníku.		
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Získává zkušenosti se základními rovinnými útvary.		

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák:		
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• sčítá a odčítá v oboru do 1000. • rozumí vztahu rovnosti a nerovnosti v oboru do 1000. • sestavuje a řeší jednoduché rovnice popsané slovy.	• Numerace v oboru do 1000. • Modelování situací v prostředích: a. sémantických – autobus, Děda Lesoň,	

	• užívá závorky. • dobře se orientuje v situacích s násobením dělením. • násobí vícemístná čísla a dělit trojmístné číslo jednomístným. • rozumí zlomkům $1/n$ pro malá n	peníze, Biland, výstaviště b. strukturálních – stovková tabulka, hadi, pavučiny. • Propedeutika kmenových zlomků v kontextu části (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce).	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• řeší úlohy na porovnávání trojčiferných čísel. • osvojuje si pojem prvočíslo. • zná dělitelnost čísla 2, 5, 10. • slovy zapíše zlomky $1/n$ pro malá n.	• Porovnávání čísel v různých prostředích. • Číselná osa. • Číselné řady. • Zaokrouhlování. • Evidence souboru dat tabulkou.	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• užívá číselnou osu do 1000. • porovnává trojčiferná čísla pomocí číselné osy.	• Číselné rytmy a pravidelnosti. • Sémantické modely čísel osy (horizontální i vertikální). • Troji role čísla na číselné ose (adresa, změna, vzdálenost). • Pohyb po číselné ose – propedeutika záporných čísel. • Číselná osa jako nástroj modelování.	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• násobí deseti • používá multiplikativní triádu i v kontextu • má vhled do čtyř základních početních operací • z paměti provádí jednoduché operace • písemně sčítá, odčítá a násobí v oboru do 1000	• Paměťové i písemné sčítání, odčítání a násobení. • Písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem • Písemné násobení obvyklým i indickým způsobem • Paměťové násobení v rozsahu	

	• využívá početní operace k modelování sémantických situací	- malé násobilky • Dělení se zbytkem	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• buduje řešitelské strategie – řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy • má zkušenosti s jednoduchou variací, kombinací i permutací	• Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích: a. sémantických – autobus, děda Lesoň, peníze, Biland b. strukturálních – součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi, pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, neposedové v kombinaci s jiným prostředím, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselná kouzla algebrogramů, indické násobení. • Kombinatorické situace.	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• prohlubuje si znalosti o měření času • užívá ciferník i jako stupnici	• Hodiny • Kalendář • Úlohy o věku • Aritmetika ciferníku	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• pracuje s daty, eviduje je tabulkou i grafem, organizuje soubor dat • nabývá vhledu do statistického souboru. • vytváří (ne) orientovaný graf, grupuje	• Závislosti v různých aritmetických prostředích: a. sémantických – autobus, krokování a schody, děda Lesoň,	

		peníze, Biland, cyklotrasy a autobusové linky, výstaviště, rodina; b. strukturálních – součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi, pavučiny, stvková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla; c. geometrických – cesty ve čtvercové mříži, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa • Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti • Práce s parametrem jako propedeutika funkčního myšlení	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 1000 • poznává některé obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky, z pravidelností a závislostí	• Doplnování chybějících údajů do strukturované tabulky. • Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostním jevům. • Diagramy různých typů (vývojové, výstaviště, cyklostezky, pavučiny..)	

		Organizační principy	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- pracuje s krychlovými tělesy ve třech různých jazycích - pozná různé trojúhelníky a čtyřúhelníky, kružnici, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli - rozumí pojmům vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a vlastnosti - narýsuje jednoduché rovinné útvary. - Seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D (modeluje) - využívá čtverečkovaného papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D	- Rovinné útvary – čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pěti a šestiúhelník, trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kruh a kružnice v různých prostředích. - Geodeska a čtvercový papír, mřížový útvar. - Orientace v rovině v prostředí cyklotras. - Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys, proces konstrukce a přestavby krychlové stavby - Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- využívá čtverečkovaného papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D - narýsuje jednoduché rovinné útvary.	- Geodeska a čtvercový papír, mřížový útvar - Krychlové stavby: proces konstrukce a přestavby krychlové stavby - Sítě těles - Měření – obvod, obsah, objem	
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	pozná různé trojúhelníky a čtyřúhelníky, kružnici, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli	- Rovinné útvary - Krychlové stavby - Tělesa	

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák:		
Číslo a početní operace			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• počítá (sčítá, odčítá, násobí, porovnává a zaokrouhluje) v číselném oboru do 1 000 000 • dělí dvoumístným číslem (se zbytkem) • vyřeší vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malá n • nabývá zkušenosti s pojmem parametr	• Numerace v oboru do 100 000. • Pořadí početních operací. • Modelování situací v prostředích: - sémantických: autobus, krokování a schody, děda lesoň, peníze, Biland, výstaviště - strukturálních: stovková tabulka, hadi a pavučiny • Kmenové zlomky v kontextu části (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce)	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• buduje procept vícemístných přirozených čísel a operací s nimi	• Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení. • Písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem, písemné násobení obvyklým i indickým způsobem. • Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem). • Pohyb po číselné ose – propedeutika záporných čísel. • Algebrogramy, hadi pavučiny	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky	• provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování,	• Porovnávání čísel v různých prostředích	

početních operací v oboru přirozených čísel	- fragmentaci, změnu měřítka) - nabývá zkušeností relací na zlomcích a operací se zlomky	- Číselné řady - Zaokrouhlování - Měření a zaokrouhlování údajů - Číselné rytmy a pravidelnosti - Sémantické modely čísel osy - Trojí role čísla na číselné ose	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	účelně propojuje písemné a paměťové počítání (i s použitím kalkulačky)	- Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích sémantických a strukturálních. - Kombinatorické situace.	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmu kmenový zlomek - užívá kmenové zlomky v některých situacích (tyč, koláč, čokoláda, nespojitý soubor prvků)	Zlomky	
M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmu kmenový zlomek - vyřeší vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malá n	Zlomky	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	nabývá zkušenosti s desetinnými čísly v některých sémantických prostředích	Desetinná čísla	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmu záporné číslo - vytváří si představu záporného čísla jako adresy	- Pavučiny - Krokování - Hadi	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	- převádí jednotky času - k zaznamenávání dat využívá tabulku - zapisuje proces - tvoří program pro situaci s jedním	- Závislosti v různých prostředích (sémantických i strukturálních) - Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti	

	parametrem	• Doplnování scházejících údajů do strukturované tabulky (např. autobus, stovková tabulka). • Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostním jevům	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• používá písemné algoritmy i ve složitějších vazbách (algebrogramy, hadi,...) • seznamuje se s jazykem písmen	• Závislosti v různých prostředích (sémantických i strukturálních) • Vennovy diagramy • Vývojové diagramy • Sloupcový graf • Doplnování scházejících údajů do strukturované tabulky (např. autobus, stovková tabulka). • Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostním jevům	
	• rozvíjí si algoritmické myšlení (program a podprogram) • najde potřebné informace v grafu • rozumí jednoduchým kombinatorickým a pravděpodobnostním situacím		
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01 narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	• rozšiřuje si zkušenosti s dalšími tělesy (např. rotačními) a útvary (např. úhlem, nekonvexním mnohoúhelníkem) i v prostředí čtverečkovaného papíru • rozvíjí své představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení, středové i osové souměrnosti • sestaví 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce – trojúhelník,	• Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pěti a šestiúhelník, trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kruh a kružnice v různých prostředích • Šípkový zápis rovinného útvaru • Chirurgie, sova • Krychlové stavby – síť	

	- čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník) - aktivně používá některé geometrické jazyky - získává zkušenosti s měřením v geometrii, včetně některých jednotek	Sítě těles	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- sestrojí 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce) - prohlubuje zkušenosti s měřením v geometrii - poznává pravidelné mnohoúhelníky	- Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pěti a šestiúhelník, trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kruh a kružnice v různých prostředích - Měření, poměřování a zaokrouhlování - Zlomky v kontextu části (úsečky či rovinného obrazce) - Evidence údajů	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	- upevňuje představy o kolmosti, rovnoběžnosti - narýsuje rovnoběžku, kolmici k dané přímce (úsečce) (i daným bodem)	- Vzájemná poloha dvou přímek. - Popis konstrukce kolmic a rovnoběžek. - Konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček.	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- získává zkušenosti s měřením v geometrii, včetně některých jednotek - určí obsah čtverce, obdélníku s pomocí čtvercové sítě	- Metoda rámování - Mřížový útvar - Geodeska - Čtverečkovaný papír - Sítě těles	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- sestrojí 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce) - rozvíjí představy o středové a osové souměrnosti - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- Číselné rytmy a pravidelnosti - Osová souměrnost - Symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmů kmenový zlomek, procento, desetinné číslo • ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace • objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy	• Autobus • Krokování • Schody • děda Lesoň • Součtové trojúhelníky • Hadi • Pavučiny • Algebrogramy • Parkety • Dřívka • Sousedé	

5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák:		
Číslo a početní operace			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• počítá v číselném oboru přes 1 000 000 • dělí trojmístným číslem se zbytkem • řeší jednoduché úlohy s parametrem a zobecňuje získané poznatky • řeší jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly a procenty	• Numerace i v oboru přes 1 000 000. • Pořadí početních operací. • Modelování situací v prostředích: - sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, Biland - strukturálních: stovková tabulka, hadi, pavučiny • Zlomky (počet, veličina, úsečka, rovinný obrazec). • Desetinná čísla • Obdélníková čísla, dělitelnost, grafy dělitelů	OSV - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání, cvičení dovedností řešení problémů, dovednosti pro učení a pro studium

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• osvojuje si římské číslice a seznamuje se s jinými číselnými soustavami • počítá v některých jiných číselných soustavách (souvislost mezi písemnými algoritmy) • řeší jednoduché rovnice • řeší pomocí modelů úlohy se závorkami v oboru celých čísel	• Římské číslice • Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení. • Bilandská a ciferníková aritmetika, triády. • Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem). • Pohyb po číselné ose včetně záporných čísel. • Násobilkové obdélníky, šipkové grafy, hadi. • Rovnice v různých prostředích (děda Lesoň, hadi, myslím si číslo..)	OSV - Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• provádí operace se zlomky se jmenovateli 2, 3, 4, 5, 10 • rozumí číslu se dvěma desetinnými místy v některých sémantických kontextech a umí s nimi operovat	• Porovnávání čísel v různých prostředích a jejich zaokrouhlování • Číselné řady, číselné rytmy a pravidelnosti. Figurální čísla • Uspořádání desetinných čísel a zlomků a jejich znázornění na číselné ose	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• zpracuje databázi propojováním písemného a paměťového počítání (i s použitím kalkulačky) • buduje řešitelské strategie založené na použití simplifikace, izomorfismu, zobecnění a substituce	• Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích: - sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, Biland - strukturálních: součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, neposedové v kombinaci s jiným prostředím,	

		algebrogramy, sousedé, indické násobení. Kombinatorické situace, pravděpodobnost, náhoda	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmu kmenový zlomek - užívá kmenové zlomky v některých situacích (tyč, koláč, čokoláda, nespojitý soubor prvků)	Zlomky	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmu kmenový zlomek - vyřeší vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malá n - získává zkušenosti s nekmenovými zlomky - vyřeší úlohy na sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem vhodným grafickým znázorněním (tyč, koláč, čokoláda, nespojitě prostředí)	Zlomky	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- nabývá zkušenosti s desetinnými čísly v některých sémantických prostředích - přečte desetinné číslo znázorněné na číselné ose - znázorní desetinná čísla na číselnou osu - porovná desetinná čísla	- Desetinná čísla - Součtové trojúhelníky	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmu záporné číslo - vytváří si představu záporného čísla jako adresy	- Pavučiny - Krokování - Hadi	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	zná souvislosti mezi jednotkami času a mírou úhlu	- Evidence dat tabulkou, organizační principy - Doplňování scházejících údajů do strukturované tabulky - Sloupcový graf - Využití tabulky k porozumění	

		pravděpodobnostním jevům: Vennovy diagramy, vývojové diagramy.	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- vytváří projekty orientované ke statistice (sběr dat a jejich základní zpracování) - v některých situacích umí použít písmeno ve funkci čísla	- Závislosti v různých prostředích aritmetických (sémantických i strukturálních) - Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti - Průměr	
	- zapisuje proces, tvoří program pro jednoparametrickou situaci - řeší jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace		
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- rozšiřuje si poznání o dalších tělesech (např. síti čtyřstěnu) - řeší jednoduché výpočtové a konstrukční úlohy o trojúhelníku (těžnice, těžiště, výška, střední příčka) i o některých čtyřúhelnících - má představu o vzájemné poloze přímek a rovin ve 3D - propedeutika skládání izomerií - pracuje se souřadnicemi v 2D (využívá čtverečkovaný papír) - pracuje s pojmy obsah, obvod, objem	- Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý), kruh a kružnice. Pravidelné mnohoúhelníky a jejich úhlopříčky. Konvexní a nekonvexní mnohoúhelníky. Klasifikace útvarů. - Šipkový i souřadnicový zápis rovinného útvaru. - Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys. - Popis konstrukce a přestavba krychlové stavby. - Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, čtyřstěn.	

		• Sítě těles. Reprezentace úhlů. • Parkety, čtverečkovaný papír, mřížový útvar. • Parkety • Dřívka	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• poznává pravidelné mnohoúhelníky • určí obvod mnohoúhelníku	• Měření a zaokrouhlování získaných údajů. Evidence údajů. • Zlomky v kontextu části (úsečky či rovinného obrazce). • Konvexní a nekonvexní mnohoúhelníky. Klasifikace útvarů.	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	• sestrojí rovnoběžky a kolmice	• Popis konstrukce kolmic a rovnoběžek. • Konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček.	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• prohlubuje své zkušenosti s analýzou a syntézou skupiny rovinných útvarů • uvědoměle využívá jednotky • určí obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a útvarů z nich složených s pomocí čtvercové sítě	• Parkety, čtverečkovaný papír, mřížový útvar. • Určování obsahu útvaru metodou rámování. • Jednotky délky, obsahu a objemu, včetně nestandartních jednotek. • Určování obvodu a obsahu 2D útvarů.	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• pracuje se souřadnicemi ve 2D s využitím čtverečkovaného papíru • pozná osově souměrný útvar, najde jeho osu souměrnosti	• Osa úhlu. • Středová i osová souměrnost. • Symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a	

		krychlová tělesa.	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmů zlomek, procento • ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace • objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy	• Autobus • Krokování • Schody • děda Lesoň • Součtové trojúhelníky • Hadi • Pavučiny • Algebrogramy • Parkety • Dřívka • Sousedé	

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák:		
Číslo a proměnná			
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	provádí početní operace s celými čísly	Hadi	OSV – Rozvoj schopností poznávání
	vyhledá a určí nejmenší a největší prvek	Součtové trojúhelníky	
	rozlišuje idiomy o n větší/menší, n-krát menší/větší	Slovní úlohy	OSV – Komunikace
	sčítá kmenové zlomky	Hvězdičkogramy	
	sčítá a odčítá desetinná čísla (desetiny, setiny)	Desetinná čísla	OSV – Kooperace a kompetice
	základní operace realizuje mentálně, písemně i kalkulaátorem	Šipkové grafy	
		Krokování	VMEGS - objevujeme Evropu a svět - Evropa a
		Indické násobení	
		Tabulka 100	

		Pavučiny	svět (měna ostatních států) MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
		Součinné čtverce	
		Racionální čísla	
		Algebrogramy	
		Egyptské dělení	
		Váhy	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	při výpočtech zaokrouhluje a provádí odhady (sémantické i strukturální týkající se jedné operace). Účelně využívá kalkulátor (např. při dělení se zbytkem).	Desetinná čísla	
		Součtové trojúhelníky	
		Indické násobení	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	užívá desetinná čísla, kmenové zlomky	Desetinná čísla - porovnávání, číselná osa	
	sčítá a odčítá kmenové zlomky zejména se jmenovatelem menším než 13 a jmenovatelem 60, 100	Parkety (dělitel, násobek, propedeutika dělení se zbytkem)	
	krátí a rozšiřuje zlomky	Součinné čtverce (rozklad na součin)	
	znázorňuje zlomky a desetinná čísla na číselné ose	Dělitelnost (dělení se zbytkem, dělitel, násobek, výroky o dělitelnosti, ciferný součet)	
		Tabulka 100 (věty o dělitelnosti)	
		Indické násobení	
		Váhy	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	užívá desetinná čísla, kmenové zlomky - sčítá a odčítá kmenové zlomky zejména se jmenovatelem menším než 13 a jmenovatelem 60, 100	Desetinná čísla	
	krátí a rozšiřuje zlomky	Zlomky	
	znázorňuje zlomky a desetinná čísla na číselné ose		

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru, připravuje se na porozumění pojmu měřítko	Dřívka	
		Obsahy	
		Origami	
		Mříž	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	porovnává různé soubory dat	Zlomky	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné v prostředí Krokování, Šipkových grafů, Součtových trojúhelníků, Součtinových čtverců, Váh, Egyptského dělení, ve slovních úlohách	Krokování	
		Tabulka 100	
		Pavučiny	
		Číselná osa	
		Egyptské dělení	
		Váhy	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - získává zkušenosti v prostředích Mince, Váhy, Hadi, Šipkové grafy, zlomky	Zlomky (soustava rovnic)	
		Mince	
		Krokování (propedeutika řešení rovnic, absolutní hodnoty)	
		Rovnice (vymezení pojmu)	
		Váhy (rovnice se závorkami)	
		Parkety (diofantovské rovnice)	
		Desetinná čísla (cyklostezky)	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v prostředích - Krokování, Egyptské dělení, Indické násobení, Stovková tabulka, Součtové trojúhelníky, Číselná osa	Egyptské dělení	

		Šipkové grafy	
		Součtové trojúhelníky	
		Indické násobení	
		Součtinové čtverce (vztahy mezi rohovými a středovými čísly)	
		Sčítání zlomků	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	Součtinové čtverce (tabulka)	
	používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny	Šipkové grafy (tabulka)	
	využívá tabulku jako nástroj pro evidenci dat a hledání závislostí	Vennovy diagramy	
		Dřívka	
		Egyptské dělení (hledání pravidla)	
M-9-2-02 porovnává soubory dat	vyhodnocuje soubor dat procesuálně	Součtové trojúhelníky	
	porovnává soubory dat konceptuálně	Autobus	
		Rodina	
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	získává zkušenosti s lineární závislostí v prostředí Šipkových grafů, Hadů, ve slovních úlohách	Šipkové grafy	
		Součtinové čtverce	
		Lineární funkce (sémantika - pohyb na schodech, evidence)	
		Dřívka	
		Hadi	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	vyhledává vztahy, pravidelnosti	Dřívka (počet dvojíken)	
	formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou	Sousedé (periodicita, rytmus)	
		Součtinové čtverce (evidence výsledků)	
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	při řešení slovních úloh, úloh z prostředí Šipkových grafů používá různé metody: pokus-omyl, dramatizaci, tabulaci, vizualizaci, modelování	Šipkové grafy	
		Slovní úlohy	

Geometrie v rovině a prostoru		
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geoboard).	Mříž (čtverec, délky úseček, rovnoběžky, kolmice)
		Origami (kolmice, rovnoběžky, střední příčky, výšky, propedeutika osově a středové souměrnosti)
		Konstrukce (rýsování podle návodu, přesnost rýsování, konstrukce trojúhelníku)
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	rozlišuje a charakterizuje trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný	Dřívka
	třídí čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodelník, lichoběžník)	Geoboard
	propedeuticky pracuje s pojmy kruh, kružnice, poloměr.	Mříž
		Dřívka
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	měří velikosti úhlů, zjišťuje velikost úhlu procesuálně i konceptuálně	Úhel (velikost, třídění, rýsování, propedeutika součtu vnitřních úhlů v trojúhelníku)
	pracuje s dvojicemi úhlů	dvojice úhlů (ciferník, plný, přímý, pravý úhel, dvojice úhlů)
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů (nejprve obsah vyjadřuje počtem trojúhelníkových nebo čtvercových útvarů kachlíků)	Dřívka (obvod, obsah)
		Obsah (obdélník, čtverec, útvary ve čtvercové síti)
		Mříž
		Parkety
		Zlomky

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	intuitivně užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmu kruh, kružnice.	Mříž (krokování v rovině, propedeutika vektoru, konstrukce mřížové úsečky).	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	modeluje rovinné útvary pomocí dřívěk, na geoboardu, přehýbáním papíru.	Dřívka	
	načrtává i konstruuje ve čtvercové síti i na čistém papíře trojúhelníky, čtyřúhelníky i mnohoúhelníky	Mříž (trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky, propedeutika Pythagorovy věty). Trojúhelník (osa úsečky).	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary	Dřívka	
		Mříž (shodnost, podobnost)	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Osová souměrnost (osově souměrné útvary)	
		Středová souměrnost (středově souměrné útvary)	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	určuje a charakterizuje krychli, krychlová tělesa, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel	Krychlová tělesa	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádr, krychlových těles	Krychlová tělesa (objem, jednotky objemu)	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	modeluje krychli, kvádr, krychlová tělesa. Načrtne a sestrojí jejich síť	Sítě krychle a těles (krychle, kvádr, hranol, propedeutika sítě jehlanu, nekonvexního tělesa)	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádr, krychlových těles v rovině	Krychlová tělesa	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy	Sítě krychle (povrch)	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy	Součinnové čtverce.	
	hledá další možné výsledky a řešení úloh, případně zdůvodňuje neřešitelnost některých úloh.	Desetinná čísla (cyklostezky)	
		Kombinatorika (možnost řešení manipulací)	
		Hvězdičkogramy	
		Parkety	
		Krychlová tělesa	
		Logika (Ostrov poctivců a padouchů)	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší logické a netradiční geometrické úlohy	Dřívka	
		Parkety	
		Schody	
		Objem	
		Algebrogramy	
		Mince	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák:		
Číslo a proměnná			OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Komunikace OSV – Kooperace a
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	zapiše číslo rozvinutým zápisem do řádu desetitisíců	Zlomky (uspořádání racionálních čísel, porovnávání zlomků)	
	uspořádá množinu celých i racionálních čísel	Zlomky (smíšená čísla, sčítání a násobení zlomků)	
	krátí/rozšiřuje zlomky, sčítá a odčítá zlomky a desetinná čísla, násobí zlomky i desetinná čísla, dělí	Zlomky (krácení a rozšiřování zlomků)	

	desetinné číslo desetinným číslem		kompetice MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	převádí zlomky na desetinná čísla a naopak	Propedeutika posloupností	
	převádí jednotky (obsah, objem, rychlost)	Desetinná čísla (periodická čísla, záporná desetinná čísla, dělení desetinných čísel)	
		Racionální čísla	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	zaokrouhluje, provádí odhady (sémantické i strukturální, týkající se výrazů s více operacemi) účelně využívá kalkulátor (například při práci s racionálními čísly)	Dělení (dělení víceciferných čísel se zbytkem)	
		Procenta	
		Mapa	
		Objem (modelování těles, odhady, výpočty objemů různých těles)	
		Desetinná čísla (násobení desetinných čísel, odhady, zaokrouhlování)	
		Racionální čísla	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3,4,9, řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6,8,11,12, rozhodne, zda dané číslo je číslo složené/prvočíslo, najde největší společný dělitel, nejmenší společný násobek čísel.	Dělitelnost (prvočíslo, číslo složené, Eratosthénovo síto)	
		Dělitelnost (největší společný dělitel, nejmenší společný násobek)	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	používá desetinná čísla (v řádu tisícín), zlomky (s dvoucifernými a trojcifernými jmenovateli), složený zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, záporný zlomek	Procenta (slovní úlohy na procenta, procentovou část, základ, úrokování)	
	zmíněná čísla umísťuje na číselnou osu, vyjádří číslo opačné	Zlomky (porovnávání zlomků, umístění do intervalů)	
	převádí desetinná čísla na zlomek a naopak	Zlomky (rozšiřování a krácení zlomků, průprava společného jmenovatele s	

	intuitivně pracuje s číslem iracionálním	vícecifernými čísly)
	pracuje s číselnými výrazy	Zlomky (násobení zlomků)
	řeší úlohy na procenta, procentovou část, promile, úrokování	Zlomky (sčítání zlomků)
		Racionální čísla
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	dělí celek v daném poměru	Úměrnosti (modelování situací vyjádřených poměrem, pojem přímé a nepřímé úměrnosti).
	pracuje s měřítky map a plánů	Poměry (modelování poměrů v geometrickém prostředí, osnova přímek)
	používá trojčlenku	Mapa (měřítko)
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	řeší aplikační úlohy na procenta, řeší úlohy o opakovaných slevách a zdraženích v procentech.	Procenta (slovní úlohy na procenta, procentovou část)
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou	Jazyk písmen (vyjádření závislosti výrazem s proměnnou, hodnota výrazů, rovnost výrazů, úprava výrazů, roznásobení závorky, průprava vzorců - druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin)
	využívá jazyk algebry k řešení úloh	
	cíleně provádí úpravy jednodušších algebraických výrazů (rozklad na součin, roznásobování),.	
	k úpravě rovnic využívá ekvivalentní úpravy	Rovnice (vyjádření neznámé ze vztahu, rovnost výrazů, práce s parametrem)
	pracuje s dvojčleny, trojčleny	Hadi (zjednodušování a úpravy výrazů)
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší rovnici o jedné neznámé	Rovnice (rovnice o jedné neznámé, soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, jedna rovnice o dvou neznámých, rovnice a soustava rovnic s
	řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	
	prostřednictvím úloh se připravuje na řešení lineárních diofantovských rovnic	

		parametrem)	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Schody (pohybové úlohy, závislosti)	
		Osnova přímek (rovnoběžnost, vlastnosti čtvercové sítě)	
	používá absolutní hodnotu	Racionální čísla	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	z nabídky řešení vybere správné	Procenta	
	organizuje soubory dat do tabulky	Algebrogramy	
	z obrázku vybere důležité údaje	Racionální čísla	
	zjišťuje počet prvků souboru	Dělitelnost	
	daná data třídí podle zadaných kritérií	Trojúhelník	
M-9-2-02 porovnává soubory dat	vyhledává data, porovnává soubory dat	Procenta (tabulky, diagramy)	
	analyzuje statistické soubory	Autobus (porovnávání souborů)	
	určuje aritmetický průměr	Aritmetický průměr (vztah pro výpočet aritmetického průměru, úlohy o směsích)	
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	pracuje s lineární funkcí, narýsuje její graf.	Schody (pohybové úlohy)	
	řeší úlohy na přímou a nepřímou úměrnost	Úměrnosti (přímá a nepřímá úměrnost)	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a diagramů	Procenta (tabulky, diagramy)	
	užívá kruhový a sloupcový diagram	Úměrnosti (přímá a nepřímá úměrnost)	

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	při řešení slovních úloh, úloh z prostředí Procent, Šipkových grafů, Hadů používá různé metody: pokus-omyl, dramatizaci, tabulaci, vizualizaci, modelování, dělitelnost, jazyk algebry	Procenta
		Šipkové grafy
		Dělitelnost
		Jazyk písmen (vyjádření pravidelnosti vzorcem)
		Hadi (předpis, lineární závislost)
		Trojúhelník (obsah trojúhelníku)
Geometrie v rovině a prostoru		
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště, kružnice opsaná a vepsaná.	Mříž (střední příčky)
	řeší úlohy na Pythagorovu větu.	Trojúhelník (těžnice, těžiště, důkazové úlohy, osa úsečky)
		Pravoúhlý trojúhelník (Pythagorova věta)
		Trojúhelníková nerovnost
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	rozlišuje a charakterizuje trojúhelníky, čtyřúhelníky (rovnoběžník, deltoid, nekonvexní čtyřúhelník)	Mříž (klasifikace čtyřúhelníků)
		Mříž (střed úsečky, rovnoběžník)
		Trojúhelník (trojúhelník, těžnice, dělení úsečky v poměru)
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	třídí úhly podle velikosti, určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, využívá dvojice úhlů.	Trojúhelník
		Dvojice úhlů
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	odhaduje a určuje obsah trojúhelníků a některých čtyřúhelníků	Trojúhelník (porovnávání obsahů trojúhelníků, důkazové úlohy)
		Trojúhelník (obsah trojúhelníku)
		Mříž

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	odhaluje vlastnosti osy úsečky jako množinu bodů dané vlastnosti	Trojúhelník	
		Osa úsečky	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	provádí konstrukce ve čtvercové mříži i na čistém papíře.	Mříž (trojúhelník, střední příčky, těžnice, rovnoběžník)	
		Mříž (dělení úsečky na části, rovnoběžníky)	
		Trojúhelník (konstrukce trojúhelníku daného obsahu)	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	zkoumá shodné a podobné trojúhelníky	Trojúhelník (věta sss)	
	hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, ty pak užívá k argumentaci a výpočtům	Konstrukce (sus, usu)	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Osová souměrnost (osově souměrné útvary)	
		Středová souměrnost (středově souměrné útvary)	
		Osnova přímek	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	analyzuje vlastnosti hranolu, jehlanu.	Sítě (sít' kvádru, trojbokého hranolu, jehlanu, komolého jehlanu)	
		Objem	

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	odhaduje a počítá povrch a objem hranolu a jehlanu (pravidelný a nepravidelný)	Sítě (sítě krychle, hrana krychle, stěnová a tělesová úhlopříčka, kombinatorika)	
	v úlohách se seznamuje s Cavalieriho principem	Cavalieriho princip (dělení těles do vrstev)	
		Objem (Cavalieriho princip - kvádr, jehlan, vyslovení principu)	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	modeluje hranol a jehlan	Sítě (sítě krychle, kvádrů, trojboký hranol, jehlan, komolý jehlan)	
	načrtne a sestrojí síť hranolu, jehlanu		
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz hranolu a jehlanu.	Sítě (sítě kvádrů, trojbokého hranolu, jehlanu, komolého jehlanu)	
		Objem	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh.	Sítě (polymina, kombinatorika)	
		Objemy (komolý jehlan, složená tělesa)	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy.	Kombinatorika a pravděpodobnost	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší komplexní úlohy.	Poměry (osnova přímek, konstrukce dělení úsečky v daném poměru, důkazové úlohy)	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák:		
Číslo a proměnná			OSV – Rozvoj schopností poznávání
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	čte a užívá zápis čísla římskými číslicemi, řeší úlohy s důrazem na logiku římských zápisů	Zápis čísla (historie, zavedení římských číslic, početní operace s římskými čísly)	OSV – Komunikace
	užívá n-tou mocninu, druhou odmocninu provádí výpočty s mocninami	Mocniny (pojem mocniny, násobení mocnin) Odmocniny	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	účelně využívá kalkulátor (například při výpočtech obsahů a obvodů kruhů)	Oblé útvary	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3,4,9, řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6,8,11,12.	Dělitelnost (kritéria dělitelnosti 3,6,8 a 9)	
	pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele používá prvočíselný rozklad	Prvočísla (rozklad čísla na součin, prvočíselný rozklad, určení počtu dělitelů, kritérium dělitelnosti 4, dělitelnost 11 a 7, soudělná a nesoudělná čísla, prvočíselná dvojčata, NSD, nsn)	
		Dělitelnost (výroky o dělitelnosti)	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	řeší úlohy na procenta, procentovou část, promile, úrokování	Procenta	
	při výpočtech hodnot výrazů si pomáhá a hledá nejjednodušší způsob	Výrazy	

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	používá trojčlenku	Úměrnosti (modelování situací vyjádřených poměrem, pojem přímé a nepřímé úměrnosti)
	řeší slovní úlohy s využitím poměru	Aritmetický průměr (úlohy o směsích)
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	řeší aplikační úlohy na procenta	Procenta (slovní úlohy na procenta, procentovou část, základ, úročení)
	řeší úlohy o opakovaných slevách a zdraženích v procentech	
	řeší úlohy o jednoduchém úročení	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	dosazuje do vzorce a počítá hodnotu výrazu	Jazyk písmen (vyjádření závislosti výrazem s proměnnou, hodnota výrazů), rovnost výrazů, úprava výrazů, roznásobení závorek, průprava vzorců - druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin)
	vyjádří známé vztahy (obsahy, obvody,...) vzorcem	
	sčítá, odčítá, násobí mnohočleny	Rovnice (vyjádření neznámé ze vztahu, rovnost výrazů, práce s parametrem)
	seznamuje se se vzorci pro úpravu výrazů	
	odvozuje vzorce pro úpravu výrazů	Hadi (zjednodušování a úpravy výrazů)
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	Rovnice (soustavy dvou rovnic o dvou neznámých)
	řeší rovnice se zlomky	
	seznamuje se s kvadratickými rovnicemi	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Zlomky (pravidla pro výpočty se zlomky)
		Záporná čísla (číselná osa, násobení a dělení záporných čísel)
	používá absolutní hodnotu.	Číselná osa (umístění čísel na číselné ose, opačná čísla, absolutní hodnota)

		čísla, vzdálenost čísel na číselné ose)	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	používá množiny, podmnožiny, průnik, sjednocení.	Práce s daty (data v tabulce, šifrování)	
	organizuje soubory dat (jednoparametrické třídění, hledání organizačního principu)	Množiny (Vennovy diagramy, podmnožina, průnik, sjednocení)	
		Oblé útvary (kruhový diagram)	
M-9-2-02 porovnává soubory dat	určuje aritmetický průměr	Aritmetický průměr	
	užívá aritmetický průměr k řešení slovních úloh		
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	pracuje s lineární funkcí, narýsuje její graf	Lineární závislost (tabulky, grafy, předpis)	
	řeší úlohy na kvadratickou funkci (propedeutika)	Oblé útvary (slovní úlohy - porovnávání obsahů částí kruhů)	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a diagramů	Lineární závislost (tabulky, grafy, předpis)	
	užívá kruhový a sloupcový diagram	Oblé útvary (slovní úlohy - porovnávání obsahů částí kruhů)	
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	využívá lineární závislost k popisu reálných dějů a slovních úloh	Lineární závislost (předpis)	
	využívá podobnost k řešení úloh	Podobnost	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení	Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště,	Trojúhelník (kružnice opsaná trojúhelníku, osa úhlu, kružnice vepsaná)	

úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	kružnice opsaná a vepsaná	Trojúhelníková nerovnost	
		Mnohoúhelníky	
	při řešení úloh využívá geometrické místo bodů, konstrukce	Geometrické místo bodů	
	počítá obvody a obsahy rovinných útvarů (kruh, mnohoúhelníky) a užívá je při řešení úloh	Kružnice	
	řeší úlohy na Pythagorovu větu	Oblé útvary	
	odvodí a užívá vzorce pro výpočet obsahu trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku	Obsah	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	rozlišuje a charakterizuje pravidelné mnohoúhelníky (6,8,12), nekonvexní mnohoúhelníky	Mnohoúhelníky (pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník, velikosti vnitřních úhlů)	
	řeší úlohy na kruh, kružnici, kruhovou výseč	Kružnice	
	rozlišuje poloměr a průměr	Oblé útvary	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, středových úhlů v pravidelném mnohoúhelníku, využívá dvojice úhlů.	Mnohoúhelníky (vlastnosti pravidelných mnohoúhelníků, obsahy, úhlopříčky, vnitřní úhly)	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	experimentálně hledá Ludolfovo číslo	Kružnice (poloměr, průměr, obvod).	
	určuje obvod i obsah kruhu; ke zjišťování a odhadování obsahu rovinných útvarů používá geometrickou chirurgii	Oblé útvary (Ludolfovo číslo, obsah kruhu)	
	odvodí a užívá vzorce pro výpočet obsahu trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku	Obsah	
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	prostřednictvím řešení úloh odhaluje Thaletovu větu (jako množina bodů dané vlastnosti).	Trojúhelník (Thaletova věta)	
		Trojúhelník (osa úhlu, kružnice vepsaná trojúhelníku)	
		Geometrické místo bodů (charakteristika útvarů, konstrukční	

		úlohy)	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	provádí konstrukce ve čtvercové mříži i na čistém papíře.	Trojúhelník	
		Kružnice	
		Oblé útvary	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Zkoumá shodné a podobné trojúhelníky. Hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, ty pak užívá k argumentaci a výpočtům.	Podobnost D (zavedení podobnosti, koeficient podobnosti).	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	---	---	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	analyzuje vlastnosti válce	Oblé útvary	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	odhaduje a počítá povrch a objem válce	Oblé útvary	
	vypočítá povrch a objem hranolu	Tělesa	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	modeluje válec; načrtne a sestrojí jeho síť	Oblé útvary	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz válce	Oblé útvary	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh	Trojúhelník (Thaletova věta)	
		Oblé útvary	
		Kružnice	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy	Rodina	
		Pravděpodobnost	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou	řeší komplexní úlohy	Komplexní úlohy jsou uvedeny téměř	

představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		ve všech tematických celcích	
--	--	------------------------------	--

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Žák:		
Číslo a proměnná			OSV – Rozvoj schopností poznávání
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	počítá s periodickými čísly	Racionální čísla	OSV – Komunikace
	odvodí pravidla pro počítání s mocninami	Mocniny a odmocniny	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	při určování hodnoty číselného výrazu užívá kalkulátor	Výrazy	OSV – Kooperace a kompetice
	využívá kalkulátor k výpočtu hodnot goniometrických funkcí	Trojúhelník	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	řeší komplexní úlohy s využitím dělitelnosti	Dělitelnost	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	odvodí kritérium dělitelnosti 8, 11		
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	upraví složený zlomek	Racionální čísla	MV- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
	řeší úlohy o roztocích zadané pomocí procent	Aritmetický průměr	
M-9-1-05	užívá podobnost při řešení slovních úloh	Podobnost	

řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů			
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	řeší úlohy na úročení	Procenta	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	násobí a dělí mnohočleny	Jazyk písmen	
	sčítá a odčítá mnohočleny	Jazyk písmen	
	seznamuje se se vzorci pro úpravu výrazů	Rovnice	
	upraví daný výraz na součin vytýkáním		
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli	Racionální čísla	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	určí hodnotu složeného zlomku obsahujícího i desetinná čísla i zlomky	Zlomky	
	rozloží zlomek na součet kmenových různých zlomků		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	pracuje s četností a relativní četností	Práce s daty	
M-9-2-02 porovnává soubory dat	pracuje s četností a relativní četností	Práce s daty	
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Práce s daty	
		Funkce	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	pozná a sestojí graf lineární funkce	Lineární funkce	
M-9-2-05 matematizuje jednoduché	načrtne grafy lineární, kvadratické funkce,	Funkce	

reálné situace s využitím funkčních vztahů	goniometrických funkcí	
	uvede, jak vypočítá jednotlivé goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku	Trojúhelník
	vyhledá hodnoty goniometrických funkcí v tabulkách	
	využívá goniometrické funkce při řešení slovních úloh	
Geometrie v rovině a prostoru		
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	užívá posunutí při řešení úloh	Posunutí
	užívá otočení při řešení úloh	Otočení
	při řešení úloh využívá vlastnosti ortocentra	Trojúhelník
	při řešení úloh využívá podobnost, věty o podobnosti trojúhelníků	Podobnost
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	užívá vlastnosti čtyřúhelníků k řešení úloh – hledání útvaru daných vlastností	Čtyřúhelník
	rozumí a užívá pojem tětiva	Oblé útvary
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	využívá vlastností vedlejších, vrcholových, střídavých a souhlasných úhlů a součtu velikostí úhlů v trojúhelníku a čtyřúhelníku při řešení úloh	Úhel Čtyřúhelník
	k výpočtu velikosti úhlu používá goniometrické funkce	Trojúhelník
	M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	vypočítá obsah mezikruží
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	využívá vlastností rovinných útvarů při řešení konstrukčních úloh	Konstrukce
	používá Thaletovu větu ke konstrukci tečny ke kružnici	Oblé útvary
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	třídí a načrtne základní rovinné útvary (čtyřúhelníky, trojúhelníky, kruh, kružnice)	Čtyřúhelník
		Oblé útvary
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při	při řešení úloh využívá podobnost, věty o podobnosti	Podobnost

výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	trojúhelníků		
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	užívá souměrnosti při řešení praktických úloh	Souměrnosti	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	analyzuje vlastnosti kužele	Oblé útvary	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	odhaduje a počítá povrch a objem kužele	Oblé útvary	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a sestrojí síť kužele	Oblé útvary	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	modeluje kužele; načrtne a sestrojí jeho síť	Oblé útvary	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh	Oblé útvary	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Parkety	
		Kombinatorika a pravděpodobnost	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Posloupnosti	

